فهرست نسخه‌های خطی

کتابخانه عمومی حضرت آیة الله العظمی مرعشی نجفی

قدس سره الشریف

ایران قم

جلد بیست و پنجم

۹۶۰۱-۱۰۰۰۰

زیر نظر
سید محمود مرعشی

نگارش
سید احمد حسینی

فهرست نسخه‌های خطی

کتابخانه عمومی حضرت آیة الله العظمی مرعشی نجفی

(ایران - قم)

جلد بیست و پنجم

زیر نظر
سید محمود مرعشی

نگارش
سید احمد حسینی

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آیةالله العظمی مرعشی نجفی«ره» (ج ۲۵)
نگارش : سید احمد حسینی
نشر : کتابخانه آیةالله مرعشی نجفی ـ قم
حروفزنی : فرانشر ۷۳۵۷۱۲
لیتوگرافی : تیزهوش
چاپ : حافظ
نوبت چاپ : اوّل / ۱۳۷۴ هجری شمسی ۱۴۱۶ هجری قمری
تعداد : ۲۰۰۰ نسخه

بسم‌الله الرحمن الرحیم

(۹۶۰۱)

مجموعه:

۱ـ غوامض الصلاة «۱ پ ـ ۱۴۲ ر» (فقه ـ عربی)

از: سید عبدالحسیب بن احمد علوی عاملی (۱۱۲۱)

در اسرار نماز و بیان مسائل و مطالب مبهم و غامض مربوط به آن با بهره گرفتن از آیات کریمه و احادیث اهل بیت علیهم‌السلام، به زبان مرغان چمن قدسی و لغت طیور هوای ملکوت به‌بارگاه شهود (بنا به گفتهٔ مؤلف که مراد روش فلسفی ـ عرفانی است که با پیچیدگی عبارت‌پردازیهای مرحوم میرداماد و پیروان وی توأم شده) در یک فاتحه و دوازده غامضه و تذنیبی تألیف شده و در ماه مبارک رمضان ۱۰۶۱ (غسا) بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمدلله رب‌العالمین صانع‌الموجودات و واهب‌الخیرات.. سپاس و شکر بی‌حد و ثنای بیعد مبدعی را سزد».

انجام: «سبب خسران دنیا و آخرت او خواهد گردید، ذلک هوالخسران المبین والله هو الموفق والمعین..».

۲ـ گناهان کبیره «۱۴۳ پ ـ ۱۵۸ ر» (اخلاق ـ فارسی)

از: سید عبدالحسیب بن احمد علوی عاملی

گفته‌های مختلف در معنی و تعداد گناهان کبیره با اختصار ذکر کرده پس از آن

سی‌ودو گناه را طبق روایات و احادیث کبیره می‌داند و برمی‌شمرد با نقل بعضی از اخبار با الفاظ عربی آنها.

آغاز: «الحمدلله الذي رفع درجات العارفین لتبیین مسائل الحلال والحرام.. و بعد می‌گوید کاتب این حروف».

انجام: «و از این وجوه امکانیت استنباط لمیات معاصی آخر ظاهر و هویداست، فاستنبط و کن من الشاکرین..».

نسخ، حیدر بن علی بن اسماعیل بن عبدالعالی هاشمی کرکی عاملی، دههٔ سوم ذی‌القعده ۱۰۷۵، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول تملک کاتب و یادداشت محمدرضا رحیمی ساکن قم بتاریخ هشتم ماه رمضان ۱۳۸۴ دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۵۸ گ، ۱۴ س، ۱۹/۵×۱۲/۵ سم

(۹۶۰۳ ـ ۹۶۰۲)

شرح دیوان امیرالمؤمنین علیه‌السلام (ادب ـ فارسی)

از: میر حسین بن معین‌الدین میبدی (۹۰۴)

به شمارهٔ (۹۰۹) رجوع شود.

دو جلد یک نسخه است که در دو بخش جلد شده.

نستعلیق، از سدهٔ دهم، عناوین ونشانیها واشعار متن شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، جلد مقوایی عطف تیماج قرمز.

۴۱۴ گ، ۱۷ س، ۱۹/۵×۱۱/۵ سم

(۹۶۰۴)

مجموعة شعرية (شعر - عربی)

از: سید محمد بن ابوالقاسم حسینی (ق ۱۴)

در این جنگ شعری قصائد و مخمسات چندی است از شعرای قدیم و معاصر گردآورنده، در فضایل و مناقب و مصایب حضرات معصومین علیهم‌السلام و چند قصیده فارسی از صباحی و مسمط آنها از سیدتقی قزوینی و رسالهٔ «نثراللآلی» طبرسی. احتمالاً گردآورنده از اهل منبر بوده و این قصاید را برای حفظ انتخاب کرده است.

آغاز: «نحمدك يا من يفتتح باسمه الابواب و يذلل بذكره الصعاب ولا يغلق بابه لراجيه ولا يمنع جنابه لمناجيه».

انجام:

ان جسماً ترون تصهره الشمس شقيق البتول مهجة طه

نسخ، بخط گردآورنده، عناوین شنگرف و در حاشیه لغات توضیح داده شده است، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۷۵ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۳/۵ سم

(۹۶۰۵)

وفيات الاعيان (تراجم - عربی)

از: شمس‌الدین احمد بن محمد معروف به ابن خلکان (۶۸۱)

به شمارهٔ (۳۵۴۹) رجوع شود.

از حرف الف تا فاء بدون دیباچهٔ مؤلف و آخر نسخه افتاده است.

نسخ معرب، از سدهٔ نهم، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول تملک حسن‌الحسینی و ابوالفضل ساوجی بتاریج دوم صفر ۱۳۰۴ دیده میشود، جلد تیماج مشکی فرسوده.

۲۹۰، گ، ۱۳س، ۲۰×۱۵ سم

(۹٦۰٦)

مجموعه :

۱ ـ جامع‌المنشئات «۱پ ـ ۱۰۹ ر» (نامه‌نگاری ـ فارسی)

از : خواجه عبدالله بن محمد مروارید کرمانی متخلص به بیانی (۹۲۲)

منشئاتی است با نثر شیوا و ابیاتی از شعر فارسی و گاهی عربی از خود مروارید که مؤلف در مخاطبهٔ به ارباب جاه و جلال و فضل و کمال نوشته یا به بعضی از منشیان معاصر خود نگاشته و در این مجموعه آنها را گردآورده است. بعضی از عناوین کتاب چنین است :

رقعه‌هایی که به درویشان خواجه عبدالله نوشته شده.

رقعه‌هایی که جهت نواب همایون نوشته شده.

بر ظهر کتاب نفحات‌الانس نوشته شده.

به قاضی‌زاده روم نوشته شده.

به بعضی از مشایخ مهنه.

رقعه‌ای که به حضرت امیر علی شیر نوشته شده.

در جواب سلطنت مآب حسن بیک نوشته شده.

به بهلول محمد ابوسعید نوشته شده.

آغاز : «نموده می‌آید که هرچند این کمینه بر اسرار صناعت انشاء اطلاع نیافته

و بر آثار منشیان فضیلت انتما تقدم اتباع نشتافته».

انجام: «و بعذر و بهانه معطل ندارند که موجب اهانت و ایذاء خواهد شد مبالغه نطلبند، والسلام».

۲ـ شرفنامه «۱۱۰پ ـ ۱۹۲ر» (نامه نگاری ـ فارسی)

از: خواجه عبدالله بن محمد مروارید کرمانی متخلص به بیانی

به شمارهٔ (۸۷۸۳) رجوع شود.

این کتاب روی برگ اول مجموعه به غلط «منشئات مشاهیر الشعراء» نامیده شده است.

نسخ و نستعلیق، از سدهٔ سیزدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد تیماج مشکی.
۱۹۲گ، ۱۳س، ۲۰×۱۵ سم

(۹۶۰۷)

وقفنامهٔ کتابهای کتابخانه مدرسه چهارباغ اصفهان (متفرقه ـ فارسی)

از: ؟

این وقفنامه صورتی است از آنچه روی کتابهای کتابخانهٔ مدرسهٔ چهارباغ اصفهان که احداث شاه سلطان حسین صفوی بود، نوشته می‌شده و گویا این نسخه را که بتاریخ ربیع‌الثانی ۱۱۲۰ نوشته شده از کتابی جدا نموده‌اند.

آغاز: «حمدی که واقفان اسرار ملک و ملکوت و ثنائی که عارفان معالم قدس و جبروت گزارش آنرا دیباچهٔ صحایف معرفت و دانائی دانند».

نسخ، آیه‌ها زرین و نام شاه به شنگرف نوشته شده، در صفحهٔ آخر مهر بادامی شاه دیده میشود، روی برگ اول یادداشتی از محمد

مهدی بن محمدباقر حسینی بتاریخ ربیع‌الثانی ۱۲۴۶ مشهود است، جلد تیماج زرد.
۴ گ، ۱۹ س، ۲۰×۱۱ سم

(۹۶۰۸)

صورت نامه‌های آصف‌الدوله (متفرقه ـ فارسی)

از : ؟

صورت چند نامه است که آصف‌الدوله به تهران و ساری و قوچان و نیشابور در ماه رجب و شعبان ۱۳۱٤ نوشته است.

نستعلیق، جلد مخمل بنفش.
۷ گ، ۱۸ س، ۲۱×۱۳ سم

(۹۶۰۹)

خط مرز ایران و افغان (جغرافیا ـ فارسی)

از : ؟

گزارشی است از خط مرز بین دو کشور ایران و افغانستان که در پنج فصل به حکمیت ژنرال فخرالدین التای فرمانده قشون و مفتش قشون اول جمهوری ترکیه تنظیم شده و در این نسخه بدون ضمایم آن ترجمه شده است.

آغاز: «اطلاعات عمومی راجع به سرحد، سرحد بین ایران و افغانستان از ۳۵/۳۷ تا ۳۹/۵۰ درجه».

نستعلیق، جلد مقوائی عطف گالینگور زرد.
۱۷ گ، سطور مختلف، ۲۰/۵×۱۶/۵ سم

(۹٦۱۰)

مجموعه:

۱ـ الشکریة فی شرح المقصود «۱ پ ـ ۵۰ پ» (صرف ـ عربی)

از: احمد بن عماد السراجی (ق ۹)

شرح متوسطی است با عناوین «قال ـ اقول» بر رسالۀ «المقصود» که به شمارۀ (۹۲۷۲) در این فهرست معرفی شده. این شرح توضیحی و گاهی به رد و ایراد می‌پردازد و روز دهم ذی‌الحجه ۸۹٤ بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمد لمن شرف العلوم و روج بضاعتها و اعز طالبیها و ثمن اسلعتها و جعل الصرف من بینها صرافاً لجواهر ألفاظها الباهرة».

انجام: «الحمدلله أولاً و آخراً علی حسن توفیقه بآلائه..».

۲ـ شرح بناء الافعال «۵۱ پ ـ ۸۵ ر» (صرف ـ عربی)

از: ؟

در این شرح مزجی که بر رسالۀ «بناء الأفعال» نگاشته شده، به تصریف الفاظ پرداخته و در بسیاری از موارد اقوال بزرگان فن را با اختصار می‌آورد.

آغاز: «بسم‌الله.. بدأ بها الکتاب العظیم و عملاً بحدیث الرسول الکریم و لم‌یجعل الحمد جزءً من رسالته اما هضماً لنفسه».

انجام: «قوله اما هو خبر مبتدأ محذوف هو هو و اما بدل الکل هذا البیت».

۳ـ شرح الأمثلة «۸۸ پ ـ ۹٦ پ» (صرف ـ عربی)

از: مصطفی بن شعبان سروری (۹٦۹)

به شماره (۱۳۸۹) رجوع شود.

نسخ، سال ۱۰۷۵ (پایان کتاب اول تاریخ اول ربیع ۷۷۰ بغلط آمده

است)، عناوین و نشانیهای متن شنگرف، پس از برگ اول مجموعه افتادگی دارد، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.
۹۷ گ، سطور مختلف، ۲۰/۵×۱۵ سم

(۹٦۱۱)

مجموعه:

۱ـ حاشیة حاشیة الجرجانی علی شرح الشمسیة «۱ پ ـ ۱٦۸ ر» (منطق ـ عربی)

از: قره داود

به شمارهٔ (۸۲۷۱) رجوع شود.

۲ـ حاشیة معالم الأصول «۱٦۹ پ ـ ۲۳۵ پ» (اصول ـ عربی)

از: خلیفه سلطان حسین بن محمد مرعشی آملی (۱۰٦٤)

به شمارهٔ (٦۳٦) رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق، محمد ابراهیم، سه‌شنبه ۲۱ محرم ۱۲۸۶، عناوین و نشانیها شنگرف و عنوان‌نویسی‌ها روز چهارشنبه ۲۱ صفر ۱۲۹۱ پایان یافته است.
کتاب دوم نستعلیق و اوایل نسخه نسخ، محمد علی بن حسینعلی مشهور به شیخ، یکشنبه چهاردهم رجب ۱۲۴۵ در قزوین، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲۳۵ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(۹٦۱۲)

دیوان صابر ترمذی (شعر ـ فارسی)

از: شهاب‌الدین ادیب صابر بن اسماعیل بخارائی خراسانی (٥٦٤)

پیرامون دو هزار بیت قصائد و غزلیات و رباعیات می‌باشد با دیباچه‌ای به نثر در حالات ادیب صابر.

آغاز دیوان:

نماز شام چو صبحت برند از ماوی　　بریده گشت طریق سلامم از سلمی

نستعلیق، از سدهٔ سیزدهم، عناوین نوشته نشده و پایان دیوان افتاده است، جلد تیماج قهوه‌ای.

۸۰ گ، ۱۴ س، ۱۶/۵×۲۰/۵ سم

(۹۶۱۳)

جامع الستین للطائف البساتین　　(تفسیر ـ فارسی)

از: خواجه تاج‌الدین احمد بن محمد طوسی (ق ٦)

به شمارهٔ (٥٤٧٤) رجوع شود.

نستعلیق، غلامحسین بن محمد حسن عصار، سال ۱۳۴۳، عناوین لاجورد و صنحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف، صفحهٔ اول دارای سرلوح و حاشیهٔ صفحهٔ اول و دوم گل و بوته‌دار و بین سطرها زرین دندان موشی، جلد تیماج قرمز.

۲۰۴ گ، ۱۲ س، ۱۶/۵×۲۱/۵ سم

(۹۶۱٤)

مرآة الجنان و عبرة الیقظان　　(تاریخ ـ عربی)

از: ابومحمد عبدالله بن اسعد یافعی یمنی (٧٦٨)

تاریخ سنواتی مختصری است با شرح حال مختصر بزرگانی که در هر سال در گذشته‌اند، تلخیص شده از چند کتاب با نقل عبارات آنان در بیشتر مواقع، از سال

اول هجرت حضرت پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله شروع شده و تا حوادث سال ۷۵۰ را دارد.

آغاز کتاب: «قال العبد الفقیر.. أما بعد حمدالله المتوحد بالالهیة و الکمال و العظمة و السلطان ممیت الاحیاء و محیی الاموات».

نسخه حاضر از سال ٤١٢ تا سال ٧٤٨ می‌باشد و آغاز و پایان آن افتاده است.

نسخ، گویا از سدهٔ نهم، عناوین و نشانیها شنگرف و در حواشی مشکی، جلد مقوائی عطف و حواشی تیماج قرمز و قهوه‌ای.
۱۴۸ گ، ۳۲ س، ۲۰×۱۲/۵ سم

(٩٦١٥)

مجموعه:

۱ ـ ترجمه السبعیات فی مواعظ البریات «۲ پ ـ ۵۱ ر» (اخلاق ـ فارسی)

از: ؟

ترجمه تحت اللفظی نیکوئی است از رسالهٔ «السبعیات» ابونصر محمد بن عبدالرحمن همدانی که به شمارهٔ (٢٣٦٩) در همین فهرست یاد شده است، مانند ترتیب اصل در هفت مجلس.

آغاز: «الحمدلله الملک الجبار.. خداوند ما جلت قدرته و علت کلمته و توالت آلاه و تتابعت نعماؤه هفت چیز را به هفت چیز بیاراست».

انجام:

دعا گویید ما را ای عزیزان لحدها تنگ و تار راه دشوار

۲ ـ بلبل‌نامه «٥٥ ر ـ ٦٤ ر» (شعر ـ فارسی)

از: فریدالدین محمد بن ابراهیم عطار نیشابوری (٦٢٧)

مثنوی است پیرامون ششصد بیت، که داستان رفتن مرغان نزد سلیمان پیامبر و گفتگوی بلبل با آن حضرت و بعضی مرغان دیگر، بنظم کشیده شده است.

آغاز در نسخه‌ها مختلف است، در این نسخه:

قلم بردار و راز دل عیان کن سرآغازش بنام غیب‌دان کن

خداوندی که جز وی کس نشاید که او بر بندگان روزی فزاید

انجام:

چو بگشایم بیک نکته زبان را به بندم نطق مرغ بوستان را

۳ـ سیر و سلوک «٦٤پ ـ ٧٦پ» (عرفان ـ فارسی)

از: ؟

چگونگی یافتن مبدأ و معاد را و بیان کیفیت سیر و سلوک الی الله و عشق الهی و فنای در حب مبدأ اعلی، به نثر آمیخته به ابیاتی گویا از نگارنده.

آغاز: «هو الاول هو الآخر.. هو الاول بمسامع طالبان رسیدن همتای بسته بر صوب اولیت گماشتند».

انجام: «تا کرم او معلوم شود و فرومایگی دشمنان ظاهر شود».

٤ـ رساله‌ای در عرفان «٧٧پ ـ ٨٣ر» (عرفان ـ فارسی)

از: شمس‌الدین تبریزی

در تجلیات الهی و گفتگوئی عرفانی بین شمس وکسی که بر او متجلی می‌شد، در مراتب و شرایط شخص صوفی و بعضی از آداب تصوف.

آغاز: «من کلام سلطان المحبوبین.. سؤال کردن از شیخ بدعت است توحید آنست که بدانی همه چیزها آنِ خداست».

انجام: «پس احوال ابا یزید چنین بود باشد که حقتعالی بصرت امرد مصور می‌شود، و أعلم من الله ما لا تعلمون».

۵ـ وصیتهای پیامبر به حضرت امیر «۸۳پ ـ ۸۹ر» (حدیث ـ فارسی)

از : ؟

ترجمه حدیث مفصلی است که در آن وصیتهای حضرت پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله به حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام آمده مشتمل بر دستورات دینی واخلاقی، به روایت مسعود بن محمد بن بکر اوزخندی از جمال‌الدین محبوبی که در بخاری باسناد صحیح از استادش روایت کرده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. نوشته از وصیتهای خواجه امام اجل کبیر عالم متقی تاج الملة و الدین».

انجام : «پس نگاه‌دار و به اینها کار بند تا فردای قیامت در زمرهٔ فقها خیزی، و الله أعلم».

٦ـ بستان العارفین و تحفة المریدین «۹۰پ ـ ۱۳۱پ» (عرفان ـ فارسی)

از : ابونصر احمد بن ابوالخیر واعظ نیشابوری.

در احادیث و روایتهای مختلف پیرامون پارسائی و دستورات دینی و عرفانی واخلاقی وحکایتهای پارسایان و ابدال که بیشتر آنها از حالات وکرامات عرفا و صوفیان نقل شده است، در بیست و پنج باب بدین عناوین:

باب اول : در فضل توحید.

باب دوم : در فضل معرفت.

باب سوم : در معرفت عارف و زاهد.

باب چهارم : در صفت ابدال.

باب پنجم : در ذکر تصوف.

باب ششم : در ذکر ترسیدن از خدای تعالی.

باب هفتم : در ذکر گریستن از بیم خدای تعالی.

باب هشتم : در یاد کردن مرگ.

باب نهم : در ذکر دنیا و عیب و فنای او.

باب دهم : در فضل قرآن خواندن.

باب یازدهم : در کرامت حسن بصری.

باب دوازدهم : در کرامات سفیان ثوری.

باب سیزدهم : در کرامات ابو حنیفه.

باب چهاردهم : در کرامات مالک دینار.

باب پانزدهم : در کرامات ابراهیم ادهم.

باب شانزدهم : در کرامات حبیب عجمی.

باب هفدهم : در کرامات ذوالنون مصری.

باب هجدهم : در کرامات شیخ شبلی.

باب نوزدهم : در کرامات بایزید بسطامی.

باب بیستم : در کرامات رابعهٔ بصریه.

باب بیست و یکم : در فضل سبحان‌الله.

باب بیست و دوم : در فضل لا حول لا قوة الا بالله.

باب بیست و سوم : در فضل صلوات بر پیامبر «ص».

باب بیست و چهارم : در صفت عرش و سدرة المنتهی.

باب بیست و پنجم : در صفت گاو و ماهی.

آغاز : «الحمدلله الذي أظهر فضيلة العلماء و رفع درجة الفقهاء.. صاحب کتاب چنین می‌گوید».

انجام : «چون نظر کنند خدای تعالی را ببینند بی‌چون و بی‌چگونه، لیس کمثله شیء و هو السمیع البصیر..».

۷ـ معراج‌نامه «۱۳٦ پ ـ ۱۳۹ ر» (متفرقه ـ فارسی)

از : ؟

داستان معراج حضرت پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم را با اختصار در یکصد و دو بیت بنظم کشیده است.

آغاز :

امر می‌خواهد دلم از خالق جان آفرین
تا بنظم آرم ز معراج رسول مرسلین

انجام :

....

امر آمد هر دو بخشیدم بتو ای رحمة للعالمین

نسخ، کتاب اول پنجشنبه اواخر شوال ۹۴۴ و بقیهٔ مجموعه سال ۹۴۶، عناوین و جدول بعضی صفحه‌ها شنگرف، در مجموعه فواید متفرقه‌ای به نثر و نظم نیز آمده است، جلد تیماج مشکی.
۱۵۲ گ، ۲۴ س، ۱۶×۲۱/۵ سم

(۹٦۱٦)

سفرنامه کرمان (سفرنامه ـ فارسی)

از : میرزا علی اشرف خان احتشام الوزره (ق ۱٤)

به شمارهٔ (۹۲۵۸) رجوع شود.

آغاز و پایان این نسخه افتاده است.

نستعلیق، دارای چند نقاشی آب و رنگ جالب، جلد تیماج مشکی.
۱۱۰ گ، ۷ س، ۱۴×۲۱/۵ سم

(۹۶۱۷)

دیوان فنا (شعر ـ فارسی)

از : میرزا عبدالرسول بن محمد حسن زنو زی متخلص به فنا

به شمارهٔ (۸۶۰۷) رجوع شود.

برگ اول نسخه و بخش رباعیات از آخر آن افتاده است.

نستعلیق، در عصر ناظم، جلد تیماج مشکی.
۲۳۸ گ، ۱۳ س، ۲۰/۵×۱۴/۵ سم

(۹۶۱۸)

رشد المجالس (اخلاق و فقه ـ فارسی)

از : موسی بن محمد شوون افغان

فصول چندی است در نصایح دینی و دستورات شرعی با نقل بعضی از احادیث و روایات از طریق اهل سنت، و بیان احکام طهارت و نماز که بسیار مختصر و کوتاه نگاشته شده است.

آغاز : «الحمد لولیه و الصلاة علی نبیه و آله اجمعین، بدان اسعدک الله تعالی في الدارین که می‌گوید مؤلف این مختصر».

انجام : «روا نیست مادام که حصهٔ خواهران جدا نکنند، والله اعلم بالصواب».

نستعلیق و عبارتها عربی نسخ معرب، عبدالقادر عشق‌الله، سه‌شنبه ۲۳ ذی‌الحجه ۱۰۹۹، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۳۱ گ، ۱۳ س، ۲۱×۱۳/۵ سم

(۹۶۱۹)

الفطرة الملكوتية في شرح الاثنى عشرية (فقه ـ عربی)

از : سید عبدالحسیب بن احمد عاملی (۱۱۲۱)

شرح استدلالی متوسطی است بر دو رسالهٔ «الاثنی عشریة فی الطهارة و الصلاة» شیخ بهاءالدین عاملی، بعنوان «قال ـ اقول» و شامل نقض و ابرام و نقل گفته‌های فقهای معروف و بنا بگفته شارح در عنفوان جوانی تألیف شده است.

آغاز : «الحمد کله لله قیام الملک و الملکوت قیوم الابداع و التکوین کاشف غیهب الریب رب نهار الیقین».

انجام : «و الاعراض عن التطبیق أحوط لأنه فعل مکروه و ینبغی ترک ما لا یصلح العمل به اولی».

نسخ، نزدیک عصر مؤلف، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده ومختصری حاشیه‌نویسی دارد از مؤلف، روی برگ اول تملکی بدون نام بتاریخ ۱۱۳۰ در قزوین با مهر بیضوی «رب نجنی بمحمد امین وحیک» دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو ضربی قرمز پشت قهوه‌ای.
۲۰۹ گ، ۲۰ س، ۲۳×۱۴ سم

(۹۶۲۰)

منبع البحرین (عروض و قافیه ـ فارسی)

از : محمد تاج‌الدین متخلص به بهجت

در قواعد کلی فن عروض و قافیه، استخراج شده از چند کتاب در این فن برای آسانی کار مراجعه کنندگان، در دو بحر (عروض و قافیه) و هرکدام دارای مقدمه

وچند نهر. این کتاب روز جمعه ششم محرم ۱۲۴۷ پایان یافته وچهارشنبه هشتم ربیع‌الاول همان سال از سواد به بیاض منتقل شده است.

آغاز: «سنجیدگی جناس حمد کامل و ثنای وافرشایان بارگاه سخن‌آفرینی که زبان فصحای بلاغت عنوان».

انجام:

سال تألیف اوس رسالیکا میری دلنی کـها

منبع البحرین بهجت جـوش کـیاهی اج هـی

نستعلیق، غلام محمد نعمت‌الله، چهارم جمادی‌الاول ۱۲۵۳، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول یادداشتی از محمدمهدی بن محمد موسوی اصفهانی کاظمی بتاریخ پنجم محرم ۱۳۴۱ و در صفحهٔ اول تملک حضرت آیة‌الله العظمی مرعشی بتاریخ ۱۳۳۸ در کاظمین با مهر مربع «آقا نجفی الحسنی الحسینی» دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۶۳گ، ۱۲س، ۲۴×۱۸ سم

(۹۶۲۱)

مجموعه:

۱ـ شرح رسالة التوحید «۱پ ـ ۲٤پ» (اعتقادات ـ عربی)

از: محمد بن منصور هدهدی

شرح توضیحی رسالهٔ مختصری است در توحید بر پایهٔ مذهب اشاعره، واصل آن معلوم نشد که از چیست.

آغاز: «الحمدلله الذي شهدت بوجوده جميع الكائنات والصلاة والسلام على سيدنا محمد المبعوث بالآيات الواضحات».

انجام: «و تابع التابعین لهم باحسان الی یوم الدین و الحمدلله رب العالمین».
۲ـ الشمائل النبویة و الخصائل المصطفویة «۲۵ پ ـ ۷۱ پ»

(سیره پیامبر ـ عربی)

از: ابو عیسی محمد بن عیسی بن سوره ترمذی (۲۷۹)

به شمارهٔ (۹۳۳) رجوع شود.

نسخ، کتاب اول بخط ابراهیم بن محمد بن سلمان بن محمد غاوی مالکی الحنفی، دهم جمادی‌الاول ۱۲۴۸. و کتاب دوم بخط محمد بن ابراهیم الطراوی المالکی، سال ۱۲۵۳، عناوین شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای.

۷۱ گ، ۲۳ س، ۲۳/۵×۱۷ سم

(۹۶۲۲)

یخچالیه (تراجم ـ فارسی)

از: محمد علی بن آقا ابوطالب مذهب متخلص به بها (ق ۱۳)

به شمارهٔ (۷۱۲۲) رجوع شود.

نستعلیق و عبارتهای عربی و عناوین نسخ، چهارشنبه نهم رجب ۱۲۸۴، در حاشیهٔ برگهای آغاز نسخه حکایاتی بسال ۱۳۳۱ افزوده شده است، جلد تیماج مشکی.

۴۵ گ، ۱۵ س، ۲۱×۱۷ سم

(۹۶۲۳)

اصول الفقه (اصول ـ عربی)

از: ؟

بحثهای استدلالی مفصلی است با رد و ایراد بسیار و نقل گفته‌های علمای متقدم

و متأخر و مخصوصاً استادش شیخ مرتضی انصاری. مؤلف بعضی از این بحثها را در اصفهان پس از درگذشت انصاری نگاشته و چند برگی از آغاز شرح شرائع‌الاسلام وی با نسخه صحافی شده است.

در این نسخه قطعه‌هائی از مباحث ألفاظ و مباحث عقلیه درهم صحافی شده است.

آغاز نسخه: «المقام الثاني فی صیغة الأمر و ما فی معناها و الکلام فیها یقتضی رسم امور ثمانیة، الاول انها فی الوجوب خاصة».

نسخ، بخط مؤلف، نسخه تصحیح و اضافه شده است، در چند جا مهرهای بیضوی «پیرو دین نبی محمد» و «الراجی محمود» و «عبده الراجی محمود» و «نصرالله» و «افوض امری الی‌الله محمد الحسینی» دیده میشود، روی برگ اول یادداشتی از محمد رضا بن علی بن محمد جعفر (شریعتمدار) استرابادی بتاریخ ۱۳۲۰ مشهود است، جلد تیماج قهوه‌ای.

۳۷۷ گ، سطور مختلف، ۲۴×۱۸ سم

(٩٦٢٤)

الکافی (حدیث ـ عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸)

به شمارهٔ (٢٦١) رجوع شود.

بخش اصول و روضه است.

نسخ، محمد شفیع بن محمود بن علی اکبر محمدی نائینی، نیمهٔ ذی‌الحجه ۱۰۶۹، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول تملک محمد بن محمد شفیع (فرزند کاتب) و نشانی بخشیدن کتاب به ابوطالب بتاریخ

غره شعبان ۱۱۰۱ دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو قرمز عطف قهوه‌ای پشت سبز.
۳۵۶ گ، ۲۳ س، ۱۹×۲۴/۵ سم

(۹۶۲۵)

أنوار التنزيل و اسرار التأويل (تفسیر - عربی)

از : قاضی ناصرالدین عبدالله بن عمر بیضاوی (۶۸۵)

به شماره (۱۹۰) رجوع شود.

نیمهٔ دوم کتاب می‌باشد.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، آیه‌ها با شنگرف نشانی دارد، برگهای آخر اصلاح شده و نونویس است، روی برگ اول تملکی بدون نام با مهر بیضوی «عبده محمد نبی الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.
۳۰۵ گ، ۲۵ س، ۱۸/۵×۲۴ سم

(۹۶۲۶)

شرح تجريد العقائد (کلام - عربی)

از : علاءالدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹)

به شمارهٔ (۸۶۱) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ دهم، برگهائی از جاهای مختلف نسخه بخط محمد علی بن احمد حسینی موسوی استرابادی قزوینی بتاریخ ۱۰۵۴ می‌باشد، متن با شنگرف نشانی دارد، در حاشیه تصحیح شده و گاهی حاشیه نویسی دارد و در آغاز فوائدی بخط سید علی بن احمد حسینی موسوی افزوده شده است، جلد دو رو تیماج رو قرمز ضربی عطف قهوه‌ای پشت سبز.
۳۶۵ گ، ۲۲ س، ۱۴/۵×۲۷ سم

(۹۶۲۷)

جوامع الجامع (تفسیر ـ عربی)

از: ابو علی الفضل بن الحسن بن الفضل طبرسی (۵۴۸)

به شمارهٔ (۹۲۴) رجوع شود.

از آغاز کتاب تا سورهٔ بنی‌اسرائل می‌باشد و پایان نسخه افتاده است.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، نشانی آیه‌ها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول چند یادداشت و نشانی امانت میرزا کوچک عائینی و مهر بیضوی «عبده عبدالجواد بن محمد علی» دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو قرمز پشت زرد.

۳۶۴ گ، ۲۰ س، ۲۵×۱۹/۵ سم

(۹۶۲۸)

جامع المقاصد في شرح القواعد (فقه ـ عربی)

از: نورالدین علی بن عبدالعالی محقق کرکی (۹۴۰)

به شمارهٔ (۱۱۱۱) رجوع شود.

از کتاب متاجر تا آخر شفعه می‌باشد.

نستعلیق، چهارشنبه ۱۵ رمضان ۱۰۴۸، عناوین در اوایل نسخه شنگرف و باقی نوشته نیست، روی برگ اول مهر بیضوی «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد رضا» دیده میشود، جلد تیماج قرمز عطف تیماج قهوه‌ای.

۲۳۲ گ، ۲۶ س، ۱۹×۲۵/۵ سم

(٩٦٢٩)

شرح الکافی (حدیث ـ عربی)

از : حسام الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی (١٠٨٦)

به شمارهٔ (٢٧٢٤) رجوع شود.

کتاب الروضه است.

نسخ، نزدیک عصر مؤلف، متن با شنگرف یا مشکی نشانی دارد، روی برگ اول تملکی بدون نام با مهر بیضوی «عبده عبد الجواد بن محمد علی» دیده میشود، جلد متوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۵۲۴ گ، ۱۹ س، ۲۵/۵×۱۹ سم

(٩٦٣٠)

ارشاد الأذهان الی احکام الایمان (فقه ـ عربی)

از : علامهٔ حلی حسن بن یوسف بن المطهر (٧٢٦)

به شمارهٔ (٩٦١) رجوع شود.

نستعلیق، محمد صالح بن مهدی تربه‌سری، یازدهم ربیع‌الاول ۱۰۷۰، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، در آغاز و پایان نسخه چند صفحه است مشتمل بر فواید متفرقه و وقفنامهٔ کتاب بتاریخ چهارشنبه دوم شوال ۱۲۳۴ با مهر بیضوی «عبده عبدالعزیز»، جلد تیماج مشکی.

۳۴۷ گ، ۱۵ س، ۲۵/۵×۱۶ سم

(۹۶۳۱)

اصول الفقه (اصول ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

به شمارهٔ (۵۶۲۱) رجوع شود.[۱]

در نسخهٔ حاضر این بحثها آمده است: المفهوم و المنطوق، عام و خاص (با عناوین نقد ـ نقد)، المطلق و المقید.

آغاز نسخه : «الحمدلله رب العالمین.. **البحث فی المفهوم و المنطوق وهما وصفان من أوصاف المدلول کالکلي و الجزئی**».

نستعلیق، بخط مؤلف، نسخه تصحیح شده است، جلد تیماج قرمز.

۱۱۱ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۴/۵ سم

(۹۶۳۲)

أصول الفقه (اصول ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

دارای بحثهای : مقدمة الواجب، اقتضاء الأمر بالشیء النهي عن ضده، الامر مقتض للاجزاء، اجتماع الأمر و النهي في شیء واحد.

نستعلیق، مانند نسخه سابق.

۱۰۶ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۴/۵ سم

۱ـ از این شماره تا سی و شش نسخه آینده از نسخه‌های خطی کتابخانه حاج میرزا حبیب‌الله رشتی بوده و از موقوفات مهندس شمس‌الدین علمی غروی بدین کتابخانه آمده است.

(۹٦۳۳)

اصول الفقه (اصول ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

مشتمل بر بحثهای : تعریف الاصول، حجیة خبر العدل.

نستعلیق، مانند نسخه‌های گذشته.

۱٦۷ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۴/۵ سم

(۹٦۳٤)

الرسالة العملیة (فقه ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

فتوائی مختصر می‌باشد در احکام تقلید و طهارت و صلاة و صوم، نگاشته شده برای عمل مقلدین و احکام زکاة فطره در این نسخه ناتمام مانده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. و بعد فهذه رسالة عملیة مشتملة علی ضروریات مسائل الطهارة و الصلاة و الصوم».

انجام نسخه : «و الأحوط ألا یدفع الی الفقیر اقل من الفطرة، الصنف الثانی..».

نستعلیق، بخط مؤلف، مانند نسخه‌های سابق، جلد تیماج سبز.

۵۵ گ، سطور مختلف، ۲۰×۱۵ سم

(۹٦۳۵)

الاجتهاد و التقلید (فقه ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

استدلالی مفصل می‌باشد با نقل بعضی اقوال و گفتگو در آنها.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. بعد فقد اختلف العلماء بعد اتفاقهم علی جواز

التقلید عند تعذر العلم».

انجام افتاده : «و من المعلوم أنه لیس المراد..».

نسخ و نستعلیق، چند برگ میانۀ نسخه بخط مؤلف و باقی آن بتصحیح وی می‌باشد، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز فرسوده.

۹۰ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵/۵ سم

(۹۶۳۶ - ۹۶۳۷)

شرح شرائع الاسلام **(فقه - عربی)**

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

شرح استدلالی مزجی نسبتاً مفصلی است بر کتاب «شرائع الاسلام» محقق حلی، که بیشتر کتاب شرح شده و گویا بعضی از ابواب آن ناتمام مانده است.

این دو جلد کتاب طهارت است و از آغاز افتاده دارد.

آغاز نسخه : «و عند ذلک فمن العجائب ما صدر عن صاحب المدارک و نفی عنه في الکفایة».

نستعلیق، بخط مؤلف، نسخه خط خوردگی دارد و اضافه شده است، جلد تیماج مشکی.

۳۳۹ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(۹۶۳۸)

القضاء **(فقه - عربی)**

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

به شمارۀ (۱۹۹۲) رجوع شود.

نستعلیق، بخط مؤلف جز چند برگ اول و آخر، جلد تیماج قرمز.

۱۴۸ گ، سطور مختنف، ۲۱/۵×۱۵/۵ سم

(۹۶۳۹)

اللقطة (فقه ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

به شمارهٔ (۵۳۷۹) رجوع شود.

نستعلیق، بخط مؤلف، مانند نسخه‌های سابق، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۵۰ گ، سطور مختلف، ۲۱/۵×۱۵ سم

(۹۶۴۰)

الفقه (فقه ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

استدلالی با تفصیل می‌باشد و شرح مزجی گویا «ارشاد الاذهان» علامهٔ حلی است. این جلد مشتمل بر احکام صلاة مسافر و قطعه‌ای از آغاز کتاب صوم می‌باشد و احتمالاً تقریرات شیخ مرتضی انصاری باشد.

نستعلیق، بخط مؤلف، متن‌ها با مشکی نشانی دارد و نسخه تصحیح و اضافه شده است، جلد تیماج قرمز.

۱۲۱ گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۶ سم

(۹۶۴۱)

الفقه (فقه ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

مشتمل بر کتاب شرکت و قطعه‌ای از احکام جماعت و قطعه‌ای از قضا و احکام

توبه می‌باشد.

نستعلیق، بخط مؤلف، جلد تیماج مشکی فرسوده.
۲۴۸ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(۹٦٤۲)

کتاب الصلاة **(فقه ـ عربی)**

از : ؟

شرح مزجی استدلالی است بر یکی از متنهای فقهی.

آغاز : «کتاب الصلاة و المراد بها ذات الرکوع و السجود و القراءة و لذا لم یذکر فیه صلاة الأموات».

نسخ از اواخر سدهٔ سیزدهم، متن با مشکی نشانی دارد، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.
۱۵۰ گ، ۲۵ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹٦٤۳)

عیون الحساب **(حساب ـ عربی)**

از : ملا محمد باقر بن زین‌العابدین یزدی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۳۷٤٤) رجوع شود.

آغاز افتاده : «الحساب کثیر المنافع صادق المشارق و المطالع نتایج مقدماته خالیة عن الارتیاب».

نسخ، از اواخر سدهٔ سیزدهم، عناوین شنگرف، جلد تیماج قرمز ضربی.
۱۴۸ گ، ۲۳ س، ۲۲×۱۶ سم

(۹٦٤٤)

مجموعه:

۱ـ مقدمة الواجب «۱ پ ـ ۳۲ پ» (اصول ـ عربی)

از: آقا حسین بن جمال‌الدین محمد خوانساری (۱۰۹۹)

به شمارهٔ (۱٤۲) رجوع شود.

۲ـ الفوائد الحائرية القديمة «۳٤ پ ـ ٦٤ ر» (اصول ـ عربی)

از: مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی (۱۲۰٦)

به شمارهٔ (٤٥۸) رجوع شود.

۳ـ اجتماع الامر والنهی «٦٦ پ ـ ٦۹ پ» (اصول ـ عربی)

از: سید علی بن محمد علی طباطبائی حائری (۱۲۳۱)

در این بحث استدلالی اجتماع امر و نهی محال دانسته شده و اجتماع این دو را در تباین جزئی رد کرده و نهی را مقدم می‌داند. این بحث بدرخواست حاج میرزا محمد رحیم مشهور به آقابزرگ نگاشته شده (بنا بر یادداشتی در حاشیه صفحه آخر) و روز جمعه هفدهم جمادی‌الاول ۱۲۱۲ در کربلا بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. ان هذا اصل یتضمن تحقیق القول باستحالة اجتماع الامر والنهي فی شیء مطلقا تساوی متعلقهما او اختلفا».

انجام: «وصیره من فهماء الفحول ما یبتنی الفروع علی الاصول وما یتصف الاسانید بالرد أو القبول..».

٤ـ حجية الشهرة «۷۰ پ ـ ۷۵ پ» (اصول ـ عربی)

از: سید علی بن محمد علی طباطبائی حائری

به شماره (٦۱۷۰) رجوع شود.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. ان هذه رسالة مفردة في حجية الشهرة و جواز الاعتماد عليها في اثبات الأحكام الشرعية».

انجام: «و ان فی مواضع ما ذکره اشتباهات لیس هذه الرسالة محل لنشرها».

٥ـ حاشية معالم الأصول «٧٨ پ ـ ١٠٨ پ» (اصول ـ عربی)

از: مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی

به شمارهٔ (٥٥٥٠) رجوع شود.

دیباچهٔ مؤلف در این نسخه نیامده است.

٦ـ الفوائد الحائرية الجديدة «١٠٩ پ ـ ١٢٩ پ» (اصول ـ عربی)

از: مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی

به شمارهٔ (٤٥٨) رجوع شود.

٧ـ الفوائد الاصولية «١٣٠ پ ـ ٢٠٨ ر» (اصول ـ عربی)

از: سید محمد مهدی بن مرتضی بحرالعلوم نجفی (١٢١٢)

به شمارهٔ (٦٠٦٩) رجوع شود.

شش کتاب اول نستعلیق، عبدالعظیم بن علی خان زنوزی، سال ۱۲۲۵ درکربلا و کتاب پنجم بتاریخ ۱۲۲۴ در کاظمین.
کتاب آخر نسخ، عناوین در مجموعه نوشته نشده است و در چند جا مهر بیضوی کاتب «الواثق بربه الغنی عبده عبدالعظیم» دیده میشود،
جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۲۰۸ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(٩٦٤٥)

الصلاة (فقه ـ عربی)

از: ؟

بخش احکام سهو و شک می‌باشد که فصل پنجم از کتابی استدلالی مفصل است

در احکام نماز و معلوم نشد که چیست.

آغاز نسخه : «الحمدلله رب العالمین.. الفصل الخامس في السهو، خروج الصلاة عن قابلية الامتثال اما بحصول نقص فيها».

انجام نسخه : «لاحتمال أن يكون بالذال المعجمة المراد به ما يقابل الميتة كما لا يخفى».

نسخ، عناوین شنگرف، در بعضی صفحه‌ها حواشی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی آمده است، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.

۳۰ گ، ۲۱ س، ۲۱×۱۵/۵ سم

(۹٦٤٦)

جامع الاخبار (حدیث ـ عربی)

از : ؟

به شمارهٔ (۸۱٤) رجوع شود.

نسخ نازیبا، حسین بن نظر محمد رشتی، پنجشنبه ششم محرم ۱۲۹۸، عناوین شنگرف و پس از کتاب چند مجلس فارسی منبرهای ایام عاشوراست که در این نسخه تدوین شده است، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۲۰۸ گ، سطور مختلف، ۲۰×۱۴/۵ سم

(۹٦٤۷)

غاية المأمول فی شرح زبدة الأصول (اصول ـ عربی)

از : فاضل جواد بن سعدالله بن جواد کاظمی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۳۷۹٤) رجوع شود.

آغاز افتاده : «الوسائل فهو کنز مغن أودع نقود الحقائق و بحر محیط الفوائد درر الدقائق».

نسخ، صفر علی بن اسماعیل نجف‌آبادی، سلخ شوال ۱۲۳۳، متن شنگرف و نسخه جلد ندارد.
۱۷۴ گ، ۲۳ س، ۲۰/۵×۱۵ سم

(۹٦٤٨)

الحج (فقه ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

استدلالی متوسطی است با نقل بعضی اقوال فقها و گفتگو در آنها.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. فهذه رسالة عملها العاصی الراجی.. فی الحج و مناسکه و هو من أعظم شعائر الاسلام و افضلها».

انجام افتاده : «و بین حمل ما دل علی ثبوته علی الاستحباب..».

نسخ، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، برگها پراکنده و اواسط نسخه افتاده دارد، جلد تیماج سبز عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای.
۳۰ گ، ۲۱ س، ۲۱/۵×۱۶ سم

(۹٦٤٩)

بدر الدجی فی احوال الشریعة الغرا (فقه ـ فارسی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

رسالۀ عملی فتوائی است برای عمل مقلدین، و در آغاز آن احکام تقلید اجمالاً پس از آن اصول دین با استدلال همه فهم و مخصوصاً تفصیل بیشتر در بحث امامت

آمده و چون نسخه بیش از این دو موضوع را در بر ندارد، نمی‌دانیم که تألیف این رساله بپایان رسیده است یا نه.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. این رساله‌ایست مشتمل بر ضروریات مسائل طهارت و صلاة و صوم».

نسخ، ماه رمضان ۱۲۸۸ (شاید تاریخ تألیف باشد)، عناوین شنگرف، جلد مشکی.
۱۸۳ گ، ۲۱ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹٦٥۰)

نجاة العباد **(فقه ـ عربی)**

از : شیخ محمد حسن بن باقر نجفی صاحب جواهر (۱۲٦٦)

به شمارهٔ (٦۸٤) رجوع شود.

با حواشی دست‌نویس از میرزا محمد تقی شیرازی و حواشی دیگری با رمز «ض مد ظله».

نسخه چاپ سنگی دارالطباعه سید مرتضی رازی است که بسال ۱۳۱۱ چاپ شده و آغاز آن افتاده است، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.
۱۰۹ گ، ۲۰ س، ۲۱/۵×۱۷ سم

(۹٦٥۱)

صحائف العالم **(تاریخ ـ فارسی)**

از : فروغ‌الدین محمد مهدی بن محمد باقر اصفهانی (ق ۱۳)

تاریخ گسترده عمومی است در چند جلد (پنج صحیفه) مشتمل بر احوال انبیاء وائمه وعلما و صلحا و صوفیان وهنرمندان که احوال هرکدام را با اختصار آورده

بدون ذکر منابع خود در بیشتر موارد. احوال علما در این کتاب در ماه شعبان ۱۲٦۵ بپایان رسیده است.

این کتاب در چند صحیفه تنظیم شده و هرکدام دارای مجلدات مشتمل بر طبقات می‌باشد و پاره‌ای از موضوعات را به عربی نگاشته است. عناوین صحیفهٔ چهارم که در احوال انسان می‌باشد چنین است:

الصحیفة الرابعة : مشتملة علی ثلاثة مجلدات

المجلد الاول : فیه ثلاث طبقات.

الطبقة الاولی : في أحوال الأنبیاء علیهم‌السلام.

الطبقة الثانیة : في أحوال الأئمة و رسالة الأنساب.

الطبقة الثالثة : فی أحوال الصحابة و التابعین و المحدثین.

المجلد الثانی : في أحوال السلاطین و الخطاطین.

المجلد الثالث : في أحوال العلماء و الحکماء و الأدباء.

نام اصحاب ائمه علیهم‌السلام در این نسخه فهرست‌وار آمده و هیچگونه تفصیلی پیرامون آنها ندارد و گویا نسخهٔ پیش‌نویس مؤلف باشد.

نستعلیق و عناوین نسخ درشت، بخط مؤلف، نشانیها و بعضی الفاظ شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۶۹گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۷ سم

(۹٦۵۲)

مجموعه :

۱ـ رد صوفیان «۱پ ـ ۸۹ر» (تصوف ـ فارسی)

از : آقا رضی‌الدین بن نبی قزوینی (پس از ۱۱۳٤)

به شمارهٔ (۸۳۱٦) رجوع شود.

۲ ـ میزان المقادیر في تبیان التقادیر «۷۸ پ ـ ۹۲ پ» (فقه ـ عربی)

از : رضی‌الدین محمد بن حسن قزوینی (۱۰۹٦)

به شمارهٔ (۱۰٤٤) رجوع شود.

نستعلیق و عبارتهای عربی نسخ، غلامحسین بن محمد علی ساوجی، سال ۱۲۵۷ در مدرسه پیغمبریه قزوین و رسالهٔ دوم رمضان ۱۲۵۶، رسالهٔ دوم تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، فواید متفرقه دیگری در مجموعه آمده است، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۹۵ گ، سطور مختلف، ۱۷/۵×۲۱/۵ سم

(۹٦۵۳)

الصلاة (فقه ـ عربی)

از : ؟

استدلالی است در چند مقصد و هرکدام دارای فصول. در عطف این نسخه نوشته شده است «صلاة آقا سید محمد» و باید تحقیق شود.

آغاز : «کتاب الصلاة و فیه مقاصد المقصد الاول في مقدماتها و هي تشتمل علی فصول الأول في اعداد الصلاة».

انجام : «فلا یعلم بسقوط القراءة عن الصلاة المفروضة و مقتضی عموم دلیل القراءة وجوبها».

نسخ، از اوایل سدهٔ چهاردهم، عناوین شنگرف و گاهی نوشته نیست، جلد تیماج سبز.
۳۰۱ گ، ۲۱ س، ۲۲×۱۵ سم

(۹٦٥٤)

القضاء (فقه ـ عربی)

از : میرزا حبیب‌الله بن محمد علی رشتی (۱۳۱۲)

به شمارهٔ (۱۹۹۲) رجوع شود.

آغاز و انجام نسخه افتاده است.

نسخ عصر مؤلف، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج مشکی.

۲۰۶ گ، ۲۷ س، ۲۴×۱۶ سم

(۹٦٥٥)

کنز العرفان فی فقه القرآن (فقه القرآن ـ عربی)

از : فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلی (۸۲٦)

به شمارهٔ (۸۵) رجوع شود.

نستعلیق، سه‌شنبه دوازدهم محرم ۹۷۵، عناوین و نشانی آیه‌ها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، قبل و بعد از کتاب برگهائی است دارای یادداشتهای مختلف و تملک محمد حسین هزارجریبی و محمد کاظم با مهر بادامی «صح محمد کاظم»، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۲۳ گ، ۲۰ س، ۲۴×۱۷/۵ سم

(۹٦٥٦)

الفهرست (رجال ـ عربی)

از : شیخ الطائفه محمد بن حسن طوسی (٤٦٠)

به شمارهٔ (۱٤٥٧) رجوع شود.

نسخ، محمد بن محمد حسنی البعلی، شنبه دهم ربیع‌الاول ۹۵۴، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و نشانی بلاغ دارد، در سه صفحه قبل از کتاب چند یادداشت با امضای شیخ بهاءالدین عاملی و تملک زین‌العابدین بن محمد طاهر با مهر بیضوی «عبده زین‌العابدین الحسینی» و تلک حسین بن ابی‌القاسم موسوی لاهیجی و وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۲۴ جمادی‌الاخر ۱۲۲۳ با مهر بیضوی «الراجی عبده ابوالقاسم الموسوی» دیده میشود، در صفحهٔ آخرانهائی است (گویا برای کاتب نسخه) که زین‌الدین بن علی بن احمد شامی (شهید دوم) بتاریخ یکشنبه نیمه ماه رمضان ۹۵۴ نوشته است، جلد تیماج مشکی.

۶۹گ، ۲۲ س، ۱۸×۲۵/۵ سم

(۹٦٥٧)

تهذیب الاحکام (حدیث ـ عربی)

از : شیخ الطائفه محمد بن الحسن طوسی (٤٦٠)

به شمارهٔ (۲۲۹) رجوع شود.

انجام افتاده : «اللهم و اني استوهبتک مبتدأ فأعرنيه قال..».

نسخ، از سدهٔ یازدهم، عناوین در نیمهٔ اول کتاب شنگرف و در نیمهٔ دوم نوشته نیست، نیمهٔ اول تصحیح شده و حاشیه‌نویسی و نشانی بلاغ دارد، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۴۳۰گ، ۲۳ س، ۱۶×۲۵ سم

(۹۶۵۸)

انوار التنزیل و اسرار التأویل (تفسیر ـ عربی)

از: قاضی ناصرالدین عبدالله بن عمر بیضاوی (۶۸۵)

به شمارهٔ (۱۹۰) رجوع شود.

از سورهٔ مریم تا پایان قرآن می‌باشد.

نستعلیق، از سدهٔ دهم و برگ اول و دو برگ آخر نونویس است، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، نشانی آیه‌ها شنگرف و صفحه‌ها مجدول با زر و مشکی، بر فراز صفحهٔ اول مهر بیضوی «ابوالقاسم الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۳۲۹ گ، ۱۷ س، ۲۵×۱۷ سم

(۹۶۵۹)

زاد المعاد (دعا ـ فارسی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۲۹) رجوع شود.

انجام افتاده: «و علی اهل‌بیت محمد و ترحم علی محمد و اهل‌بیت محمد...».

نسخ، عناوین شنگرف، جلد مقوائی عطف پارچه.

۱۲۷ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۶ سم

(۹۶۶۰)

شرائع الاسلام (فقه ـ عربی)

از: محقق حلی جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (۶۷۶)

به شمارهٔ (۲۰۲) رجوع شود.

نسخ بسیار مغلوط، محمد جعفر بن کربلائی علی اکبر، سال ۱۳۴۲، عناوین شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲۲۸ گ، ۲۰ س، ۲۸×۱۵ سم

(۹۶۶۱)

الاربعون حدیثاً (حدیث ـ عربی)

از : میرزا ابراهیم بن حسین بن غفار دنبلی خوئی (۱۳۲۵)

چهل حدیث انتخاب شده از روایتهای حضرات معصومین علیهم‌السلام، با شرح و بسط پیرامون رجال اسناد آنها و تحقیق در مباحثی که متعلق به متن هریک از آنها می‌باشد. روایتهای انتخاب شده متعلق به امور اعتقادی و اخلاقی و فقهی می‌باشد و در شرح مسائلی مورد توجه مؤلف بوده، مطرح شده و روز چهارشنبه از ماه ذی‌الحجه ۱۲۹۴ بپایان رسیده است.

آغاز : «الحمدلله الذي وفقني للتخلي عن الحركات الدنيوية و النظر في المهمات الاخروية و صرف عزمی عن الوجه الذي انقضى عليه اكثر العمر».

انجام : «فعليه بكتاب ملخص المقال فی تحقيق احوال الرجال و الحمدلله أولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً».

نستعلیق، محمد علی خوئی، بیست و ششم محرم ۱۲۹۶، عناوین و نشانیها شنگرف، فهرست مفصل کتاب در آغاز نسخه آمده است، جلد تیماج قرمز.
۳۰۲ گ، ۱۸ س، ۱۸×۱۶/۵ سم

(۹۶۶۲)

کنزالعرفان في فقه القرآن (فقه القرآن ـ عربی)

از : فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلی (۸۲۶)

به شمارهٔ (٨٥) رجوع شود.

آغاز و انجام نسخه افتاده است.

نسخ، از سدهٔ دوازدهم، عناوین مشکی درشت و آیات با مشکی نشانی دارد، در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

١٢٣ گ، ٣١ س، ٢٩/٥×٢١ سم

(٩٦٦٣)

مفتاح الكرامة فى شرح قواعد العلامة (فقه ـ عربی)

از : **سید محمد جواد بن محمد حسینی عاملی (١٢٢٦)**

به شمارهٔ (١٤٣٥) رجوع شود.

از کتاب فرایض تا پایان دیات می‌باشد و انجام نسخه افتاده است.

نسخ، متن با مشکی نشانی دارد، جلد تیماج قرمز ضربی.

٣٣٨ گ، ٣٠ س، ٣٠×٢٠ سم

(٩٦٦٤)

مختصر العجالة (فقه ـ عربی)

از : ابراهیم النووی (ق ٩)

«منهاج الطالبین» محیی‌الدین ابو زکریا نووی شافعی، متن مختصر بسیار معروفی است در فقه شافعی که آنرا سراج‌الدین ابن الملقن شافعی شرحی نموده است بعنوان «العجالة». در کتاب حاضر همه متن منهاج آمده و از عجاله آنچه مربوط به صحیح از مذهب (شافعی) یا ضعیفی که علت و دلیل آن آشکار باشد با اختصار الفاظ وی می‌آورد و چیزی از فواید آنرا حذف نمی‌کند. این شرح مزجی و بسیار مختصر می‌باشد.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اما بعد فاني سأذكر انشاءالله تعالی فی هذا کلام المنهاج بکماله للشیخ الامام العالم العلامة ابی زکریا».

انجام افتاده: «لا فائدة فیه ای ان کانا نقداً متفقین..».

نسخ، بخط مؤلف، متن شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، روی برگ اول تقریظی بر کتاب دیده میشود که محمد بن احمد نعمانی حنفی بتاریخ سه‌شنبه ۲۷ شعبان ۸۶۶ نوشته است، جلد تیماج قهوه‌ای فرسوده.

۱۴۸ گ، ۳۷ س، ۲۶×۱۶/۵ سم

(۹۶۶۵)

مجموعه :

۱ـ تحریر اصول الهندسة و الحساب «۲ پ ـ ۸۴ پ» (هندسه ـ عربی)

از : نصیرالدین محمد بن محمد بن الحسن طوسی (۶۷۲)

به شمارهٔ (۱۶۶۳) رجوع شود.

۲ـ تحریر اکرمانا لاوس «۸۷ پ ـ ۱۲۹ پ» (هندسه ـ عربی)

از : نصیرالدین محمد بن محمد بن الحسن طوسی

به شمارهٔ (۴۰۰۹) رجوع شود.

۳ـ جامع بهادرخانی «۱۳۵ پ ـ ۱۵۴ ر» (متفرقه ـ فارسی)

از : قاضی حسین جونپوری (ق ۱۳)

بخشی که در این نسخه آمده خزینهٔ دوم از کتاب می‌باشد در علم مناظر و انعکاسات، مشتمل بر سه حرز: اول در حدود و مبادی و اصول موضوعه دارای شش انکشاف، حرز دوم در علم المناظر دارای چهل و پنج شکل، حرز سوم در علم انعکاس دارای چهار شکل. برای موضوعات مختلف این بخش اشکالی نیز ترسیم

شده و بسال ۱۲۵۰ بپایان رسیده است.

نسخ، فتح‌الله بن علی اصغر بن محمد باقر دهدشتی مشهور به قاری، سال ۱۲۹۳ در بهبهان، بدستور میرزا محمد حسن بن میرزا حسن بن مجدالدین محمد شیرازی بن صدرالدین سید علی خان مدنی شیرازی و در هنگام حکومت شاهزاده احتشام الدوله سلطان اویس میرزا قاجار، عناوین و اشکال شنگرف، برگهای اول مجموعه دارای حواشی است بعضی از آنها از افادات میرزا محمد علی قائنی اصفهانی، جلد تیماج عنابی ضربی.

۱۵۴ گ، ۲۲ س، ۲۰/۵×۲۵/۵ سم

(٩٦٦٦)

ظفرنامه (تاریخ ـ فارسی)

از : مظفر بن حسین یزدی

به شمارهٔ (١٦٥٣) رجوع شود.

نستعلیق، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف، روی برگ اول مهر مربع بزرگ کتابخانه بهاءالدوله بهمن میرزا فرزند فتحعلی شاه قاجار و تاریخ خرید کتاب ۱۲۷۰ در اصفهان دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۲۹۲ گ، ۲۵ س، ۱۶/۵×۲۸ سم

(٩٦٦٧)

تجرید المیزان (منطق ـ عربی)

از : میرزا احمد بن سلطانعلی صدرالافاضل شیرازی (١٣٤٣)

شرح مزجی است بر ارجوزهٔ «الشریفیة» سید جعفر بن ابی اسحاق دارای کشفی

در قواعد منطق. این شرح مختصر پنجم ماه صفر ۱۳۳۵ بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمدلله الذي توحد بالملک فلا ندله فی ملکوت سلطانه و تفرد بالآلاء والنعماء فلا ضد له في جبروت شانه».

انجام: «و لنختم في ألف مضی هجره و المائتین ثم احدی عشره، قد فرغت من تسوید شرحه و تألیفه..».

نسخ، بخط مؤلف، متن با مشکی نشانی دارد، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی و اضافه دارد، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۶۷ گ، ۱۲ س، ۲۷×۱۶/۵ سم

(۹۶۶۸)

شرح مفاتیح الشرائع (فقه ـ عربی)

از: آقا محمد هادی بن مرتضی کاشانی (ق ۱۲)

به شمارهٔ (۵۵۰۴) رجوع شود.

نیمهٔ دوم کتاب است.

نسخ، محمد جعفر بن ملا عبدالله هرندی، روز جمعه سوم ذی‌الحجه ۱۲۳۹ (پایان‌کتاب‌شنعه)، عناوین‌ونشانیهای متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و روی برگ اول تملک محمد ابراهیم قزوینی با مهر مربع «تلک حجتنا آتیناها ابراهیم» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.
۳۷۱ گ، ۲۵ س، ۳۰×۲۰ سم

(۹۶۶۹)

تفسیر قرآن کریم (تفسیر ـ فارسی)

از: سید محمد محسن بن محمد عمادالدین حسینی (پس از ۱۱۴۲)

منتخباتی است از چند تفسیر فارسی و عربی ذیل بعضی از آیات قرآنی که مؤلف

در حاشیه نسخه‌ای از قرآن نوشته بود و پس از آن در این کتاب تدوین شده و کار تدوین آن با کمک فرزند مؤلف عمادالدین محمد در دهۀ آخر ماه رجب ١١٤٢ بپایان رسیده است.

این تفسیر بترتیب سوره‌ها با ملاحظه ترتیب آیات تنظیم شده و دنبالۀ هر آیه‌ای آنچه متعلق به آنست می‌آید و در پایان فواید چندی افزوده شده است.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. اما بعد بندۀ قلیل الطاعة کثیر المعصیة.. که بسبب مغلوبی آل محمد اجداد پریشان و متفرق شده بودند».

انجام: «وضالین آنهایند که در فروع دین گمراه شده‌اند».

نستعلیق و آیه‌ها نسخ معرب، جمعه ٢٩ ذی‌الحجه ١٢١٧، عناوین و نشانی آیه‌ها شنگرف، برگهائی از اواخر نسخه افتاده است، جلد تیماج مشکی فرسوده.
٤٣ گ، سطور مختلف، ١٨×٢٩/٥ سم

(٩٦٧٠)

حق الیقین **(اعتقادات ـ فارسی)**

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (١١١٠)

به شمارۀ (١٠٠٥) رجوع شود.

نسخ خوش، احمد بن میر محمد باقر حسینی موسوی، دهۀ دوم ماه رجب ١٢٢٢ برای امین‌السلطان حاجی علی اکبر بن محمد صادق لاهیجانی، عناوین و نشانیها شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف و لاجورد و صفحۀ اول دارای سرلوح زرین، روی برگ اول وقفنامه کتاب بتاریخ ٢٥ رجب ١٢٤٢ با مهر بیضوی «عبده الراجی نصرالله الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
٣٥٥ گ، ٢٢ س، ١٨×٣٠ سم

(۹٦٧١)

کنزالفوائد فی حل مشکلات القواعد (فقه ـ عربی)

از : سید عمیدالدین عبدالمطلب بن مجد الدین اعرجی حلی (ق ۸)

به شمارهٔ (٧٦٩٨) رجوع شود.

نسخ، علی بن محمد قاسم خوانساری، بیست وپنجم ماه رمضان ۱۲۵۶ بدستور آقا حسین خوانساری در اصفهان، عناوین شنگرف و کاتب این نسخه را با دو نسخهٔ دیگر مقابله و تصحیح کرده است، شرح خطبهٔ قواعد درآغاز نسخه‌نیز آمده‌است، تملک سید مهدی حسینی لاجوردی در آغاز و پایان نسخه دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۲۱ گ، ۳۰ س، ۳۰×۲۰ سم

(۹٦٧٢)

جام گیتی‌نما (شعر ـ فارسی)

از : ملا محمد علی فروشانی

به شمارهٔ (٧٠٤٥) رجوع شود.

نستعلیق، نوروز علی بن محمد قاسم ساکن قریه «علوی»، یازدهم ذی‌الحجه ۱۲۵۶ بدستور آقا علی فرزند محمد علی علوی، عناوین شنگرف، جلد روغنی معمولی عطف تیماج مشکی.

۱۶۹ گ، ۱۹ س، ۳۰×۲۱ سم

(۹٦٧٣)

مجموعه :

۱ ـ مکارم الاخلاق «۱ پ ـ ۱۸۵ ر» (حدیث ـ فارسی)

از : امیر نظام‌الدین عبدالحی بن عبدالوهاب اشرفی استرابادی (ق ۱۰)

به شمارهٔ (٩٦٥٣) رجوع شود.

٢ ـ اخلاق محسنی (جواهر الاسرار) «١٨٥ ر ـ ٣٠٢ ر» (اخلاق ـ فارسی)

از : کمال‌الدین حسین بن علی کاشفی بیهقی (٩١٠)

به شمارهٔ (٩٠٨٣) رجوع شود.

نسخ، محمد رضا بن میرزا محمد شیرازی، ماه رمضان ١٢۴٠، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای فرسوده.

٣٠٢ گ، ١۶ س، ٣٠×٢٠ سم

(٩٦٧٤)

مغنی اللبیب عن کتب الأعاریب (نحو ـ عربی)

از : جمال‌الدین عبدالله بن یوسف معروف به ابن هشام نحوی (٧٦٢)

به شمارهٔ (٢١٨١) رجوع شود.

نسخ، محمود بن احمد بن محمد رضا بن علی اکبر بن عبدالله بن نورالدین بن نعمت‌الله موسوی حسینی جزائری شوشتری، سه‌شنبه ٢٨ شعبان ١٢٧٠ در شوشتر، عناوین و نشانیها شنگرف، کتاب را کاتب نزد دائی خود سید محمد جواد جزائري خوانده و حاشیه‌هائی برای آن نوشته و این کار را روز شنبه ١٢ جمادی‌الآخر ١٢۶٨ شروع کرده است، جلد مقوائی عطف پارچه.

١۵٨ گ، ٢٣ س، ٣٠×٢٠ سم

(٩٦٧٥)

مغنی اللبیب عن کتب الأعاریب (نحو ـ عربی)

از : جمال‌الدین عبدالله بن یوسف معروف به ابن هشام نحوی (٧٦٢)

نسخ، محمد علی بن محمد اسماعیل کاشانی، دوشنبه پنجم ربیع‌الثانی

۱۲۴۷ در قمصر، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد روغنی ضربی معمولی.
۱۶۹ گ، ۳۱ س، ۲۹×۱۸ سم

(۹٦٧٦)

مطالع الانوار المقتبسة من آثار الائمة الاطهار (فقه ـ عربی)

از : سید محمد باقر بن محمد نقی حجةالاسلام شفتی (۱۲٦۰)

به شمارۀ (۱٦۳۲) رجوع شود.

جلد ششم کتاب است.

نسخ، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول تملک عبدالله سلمی بتاریخ ۱۱ ربیع‌الاول ۱۲۹۸ دیده میشود، جلد تیماج مشکی.
۱۶۹ گ، ۳۱ س، ۳۰/۵×۲۱ سم

(۹٦٧٧)

زبدة البيان في براهين احكام القرآن (فقه‌القرآن ـ عربی)

از : ملا احمد بن محمد مقدس اردبیلی (۹۹۳)

به شمارۀ (۳۱٤٥) رجوع شود.

نسخ، حسن، جمعه سلخ ربیع‌الثانی ۱۲۵۷، عناوین شنگرف و آیه‌ها با مشکی نشانی دارد، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد و بعضی از آنها و چند فایده روی برگ اول از محمد یوسف حسینی و بخط وی می‌باشد با تاریخ ۱۲۹۷، جلد تیماج مشکی.
۳۵۳ گ، ۱۹ س، ۳۰×۱۸ سم

(٩٦٧٨)

تهذیب الأحکام (حدیث ـ عربی)

از : شیخ الطائفة محمد بن الحسن طوسی (٤٦٠)

به شمارهٔ (٢٢٩) رجوع شود.

کتاب طهارت و صلاة می‌باشد.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج فرسوده.

۳۲۵ گ، ۲۴ س، ۱۹×۲۹/۵ سم

(٩٦٧٩)

مفتاح الفلاح (دعا ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (١٠٣٠)

به شمارهٔ (٤٢) رجوع شود.

نسخ زیبا، محمد رشید بن پیرپوز، اوایل جمادی‌الاول ۱۰۷۷، عناوین و نشانیها شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و صفحهٔ اول دارای سرلوح زرین، در حاشیه تصحیح شده و دارای حاشیه‌نویسی می‌باشد، جلد دو رو تیماج رو قرمز ضربی پشت مشکی.

۱۷۰ گ، ۱۴ س، ۷/۵×۱۲/۵ سم

(٩٦٨٠)

دیوان الحلی (شعر ـ عربی)

از : سید حیدر بن سلیمان حلی (١٣٠٤)

منتخباتی از شعر سید حیدر است که در مراثی معصومین علیهم‌السلام مخصوصاً

واقعهٔ کربلا سروده و در این مجموعه بدون تنظیم انتخاب شده است.

آغاز:

کفانی ضنیً أن تری بالحسین   شفت آل مروان اضغانها

نسخ، نسخه بیاضی است، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۴۵ گ، ۱۶ س، ۱۹×۱۳ سم

(٩٦٨١)

دیوان مغربی (شعر ـ فارسی)

از: شمس‌الدین محمد شیرین بن عزالدین بن یوسف مغربی (۸۰۸)

مشتمل بر غزلیات با تخلص «مغربی» و ترجیعبند و رباعیات، با دیباچه‌ای به نثر و چند قصیده عربی در آغاز دیوان.

آغاز:

یا قانفاً بصفاته عن ذاته   و محجباً عن ذاته بصفاته

آغاز غزلیات:

ادر فی راح توحید ألا یا ایها الساقی

ارحنی ساعة عنی و عن قیدی و اطلاقی

بجام صرف توحیدم بدان‌سان محو کن از خود

که تا فانی شوم فانی و یا باقی شوم باقی

نستعلیق، درویش حسینعلی بن درویش ناصرالدین علی نعمة‌اللهی، پنجم ربیع‌الثانی ۸۹۹، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد و صفحهٔ اول دارای سرلوح، در حاشیه تصحیح شده است، جلد دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز.

۱۰۸ گ، ۱۲ س، ۱۳/۵×۸/۵ سم

(۹۶۸۲)

مجموعه :

۱ ـ اصالة الصحة «۱ پ ـ ۵ ر» (فقه ـ عربی)

از : مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی (۱۲۰۶)

به شمارهٔ (۱۴۷۰) رجوع شود.

۲ ـ الجمع بین المتعارضین «۶ ر ـ ۱۶ ر» (اصول ـ عربی)

از : آقا عبدالحسین بن محمد باقر بهبهانی کرمانشاهی (پس از ۱۲۲۲)

اگر دو دلیل فقهی با یکدگر تعارض داشته باشند، آیا تکلیف جمع بین آنهاست یا طرح. این رسالهٔ مختصر پیرامون این موضوع با استدلال بحث می‌کند.

آغاز : «الحمدلله المنزه عن الأنداد المتعالی عن معارضة الأضداد الجامع بقدرته البالغة بین المتعاند و المتضاد».

انجام : «اعمالاً للظن المعلوم الحجیة الثابت اعتباره للمجتهد فی الأحكام الشرعیة علی الكلیة..».

۳ ـ انتفاء المرکب بانتفاء بعض أجزائه «۳۶ ر ـ ۴۲ پ» (اصول ـ عربی)

از : آقا عبدالحسین بن محمد باقر بهبهانی کرمانشاهی

در این رساله استدلال می‌شود ضمن چند «تنبیه» بر اینکه اگر جزء عبادت از ارکان باشد با از بین رفتن آن جزء عبادت نیز باطل خواهد بود و اگر از ارکان نباشد صحیح است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. تنبیه الأصل فی کل جزء من اجزاء المرکب أن یکون رکناً ینتفی بانتفائه المرکب».

انجام : «و هو متجه لو ثبت المطلوب بدليل غير العموم المذكور و الا فللتأمل فيه مجال».

٤ـ معانی الاصل «٤١ پ ـ ٥١ ر» (اصول ـ عربی)

از : آقا عبدالحسین بن محمد باقر بهبهانی کرمانشاهی

برای کلمهٔ «اصل» در اصطلاح علمای اصول چهار معنی شمرده است: دلیل، راجح، استصحاب، قاعده. استعمال این اصطلاح نزد اصولیین و فقها بیکی از این چهار معنی می‌باشد.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. تنبیه الأصل فی اللغة ما یبتنی علیه الشیء واصطلاحاً نقل من العموم الی الخصوص».

انجام : «بلافرق لأنهما لیسا من بنی آدم».

٥ـ تعلیقة منهج المقال «٥٢ پ ـ ١٠١ پ» (رجال ـ عربی)

از : مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی

به شمارهٔ (٤٣١) رجوع شود.

٦ـ الاجتهاد و الاخبار «١٠٢ ر ـ ١٨٧ پ» (اصول ـ عربی)

از : مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی

به شمارهٔ (٤٥٨) رجوع شود.

٧ـ القیاس «١٨٧ ر ـ ١٨٨ پ» (اصول ـ عربی)

از : مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی

به شمارهٔ (٤٥٨) رجوع شود.

٨ـ اصالة الصحة «١٨٩ ر ـ ١٩١ پ» (فقه ـ عربی)

از : مولی محمد باقر بن محمد اکمل وحید بهبهانی

به شمارهٔ (٤٥٨) رجوع شود.

چهار رسالهٔ اول نستعلیق، عبدالرحیم بن ابوالحسن، سال ۱۲۳۴، بقیه مجموعه نسخ، محمد رضا بن محمد محسن، سال ۱۲۳۴. عناوین شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۱۹۱ گ، سطور مختلف، ۱۵×۱۰/۵ سم

(۹۶۸۳)

نتائج الأفكار (اصول - عربی)

از: سید ابراهیم بن محمد باقر قزوینی حائری (۱۲۶۲)

به شمارهٔ (۱۸۰۱) رجوع شود.

نستعلیق، زین‌العابدین بن عاشور علی رانکوئی از محال رشت، شنبه از ماه شعبان ۱۲۵۸ در کربلا، نشانی عناوین شنگرف، جلد تیماج مشکی عطف تیماج قهوه‌ای.
۱۶۱ گ، ۱۲ س، ۱۵×۱۰ سم

(۹۶۸٤)

بغیة الطالب فی معرفة المفروض و الواجب (فقه - عربی)

از: شیخ جعفر بن خضر جناجی صاحب کشف الغطاء (۱۲۲۷)

به شمارهٔ (۶۰۲) رجوع شود.

از طهارت تا اعتکاف است.

نسخ، عناوین و نشانیها شنگرف، نسخه تصحیح شده است، روی برگ اول تملک ریحان‌الله موسوی بتاریخ رجب ۱۳۱۹ با مهر بیضوی «العبد ریحان‌الله الموسوی» دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۱۴۵ گ، ۱۳ س، ۱۵/۵×۱۰/۵ سم

(۹۶۸۵)

الدرة النجفية (فقه ـ عربی)

از: سید محمد مهدی بن مرتضی بحرالعلوم نجفی (۱۲۱۲)

به شمارهٔ (۲۷۹۲) رجوع شود.

نسخ، حسین بن علینقی بفروئی یزدی، شب ۲۶ جمادی‌الاول ۱۲۵۷، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۹۵گ، ۱۲ س، ۱۰/۵×۱۵/۵ سم

(۹۶۸۶)

حاشیة شرح التجرید الجدید (کلام ـ عربی)

از: ملا عبدالرزاق بن علی بن حسین فیاض لاهیجی (۱۰۷۲)

به شمارهٔ (۵۷۷۸) رجوع شود.

نستعلیق، از اوایل سدهٔ چهاردهم، عناوین و نشانیها شنگرف، در پنج صفحهٔ آغاز نسخه چند یادداشت و تملک سید باقر محلاتی بتاریخ ۲۸ جمادی‌الثانی ۱۳۴۶ و مهر مربع «یا ابوالقاسم ادرکنی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۸۹گ، ۱۷ س، ۱۰/۵×۱۶ سم

(۹۶۸۷)

اسرار قاسمی (علوم غریبه ـ فارسی)

از: کمال‌الدین حسین بن علی کاشفی بیهقی (۹۱۰)

به شمارهٔ (۱۳۳۴) رجوع شود.

نستعلیق، از سدهٔ سیزدهم، عناوین شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج سبز.
۱۴۴ گ، ۹ س، ۱۷×۱۱ سم

(۹٦۸۸)

المعارج (اصول ـ عربی)

از: محقق حلی جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید (٦٧٦)

به شمارهٔ (۱۱۹) رجوع شود.

نسخ، سال ۱۲۴۶، عناوین در نیمهٔ اول شنگرف و باقی نسخه نوشته نشده است، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.
۸۹ گ، ۱۳ س، ۱۵/۵×۱۱ سم

(۹٦۸۹)

عقود الدرر فی حل ابیات المطول و المختصر (ادب ـ عربی)

از: شیخ حسین بن شهاب‌الدین عاملی (۱۰۷٦)

به شمارهٔ (۹۰۲٤) رجوع شود.

انجام ناتمام:

وحالت دونها فرسان قیس — تکشف عن سواعدها الدروع

و بعدها..».

نسخ، از اوایل سدهٔ چهاردهم، روی برگ اول مهر دائری «علی نقی بن محمد» دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.
۱۰۴ گ، ۱۷ س، ۱٦/۵×۱۱ سم

(۹۶۹۰)

لغات متفرقه (لغت - فارسی)

از : مهندس عبدالرزاق بغایری

فرهنگ لغات لهجه‌هائی است که در سرحدات ایران معمول می‌باشد، چون انواع ترکی و سیستانی و بلوچستانی و عربی با تصریح به محل استعمال آن لغات. لغات چنانچه تلفظ می‌شوند آمده و توضیح داده می‌شود. در این فرهنگ لغات اندکی به ترتیب حروف آغاز آنها انتخاب شده و بیشتر نسخه سفید مانده است.

آغاز : «آس = طاحونه در قاینات می‌گویند آس آب و آس باد و آس گاو و آس خر».

نسخ، بخط مؤلف، جلد تیماج مشکی.
۹۶ گ، سطور مختلف، ۱۷×۱۱ سم

(۹۶۹۱)

جفر جامع (جفر - فارسی)

از : عوض قاضی

قواعد کلی علم جفر را بدرخواست بعضی از دوستان در یک مقدمه و چهار فصل و یک خاتمه گزارش داده است.

آغاز : «الحمدلله الذي خلق الانسان علمه البیان و الثناء.. اما بعد کمترین بندگان عوض قاضی می‌گوید».

انجام : «تا عمل صحیح آید و قاعدهٔ آن عاید حال شود».

نستعلیق، شنبه یازدهم جمادی‌الاول ۱۳۴۰، قبل و بعد از کتاب برگهائی است دارای فواید مختلفه، جلد مقوائی عطف پارچه نیلی.
۱۲۷ گ، سطور مختلف، ۱۷×۱۰ سم

(۹۶۹۲)

یوسف و زلیخا (شعر ـ ترکی)

از : ؟

در آغاز این مثنوی بزرگ که قصهٔ یوسف و زلیخا را بنظم کشیده، پس از حمد و ثنای الهی و درود بر پیامبراکرم و چهار یار، پدر و مرشد سراینده آقا شمس‌الدین را ستوده و ضمن گزارش داستان با عناوین «مثنوی» به پند و اندرزهای صوفیانه نیز می‌پردازد.

آغاز :

ذکـــر او لنـماسه اول اسـم الله — هـر نـه بشـلنسه آخـر اوله تـباه

سوز کبم او لما به انـده حـمد خـدا — ابـر مـزانـدن صـماخ خـانه نـدا

انجام افتاده :

دری ابـناسی یـوسف المشـدر — المشی کـم اولاکـه بـو لمشـدر

نسخ، عناوین شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و صفحهٔ اول دارای سرلوح، جلد دو رو تیماج رو ضربی.

۱۷۲ گ، ۱۷ س، ۱۷/۵×۱۰ سم

(۹۶۹۳)

شرح هدایة الحکمة (فلسفه ـ عربی)

از : ؟

این شرح که با عناوین «قال ـ قال» می‌باشد، متوسط و مشتمل بر توضیح مشکلات متن و پاسخ از اشکالات بر آن می‌باشد. و نسخهٔ حاضر برگهائی از بخش طبیعیات کتاب است.

به شمارۀ (۲۵۰) و ۲۲۵۹) نیز رجوع شود.

آغاز نسخه: «من یوم و الاخری من یوم آخر قبل ذلک الیوم او بعده».

انجام: «و اما الکیف فهو هیئة ای عرض و العرض و الهیئة متقاربا المفهوم لا تفاوت بینهما الا باعتبار العروض فی مفهومه».

نستعلیق، سال ۷۱۶ عناوین شنگرف و صفحه‌ها مجدول به مشکی، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد و در حاشیه‌ای تاریخ ۹۶۵ نیز دیده میشود، جلد گالینگور خاکستری.
۴۷ گ، ۱۷ س، ۱۶/۵×۹ سم

(٩٦٩٤)

مجموعه:

۱ـ شرح هدایة الحکمة «۱ ر ـ ٦٢ پ» (فلسفه ـ عربی)

از: شمس‌الدین محمد بن مبارکشاه بخاری جنگی مشهور به میرک (ق ۸)

به شمارۀ (۱۵۰) رجوع شود.

آغاز افتاده: «لصغرها اذ الکسر هو فصل الجسم بدفع دافع قوی من غیر نفوذ جسم فیه».

۲ـ حاشیة هدایة الحکمة «٦٣ پ ـ ۷۲ پ» (فلسفه ـ عربی)

از: علاءالدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹)

بیشتر این حاشیه که با عناوین «قوله ـ قوله» می‌باشد، اعتراضاتی است بر مؤلف و نسبت آن به قوشچی در پایان نسخه دیده می‌شود.

آغاز نسخه: «قوله صحة انتقال الجسم عنه الی غیره، ای مع بقاء المنتقل عنه والیه بحالهما و هی بهذا المعنی خاصة للمکان».

انجام: «و قد مر أیضاً ان حرکة جزء الفلک الی احدی جهتی الفوق و السفل لا ینافی تحدید الفلک للجهة».

۳ـ حاشیة شرح میرک علی هدایة الحکمة «۷۴پ ـ ۸۸پ» (فلسفه ـ فارسی)

از: سید میر شریف علی بن محمد گرگانی (۸۱۶)

به شمارهٔ (۱۵۰) رجوع شود.

٤ـ آداب بحث و مناظره «۸۸پ ـ ۹۲پ» (منطق ـ فارسی)

از: ؟

به شمارهٔ (۲۸۶) رجوع شود.

نستعلیق، احمد بن محمد بن کمال شریف نیریزی، سلخ ماه شعبان ۸۹۴ (پایان کتاب اول و دوم)، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است، در چند جا یادداشت و تملک علی اشرف بن علی بتاریخ ذی‌القعده ۱۲۱۵ با مهر مربع «علی اشرف» و محمد علی بن محمد حسن حسینی بتاریخ ۱۲۳۸ و حسین علی بن محمد فسوی با مهر بیضوی «حسین منی و انا من حسین» دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۹۲گ، ۱۹س، ۱۶×۱۸ سم

(۹۶۹۵)

مجموعه:

۱ـ حاشیة تحریر القواعد المنطقیة «۱پ ـ ۱۰۵پ» (منطق ـ عربی)

از: عمادالدین محمد بن یحیی بن علی فارسی (ق ۱۰)

به شمارهٔ (۶۸) رجوع شود.

انجام افتاده: «فان الحرکة حینئذ کون الشیء آت بین مکانین و السکون».

۲ـ حاشية حاشية الجرجانی علی تحرير القواعد المنطقية «۱۰۶ پ ـ ۱۶۸ ر»

(منطق ـ عربی)

از : سید علی رکابی

این حاشیه که بر حاشیهٔ سید میر شریف گرگانی میباشد، توضیحی و گاهی دارای گفتگو با میر شریف یا دیگران است و نام رکابی روی برگ اول این نسخه آمده و باید در آن تحقیق شود.

آغاز : «الحمدلله الذی هدانا سواء الطريق و الحق و ميزنا عن سائر المخلوقات بالعقل و النطق و صلی‌الله علی سيدنا محمد هادم الباطل و الزهق».

انجام : «مثل الالفاظ المشترکة المتردد فيها الذهن بين المقصود و غيره فلا يثبت الأرداً فليتأمل فانه دقيق».

نستعلیق، از سدهٔ دهم، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است، در چند جا تملک محمد نبی بن الکمال و مهر بیضوی «جواد بن مرتضی الحسنی الحسینی الطباطبائی» و مهر مربع «لا اله الا الله الملک الحق المبین جلال الدین» و تملک نورالدین محمد حسینی با مهر بیضوی «عبده نورالدین محمد» و محمد علی بتاریخ ۹۹۹ و صفی‌الدین محمد بن مجدالدین علی دیده میشود، جلد مقوائی فرسوده عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۶۸ گ، ۲۱ س، ۹×۱۷/۵ سم

(۹۶۹۶)

حاشية تهذيب المنطق (منطق ـ عربی)

از : شهاب‌الدین عبدالله بن حسین یزدی (۹۸۱)

به شمارهٔ (۱۹۳) رجوع شود.

نسخ، مهدی بن اسماعیل حسینی، دهۀ سوم شعبان ۱۱۶۰، عناوین و نشانیهای متن شنگرف، متن بر فراز صفحه‌ها نوشته شده و دارای حاشیه‌نویسی می‌باشد، در صفحۀ آخر مهر کاتب «عبده الراجی مهدی بن اسماعیل الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۹۹گ، ۱۰ س، ۱۰/۵×۱۷/۵ سم

(۹۶۹۷)

مجموعه:

۱ـ حل ما ینحل «۱پ ـ ۶۰ر» (عرفان ـ فارسی)

از: عبداللطیف شیروانی مشهور به افلاطون (ق ۱۰)

به شمارۀ (۵۸۵۹) رجوع شود.

۲ـ شعور الموجودات «۶۱ر ـ ۸۵ر» (متفرقه ـ عربی)

از: شیخ محمدبن محمد تبریزی (ق ۱۳)

در اسرار بعضی از عبادات و اثبات اینکه همۀ موجودات (از حیوانات و نباتات و جمادات) دارای شعور می‌باشند. مؤلف این رساله را با ادله نقلیه نگاشته و ادله عقلیه را در پایان آن به دستور سیدابوالقاسم مازندرانی مشهور به سیدمحمد مجتهد افزده است. این رساله به محمدشاه قاجار تقدیم شده و شب جمعه یازدهم ذی‌القعده ۱۲۵۵ بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمدلله الذی هدانا الی شرائع الأحکام و اولانا مدارک الحلال و الحرام و اوجب علینا الصلاة و الصیام و حتم لنا الزکاة و الخمس و الاحرام».

انجام: «اللهم اجعلنا ممن عرفهم و قبل ولایتهم و سلم لهم، ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده..».

۳ـ هداية الشيعة «۹۷ ر ـ ۱٤۹ ر» (اعتقادات ـ فارسی)

از : ملا محمد تقی بن محمد حسین کاشانی (۱۳۲۰)

در اصول دین و مسائل تقلید، با استدلال مختصر در قسمت اول و بیان علامات بلوغ در آغاز رساله، تألیف شده به نام محمد شاه قاجار در طهران هنگامی که مؤلف می‌خواست به سفر رود.

آغاز : «الحمدلله الذي فضلنا على الامم الماضين.. اما بعد چنین گوید بنده خاطی عاصی بدرگاه خداوند باقی».

انجام : «و او نمی‌باشد مگر بعضی از فقهاء شیعه نه جمیع ایشان، و الحمدلله الذي وفقنی للاتمام».

نستعلیق، محمد بن ابی طالب شوشتری، در مجموعه جز سه رسالهٔ ذکر شده فواید متفرقه و اشعاری با چند خط نوشته شده است، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۸۳ گ، سطور مختلف، ۱۷×۱۰ سم

(۹٦۹۸)

تعديل الميزان (منطق ـ عربی)

از : غیاث‌الدین منصور بن محمد دشتکی (۹٤۸)

در قواعد منطق، مفصل و دارای رد و ایراد و پاسخ از شبهات فخرالدین رازی، و مؤلف آنرا در روزگار پدرش سید صدرالدین محمد دشتکی تألیف نموده و نظرات او را نیز در مباحث مختلف نقل می‌کند. این کتاب مشتمل بر چند رساله (منظر) می‌باشد دارای انماط و مطالب و فصول.

آغاز افتاده : «اخبر عنه بأنه لايخبر عنه فبعض الفصل مخبر عنه فيلزم التناقض و شرح الجواب مسبوق بمقدمة».

نستعلیق، نزدیک عصر مؤلف، عناوین شنگرف و گاهی نوشته نیست، نسخه را موریانه خورده و فرسوده است، در پایان گویا چند برگی از منطق شفا نوشته شده است، جلد تیماج قهوه‌ای.
۱۳۴ گ، ۲۱ س، ۱۸×۱۲ سم

(٩٦٩٩)

مجموعه:

۱ ـ ثمرة الفؤاد «۱ پ ـ ١٤٤ ر» (فقه ـ عربی)

از: قطب‌الدین محمد بن علی شریف لاهیجی (پس از ١٠٧٥)

در اسرار عباداتی که در شرع اسلام آمده است، به ترتیب ابواب فقهی از طهارت تادیات، و مؤلف معتقد است که ظواهر عبادات شرع لازم الاتباع و مفروض می‌باشد اما کمال آنها با دانستن اسراری است که در آنها نهفته شده است.

این کتاب دارای مقدمه‌ای است در اینکه عقل پیامبر باطنی می‌باشد. پس از آن دو مائده در اسرار عبادات و معاملات بترتیب کتابهای فقهی آمده، پس از آن خاتمه‌ای در تعیین فرقه ناجیه که مراد شیعه اثناعشریه می‌باشند.

آغاز: «الحمدلله الذي جعل قوام الدین و نظام امور المسلمین منوطاً بأعمال الجوارح ظاهراً و مربوطاً بأفعال القلوب باطناً».

انجام: «فالحمدلله الذي قد ختم کتابی بختام المسك و هو التقوی فان العاقبة للمتقین».

۲ ـ نیت «١٤٥ ر ـ ٢٠٥ ر» (فقه ـ فارسی)

از: سید محمد حسین حسینی

در معنی نیت و لزوم اخلاص در آن به نقل و ترجمه گفته‌ها و نظرات فقهاء زیرا

مؤلف خود را صاحب نظر در این‌گونه مطالب نمی‌داند، و در آغاز کتاب مباحثی در توحید و نبوت و دیگر مطالب اعتقادی افزوده چون باید اعتقادات در درجهٔ اول شناخته شوند تا اخلاص در نیت متحقق گردد.

آغاز: «اما بعد چون برادری از برادران دینی هداه الله و ایانا علی طریق السداد از کمینه بی بضاعت محمد حسین الحسینی».

انجام: «و آنچه در این قاعده مذکور شد ترجمه آن چیزی است که در بیان است».

نستعلیق، از سدهٔ دوازدهم، روی برگ اول چند یادداشت و تملک محمد مهدی بن ملا عبدالله قره‌داغی دیده میشود، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۲۰۸ گ، ۱۱ س، ۱۲/۵×۱۸/۵ سم

(۹۷۰۰)

سلسلة الذهب (شعر ـ فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸)

به شمارهٔ (۸۰٦٥) رجوع شود.

نستعلیق زیبا، دهه دوم ذی‌الحجه ۹۵۴ (پایان دفتر دوم)، عناوین شنگرف و صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی، آغاز هر دفتر دارای سرلوح دقیق و صفحهٔ اول و دوم هریک از آنها بین سطرها زرین داندانموشی، جلد تیماج قرمز ضربی.

۲۴۶ گ، ۱۴ س، ۱۰×۱۷/۵ سم

(۹۷۰۱)

مثنوی معنوی (شعر ـ فارسی)

از : جلال الدین محمد بن محمد رومی بلخی (٦٧٢)

به شمارهٔ (۹۳۱) رجوع شود.

نستعلیق، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد، آغاز هر دفتر سرلوح کوچک ولی دقیق و نفیس ترسیم شده است، جلد تیماج قرمز عطف تیماج قهوه‌ای.

۴۴۱ گ، ۱۷ س، ۱۷×۹/۵ سم

(۹۷۰۲)

ترتیب خلاصة الاقوال (رجال ـ عربی)

از : ؟

«خلاصة الاقوال» علامهٔ حلی را به ترتیب آغاز نامها با رعایت حرف دوم و نام پدران آنها تنظیم کرده و هر دو قسم را در یک قسم ترتیب داده تا کار آسان شود. در این ترتیب هیچ‌گونه تصرف یا اضافه‌ای از ترتیب دهنده نشده و عین گفته‌های علامه آمده و روز دوشنبه نوزدهم محرم ۱۳۱۲ در اصفهان هنگامی که از عمر مؤلف هشتاد سال می‌گذشت بپایان رسیده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. و بعد فانی وجدت الخلاصة فی الرجال من تألیفات شیخنا و مولانا العلامة غیر مرتب حق الترتیب».

انجام : «قلت و قد وقع الفراغ من ترتیب الخلاصة و تسویدها...».

نسخ، بخط مؤلف، عناوین با مشکی نشانی دارد و نسخه پیش‌نویس مؤلف می‌باشد و برگها نامرتب صحافی شده است، جلد گالینگور قهوه‌ای.

۱۱۵ گ، سطور مختلف، ۱۸×۱۱/۵ سم

(۹۷۰۳)

صحاح اللغة (لغت ـ عربی)

از : ابو نصر اسماعیل بن حماد جوهری (۳۹۳)

به شمارهٔ (٤۱۹) رجوع شود.

از حرف دال تا راء می‌باشد و آغاز نسخه افتاده است.

نسخ معرب، ابراهیم بن محمد بن عثمان رجوی، سه‌شنبه چهاردهم رمضان ۷۶۰، عناوین شنگرف یا مشکی درشت، در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج مشکی.

۲۳۲ گ، ۱۶ س، ۱۸×۱۳ سم

(۹۷۰٤)

مجموعه :

۱ ـ تحریر اصول الهندسة و الحساب «۱ ر ـ ۱۳۰ ر» (هندسه ـ عربی)

از : نصیرالدین محمد بن محمد بن الحسن طوسی (٦۷۲)

به شمارهٔ (۱٦٦۳) رجوع شود.

آغاز افتاده : «علی ان یتقابل ای نقطة تفرض علیه بعضها لبعض السطح».

۲ ـ الشمسیة فی الاصول الحسابیة «۱۳۱ پ ـ ۱۷٦ ر» (حساب ـ عربی)

از : نظام‌الدین حسن بن محمد قمی نیشابوری (۷۲۸)

به شمارهٔ (٦۳) رجوع شود.

نستعلیق، چهارم ذی‌الحجه ۹۸۵، عناوین و اشکال شنگرف یا نوشته نیست، جلد تیماج سبز ضربی.

۱۷۶ گ، ۱۷ س، ۱۸×۱۲ سم

(٩٧٠٥)

میزان المعرفه و برهان الحقیقه (عرفان ـ فارسی)

از : ؟

فصولی است پیرامون معرفت (شناخت) و اینکه گفتهٔ چه کسی باید مسموع و چه کسی مردود می‌باشد، با نکوهش از عوام که راه تفریط پیش گرفته و گروهی از دراویش که راه افراط را پیموده‌اند، بلکه مؤلف صحیح در معرفت و عرفان آن‌را می‌داند که راه وسط را به‌پیمایند تا برای اهل دل راهنما باشند.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اما بعد جهان آفرین را بهر نعمت بخصوص نعمت گویائی سپاس گریم و از صدیقان بارگاه جلالش بصدق گفتار».

انجام : «نیستی حق ماست و هستی تو را سزاست، لا حول و لا قوة الا بالله والسلام علی من اتبع الهدی».

نستعلیق، نسخه جدید و عناوین نوشته نشده، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۴۳ گ، ۱۰ س، ۱۸×۱۱/۵ سم

(٩٧٠٦)

مفتاح الفلاح (دعا ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عامل (١٠٣٠)

به شمارهٔ (٤٢) رجوع شود.

نستعلیق و دعاها نسخ معرب، سال ۱۰۸۳، عناوین و نشانیها شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف و سبز، روی برگ اول تملک علی نقی بن عبدالله حسینی با مهر مربع «عبده علی نقی

الحسینی..» و در صفحهٔ اول مهر مربع «یا محسن قد اتاک المسیء» دیده میشود، جلد تیماج قرمز.
۱۲۸ گ، ۱۵ س، ۱۵×۱۲ سم

(۹۷۰۷)

الصحیفة السجادیة (دعا ـ عربی)

از : حضرت سجاد علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب علیهم‌السلام

به شمارهٔ (۵) رجوع شود.

نسخ معرب، احمدالجهرمی، شنبه از ماه جمادی‌الاول ۱۲۲۷، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد، جلد تیماج سبز.
۱۱۰ گ، ۱۲ س، ۱۵×۹/۵ سم

(۹۷۰۸)

زبدة الاصول (اصول ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (٤٧) رجوع شود.

نسخ، سال ۱۲۵۲، عناوین نوشته نشده و نیمهٔ اول دارای حاشیه‌نویسی است، روی برگ اول نشانی امانت از آقا محمد علی یزدی بتاریخ ۱۲۸۷ و در صفحهٔ دوم مهر مربع وقفی حاج محمد علی طهرانی دیده میشود، در برگ آخر کتاب تملک ابوالقاسم بن محمد علی طهرانی با مهر بیضوی «عبده ابوالقاسم بن محمد علی» نیز مشهود است، جلد مقوائی عطف و حواشی تیماج قرمز.
۱۰۸ گ، ۷ س، ۱۸×۱۰/۵ سم

(٩٧٠٩)

مجموعه:

١ـ حاشیة اثبات الواجب القدیم «١ ر ـ ١٩ ر» (فلسفه ـ عربی)

از: مولانا حنفی هروی (ق ١٠)

به شمارهٔ (٢٣٢٩) رجوع شود.

آغاز افتاده: «لکل جزء کذلک ان لایکون فاعله خارجاً عن فاعل الکل».

٢ـ حاشیة اثبات الواجب القدیم «١٩ پ ـ ١٠٩ پ» (فلسفه ـ عربی)

از: علاءالدین عبدالخالق معروف به قاضی‌زاده گرهرودی (ق ١١)

در این حاشیه نسبتاً مفصل با عناوین «قوله ـ قوله» گفتگو و رد و ایراد بسیار در گفته‌های دوانی و دیگران آمده و نسبت آن به قاضی‌زاده به خط کاتب نسخه نوشته شده است.

آغاز نسخه: «قوله اذ کل ممکن فله علة، قیل اعلم ان المقدمة المذکورة انما تتم لو ثبت انه لایجوز أن یکون وجود ممکن».

انجام افتاده: «و الا یلزم واحد من النقایص الثلاثة فی المبدأ و هو المتعال المنزه..».

٣ـ حاشیة اثبات الواجب القدیم «١١٠ پ ـ ١٦٣ ر» (فلسفه ـ عربی)

از: ملا میرزا جان حبیب‌الله باغنوی شیرازی (٩٩٤)

به شمارهٔ (٤٩٣٦) رجوع شود.

٤ـ حاشیة اثبات الواجب القدیم «١٦٤ پ ـ ١٩٥ پ» (فلسفه ـ عربی)

از: خواجه جمال‌الدین محمود تبریزی

به شمارهٔ (٤٩٣٦) رجوع شود.

۵ ـ شرح اثبات الواجب (الجدید) «۱۹۷ پ ـ ۲۳۷ پ» (فلسفه ـ عربی)

از : محمود بن محمد نیریزی (ق ۱۰)

در این شرح مزجی بیان و توضیح مطالب داده شده با نقل گفته‌های بعضی از بزرگان و گفتگو در آنها و شارح مدعی است که این شرح دارای تحقیقاتی می‌باشد که جای دیگر یافت نمی‌شود. این شرح به سال ۹۲۱ موافق نام تاریخی آن «اثبات واجبه» نگاشته شده است.

آغاز : «نحمدک علی آلائک یا واجب‌الوجود و نشکرک علی نعمائک یا مفیض الخیر والجود و نصلی علی من شرح صدره للرسالة».

انجام افتاده : «فان کان الاول فالله تعالی اعدل من أن یعذب..».

کتاب اول نسخ، ابوعبدالله حسین بن نظام‌الدین حیدر بن حیدر حسینی کرکی شامی عاملی، دوشنبه هشتم رجب ۹۹۵، وکتاب سوم به همان خط و بتاریخ سه‌شنبه اواخر ربیع‌الاول ۹۹۷.
کتاب چهارم نسخ، عبدالکاظم بن بهلول امامی، غره شعبان ۹۹۵.
عناوین شنگرف یا نوشته نیست، در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج سبز.
۲۳۷ گ، سطور مختلف، ۱۷/۵×۱۲ سم

(۹۷۱۰)

تحفة العراقین (شعر ـ فارسی)

از : حکیم افضل الدین ابراهیم خاقانی شیروانی (۵۹۵)

به شمارهٔ (۸۳٦۱) رجوع شود.

نستعلیق خوش، جمعه ۲۲ محرم ۱۰۸۴، عناوین شنگرف یا سبز، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد، آغاز مقدمه و دیوان

دارای سرلوح و دو مینیاتور می‌باشد، برگها رطوبت دیده و ترمیم شده است.
۱۴۹ گ، ۱۲ س، ۱۰/۵×۱۷/۵ سم

(۹۷۱۱)

اسامی اماکن حجاز (جغرافی ـ فارسی)

از : مهندس عبدالرزاق بغایری

نام جایهای حجاز (منازل و اماکن مشرفه و شهرها و قری و قصبات) که بیشتر آنها مسیر حجاج می‌باشد، در شصت و چهار جدول تنظیم شده و مسافت هریک را با دیگری به کیلومتر تعیین نموده و در پایان توضیحاتی با ارجاع به صفحه‌های گذشته می‌افزاید.

آغاز : «جدول شماره (۱) جده ـ مكة المكرمة ۱۲ جده ـ الرغامه».

نستعلیق، بخط مؤلف، بیشتر برگها سفید مانده است، جلد تیماج قهوه‌ای.
۹۰ گ، ۱۵ س، ۱۱×۱۷ سم

(۹۷۱۲)

حاشية انوار التنزيل (تفسیر ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (۳۰۲۱) رجوع شود.

نستعلیق، نزدیک عصر مؤلف، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و دارای حواشی مؤلف می‌باشد، جلد تیماج قرمز بدون مقوا عطف تیماج قهوه‌ای.
۱۳۰ گ، ۱۷ س، ۱۰×۱۷ سم

(۹۷۱۳)

مجموعه:

۱ـ حاشية البهجة المرضية فی شرح الألفية «۱ پ ـ ۲۸ ر» (نحو ـ عربی)

از: محمد بن محمد علی هرندی اصفهانی (۱۲۴۳)

حاشیه بسیار مختصری است بر بعضی موارد الفیه ابن‌مالک با عناوین «قوله» یا «قول المصنف» و شرح جلال‌الدین سیوطی بر آن با عناوین «قول الشارح» و تا باب جمع تکسیر در این نسخه آمده و شاید تألیف آن ناتمام باشد.

آغاز: «الحمدلله الذي خلق الكلمة و الكلام و جعل القرآن مصدر العلوم للأنـام والصلاة على من نصب لرفع قواعد الاسلام».

انجام نسخه: «فان ابن الانباری جوز استعمالها فی عطف المفرد على المفرد ايضاً كما حكى عنه نجم الائمة، فتدبر».

۲ـ حاشية حاشية اليزدی على تهذيب المنطق «۲۹پ ـ ۳۷ر» (منطق ـ عربی)

از: محمد بن محمد علی هرندی اصفهانی

حاشیه اجمالی است بر بعضی جاهای حاشیه ملا عبدالله یـزدی بـر «تـهذیب المنطق» سعدالدین تفتازانی که مؤلف با عجله هنگام تدریس کتاب نوشته و تفصیل را به بعد موکول می‌کند.

آغاز: «الحمدلله رب العالمين.. هذه تـعليقات عـلى حـاشية مـنطق التـهذيب المنسوبة الى المولى الأعظم و الامام الأفخم».

انجام: «و لم يرد ذلك البحث حتى يحتاج الى الاعتذار، فتدبر».

نسخ، از اوایل سدهٔ چهاردهم، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد مقوائی عطف پارچه.

۳۷گ، ۹ س، ۱۵/۵×۱۱ سم

(۹۷۱٤)

حاشية تحرير القواعد المنطقية فی شرح الشمسية (منطق ـ عربی)

از: **عمادالدين محمد بن يحيی بن علی فارسی** (ق ۱۰)

به شمارهٔ (٦۸) رجوع شود.

نستعليق، خضربن الياس بن سيد علی، دوشنبه اوايل شوال ۹۰۶، عناوين شنگرف، در حاشيه تصحيح شده و مختصری حاشيه‌نويسی دارد، روی برگ اول مهر کتابخانه ميرزا ابوالفضل طهرانی و در صفحهٔ آخر مهر مربع «يا علی مدد..» ديده ميشود، جلد دو رو تيماج رو مشکی پشت قرمز.

۸۸ گ، ۱۷ س، ۱۶/۵×۱۱ سم

(۹۷۱۵)

شرح هداية الحكمة (فلسفه ـ عربی)

از: **كمال‌الدين حسين بن معين‌الدين ميبدی يزدی** (ق ۱۰)

به شمارهٔ (۷۱۲) رجوع شود.

نستعليق، نزديک عصر مؤلف، عناوين و نشانی متن شنگرف، در حاشيه تصحيح شده و حاشيه‌نويسی مختصر دارد، برگهائی از اواسط نسخه و چند برگ آخر نونويس است، روی برگ اول تملکی بدون نام با مهر بيضوی «محمد حسين» و مهر کتابخانه ميرزا ابوالفضل طهرانی ديده ميشود، جلد تيماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۴۶ گ، ۱۵ س، ۱۷×۱۰ سم

(۹۷۱٦)

دیوان فرخی (شعر ـ فارسی)

از : حکیم ابوالحسن علی بن جولوغ فرخی سیستانی (۴۲۹)

به شمارهٔ (۲۳٦۸) رجوع شود.

نسخ، از اوایل سدهٔ چهاردهم، عناوین و نسخه بدلها شنگرف، محمد علی بن عبدالخالق شهدادی مصاحبی نائینی متخلص به عبرت در پایان نسخه بتاریخ ۱۳۳۵ می‌نویسد که دیوان را با هفت نسخه تصحیح و مقابله کرده است، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.

۲۵۷ گ، ۱۶ س، ۱۷×۱۱ سم

(۹۷۱۷)

مشارق الامان و لباب حقائق الایمان (اعتقادات ـ عربی)

از : حافظ رجب بن محمد بن رجب برسی حلی (پس از ۸۱۳)

به شمارهٔ (۱۷۸۱) رجوع شود.

نسخ، ربیع‌الاول ۱۰۸۳، عناوین و نشانیها شنگرف، بعضی برگها در اواسط نسخه نونویس است، روی برگ اول تملک کاظم‌بن قاسم حسینی رشتی با مهر بیضوی «عبده الراجی محمد کاظم الحسینی» و حسین بن اسماعیل بتاریخ ۱۴ شعبان ۱۲۸۲ و تملک اسماعیل بن محمد حسین با مهر بیضوی «یا محیط» و مساعد بن طعان الحسینی النجفی دیده میشود، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۲۰۲ گ، ۱۵ س، ۱۸×۱۲ سم

(۹۷۱۸)

الصحیفة السجادیة (دعا ـ عربی)

از : حضرت سجاد علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب علیهم‌السلام

به شمارهٔ (۵) رجوع شود.

نسخ معرب زیبا و ترجمه فارسی زیرنویس دعاها نستعلیق شنگرف، صفحه‌ها مجدول به‌زر ومشکی و لاجورد و صفحهٔ اول دارای سرلوح و بین سطرها زرین دندان‌موشی، در حاشیه تصحیح شده و اندکی توضیحات لغوی دارد، در حاشیه صفحهٔ قبل از ملحقات محمد اشرف بن محمد طبسی کلیلکی بتاریخ ربیع‌الاول ۱۰۸۸ می‌نویسد که نسخه را با نسخه شیخ بهاءالدین عاملی مقابله و تصحیح کرده است، برگ آخر ملحقات افتاده است، جلد مقوائی عطف پارچه مشکی.
۲۴۸ گ، ۸ س، ۱۸×۱۲ سم

(۹۷۱۹)

مجموعه :

۱ـ الحکمة العرشیة «۲ پ ـ ۷۸ پ» (فلسفه ـ عربی)

از : صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰)

به شمارهٔ (۶۷۱۷) رجوع شود.

۲ـ الروح «۷۹ پ ـ ۱۰۲ ر» (فلسفه ـ عربی)

از : ؟

به شمارهٔ (۴۶۴۸) رجوع شود.

این رساله در نسخه حاضر به خواجه نصیرالدین طوسی نسبت داده شده است.

نستعلیق، کتاب اول بخط علی رضا بن معصوم علی کلارستاقی،

ربیع‌الاول ۱۲۶۰. و کتاب دوم بخط علی بابا بن اسکندر کجوری
مازندرانی، سال ۱۲۶۰ برای ملا ابوتراب قزوینی، روی برگ دوم
تملک ابوتراب بن محمد حسین قزوینی با مهر بیضوی «ابوتراب»
دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۱۰۲ گ، ۱۳ س، ۱۷×۱۰/۵ سم

(۹۷۲۰)

حاشیة الروضة البهیة (فقه ـ عربی)

از: خلیفه سلطان حسین بن محمد مرعشی آملی (۱۰٦٤)

حاشیه بسیار مختصر توضیحی مشهوری است با عناوین «قوله ـ قوله» بر شرح لمعه، و مخصوصاً به بیان اشاره‌های شارح عنایت دارد و آنها را توضیح می‌دهد.

آغاز نسخه: «قوله لازماً کالأول، الظاهر أنه تمثیل للازم فان المعول به اذا صار نسیاً منسیاً في الکلام».

انجام: «قوله السوقیة صفة القیمة لا الکلب».

نسخ، محمد رضا بن محمد حسین ارانی کاشانی، دههٔ سوم ذی‌القعده
۱۲۵۴، عناوین شنگرف، روی برگ اول وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۱۳۱۶
دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۱۴۳ گ، ۱۵ س، ۱۸×۱۱ سم

(۹۷۲۱)

مجموعه:

۱ ـ الاوزان و المقادیر «۱ پ ـ ۱۵ ر» (فقه ـ عربی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۷۰) رجوع شود.

۲ـ اوزان شرعی «۱۵ پ ـ ۱٦ پ» **(فقه ـ فارسی)**

از : ؟

مؤلف هنگامی که در نجف اشرف بود با وزن دقیق جو اوزان شرعی را تعیین کرده و در همان وقت شیخ محمد جاد در کوفه همین کار را انجام داده و سه مورد با مؤلف اختلاف پیدا شد که در این رساله یک برگی این موارد را توضیح می‌دهد.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اما بعد این رساله‌ایست در بیان اوزان شرعیه، بدانکه علما انام رحمةالله علیهم».

انجام : «بحساب ما هفتاد تومان و بحساب شیخ محمد شصت و سه تومان است».

نسخ، از سدهٔ دوازدهم، عناوین شنگرف، برگ اول نونویس و در برگ آخر چند یادداشت در اوزان نوشته شده است، جلد پارچه.
۱۷ گ، ۱۵ س، ۱۸×۱۱/۵ سم

(۹۷۲۲)

شرح المغنی فی النحو **(نحو ـ عربی)**

از : بدرالدین محمد بن عبدالرحیم عمری میلانی (ق ۹)

به شمارهٔ (٥٤١٠) رجوع شود.

انجام افتاده : «او نقلت حرکة الباء الاولی الی الحاء و ادغمت فی الثانیة..».

نسخ، از سدهٔ دوازدهم، عناوین و نشانیهای متن در اوایل نسخه شنگرف و در اواخر نوشته نیست، نیمهٔ اول کتاب دارای حاشیه‌نویسی می‌باشد، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.
۱۳۵ گ، ۱۰ س، ۱۸/۵×۱۳ سم

(۹۷۲۳)

شکارنامه (نسبنامهٔ کرد مازندرانی) (شعر ـ فارسی)

از : صدرالشعرا غلامحسین بن ایرج میرزا قاجار (ق ۱۳)

مثنوی است در دویست بیت در داستان شکار پلنگ به همراهی مظفرالدین میرزا ولیعهد در ماه ذی‌الحجه سال ۱۲۹۰ با هجو گروهی از همراهان که از آن جمله کرد مازندرانی می‌باشد و ستایش از ناصرالدین شاه قاجار و ولیعهد وی و صاحبدیوان که ناظم در خدمت وی بوده.

آغاز :

نخست آفرین بر خداوند پاک   که افراشت گردون و بگذاشت خاک
توانا خدائی که هستی از اوست   بهر کار بالا و پستی از اوست

انجام :

ادب داری و شرم و عقل و حیا   بهر کار پشت و پناهت خدا

نستعلیق خوش، بخط ناظم، دههٔ آخر ماه صفر ۱۲۹۲ در تبریز، عناوین شنگرف و صفحه‌ها مجدول به زر و شنگرف و مشکی و لاجورد، روی برگ اول و در صفحهٔ آخر مهر بیضوی «محمد بن محمد علی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۴۴ گ، ۹ س، ۱۸×۱۲ سم

(۹۷۲٤)

کامل الزیارات (زیارت ـ عربی)

از : ابوالقاسم جعفر بن محمد ابن قولویه قمی (۳۶۸)

یکصد و هشت باب است مشتمل بر احادیث فضائل زیارت حضرات معصومین

علیهم‌السلام و چگونگی زیارت هر یک از آنها، روایات مسند مورد اعتماد مؤلف در این کتاب آمده و از غیر از معصومین یا اصحاب غیر موثق آنان روایتی نقل نمی‌کند و بدین جهت بعضی از بزرگان رجال اسانید این کتاب را صحیح و مورد اعتماد دانسته‌اند.

آغاز: «الحمدلله أهل الحمد و وليه و الدال عليه و الجازى به و المثيب عنه حمداً يزيد و لا يبيد و يصعد و لا ينفد جل جلاله و عظم سلطانه».

انجام: «و ان الله تعالى نظر لک و ذخرها لک عنده».

نسخ، از سدهٔ دهم، عناوین شنگرف، روی برگ اول تملک ریحان‌الله بن جعفر موسوی بتاریخ ۱۳۲۳ و مهر بیضوی «العبد ریحان‌الله الموسوی» دیده میشود، جلد دو رو تیماج فرسوده رو مشکی پشت قهوه‌ای.

۱۵۲ گ، ۱۷ س، ۱۹×۱۲/۵ سم

(۹۷۲۵)

دیوان حافظ (شعر ـ فارسی)

از: خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی (۷۹۲)

به شمارهٔ (۸۵۲۷) رجوع شود.

نستعلیق خوش، شاه محمد نیشابوری، چهاردهم ذی‌القعده ۱۰۶۶، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف، ابیات تخلص شنگرف و دو طرف آن دارای گل و بوته در زمینه زرین، صفحهٔ اول دارای سرلوح و بین سطرهای صفحهٔ اول و دوم زرین دندان‌موشی، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۶۹ گ، ۱۳ س، ۱۹×۱۱/۵ سم

(۹۷۲۶)

حاشية شرح العضدي على مختصر ابن الحاجب (اصول ـ عربی)

از : سیف‌الدین احمد ابهری

حاشیه‌ایست استدلالی با عناوین «قوله ـ قوله» بر شرح عضدالدین ایجی بر کتاب «مختصر منتهی السؤل و الأمل» ابن الحاجب، مشتمل بر توضیح مطالب شارح و تقریر گفته‌های وی با رد و ایراد در بعضی از آنها.

آغاز : «الحمدلله الذي شرع الاحکام و ربطها بدلائل کلیه و علل تفصیلية للاحکام و انار معالم الدين بأنوار الکتاب و الخبر».

انجام : «و فی القدر الذي ذکره المصنف فی الترجیح البسیط ارشاد للمتعدد و هداية اليه..».

نستعلیق، ابوتراب بن محمد قاسم مشهدی، سه‌شنبه نهم رمضان ۱۰۳۶ در اصفهان، عناوین شنگرف و در نیمهٔ دوم نسخه نوشته نیست، روی برگی قبل از کتاب یادداشتی از خلخالی بتاریخ ۱۲۵۹ دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲۶۷ گ، ۲۱ س، ۱۹×۱۱/۵ سم

(۹۷۲۷)

اختيار الرجال (رجال ـ عربی)

از : شیخ الطائفه محمد بن الحسن طوسی (٤٦٠)

به شمارهٔ (١٤٣) رجوع شود.

تا جزو ششم در این نسخه آمده است.

نسخ، حسین بن محمد حسینی، دهم جمادی‌الاول ۱۰۱۶، عناوین

و نشانیها شنگرف، کار مقابله نسخه بتاریخ جمعه ماه رجب ۱۰۱۶ پایان یافته است، روی برگ اول و صفحه آخر تملک محمد صالح حسینی و مهر بیضوی «عبده الراجی نور محمد» و «عبده الراجی محمد» دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.
۳۱۳ گ، ۱۶ س، ۱۹×۱۲ سم

(۹۷۲۸)

کنز العرفان فی فقه القرآن (فقه‌القرآن ـ عربی)

از : فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلی (۸۲۶)

به شمارهٔ (۸۵) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ دهم و برگهای آخر را محمد علی بن محمد موسوی لاریجانی بتاریخ ۲۶ ذی‌القعده ۱۲۵۱ تکمیل کرده است، عناوین و نشانی آیه‌ها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۲۸۷ گ، ۱۹ س، ۱۸/۵×۱۲/۵ سم

(۹۷۲۹)

مجموعه :

۱ـ الکافیه «۱ پ ـ ۷۵ ر» (نحو ـ عربی)

از : ابوعمرو عثمان‌بن عمر معروف به ابن الحاجب (۶۴۶)

به شمارهٔ (۶۸۹) رجوع شود.

۲ـ تحفه حسینیه «۷۶ پ ـ ۹۴ ر» (فقه ـ فارسی)

از : میر محمد خاتون‌آبادی

در بیان کلیات اصول و فروع دین و بعضی احکام فقهی که دانستن آنها بر هر

مکلفی ضروری و واجب می‌باشد، در دو باب و هرکدام دارای فصول. نـام رسـاله و مؤلف آن روی برگ اول این نسخه آمده است.

آغاز : «تحفه حمد و ثنا بارگاه کبریای کریمی را سزد که آسمان و زمین را منور شمع هدایت سید اولین و آخرین».

انجام : «واحتیاط در آنست که تمام خمس بتجویز علما و مجتهدین به اهل آن داده شود».

۳ـ آداب نکاح «۹٤ پ ـ ۱۰٦ ر» (فقه ـ فارسی)

از : ؟

در آداب واحکام زناشوئی (نکاح) و بعضی از صفات خوب و بد زنان کـه در اخبار و گفتار فقها آمده است، ضمن هشت فصل کوتاه و یک خاتمه.

آغاز : «این رساله‌ایست در نکاح زنان و آداب و احکام آن، در حدیث وارد شده که حضرت امام جعفر علیه‌السلام».

انجام : «و همچنین نگاه کردن به زنی بقصد آنکه اگر پسند کند او را زن خود کند جایز است».

٤ـ بیست باب «۱۰۷ پ ـ ۱۱۹ ر» (تقویم ـ فارسی)

از : ملا قطب‌الدین بن سلطان محمد قائنی

قواعد استخراج تقویم و بـعضی از مسـائل کـلی نـجوم را ضـمن یک مـقدمه و بیست باب بسیار کوتاه گزارش کرده و باب بـیستم دارای چـند فـایده مـتفرقه می‌باشد.

آغاز : «الحمدلله الذي خلق الفلک الدوار والکواکب السـیاره.. امـا بـعد ایـن مختصری است در معرفت تقویم و مدخلی است در صناعت تنجیم».

انجام : «وکوکب در حد خود و در وجه خود بقوت بود و جدول وجوه».

٥ـ صیغ نکاح «۱۲۰ پ ـ ۱۲٤ پ» (فقه ـ فارسی)

از : ؟

به شمارهٔ (٤٩٤٢) رجوع شود.

کتاب اول نسخ معرب، محمد نصیر بن شاه حسین سیاف تبریزی، سال ۱۰۴۱، رسالهٔ دوم تا چهارم نسخ، محمد علی بن آقا علی رابانی، سال ۱۰۸۴، عناوین شنگرف، در پایان کتاب اول تملک محمد زمان بن محمد رضا خوراسکانی دیده میشود، جلد تیماج زرد بدون مقوا.

۱۲۴ گ، سطور مختلف، ۱۸×۱۱/۵ سم

(۹۷۳۰)

مجموعه :

۱ـ نزهة الارواح «۱ پ ـ ۱۳٤ پ» (عرفان ـ فارسی)

از : امیر حسین بن ابی‌الحسن سادات حسینی هروی (پس از ۷۲۹)

به شمارهٔ (۲۳۰۱) رجوع شود.

۲ـ لمعات «۱۳۵ پ ـ ۱۷۷ پ» (عرفان ـ فارسی)

از : فخرالدین ابراهیم بن شهریار عراقی (٦٨٨)

به شمارهٔ (٥٨٤٧) رجوع شود.

۳ـ خط و سواد ۱۷۸ پ ـ ۱۸۷ پ» (خط ـ فارسی)

از : محمود رفیعی هروی متخلص به مجنون (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۸۳٦٥) رجوع شود.

٤ـ لوایح «۱۸۹ پ ـ ۱۹۹ پ» (عرفان ـ فارسی)

از : نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸)

به شمارهٔ (۱۱۰) رجوع شود.

انجام افتاده : «هم عقل عقیله بود و هم علم حجاب..».

نستعلیق، سال ۱۰۵۸، عناوین شنگرف، نسخه را موریانه خورده و فرسوده است، برگهای آخر مجموعه دارای اشعار متفرقه می‌باشد، جلد مقوائی عطف و گوشه‌ها تیماج قهوه‌ای.

۲۴۶ گ، ۱۳ س، ۱۸×۹ سم

(۹۷۳۱)

مجموعه :

۱ـ جامع الدقائق «۱ ر ـ ۳۹ ر» (منطق ـ عربی)

از : ؟

حاشیه توضیحی مختصری است با عناوین «قوله ـ قوله» بر رسالهٔ «الغرة فی المنطق» شمس‌الدین شریفی گرگانی. این حاشیه در شهر لار بتاریخ دههٔ اول از ربیع‌الاول ٨٢٤ پایان یافته و نباید «جامع الدقایق» حبلرودی باشد که در ذریعه ٥٢/٥ ذکرش رفته است.

آغاز افتاده : «المرآة الصورية لكن المرآة الظاهرة ناقصة بالنسبة الى العاقلة».

انجام : «و من أراد تحقيق المقام و تفصيل الأقسام فليرجع الى كتابنا القوانين يطلع عليه بعون الملك العلام..».

۲ـ تهذیب المنطق «٤٠ پ ـ ٤٦ ر» (منطق ـ عربی)

از : سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (۵۲۳) رجوع شود.

۳ـ تقویم المیزان «٤٧ ر ـ ۷۱ ر» (منطق ـ عربی)

از : ؟

شرح مزجی توضیحی بسیار مختصری است بر متن «میزان النظر» خود مؤلف که

برای مبتدئین در قواعد منطق نگاشته بود. این شرح و متن جز آنست که به شمارهٔ (۳۰۱۳) در همین فهرست ذکر شده است.

آغاز: «الحمدلله الذي شرح صدورنا بالأقوال الشارحة للحقائق و الصلاة على محمد رسوله و آله القاطعين للعلائق».

انجام: «و هي البديهيات الست التي ينتهي اليها النظريات، و الحمدلله رب العالمين..».

کتاب اول نسخ، یکشنبه ششم شوال ۱۰۲۳، عناوین نوشته نشده است. کتاب سوم نسخ، محمد تقی بن حجةالله بن خلیل‌الله بن نصرالله حسنی حسینی سلامی عریضی، متن شنگرف، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.
۷۲ گ، سطور مختلف، ۱۹/۵×۱۱ سم

(۹۷۳۲)

حاشية حاشية الخفری علی شرح التجريد (کلام - عربی)

از: آقا جمال‌الدین محمد بن حسین خوانساری (۱۱۲۵)

به شمارهٔ (٤٦٤٨) رجوع شود.

نستعلیق، نزدیک عصر مؤلف و عناوین نوشته نیست، در حاشیه تصحیح شده و حواشی مؤلف را دارد، روی برگ اول تملکی بدون نام بتاریخ ۱۱۳۵ و مهرهای مربع «افوض امری الی الله محمد سعید بن محمد جعفر الحسینی» و «عبده محمد سعید الحسینی» و وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۱۲۵۰ با مهر بیضوی «عبده الراجی یوسف» دیده میشود، جلد دو رو تیماج بدون مقوا رو مشکی پشت قهوه‌ای.
۸۲ گ، ۲۱ س، ۱۹/۵×۱۲/۵ سم

(۹۷۳۳)

درایة الحدیث (درایه ـ عربی)

از: سید عبدالله بن محمد رضا شبر کاظمی (۱۲۴۲)

به شمارهٔ (۴۹۸۲) رجوع شود.

نسخ، بیست و پنجم شوال ۱۲۶۶، عناوین شنگرف، روی برگ اول یادداشتی از ابوالحسن حسینی تنکابنی بتاریخ اواخر ذی‌القعده ۱۲۶۶ دیده میشود، جلد گالینگور سبز.

۱۳۹ گ، ۲۱ س، ۱۸×۱۴ سم

(۹۷۳۴)

مرآة التوحید و مخلص التقلید (کلام ـ فارسی)

از: ؟

در اصول دین و آنچه را که مکلف باید از مسائل اعتقادی بداند، بدون آوردن دقایق فن کلام و ایرادات و سؤالها و جوابهای غیرضروری، در یک مقدمه و سی فصل کوتاه و یک خاتمه.

این رساله روی برگ اول نسخهٔ حاضر به میرفندرسکی نسبت داده شده و در این نسبت باید دقت شود.

آغاز: «سپاس جزیل و ثنای جمیل که جریان آن بر زبان جراده دلهای عاشقان.. موحدان است شایسته موجودی است».

انجام: «بعد از آن دو سجده شکر بجا می‌آورد، و الحمدلله رب العالمین..».

نستعلیق، شمس‌الدین محمد بن امیر طباطبائی، بیستم ذی‌الحجه ۹۵۸

در نائین، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.
۳۸ گ، ۱۵ س، ۱۹×۱۳ سم

(۹۷۳۵)

مجموعه:

۱ـ الفهرست «۲ پ ـ ۷۰ پ» (رجال ـ عربی)
از: شیخ الطائفه محمد بن الحسن طوسی (٤٦٠)
به شمارهٔ (١٤٥١) رجوع شود.

۲ـ الرجال «۷۵ پ ـ ۲۰۱ ر» (رجال ـ عربی)
از: تقی‌الدین حسن بن علی بن داود حلی (ق ۸)
به شمارهٔ (٤٤٣) رجوع شود.

کتاب اول نسخ، ابراهیم بن عطاءالله حسینی خورزنی، سوم صفر ۹۸۲، نسخه را محمد بن حسین طالقانی مقابله کرده و این کار را بتاریخ غره ماه رجب همان سال بپایان برده است.
کتاب دوم نستعلیق، محمد بن حسین طالقانی، دوشنبه دوازدهم جمادی‌الاول ۹۸۲ از روی نسخه‌ای که از خط مؤلف نقل شده بود، عناوین با مشکی نشانی دارد، تصحیح و مقابله هر دو کتاب توسط طالقانی انجام شده و مجموعه دارای حواشی و فواید متفرقه‌ای بخط وی نیز می‌باشد، روی برگ اول چند یادداشت از طالقانی و یادداشتی از محمد بن عاشور کرمانشاهی دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۲۰۳ گ، سطور مختلف، ۱۸×۱۲/۵ سم

(۹۷۳۶)

حاشیة شرح التجرید القدیم (کلام - عربی)

از : ؟

در این حاشیه نسبتاً مفصل که با عناوین «قوله - قوله» بر متن تجرید و عناوین «قول الشارح» بر شرح شمس‌الدین اصفهانی می‌باشد، توضیح مطالب و رد و ایراد و گفتگو در نظریات خواجه و اصفهانی را در بر دارد.

آغاز : «قال المصنف رحمه‌الله اما بعد حمد واجب الوجود علی نعمائه، لا يبعد أن يقال في ترک الموصوف ههنا ايماء لطيف الی ما يجیء».

انجام : «أن تکون الحرکة فی الأول اشد من الحرکة فی الثانی».

نسخ، ابوالقاسم بن منصور بن عزالله، پنجشنبه دوم ذی‌الحجه ۱۰۱۳، عناوین شنگرف یا نوشته نیست، روی برگ اول چند یادداشت و شعر و تملکی بدون نام بتاریخ رجب ۱۱۵۸ دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو مشکی پشت قرمز.

۲۸۲ گ، ۲۰ س، ۱۸/۵×۱۲/۵ سم

(۹۷۳۷)

مجموعه :

۱ - نهایة المرام فی شرح مختصر شرائع الاسلام «۱پ - ۱۲۶پ» (فقه - عربی)

از : سید محمد بن علی موسوی عاملی (۱۰۰۹)

به شمارهٔ (۵۴۶) رجوع شود.

از کتاب طلاق تا أیمان و نذور می‌باشد.

۲ـ الشک والسهو «۱۲۷ پ ـ ۱۳۹ پ» (فقه ـ عربی)

از: ؟

در احکام شک و سهو و خللی که در نماز پیدا میشود، بسیار مختصر و بدون آوردن فروعات مختلف فقهی، در دو قسم (شک، سهو) و هرکدام دارای مطالب و فروع و بدرخواست شخصی نوشته شده که در دیباچهٔ مؤلف نام وی نیامده است.

آغاز: «الحمدلله الذي فطر السماوات والأرض فاستويا.. وبعد فقد سألتنی ایها الأخ العزيز اعانک الله علی طاعته».

انجام: «انه ولي القدرة و مقيل العثرة، والحمدلله حق حمده..».

۳ـ العدالة «۱۳۹ پ ـ ۱٤۱ پ» (فقه ـ عربی)

از: نورالدین علی بن عبدالعالی محقق کرکی (۹٤۰)

به شمارهٔ (۱٤۰۹) رجوع شود.

کتاب اول نسخ، ربیع‌الاول ۱۱۵۴. رسالهٔ دوم و سوم نستعلیق، جلال بن شریف حسینی، سال ۱۰۰۰، عناوین شنگرف و بعضی از برگهای رساله دوم نونویس است، روی برگ اول چند یادداشت و تملکی بدون نام با مهر بیضوی «عبده محمد صادق بن محمد حسین الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۱۴۱ گ، سطور مختلف، ۱۹×۱۲/۵ سم

(۹۷۳۸)

منتخبات (متفرقه ـ عربی)

از: محمد سعید مشهدی (ق ۱۱)

منتخباتی است بدون ترتیب و تنظیم مخصوص در فقه و حدیث و جز اینها انتخاب شدهٔ از چند کتاب با عناوین «قال ـ قال». بیشتر این انتخابها از کتاب

طهارت میر معزالدین محمد و اربعین شیخ بهائی و شـرح مـجلی ابـن ابـی‌جمهور احسائی می‌باشد و گاهی مطالب به فارسی آمده است.

آغاز: «في مباحث الماء.. فی نجاسة الماء القليل بملاقاة النجاسة قولان و الاكثر على أنه متنجس و ابن ابی‌عقیل علی انه لا یتنجس».

نستعلیق، بخط انتخاب کننده، از سدهٔ یازدهم، عناوین در متن و حاشیه شنگرف، در صفحهٔ اول مهر بیضوی «عبده محمد هادی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۰۳ گ، سطور مختلف، ۱۹×۱۳ سم

(۹۷۳۹)

مجموعه:

۱ـ الاثنا عشرية فی الطهارة «۲ پ ـ ۱۰ پ» (فقه ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (۱٦٦٨) رجوع شود.

انجام افتاده: «و مضروب الفرض الأول فی الخطأ الثانی ثمانية و اربعون..».

۲ـ الاثنا عشرية في الصلاة «۱۱ پ ـ ٤٣ ر» (فقه ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی

به شمارهٔ (۷۵) رجوع شود.

۳ـ الاثنا عشرية فی الحج «٤۵ پ ـ ۵۲ پ» (فقه ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی

به شمارهٔ (٤٦۹٦) رجوع شود.

٤ـ الاثنا عشرية فی الصوم «۵۳ پ ـ ٦۱ پ» (فقه ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی

به شمارهٔ (۲۲) رجوع شود.

۵ـ الاثنا عشرية فی الزکاة «۶۲ پ ـ ۶۷ پ» (فقه ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی

به شمارهٔ (۸۲۸۸) رجوع شود.

۶ـ طهارة الخمر «۶۸ پ ـ ۷۴ ر» (فقه ـ عربی)

از : میرزا محمد امین بن محمد شریف استرابادی (۱۰۳۶)

مؤلف، در آغاز این رساله روایتهائی که در طهارت خمر روایت شده می‌آورد پس از آن پیرامون مسئله بروش خاص خود استدلال می‌کند با نکوهش از می خوارگی.

آغاز : «بعد الحمد و الصلاة اعلم وفقک الله تعالی لتحصیل القطع و الیقین في کل مایحتاج الیه مما جاء به النبی صلی‌الله علیه و آله».

انجام : «وفقنی ربی باستفادتها من کلام خزان علم‌الله و معادن وحیه و ترجمان کتابه».

۷ـ اجوبة المسائل السروية «۷۴ پ ـ ۹۷ پ» (پاسخ ـ عربی)

از : شیخ مفید محمد بن محمد بن النعمان عکبری بغدادی (۴۱۳)

به شمارهٔ (۲۵۵) رجوع شود.

۸ـ الفخرية فی معرفة النية «۹۹ پ ـ ۱۱۱ ر» (فقه ـ عربی)

از : فخرالمحققین محمد بن حسن بن یوسف حلی (۷۷۱)

به شمارهٔ (۶۱۱) رجوع شود.

۹ـ اللمعة الجلية في معرفة النية «۱۱۳ پ ـ ۱۲۹ ر» (فقه ـ عربی)

از : شیخ احمد بن محمد بن فهد حلی (۸۴۱)

به شمارهٔ (۶۸۰) رجوع شود.

۱۰ـ صحیفة الرضا «۱۳۲ پ ـ ۱۵۲ ر» (حدیث ـ عربی)

از : حضرت علی بن موسی‌الرضا علیه‌السلام

به شمارهٔ (۱۵۲) رجوع شود.

۱۱ـ الاثنا عشریة فی الصلاة «۱۵۲ پ ـ ۱۶۲ ر» (فقه ـ عربی)

از : ابو منصور حسن بن زین الدین عاملی (۱۰۱۱)

به شمارهٔ (۵۱۱۲) رجوع شود.

۱۲ـ الاربعون حدیثاً «۱۶۳ پ ـ ۱۸۴ ر» (حدیث ـ عربی)

از : شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶)

به شمارهٔ (۹۰۰۶) رجوع شود.

۱۳ـ حاشیة الألفیة «۱۸۴ پ ـ ۲۲۱ ر» (فقه ـ عربی)

از : عزالدین عبدالله بن الحسین شوشتری (۱۰۲۱)

به شمارهٔ (۴۹۶۸) رجوع شود.

نستعلیق با چند خط، کتاب دوم چهارشنبه ۲۸ ربیع‌الاول ۱۰۲۳. کتاب سوم بخط نظر علی بن صالح لاهیجی، دهم ربیع‌الاخر ۱۰۷۵. کتاب چهارم بخط همو و بتاریخ چهارشنبه چهاردهم ربیع‌الآخر ۱۰۷۵، عناوین شنگرف، رساله‌ها توسط کاتب تصحیح شده و دارای حاشیه‌نویسی است، جلد تیماج مشکی.

۲۲۲ گ، سطور مختلف، ۱۹×۱۲/۵ سم

(۹۷۴۰)

ترجمه مکارم الاخلاق (حدیث ـ فارسی)

از : نصرالدین محمد بن عبدالکریم انصاری

به شمارهٔ (۸۵۶۳) رجوع شود.

آغاز : «علم او که وانک لعلی خلق عظیم آفاق را موشح ساخت تا بدان سبب

ظاهر و باطن عالمیان بخصال حمیده».

نستعلیق، از سدهٔ دهم، در برگ آخر تاریخ ۲۰ رمضان ۹۷۰ در قزوین آمده و گویا این تاریخ از اصل نسخه نباشد، عناوین شنگرف و جدول صفحه‌ها سبز، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.
۱۸۰ گ، ۱۵ س، ۱۱/۵×۱۸/۵ سم

(۹۷٤۱)

حاشیة حاشیة الدوانی القدیمة علی شرح التجرید (کلام - عربی)

از : ؟

در این حاشیه توضیحی که با عناوین «قوله - قوله» می‌باشد، در بعضی موارد دارای رد و ایراد و گفتگو با دوانی یا دیگران می‌باشد و گاهی به مطالب شرح تجرید نیز پرداخته است.

آغاز : «قوله فی الحاشیة لم‌یرد به معیناً بل ما یتناول متعدداً، مراده بالنهایة فی‌الجملة الزیادة بوجه ما».

انجام : «و اخری بمجموع ذلک الثوابت و ما تحته بحرکتها الحرکة الغربیة و اخری بمجموع الجوهر و المائل بحرکتها بالحرکة الشرقیة».

نستعلیق، چهارشنبه چهاردهم جمادی‌الثانی ۱۰۱۶، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، جلد تیماج قرمز.
۲۵۶ گ، ۱۴ س، ۱۱/۵×۱۹ سم

(۹۷٤۲)

حاشیة الروضة البهیة (فقه - عربی)

از : میرزا ابراهیم بن حسین سلطان العلماء مرعشی اصفهانی (۱۰۹۸)

به شمارهٔ (۳۰٦۰) رجوع شود.

نسخ، میر محمد هاشم بن میر ابوطالب هندویل، جمعه ۲۸ ربیع‌الاول ۱۲۷۹، عناوین شنگرف، در آخر کتاب چند برگ دارای فواید و حواشی می‌باشد، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۸۳ گ، ۱۴ س، ۱۷/۵×۱۱ سم

(۹۷٤۳)

الصحیفة العلویة و التحفة المرتضویة **(دعا - عربی)**

از : شیخ عبدالله‌بن صالح ماحوزی (۱۱۳۵)

به شمارهٔ (۳٦٤۱) رجوع شود.

نسخ، جمعه چهاردهم ذی‌القعده ۱۲۵۶، عناوین شنگرف، روی برگ اول وقفنامهٔ کتاب بتاریخ شوال ۱۳۱۲ و در پایان چند فائده آمده است، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۸۳ گ، ۱۳ س، ۱۷/۵×۱۲ سم

(۹۷٤٤)

الوافیه **(اصول - عربی)**

از : ملا عبدالله بن محمد بشروی تونی (۱۰۷۱)

به شمارهٔ (۱۳۰) رجوع شود.

نسخ، نزدیک عصر مؤلف، عناوین شنگرف و بعضی برگها نونویس است، دارای حاشیه‌نویسی است از اشرف شریف قائنی که تملک وی در صفحهٔ آخر نیز آمده است، روی برگ اول و در سه صفحه‌ای پس از کتاب دارای اشعار و فواید و تاریخ تولدی در شب پنجشنبه هفتم ذی‌القعده ۱۱۱۵ دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۰۷ گ، ۲۱ س، ۱۸/۵×۱۲ سم

(۹۷٤٥)

رساله عملیه (فقه ـ فارسی)

از : حاج ملا حسینعلی بن نوروز علی تویسرکانی (۱۲۸٦)

به شمارهٔ (٦۲۹٤) رجوع شود.

دیباچهٔ مؤلف در این نسخه نیامده است.

نسخ، سه‌شنبه ۳۰ صفر ۱۲۷۴، عناوین شنگرف و نسخه را محمد رضا حسینی با نسخهٔ معتبری مقابله کرده است، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۸۱ گ، ۱۴ س، ۱۱/۵×۱۷/۵ سم

(۹۷٤٦)

مجموعه :

۱ ـ قرائت ابن کثیر «۱ پ ـ ۲۳ پ» (قرائت ـ فارسی)

از : ؟

قرائت عبدالله ابن کثیر مکی را بطریق روایت شاطبی و کتاب تیسیر بترتیب سوره‌های قرآن گرد آورده است.

آغاز : «ذکر قرائت.. وکنیت او ابو معبد است و او از تابعین است و در مکه وفات یافت سنه عشرین و مائه».

انجام افتاده : «والتین اختلاف فروشی نیست..».

۲ ـ اللهوف علی قتلی الطفوف «۳۲ ر ـ ۷۳ پ» (تاریخ معصومین ـ عربی)

از : رضی‌الدین علی بن موسی ابن طاوس حلی (٦٦٤)

به شمارهٔ (٦۰٦۸) رجوع شود.

آغاز افتاده: «مهملة و انفس فی جوار الله یقربها کان قاصدها بالضرنا فعها».

٣ـ مسار الشیعة «٧٦پ ـ ٨٤پ» (تاریخ ـ عربی)

از: شیخ مفید محمد بن محمد بن النعمان عکبری بغدادی (٤١٣)

به شمارهٔ (٨٨٢) رجوع شود.

٤ـ الاعتقادات «٨٥پ ـ ١٠٨پ» (اعتقادات ـ عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (٣٨١)

به شمارهٔ (٩٣) رجوع شود.

٥ـ التنبیهات العلیة علی وظائف الصلاة القلبیة «١١٠پ ـ ١٣٨پ» (فقه ـ عربی)

از: شهید دوم زین‌الدین بن علی عاملی (٩٦٦)

به شمارهٔ (٣٢) رجوع شود.

٦ـ کنوز الرموز «١٣٨پ ـ ١٣٩ر» (طب ـ فارسی)

از: ؟

به شمارهٔ (٨٥٦٠) رجوع شود.

نسخ با چند خط و رسالهٔ اول و آخر نستعلیق. کتاب دوم بخط محمد اشرف بن جعفر کاوندی، اوایل ماه رجب ۱۰۷۳. رساله سوم و چهارم بتاریخ ۱۰۷۲ در منزل شیخ‌الاسلام محمد محسن در ساری نوشته شده است، جلد تیماج قرمز.

۱۴۲ گ، سطور مختلف، ۱۹×۱۲/۵ سم

(٩٧٤٧)

مجموعه:

١ـ الدرة النجفیة «١پ ـ ٣٥پ» (فقه ـ عربی)

از: سید محمد مهدی بن المرتضی بحرالعلوم نجفی (١٢١٢)

به شمارۀ (۲۷۹۲) رجوع شود.

فقط کتاب طهارت می‌باشد.

۲ـ الارشاد الهادی نحو الرشاد «۳۸ پ ـ ۵۷ پ» (نحو ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارۀ (٦٥٢٥) رجوع شود.

کتاب اول نستعلیق و کتاب دوم نسخ، از اواخر سدۀ سیزدهم، عناوین شنگرف، در چند جا مهر مربع «محمد بن محمد باقر» و مهر ناخوان دیگری دیده می‌شود، جلد تیماج مشکی فرسوده.

۵۷ گ، سطور مختلف، ۱۶×۱۰/۵ سم

(۹۷٤۸)

درر الفوائد فی حاشیة الفرائد (اصول ـ عربی)

از: آخوند ملا محمد کاظم بن حسین خراسانی (۱۳۲۹)

به شمارۀ (٦١٢٩) رجوع شود.

نستعلیق، بیست و پنجم ذی‌القعده ۱۳۰۶ (پایان بحث برائت)، عناوین شنگرف، جلد تیماج قرمز.

۱۹۶ گ، ۱۵ س، ۱۷/۵×۱۱ سم

(۹۷٤۹)

الصحیفة السجادیة (دعا ـ عربی)

از: امام سجاد علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب علیهم‌السلام

به شمارۀ (۵) رجوع شود.

آغاز افتاده: «المؤمنین علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام فی شهر ربیع‌الاول سنة

ست عشرة و خمسمائة».

نسخ معرب، غیاث‌الدین محمد بن محمد حسینی، ذی‌القعدة ۹۶۷، عناوین زرین و صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف و لاجورد، در حاشیه تصحیح شده با ترجمه عناوین دعاها به فارسی و دارای حواشی اندک، جلد تیماج مشکی فرسوده.
۲۰۶ گ، ۹ س، ۱۸×۱۲ سم

(۹۷۵۰)

مختصر مصباح المتهجد **(دعا ـ عربی)**

از : ؟

در این مختصر بیشتر احکام فقهی حذف شده و با اینکه نزدیک مختصر خود مؤلف می‌باشد که به شمارۀ (۷) در همین فهرست ذکرش رفت، ولی آن نیست و دیباچه آن کتاب را ندارد و مانند اصل به مستحبات نماز شروع می‌شود.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. فصل فی ذکر عبادات الشرع، عبادات الشرع خمس الصلاة و الزکاة و الصوم و الحج و الجهاد».

انجام : «و صلی‌الله علی سیدنا محمد و آله الطیبین الأخیار و سلم تسلیماً».

نسخ معرب، محمد اشرف یزدی، سال ۱۰۹۴ برای میرزا ابوالحسن، عناوین زرین یا شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و صفحۀ اول دارای سرلوح رنگین، در حاشیه تصحیح شده است، روی برگی قبل ازکتاب تملک محمد ابراهیم بن حاج رستم کوزکنانی بتاریخ دهه اول صفر ۱۲۳۰ دیده میشود، جلد تیماج مشکی.
۱۹۰ گ، ۱۵ س، ۱۸×۱۲ سم

(۹۷۵۱)

شرح الشافیة (صرف ـ عربی)

از : فخرالدین احمد بن الحسن جاربردی (٧٤٦)

به شمارهٔ (۹۳۰) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و متن بر فراز صفحه‌ها نوشته شده است، روی برگ اول چند یادداشت و تملک محمد صادق حسینی و مهر بیضوی «عبده محمد تقی» دیده میشود، در صفحه آخر دو نشانی مقابله آمده که یکی از آنها بتاریخ شعبان ۱۰۸۷ می‌باشد، جلد تیماج مشکی فرسوده.

۲۵۹ گ، ۱۶ س، ۱۸/۵×۱۲ سم

(۹۷۵۲)

غناء الادیب فی فهم مغنی اللبیب (نحو ـ عربی)

از : ملا محمد مهدی بن علی اصغر قزوینی (۱۱۲۹)

به شمارهٔ (٧٦٦) رجوع شود.

آغاز افتاده : «قبل الخوض في المرام أموراً لعله ینتفع بها فی هذا المقام، منها ذکر ائمة النحو و بیان حال صاحب المغنی».

نسخ، محمد تقی هزار جریبی، دوشنبه دهم شوال ۱۱۳۳، عناوین و نشانیها شنگرف و نسخه تصحیح و مقابله شده است، در آغاز و پایان نسخه مهر مربع «ابراهیم بن عبدالله» دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۳۵۷ گ، ۱۶ س، ۱۹×۱۲ سم

(۹۷۵۳)

معانی الاخبار (حدیث ـ عربی)

از : شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱)

به شمارهٔ (۹۹۷) رجوع شود.

نسخ، ماه رمضان ۱۰۵۵، عناوین و نشانیها شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، جلد دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز.
۲۹۴ گ، ۱۷ س، ۱۹×۱۳ سم

(۹۷۵٤)

مجموعه :

۱ـ الاثنا عشرية فی الصوم «۱ پ ـ ۱۰ پ» (فقه ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (۲۲) رجوع شود.

۲ـ الاربعون حديثاً «۱۳ پ ـ ۱٦۷ پ» (حدیث ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی

به شمارهٔ (٦۵) رجوع شود.

نستعلیق، کتاب اول بخط محمد باقر، ۱۹ رجب ۱۱۰۳. کتاب دوم بخط محمد تقی عبدالعظیمی، نزدیک همان تاریخ، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و نیمهٔ اول کتاب دارای حاشیه‌نویسی می‌باشد، روی برگ اول تملک میرزا محمد رضا قزوینی و در برگ آخر تملک محمد صادق بن ملا عبدالغفار صالحانی با مهر مربع «عبده محمد صادق» و بر فراز صفحهٔ اول مهر مربع «سلام علی ابراهیم» دیده میشود، جلد دو رو تیماج قهوه‌ای.
۱٦۸ گ، ۱۷ س، ۱۸×۲۲ سم

(۹۷۵۵)

آداب نماز شب (فقه ـ فارسی)

از: ملا محمد حسن بن محمد ابراهیم بن عبدالغفور یزدی (پس از ۱۲۷۶)

در فضیلت و آداب نماز شب و بعضی از اعمال نصف آخر شب با ترجمه دعاها به فارسی در زیرنویس سطرها، در جمادی‌الاخر ۱۲۷۶ تألیف شده و مشتمل بر هفت فصل می‌باشد بدین تفصیل:

فصل اول: در اموری که مانع از قیام لیل می‌شود.

فصل دوم: در فضیلت و تحریض بر قیامت لیل.

فصل سوم: در وقت نماز شب.

فصل چهارم: در مستحبات وقت برخواستن از خواب.

فصل پنجم: در کیفیت نماز شب.

فصل ششم: در کیفیت نماز وتر.

فصل هفتم: (در نسخه نیافتم).

آغاز: «الحمدلله الذي من علینا بمحمد نبیه دون الأمم الماضیة.. اما بعد این مختصر رساله‌ای است که از هرجا جمع شده».

انجام: «صلاة لاحد لها و لا منتهی یا ارحم الراحمین، رحمتی که حد نباشد مر آنرا و منتهائی که رحم کننده‌ترین رحم کنندگان».

نسخ، سید عبدالرحیم، پنجشنبه هجدهم شوال ۱۳؟، عناوین و ترجمه زیرنویس دعاها شنگرف، در پایان کتاب چند دعا و روایت بخط اسماعیل موسوی افزوده شده است، جلد تیماج مشکی.

۴۷ گ، سطور مختلف، ۱۷×۱۱ سم

(۹۷۵۶)

شرح عقائد النسفی (اعتقادات ـ عربی)

از : سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (۹۹۳) رجوع شود.

نستعلیق، اول ماه رمضان ۸۹۷، متن و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی فراوان دارد و بعضی حاشیه‌ها در برگهای الصاقی نوشته شده است، برگ اول از اصل نسخه نیست، جلد تیماج مشکی.

۸۹ گ، ۱۵ س، ۱۸/۵×۱۲ سم

(۹۷۵۷)

ترجمه مکارم الاخلاق (حدیث ـ فارسی)

از : امیر نظام‌الدین عبدالحی بن عبدالوهاب اشرفی استرابادی (ق ۱۰)

ترجمه تحت اللفظی دقیقی است از کتاب «مکارم الاخلاق» طبرسی، به ترتیب اصل در تنظیم ابواب و بدون تصرفی از مترجم. در نسبت کتاب به اشرفی باید دقت شود.

آغاز : «حمد و ثنای بیحد قیومی را که عقول ذریات آدم از ادراک کنه ذات او قاصر است و شکر و سپاس بیحد قدیمی را».

انجام : «و از سیرت حضرت پیغمبر و ائمه علیهم‌السلام گفتیم، الحمدلله رب العالمین و صلی‌الله علی محمد و آله اجمعین».

نستعلیق خوش، محمد خان بن ملک حسین قزوینی، غره ربیع الاول ۱۰۸۰، عناوین شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد

و صفحهٔ اول دارای سرلوح فرسوده و حاشیه صفحه اول و دوم دارای گل و بوته زرین و بین سطرها زرین دندان موشی، جلد تیماج مشکی ضربی فرسوده.
۱۴۵ گ، ۱۵ س، ۱۲/۵×۲۳/۵ سم

(۹۷۵۸)

شرح منازل السائرین (عرفان ـ عربی)

از: کمال‌الدین عبدالرزاق بن احمد بن ابی‌الغنائم کاشانی (۷۳۰)

به شمارهٔ (۴۰۷۰) رجوع شود.

نسخ، ابوالحسن منصور بن محمد بن علی حسنی، جمه هفتم ذی‌القعده ۷۵۱ از روی نسخهٔ اصل شارح، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است، روی برگ اول نشانی هبه کتاب از صدرالدین حسینی جوزری به فرزندش محمد جواد با مهر مربع «عبده صدرالدین حسینی» و وقفنامهٔ کتاب بخط ملا محمد مهدی نراقی بتاریخ ۱۲۰۱ و مهر بیضوی «یا امام محمد مهدی ادرکنی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای سیر ضربی.
۱۱۰ گ، ۲۳ س، ۱۶×۲۲ سم

(۹۷۵۹)

المناهل فی الفقه (فقه ـ عربی)

از: سید محمد بن علی طباطبائی معروف به مجاهد (۱۲۴۲)

به شمارهٔ (۸٦٤٤) رجوع شود.

کتاب زکاة می‌باشد.

نسخ، عناوین شنگرف، بر فراز صفحهٔ اول وقفنامهٔ کتاب بتاریخ جمادی‌الثانی ۱۲۱۶ با مهر بیضوی «محمد رضا بن علی بن محمد جعفر» دیده میشود، جلد متوائی عطف تیماج مشکی.
۱۰۴ گ، ۲۵ س، ۵/۲۱×۱۵ سم

(۹۷٦۰)

مختصر غنیة المتملی فی شرح منیة المصلی **(فقه ـ عربی)**

از : شیخ ابراهیم بن محمد بن ابراهیم حلبی (۹۵٦)

به شمارهٔ (۷۰۰) رجوع شود.

نسخ، ابراهیم بن مصطفی بن محمد قره یغجلی، محرم ۱۱۴۶، عناوین و نشانی متن و جدول صنحه‌ها شنگرف، جلد متوائی عطف تیماج مشکی.
۲۵۴ گ، ۱۷ س، ۲۲×۱۵/۵ سم

(۹۷٦۱)

جواهر الکلمات فی صیغ العقود و الایقاعات **(فقه ـ عربی)**

از : شیخ مفلح بن حسن بن راشد صیمری (ق ۹)

به شمارهٔ (۱۳۳) رجوع شود.

نسخ زیبا، عبدالرحیم بن ابی‌الفضل افشاری زنجانی، جمادی الاول ۱۳۹۲ از روی نسخهٔ سید هاشم بحرانی که بسال ۹۶۷ نوشته شده بود، عناوین شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۹۴ گ، ۱۴ س، ۲۱/۵×۱۴/۵ سم

(۹۷۶۲)

مجموعه:

۱ـ تنزیه الانبیاء «۱ پ ـ ۸۸ ر» (اعتقادات ـ عربی)

از: شریف مرتضی علی بن الحسین موسوی (۴۳۶)

به شمارهٔ (۲۴۵) رجوع شود.

۲ـ شک و سهو «۸۸ پ ـ ۱۰۴ ر» (فقه ـ فارسی)

از: ملا میرزا محمد بن حسن شیروانی (۱۰۹۸)

در مسائل شک و سهو در نماز، فتوائی مختصر با نقل گفته‌های بعضی از فقها، مشتمل بر سه فصل و یک خاتمه بدن تفصیل:

فصل اول: در عمد.

فصل دوم: در سهو.

فصل سوم: در شک.

خاتمه: در سجده سهو و موجبات آن.

آغاز: «بدان ارشدک الله تعالی که نماز مشتمل است بر ارکان و اجزاء غیر رکن وکیفیات و شروطی چند».

انجام: «وکیفیات مستلزم تکرار سجده واحده است و او جزء رکن است نه رکن».

نسخ، شنبه سلخ ربیع‌الاول ۱۱۹۳ در کربلا، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده، روی برگ اول تملک ریحان‌الله بن جعفر فاطمی موسوی با مهر دائری «ریحان‌الله بن جعفر الموسوی» دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو قهوه‌ای عطف و پشت قرمز.
۱۰۴ گ، ۲۱ س، ۱۵/۲۳/۵ سم

(۹۷۶۳)

جنگ (متفرقه ـ فارسی)

از : ؟

در آغاز این جنگ منشئاتی است به نام سلطان ابراهیم عادل شاه پس از آن شرح خطبه همام و چند حدیث به عربی آمده است. این جنگ با چند خط زیبا نوشته شده و از این جهت دارای نفاست می‌باشد.

شرح خطبه همام (ادب ـ فارسی)

از : ملا محمد تقی بن مقصود علی مجلسی اصفهانی (۱۰۷۰)

شرح مختصری است با انشائی روان و جالب بر خطبه‌ای که حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام در آن اوصاف متقین را برای همام بازگو فرموده و در نهج‌البلاغه و منابع حدیثی دیگر نقل شده است. در آغاز این شرح تمام خطبه به عربی آمده پس از آن جمله جمله به فارسی گزارش شده و در ماه جمادی‌الآخر ۱۰۶۹ بپایان رسیده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. و بعد فقد حدثنی واخبرنی مشایخی معنعناً الی الشیخ الصدوق محمد بن یعقوب الکلینی.»

انجام : «و ملتمس از مؤمنان آنست که این شکسته را در مظان اجابت دعوات فراموش نفرمایند..».

نستعلیق خوش، از آغاز جنگ تا پایان شرح خطبه بخط محمد رضا بتاریخ ۱۰۷۳. چند روایت بخط محمد باقر، دو صفحه به نستعلیق و نسخ معرب محمد مؤمن که بدستور میرزا اسماعیل بتاریخ ۲۳ جمادی‌الاول ۱۱۶۱ نوشته است. روی برگ اول اشعاری از محمد

طاهربن محمد حسیب بخط خودش بتاریخ رجب ۱۱۲۵ دیده میشود،
جلد دو رو روغنی.
۴۶گ، سطور مختلف، ۱۵×۲۳/۵ سم

(۹۷٦٤)

مجموعه (متفرقه ـ عربی)

از : ؟

مشتمل بر احادیث متفرقه و بعضی از فواید علمی که صاحب مجموعه آنرا به علمای عصر خود تقدیم داشته و هر کدام چند حدیث یا فائده‌ای نوشته و بعضی از این فواید فارسی می‌باشد.

اصل این مجموعه را سید شرف‌الدین علي بن محمد رکن الدین (گلستانه) اصفهانی به علما تقدیم داشته و آنان بدرخواست وی مطالبی یادداشت کرده‌اند و نام آنها در حاشیهٔ نسخه حاضر نوشته شده است بدین تفصیل: ملا محسن فیض کاشانی، ابوالحسن علی مشهور به حسنعلی، ملا محمد صالح مازندرانی، علاءالدین محمد بتاریخ ۱۰٦۷، ملا محمد تقی مجلسی بهمان تاریخ (چهل حدیث نوشته است و ذیلاً جداگانه معرفی میشود)، آقا حسین خوانساری، رفیع‌الدین محمد حسینی بتاریخ ۱۰۷۰، ملا محمد باقر مجلسی، محمد بن فرج حمیری نجفی. در بعضی از این نوشته‌ها از صاحب مجموعه بعنوان عالمی عامل تجلیل شده است.

آغاز : «شیخ احمد بن فهد در کتاب عدة الداعی از برای گشودن کسی که او را بر زنش بسته باشند این دعا را نقل کرده».

الأربعون حدیثاً (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد تقی بن مقصود علی مجلسی (۱۰۷۰)

در آغاز این چهل حدیث سند مجلسی آمده و بیشتر آن روایتهای اعتقادی

واخلاقی می‌باشد. این چهل حدیث بدرخواست شرف‌الدن علی گلستانه در این مجموعه بسال ۱۰٦۷ نگاشته شده است.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. و بعد فیقول اقل عباد الله و احوجهم الی رحمة ربه الغنی.. انه أخبرني الشیخ الأعظم».

انجام: «و هو یقول هلک من قال برأیه و نازعکم في الفضل و العلم».

نسخ و نستعلیق خوش، عناوین شنگرف و سطرها راسته و چلیپا، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی، روی برگ دوم چند بیت شعر بخط نستعلیق زیبای محمد افضل حسینی بتاریخ ۱۰۷۴ نوشته شده است، در پایان مجموعه قباله ازدواج سلطان حمزه میرزا بخط ریحان نیکوی احمد بن قوام‌الدین محمد حسینی مرعشی بتاریخ صفر ۱۱۱۵ در بندر سورت دیده میشود، جلد دو رو روغنی.
۹۵ گ، سطور مختلف، ۱۵×۲۳/۵ سم

(۹۷٦۵)

تذکرة الابرار **(عرفان ـ فارسی)**

از: عبدالله بن ضیاء الدین حیدر اسدی (ق ۱۱)

در مناقب و مفاخر و محامد و مآثر و مقامات گروهی از سادات صوفیه و مخصوصاً مراد مؤلف قطب الاقطاب شیخ حاجی عبدالوهاب حسینی بخاری و خاندان وی، با ذکر جمله‌ای از آداب تصوف و بیان کرامت اولیا و اقسام آن، در مقدمه‌ای دارای سه تمهید پس از آن سه مقاله و یک خاتمه بدین تفصیل:

تمهید اول: در بیان ولایت و ولی و اصناف آن.

تمهید دوم: در آداب تصوف.

تمهید سوم: در ثبوت کرامت اولیا.

مقاله اول : در آباء حاجی عبدالوهاب و فرزندان وی.

مقاله دوم : در مشایخ سلسله ایشان.

مقاله سوم : در ذکر سادات بخاری.

خاتمه : در برخی از احوال مؤلف و خاندان وی.

آغاز : «الحمدلله الذي رفع درجات اولیائه و أشهدهم جمال کبریائه.. باعث تحریر این جزوه شگرف و کلمات ژرف».

انجام افتاده : «و چنانچه از مدرکانی که در قید حیاتند بهره گرفت از زیارت مزارات..».

نستعلیق هندی، از سدهٔ سیزدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.
۲۴۸ گ، سطور مختلف، ۲۲/۵×۱۳ سم

(۹۷۶۶)

حاشیة المکاسب **(فقه ـ عربی)**

از : سید محمد کاظم بن عبدالعظیم طباطبائی یزدی (۱۳۳۷)

حاشیهٔ استدلالی نسبتاً مختصری است با عناوین «قوله ـ اقول» بر کتاب معروف «مکاسب» شیخ مرتضی انصاری، مشتمل بر حل مشکلات و دفع ایرادات و توضیح مبهمات کتاب بنا به گفتهٔ مؤلف.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اني عند ما کنت مشتغلاً بالبحث و النظر فیما صنفه الشیخ المحقق العلامة المدقق».

انجام نسخه : «و علی هذین الوجهین لایدخل فی هذه المسألة أصلاً و تمام الکلام في محله، فتدبر».

نستعلیق، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج قرمز.
۳۱۷ گ، ۱۹ س، ۲۱×۱۵/۵ سم

(۹۷٦۷)

زاد المسافرین (اخلاق ـ فارسی)

از : ملا حسین بن عبدالعلی کرمانی معروف به مؤمن (ق ۱۳)

به شمارهٔ (٦٤۸٥) رجوع شود.

نسخ، حسین بن حاجی علی ابرندآبادی، غره ماه شعبان ۱۲۳۸، عناوین و نشانیها شنگرف، در صفحهٔ آخر تملک محمد جعفر بن حاج چیلک بن حسین بن محمد رضا بن محمود رودانی بتاریخ ۱۲۷۲ با مهر مربع «العبد المذنب محمد جعفر» دیده میشود، جلد مقوائی عطف و گوشه‌ها تیماج قرمز.
۲۴۳ گ، ۲۲ س، ۲۰×۱۵/۵ سم

(۹۷٦۸)

تحریر اکرمانا لاوس (هندسه ـ عربی)

از : خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن الحسن طوسی (٦۷۲)

به شمارهٔ (٤۰۰۹) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، عناوین و اشکال شنگرف وگاهی ترسیم نشده است، در حاشیه تصحیح شده و دارای حاشیه‌نویسی است بخط سید محمد حسین طباطبائی (صاحب تفسیر المیزان)، روی برگ اول نشانی امانت سید احمد حسینی شهرستانی از سید ابوالقاسم بتاریخ شوال ۱۳۵۵ دیده میشود، جلد مقوائی عطف و حواشی تیماج مشکی.
۱۱۲ گ، ۱۷ س، ۲۲×۱۲/۵ سم

(۹۷۶۹)

شرح المختصر النافع (فقه ـ عربی)

از : سید علی بن محمد علی طباطبائی حائری (۱۲۳۱)

به شمارهٔ (۳۳۹۱) رجوع شود.

نسخ و نستعلیق، ابراهیم بن نور محمد حسینی، سه‌شنبه هفتم ربیع‌الاول ۱۲۳۱، عناوین ونشانی متن شنگرف یانوشته‌نیست، جلد تیماج مشکی.
۲۶۶ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۶/۵ سم

(۹۷۷۰)

تلخیص الشافی (اعتقادات ـ عربی)

از : شیخ الطائفة محمد بن الحسن طوسی (۴۶۰)

به شمارهٔ (۳۱۹۹) رجوع شود.

آغاز افتاده : «بأعبائها لم یأمن من أن لایصل الیه ما هو لطف له».

نسخ، نصیر بسطامی، اوائل سده دوازدهم، استکتاب علاءالدین (محمد بن سلیمان) بسطامی، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حواشی مختصری دارد از علامهٔ مجلسی یا بسطامی، در صفحه آخر خط بسطامی با مهر بیضوی وی «علاءالدین محمد شد شفیعت» دیده میشود، جلد متوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۲۸۰ گ، ۲۳ س، ۲۳×۱۳ سم

(۹۷۷۱)

اصول الفقه (اصول ـ عربی)

از : ؟

قواعد اصول را با عناوین «فصل ـ فصل» نسبتاً مفصل نگاشته و در آن به گفتگو

با بعضی از بزرگان این فن پرداخته است. این کتاب به بحث اجتهاد و تقلید شروع شده و به بحث اجماع پایان می‌یابد.

آغاز: «التقلید لغة جعل الغیر ذا قلادة و منه تقلید الهدي و فی الاصطلاح کما عن الفخر قبول قول الغیر في الأحکام الشرعیة».

انجام: «والحمدلله علی الاتمام و الصلاة و السلام علی اشرف الأنام و علی آله المخصوصین بالشرف و العلم و الفضل و الاکرام».

نسخ، گویا بخط شاگرد مؤلف، روز جمعه ۱۹ ربیع‌الثانی ۱۲۸۳، جلد تیماج قرمز فرسوده.
۴۴۵ گ، ۲۱ س، ۲۲×۱۶ سم

(۹۷۷۲)

اکسیر العبادات فی اسرار الشهادات (تاریخ معصومین - عربی)

از: سید عبدالحسین بن عبدالله موسوی لاری دزفولی (قبل از ۱۳۴۰)

چهل و چهار مجلس مفصل است در تاریخ حضرت امام حسین علیه‌السلام و بیان واقعهٔ کربلا و شهادت آن حضرت و قتل خویشان و یاران وی، با نقل بعضی از اشکالات و پاسخ آنها با عناوین «تذییل»، و در پایان خاتمه‌ای افزوده شده است دارای سه مجلس در امور متفرقه که بیان آنها لازم می‌نمود. این کتاب طی هجده ماه تألیف شده و روز جمعه نیمهٔ ذی‌القعده ۱۲۷۲ بپایان رسیده است.

نسخه حاضر نیمه دوم کتاب است.

نسخ، عباسعلی بن عبدالله سمنانی، پنجشنبه پنجم ذی‌الحجه ۱۲۷۲، عناوین و نشانیها شنگرف، در سه برگ اول مطالبی افزوده شده و از کتاب نیست، جلد تیماج قرمز.
۲۷۹ گ، ۲۳ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹۷۷۳)

شرح هیئت فارسی (هیئت ـ فارسی)

از : مصلح‌الدین محمد لاری انصاری (۹۷۹)

به شمارهٔ (۱۱۵۸) رجوع شود.

نستعلیق، محمود بن نوروز علی، پنجشنبه سوم صفر ۱۲۰۹، عناوین و نشانی متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و گاهی مطالبی افزوده شده است، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۸۸ گ، ۲۱ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹۷۷٤)

درر الأقوال فی فقه سیدنا محمد و آله الاطهار المفضال (فقه ـ عربی)

از : شیخ محسن بن محمد رفیع رشتی اصفهانی (پس از ۱۲۹۰)

به شمارهٔ (۲۸۰۷) رجوع شود.

کتاب الوصیة است که بتاریخ بیستم ماه شعبان ۱۲۷۷ پایان یافته و آغاز نسخه افتاده است.

نسخ، در عصر مؤلف، عناوین و نشانیها مشکی، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۰۹ گ، ۱۶ س، ۲۱×۱۷ سم

(۹۷۷۵)

زیج (نجوم ـ فارسی)

از : ؟

در این زیج احکام نجومی و چگونگی استخراج تقویم و طوالع و نیک و بد

ساعات و جز اینها با جداول و اشکال تطبیقی در هر موضوع به اختصار گزارش شده تا بتوان تمام مسائل کلی این فن را در بر داشته باشد، و مؤلف در آن از گفته‌های بطلمیوس و مسائل قصرانی و ابومعشر بلخی و عبدالجلیل سجزی و قرانات بازیار و مجمل الاصول بهره برده است.(۱)

این کتاب دارای چند مقاله مشتمل بر ابواب کوتاه و مسائل و فصولی می‌باشد و این عناوین در نسخه آمده است:

مقالت اول : (کلیات مقدماتی که از نسخه افتاده)، دارای ده باب.

مقالت دوم : في معرفة التقويم و الاختيارات، دارای ده باب.

مقالت سوم :

مقالت چهارم : مدخل فی علم النجوم، دارای هفت باب.

مقالت پنجم : مسائل فی العلل و الأسباب، دارای بیست مسئله.

مقالت ششم : فی معرفة الاسطرلاب، دارای هفده باب.

مقالت هفتم : فی الاختیارات، دارای سیزده باب.

مقالت هشتم : فی الضمیر و الخبی، دارای بیست باب.

مقالت نهم :

مقالت دهم : اندر احکام سنی العالم، دارای چهارده باب.

مقالت یازدهم : در احکام موالید، دارای سه بخش.

مقالت دوازدهم : در نمودارات.

مقالت سیزدهم : در احکام موالید، دارای بیست و سه باب.

مقالت چهاردهم : آنچه بکار باید اندر حکم بر تحویل کردن، دارای پانزده باب.

آغاز افتاده : «باب نهم بکار بردن آنچه گفتیم از اعمال نجوم».

۱- در این کتاب روز غدیر از اعیاد تازیان دانسته شده است.

نسخ، نسخه قدیم و بسیار نفیس، عناوین و رموز و جدولها شنگرف، در حاشیه مطالبی افزوده شده است که بعضی از آنها با خط قدیم و صفحه‌ای دارای تاریخ ۶۹۶ می‌باشد، برگهائی از اواسط نسخه افتاده است، در چند جا مهر بیضوی «مهدی الحسینی» و «عبده محمد مهدی الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۱۴۷ گ، سطور مختلف، ۲۴×۱۶ سم

(٩٧٧٦)

زاد المسافرین (طب ـ فارسی)

از : **میرزا محمد مهدی بن علینقی شریف طبیب**

به شمارهٔ (١٦٥٥) رجوع شود.

نستعلیق، ابوالقاسم، ربیع‌الاول ۱۲۳۰ در قریه کاخک، عناوین و نشانیها در متن و حاشیه شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.
۱۰۵ گ، ۱۵ س، ۲۰×۱۴ سم

(٩٧٧٧)

تاریخ اکراد (تاریخ ـ فارسی)

از : **نظیری**

تاریخ مختصر شورش شیخ عبیدالله کرد و جنگ دو سالهٔ او با اهالی ارومیه و بناب و اطراف زنجان و ساوجبلاغ و میان‌دوآب و اطراف مراغه، می‌باشد که مؤلف از جملهٔ محصورین در این جنگ بوده و نظیری تخلص دارد (عهد کل را از نظیری بشنوید) و تألیف رساله را بتاریخ غرهٔ ربیع‌الاول ۱۲۹۹ در تبریز بپایان برده است.

آغاز : «حمد و ثنا خداوندی را سزاوار است که آفرینش کل ممکنات در ید

قدرت او است و شکر بیحد از قیاس خالقی را سزاوار است».

انجام: «و این تاریخ اکراد را بنده درگاه علی در دارالسلطنه تبریز..».

نستعلیق، بخط مؤلف، عناوین مشکی درشت، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۷۵گ، ۱۰ س، ۲۰/۵×۱۶/۵ سم

(۹۷۷۸)

آداب ناصری **(اخلاق ـ فارسی)**

از: میرزا محمد ابراهیم بن احمد خلوتی محلاتی (ق ١٤)

پند و اندرزهائی است با انشائی نیکو و رسا، برای جوانان و نوباوگان که مؤلف به نام ناصرالدین شاه قاجار بسال ۱۳۰۳ هنگامی که پنجاه و یک سال از عمر وی می‌گذشت، بعنوان مقدمهٔ دیوان خود نگاشته است.

در آغاز این رساله گفتگوئی است در اشرفیت انسان از دیگر مخلوقات پس از آن بیان مصالح دنیوی و بعضی نصایح و آداب که برای عوام با نگارشی ساده برشتهٔ تحریر آمده و اشعاری از مؤلف در بر دارد.

آغاز: «سلام و درود من بر جوانان نوخاسته و نوباوگان آراسته روشن‌ضمیر نصیحت‌پذیر پاک‌نهاد نیک اعتقاد باد».

انجام: «از مطالعه کنندگان مستدعی و متمنی خیر است».

نستعلیق خوش، در روزگار مؤلف، روی برگ اول تقریظی از محمود الشریف بتاریخ جمادی‌الاول ۱۳۰۴ و بر فراز صفحهٔ اول تقریظی از فرهاد میرزا بهمان تاریخ آمده است، جلد تیماج قهوه‌ای.

۶۰گ، ۱۰ س، ۲۱×۱۳ سم

(۹۷۷۹)

انس المریدین و روضة المحبین (تفسیر ـ فارسی)

از : ابونصر احمد بن محمد بن احمد بن نصر بخاری

چهل مجلس است در تفسیر سوره یوسف با اشاره به جمله‌ای از نکات و داستانهای حکمت‌آمیز و نقل سخنان اهل معرفت و عرفان. اصل این تفسیر از استاد مؤلف ابوالقاسم محمود بن الحسن جیهانی بود و مؤلف بسال ٤٧٥ آنرا به بلخ برده و با یکی از شاگردان جیهانی به نام خواجه محمد گرگانی خوانده و سخنان دشوار او را مختصر کرده و آنچه را که وی به اختصار آورده و توضیح لازم داشت مفصل نموده و داستان حضرت یوسف را گسترش داده است.(۱)

آغاز : «قال الشیخ الامام.. شاگردان از من درخواستند تا ایشان را در قصهٔ یوسف علیه‌السلام تصنیفی سازم».

انجام : «اینجا گفت ان الله اشتری من المؤمنین».

نستعلیق، از سدهٔ دوازدهم، عناوین و نشانی آیه‌ها شنگرف، بیست و چهار برگ آغاز نسخه دارای مطالب متفرقه می‌باشد، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۵۱ گ، ۲۳ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹۷۸۰)

ترجمه تحریر اقلیدس (هندسه ـ فارسی)

از : قطب‌الدین محمود بن مسعود شیرازی (۷۱۰)

۱ـ این کتاب، در نسخهٔ ما «انس المریدین» و در فهرست آقای منزوی ۱/۶ «انیس المریدین» نامیده شده است.

ترجمه معروفی است از «تحریر اصول الهندسه والحساب» اقلیدس یونانی صوری که خواجه نصیرالدین طوسی به عربی آن‌را تحریر کرده و به شمارهٔ (۱۶۶۳) در همین فهرست ذکرش رفت. این تحریر در اوایل ماه شعبان ۶۸۰[1] پایان یافته است.

آغاز: «تا عنایت ربانی حجاب انتظار از پیش چهره مراد محرر این سواد».

آغاز نسخه افتاده: «مساوی قائمه قائمه باشد و یک خط مستقیم متصل نشود به استقامت خویش».

انجام: «و ساحت با راحتش مردود و مصروف بحق الحق و صاحبه..».

نستعلیق، هفدهم ربیع‌الآخر ۸۶۶ از روی نسخه‌ای که با نسخه خوانده شدهٔ بر مؤلف مقابله شده بود، عناوین و اشکال شنگرف، شش برگ پس از کتاب دارای مطالب هندسی متفرقه می‌باشد، جلد تیماج مشکی عطف تیماج زرد.

۱۹۳ گ، ۱۷ س، ۲۱×۱۴ سم

(۹۷۸۱)

مصابیح الاصول (اصول ـ عربی)

از: ملا احمد بن عبدالله خوانساری ملایری (ق ۱۳)

به شمارهٔ (۲۳۱۹) رجوع شود.

جلد دوم کتاب است.

نستعلیق، محمود گرگانی قمی (شاگرد مؤلف)، سال ۱۲۶۱ در مدرسه صوفیان بروجرد، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۶۵ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

۱ـ چنین است در نسخه ما و در بعضی فهرستها (۶۸۱) گفته شده.

(۹۷۸۲)

مجموعه:

۱ـ الاوزان و المقادیر «۱ پ ـ ۸ پ» (فقه ـ عربی)

از: میر محمد باقر بن ابی‌القاسم حسینی تبریزی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۷۱۸۶) رجوع شود.

۲ـ جواهر الفرائض «۸ پ ـ ۲۲ پ» (فقه ـ عربی)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن الحسن طوسی (۶۷۲)

به شمارهٔ (۴۹) رجوع شود.

۳ـ المسألة النافعة للمباحث الجامعة «۲۳ ر ـ ۲۵ پ» (فقه ـ عربی)

از: عمیدالدین عبدالمطلب بن محمد ابن الاعرج حسینی (۷۵۴)

به شمارهٔ (۶۸۶۲) رجوع شود.

۴ـ صیغ النکاح «۳۲ ر ـ ۳۴ ر» (فقه ـ عربی)

از: ملا محسن بن محمد طاهر طالقانی

در این رسالهٔ مختصر صیغه‌ها و ألفاظی که می‌توان بدانها در عقد نکاح تلفظ نمود با بعضی از احکام فقهی لازم نکاح گزارش شده است.

آغاز: «الحمدلله الذي أحل النكاح و ندب اليه.. فقد ندبني بعض احبائي أن أجمع مجملة مشتملة على صيغ النكاح».

انجام: «وكذا تقديم القبول على الايجاب بمثل ما مر، هذا آخر ما جمعناه».

۵ـ صیغ عقود نکاح «۳۵ ر ـ ۳۸ ر» (فقه ـ فارسی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۱۸۷) رجوع شود.

٦ـ رضاع «٣٨پ ـ ٤٣ر» (فقه ـ فارسی)

از : ؟

احکام شیر دادن به کودک که سبب بار شدن حکم خویشی بروی می‌شود و هرکدام را بر دیگر حرام می‌نماید طی چند مسئله و با اختصار گزارش شده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اما بعد جناب حضرت سید المرسلین محمد خاتم النبیین فرمود که الرضاع لحمة کلحمة النسب».

انجام : «باز بدستور هر سه زن بر آن شوهر حرامند».

٧ـ اربعون حدیثاً في فضائل علي «٤٣پ ـ ٤٨ر» (حدیث ـ عربی)

از : ؟

به شمارهٔ (٧٤٩) رجوع شود.

نستعلیق، محمد مهدی بن میرزا احمد، سال ۱۲۵۵، بعضی مطالب متفرقه در این مجموعه نیز بخط محمد تقی بن ملا حیدر قراچه‌داغی و بتاریخ ۱۲۵۴ می‌باشد، جلد تیماج مشکی.

۴۸گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(۹۷۸۳)

ده مجلس (تفسیر ـ فارسی)

از : حاج کریم خان بن ابراهیم کرمانی (۱۲۸۸)

ده سخنرانی است که حاج کریم خان در دههٔ عاشور پیرامون تفسیر آیه «ان اول بیت وضع للناس للذي ببکة» [سوره آل‌عمران: ٩٦] داشته و پیرامون پاره‌ای از امور اعتقادی و اخلاقی به روش خاص خود بحث کرده و مصائب حضرت امام حسین علیه‌السلام را تذکر داده است. این سخنرانیها را بعضی از شاگردانش نوشته و در این مجموعه تدوین کرده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اگر چه ظاهر این آیه شریفه در صفت خانهٔ کعبه است و در شرح خانه کعبه است».

نستعلیق، منصور برج‌آبادی، ۱۶ جمادی‌الاول ۱۳۷۸، پس از کتاب اشعاری ترکی از حاج شیخ حسن و یک سخنرانی از کرمانی و یک ترجیعبند از یوسف صدیق که وی برای دوستش مشهدی محمد علی عطوفی بتاریخ ۱۲۳۸ ش بخط خود نوشته، افزوده شده است، جلد مقوائی عطف پارچه.

۱۲۴ گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۴ سم

(۹۷۸٤)

مجموعه :

۱ـ الفرائد الشمسیة بشرح الفوائد الصمدیة «۱ پ ـ ۸۵ پ» (نحو ـ عربی)

از : جمال‌الدین احمد بن محمد لاهیجی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۵۰۲۲) رجوع شود.

۲ـ حاشیة الفوائد الضیائیة «۸٦ پ ـ ۱۸٤ پ» (نحو ـ عربی)

از : ؟

این حاشیه که بعنوان «قوله ـ قوله» می‌باشد مشتمل است بر توضیح مطالب جامی و کمتر به گفتگو و بحثهای مفصل نحوی می‌پردازد.

آغاز نسخه : «اعلم ان الکلام فی التسمیة یستدعي تحقیق امور، الاول فی الباء و متعلقها قیل انها للملابسة».

انجام : «لأن اسم الجمع لا یجب تأنیث المسند الی ضمیره و لا جمع صفته».

نستعلیق، محمد هادی نوری اوزرودی، سال ۱۲٦۹، عناوین و نشانیهای متن مشکی یا شنگرف، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۸۴ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۶/۵ سم

(۹۷۸۵)

الفصول الغروية فی الأصول الفقهية (اصول ـ عربی)

از: شيخ محمد حسين بن محمد رحيم اصفهانی (۱۲۵۵)

به شمارهٔ (٣٤٢٤) رجوع شود.

نيمهٔ دوم كتاب و از بحث برائت می‌باشد.

نسخ، بخط يكی از شاگردان مؤلف، بيست و پنجم جمادی‌الثانی ۱۲۵۷ در نجف اشرف، عناوين و نشانيها شنگرف، در حاشيه تصحيح شده است، روی برگ اول تملک ابوالقاسم مازندرانی با مهر بيضوی «يا اباالقاسم» و تملكی بتاريخ ۱۲۵۸ و چند مهر پاک شده ديده ميشود، جلد تيماج قرمز ضربی.

۲۶۹ گ، ۲۳ س، ۲۱/۵×۱۵ سم

(۹۷۸٦)

مصباح الشريعة و مفتاح الحقيقة (حديث ـ عربی)

منسوب به حضرت جعفر بن محمد الصادق عليه‌السلام

به شمارهٔ (٦٤٤) رجوع شود.

نسخ معرب، سوم ربيع‌الاول ۱۰۷۶، عناوين و نشانيها شنگرف، روی برگ اول تملک ابوالقاسم بن ابوالحسن رشتی در اصفهان با مهر مربع «العبد المذنب ابوالقاسم» و تملک ابوطالب حسينی قمی طاهری ديده ميشود، جلد تيماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۶۰ گ، ۱۵ س، ۲۱/۵×۱۳ سم

(۹۷۸۷)

الشفا بتعریف حقوق المصطفی (سیره نبوی ـ عربی)

از : قاضی عیاض بن موسی الیحصبی (٥٤٤)

به شمارهٔ (۱۱۱۰) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و صفحهٔ اول دارای سرلوح زرین، جلد تیماج ضربی.

۲۰۶ گ، ۲۳ س، ۱۳/۵×۲۱/۵ سم

(۹۷۸۸)

کشف الالتباس عن موجز ابی‌العباس (فقه ـ عربی)

از : شیخ مفلح بن حسن بن راشد صیمری (ق ۹)

به شمارهٔ (۹۳۹) رجوع شود.

نسخ، سه‌شنبه نهم ذی‌الحجه ۱۲۵۳، عناوین و نشانیها شنگرف، استکتاب میرزا محمود بن علینقی بن جواد طباطبائی حسنی حسینی (بروجردی) و همو کتاب را مقابله کرده و این کار را شب چهارشنبه ۲۴ ذی‌الحجه ۱۲۵۳ بپایان برده است، جلد تیماج قهوه‌ای ضربی.

۱۹۹ گ، ۲۵ س، ۱۵×۲۲ سم

(۹۷۸۹)

منیةاللبیب في شرح التهذیب (اصول ـ عربی)

از : سید ضیاءالدین عبدالله بن محمد حسینی حلی (ق ۸)

به شمارهٔ (۲۰۰) رجوع شود.

نستعلیق، شنبه بیستم رجب ۱۲۵۵، عناوین شنگرف یا نوشته نیست، نیمهٔ اول کتاب در حاشیه تصحیح شده و متن کتاب نیز آمده است، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.
۲۱۷ گ، سطور مختلف، ۱۵×۲۱/۵ سم

(۹۷۹۰)

معالم الاصول (اصول ـ عربی)

از: ابومنصور حسن بن زین‌الدین عاملی (۱۰۱۱)

به شمارهٔ (٦۷۵) رجوع شود.

نسخ، محمد کوچک بن بهاری سیستانی، ربیع‌الاول ۱۲٦۱ در مشهد مقدس بدستور آخوند ملا اسدالله، عناوین نوشته نشده و بعضی بحثها دارای حاشیه‌نویسی می‌باشد، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.
۱٦٦ گ، ۱۹ س، ۱۵×۲۱/۵ سم

(۹۷۹۱)

مستدرک الوافی (حدیث ـ عربی)

از: آقا محمد هادی بن مرتضی کاشانی (ق ۱۲)

مستدرکی است بر کتاب «وافی» فیض کاشانی با همان ترتیب و تبویب، مشتمل بر احادیث و روایتهائی که در بحارالانوار علامهٔ مجلسی آمده و فیض آنها را در کتاب خود نیاورده است. این کتاب در واقع ترتیب کتاب بحار است بروش وافی با حذف مکررات و چیزهائی که خارج از فن بوده.

نسخهٔ حاضر جزء پنجم کتاب در خصایص امیرالمؤمنین علیه‌السلام می‌باشد مشتمل بر فضایل و مناقب آنحضرت.

آغاز این نسخه : «الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی و اهل‌بیته ائمة الهدی، کتاب خصائص امیرالمؤمنین».

نستعلیق، در عصر مؤلف، عناوین و نشانیها شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، جلد مقوائی عطف گالینگور مشکی.
۲۵۹ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(۹۷۹۲)

مستدرک الوافی (حدیث ـ عربی)

از : آقا محمد هادی بن مرتضی کاشانی (ق ۱۲)

کتاب الصلاة و الدعاء و القرآن می‌باشد.

نسخ، در عصر مؤلف، عناوین شنگرف و نسخه تصحیح شده است، روی برگ اول مهر بیضوی «بسم‌الله الرحمن الرحیم» دیده میشود، نسخه در چند جا افتادگی داشته و جای آنها برگهای سفید گذاشته شده است، جلد تیماج مشکی.
۲۲۹ گ، سطور مختلف، ۲۰/۵×۱۴ سم

(۹۷۹۳)

تاریخ خرابی دهلی (تاریخ ـ فارسی)

از : ؟

تاریخ مختصری است از حملهٔ نادرشاه افشار به دهلی وبعضی از رویدادهای جنگی این واقعه، با انشائی هندی و دارای اصطلاحاتی مخصوص به لهجهٔ فارسی معمول در آن سرزمین وگویا در همان روزگار نوشته شده است.

آغاز : «کیفیت سلطنت ملک هندوستان جنت نشان و بی‌خبری حضرت

خلیفةالرحمن و بی‌وقاری جمیع امرایان».

انجام : «این مصرعه را بیاد آوردن : رسیده بود بلائی ولی بخیر گذشت».

نستعلیق، جمعه هفتم جمادی‌الاول ۱۲۶۶ بدستور راجه چکدما پرشاد بهادر، جلد گالینگور آبی.

۳۰ گ، ۱۲ س، ۲۱/۵×۱۵ سم

(۹۷۹٤)

نسخه‌های پزشکی **(طب ـ فارسی)**

از : محمد رسول (ق ١٤)

نسخه‌های متفرقه‌ایست که بدون تنظیم مخصوص یادداشت شده و گویا مؤلف برای کارهای خودش پرداخته است.

آغاز : «حب بجهت رفع سرعت انزال از مجربات حکیم احد که بسیار مجرب است، زیبق پنج مثقال با سرکه در هاون خوب بسایند».

نستعلیق خوش، بخط مؤلف، سوم ذی‌الحجه ۱۳۰۴، جلد مقوائی عطف و گوشه‌ها گالینگور سبز.

۲۷ گ، ۱۷ س، ۲۰/۵×۱۳ سم

(۹۷۹۵)

دستورالشعرا **(عروض ـ فارسی)**

از : محمد مازندرانی متخلص به امانی

در قواعد کلی عروض و قافیه با شواهدی از شعر شاعران فارسی زبان، بدرخواست یکی از دیوانیان و به نام شمس‌الملة و الدین میرزا محمد تقی وزیر تألیف شده و مشتمل بر یک مقدمه و سه مقاله و یک خاتمه می‌باشد بدین تفصیل:

مقدمه: در تعریف شعر و بیان شاعر.

مقاله اول: در بیان علم عروض.

مقاله دوم: در بیان علم قوافی.

مقاله سوم: در بیان صنایع بدایع شعری.

خاتمه: در سرقات شعری.

آغاز: «ستایش وافر کاملی را سزد که بارگاه سپهر نیلی چهره را».

آغاز نسخه: «مضارع و مشاکل همان خجسته بنیان کرد و علم اوزان را از برای میزان اشعار بطبیعت مستقیم موهبت فرمود».

انجام: «و تضمین و اقتباس و عقد و حل و تلمیح از جمله صنایع شعرند چنانکه دانستی و از جمله سرقات نیستند».

نستعلیق، سال ۱۲۸۹ در شیراز، عناوین و نشانیها در متن و حاشیه شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مطالبی افزوده شده است، در صفحهٔ آخر مهرهای مربع «مینا» و «الواثق بالله الغنی عبده سلطانعلی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی فرسوده.
۱۳۱ گ، ۱۳ س، ۱۲×۲۱ سم

(۹۷۹۶)

المختصر (فی شرح التلخیص) (بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (۹۱) رجوع شود.

نستعلیق، بیست و چهارم شعبان ۱۰۵۱، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد و گاهی حاشیه‌ها در برگهای الصاقی نوشته شده است، روی برگ اول تملک محمد بن محمد رضا

نصیری با مهر مربع «اللهم صل علی محمد و آل محمد» دیده میشود، در صفحهٔ آخر یکی از شاگردان مولانا فتاح نطنزی می‌نویسد که استاد نسخه را بدو بخشیده و وی نواقص آنرا تکمیل کرده است، جلد مقوائی عطف پارچه مشکی.
۱۳۷ گ، سطور مختلف، ۱۲/۵×۱۹/۵ سم

(۹۷۹۷)

شرح حدیث الحقیقة (عرفان ـ فارسی)

از : میر حسین بن اسماعیل حسینی

به شمارهٔ (۹٤۱۱) رجوع شود.

نستعلیق، شیخ محمد، بیست و هفتم رجب ۱۰۸۹، عناوین و عبارات متن شنگرف، روی برگ اول تملک ابوتراب بن حسین قزوینی با مهر بیضوی «یا ابوتراب» و ظهورالله بن صدر الاسلام قادری با مهر بزرگ دائری مفرنص وی و تملک احمد بن حمزه موسوی دیده میشود، جلد تیماج مشکی.
۸۴ گ، ۲۱ س، ۱۳×۲۱/۵ سم

(۹۷۹۸)

الاربعون حدیثاً (حدیث ـ عربی)

از : ملا اسماعیل بن محمد حسین خواجوئی مازندرانی (۱۱۷۳)

چهل حدیث از احادیث اهل‌بیت علیهم‌السلام که بیشتر آنها احادیث فقهی مخصوصاً مربوط به احکام نماز می‌باشد، در این مجموعه بترتیب کتابهای فقهی با حذف اسانید انتخاب شده و از جهت فقهی شرح و تفسیر می‌شوند.

آغاز : «الحمدلله العلی العظیم الوهاب الکریم الحنان المنان و الصلاة علی رسوله

الصادق الأمین المبعوث الی الانس و الجان».

انجام: «فان عثرتم فیه بخلل او وقفتم علیه علی زلل فأصلحوه رحمکم الله ان الله لایضیع أجر المصلحین».

نسخ، ابوالقاسم بن حسن حسینی، از سدهٔ سیزدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، در آغاز نسخه فهرست احادیث و در پایان فائده‌ای فقهی افزوده شده است، جلد تیماج مشکی.

۱۰۳گ، ۲۳ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹۷۹۹)

مجموعه:

۱- پریشان‌نامه «۱ر - ۳۳ر» (شعر - ترکی)

از: ملا پریشان

منظومه‌ایست معروف در معارف دینی و اخلاق و عرفان اسلامی و فضایل و مناقب اهل‌بیت مخصوصاً حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام.

آغاز نسخه:

دست ید قدرت قلم پیغمبر / سوی الله مطلق خطوط و دفتر

انجام:

پس معنای آیهٔ چنش و قیاس / الکاظمین الغیظ و العافین عن الناس

۲- توجیه اشعار حافظ «۳۵ر - ٤۳ ر» (ادب - فارسی)

از: ؟

گروهی بر بعضی از گفته‌های حافظ شیرازی خورده گیری کرده و عقیده او را سست دانسته‌اند، مؤلف این رساله پاره‌ای از این اشعار را با مقاصد عرفا و صوفیه توجیه می‌کند. این رساله دارای سه مقاله است بدین تفصیل:

مقاله اول : در بیان حالات شخصی خواجه حافظ.

مقاله دوم : در معانی بعضی اصطلاحات او.

مقاله سوم : در توضیح معانی اشعار مشکله.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. بدانکه چون بعضی از محبوسان عالم طبیعت واسیران زندان امنیت که از جنبه محبت بیخبر».

انجام ناتمام : «یا رب بکه شاید گفت این نکته که در عالم، رخساره..».

۳ـ اطباق الذهب «۵۲ پ ـ ۸۰ پ» (ادب ـ عربی)

از : شرف‌الدین عبدالمؤمن بن هبةالله مغربی (ق ۱۰)

به شمارهٔ (۸۸۰) رجوع شود.

٤ـ فیضیه «۱۱۸ پ ـ ۱٦۰ پ» (عرفان ـ فارسی)

از : غلامرضا زجاجی شیشه گر (ق ۱۳)

در سیر و سلوک و تصفیه باطن از رذایل و بیان اطوار سبعه دل و تجلیات اربعه واذکار خفیه سلسله علیه رضویه مرتضویه با شواهدی از آیات و احادیث، به نام فرزند روحانی فیض علی بسال ۱۲۷۱ در قم نگاشته شده و مشتمل بر یک مقدمه و چهار فصل و یک خاتمه می‌باشد بدین تفصیل :

مقدمه : در بیان غایت ایجاد عالم و آدم.

فصل اول : در مراتب و اطوار دل و تصفیهٔ آن.

فصل دوم : در معرفت روح و تجلیه آن.

فصل سوم : در معرفت نفس و تزکیه آن.

فصل چهارم : در مواظبت بر اذکار خفیه و اوراد جلیه.

آغاز : «الحمدلله الذي من علی الرسل بالرسالة و علی الأنبیاء بالنبوة.. و بعد این رساله فیضیه..».

انجام افتاده: «بقدر وسع از عهدهٔ تجرید صورت و تفرید باطن بیرون آمد..».(۱)

۴ـ مفتاح النبوة «۱۶۱ ر ـ ۱۶۹ ر» (اعتقادات ـ فارسی)

از: حاج ملا محمد رضا کوثر علیشاه بن محمد امین همدانی (۱۲۴۷)

در اثبات نبوت خاصه خاتم پیغمبران صلی‌الله علیه و آله و بیان ادله‌ای که در کتابهای آسمانی پیش از آنحضرت آمده و دلالت بر پیمبری وی می‌کند، در پاسخ پادری «هنری مارتن» مسیحی نگاشته شده و به‌فتحعلی شاه‌قاجار تقدیم‌شده است.

این کتاب دارای یک مقدمه و پنج مفتاح می‌باشد و در نسخهٔ حاضر فقط صفحهٔ اول و هشت برگ از کتاب آمده است.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. و بعد چنین گوید بنده شرمنده علم و عمل فرومانده فعل ماضی و مستقبل».

۵ـ مرآة المحققین «۱۷۰ پ ـ ۱۸۹ پ» (عرفان ـ فارسی)

از: شیخ محمود بن امین‌الدین شبستری (۷۳۰)

به شمارهٔ (۱۱۰) رجوع شود.

چند برگ آغاز کتاب در این نسخه نوشته شده است.

در این مجموعه جز رساله‌های ذکر شده، اشعاری چند و فواید متفرقه و مکاتیبی عرفانی و منشئاتی ادبی نگاشته شده است.

نستعلیق به چند خط، رسالهٔ سوم بخط زیبای محمد حسین تفریشی، دوشنبه پنجم شعبان ۱۲۷۱ بدستور میرزا موسی مستوفی، عناوین در این رساله شنگرف و در باقی مجموعه مشکی درشت، جلد تیماج مشکی.

۲۱۱ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۳ سم

۱ـ در پایان این رساله علی منشی نائینی، بدرخواست جمعی از اجله اصحاب چند غزل از شعر شیشه گر را با همین تخلص و قصیده‌ای از میرزا سید محمد شمس الادبا افزوده است و این افزوده‌ها در همهٔ نسخه‌ها نیامده.

(۹۸۰۰)

الموجز في الطب **(طب ـ عربی)**

از : علاءالدين على بن ابی‌الحزم القرشی مشهور به ابن النفيس (۶۸۷)

به شمارهٔ (۲۲۲۵) رجوع شود.

انجام افتاده : «صفة الكلب، الكلب حالة كالجذام..».

نسخ، از سدهٔ هشتم، عناوين شنگرف، روی برگ اول تملک محمود طباطبائی بتاريخ صفر ۱۲۹۴ با مهر بيضوی «العبد المذنب محمود الطباطبائی» ديده ميشود، جلد تيماج مشکی بدون مقوا.

۹۶ گ، ۲۳ س، ۲۰/۵×۱۰ سم

(۹۸۰۱)

المناسخات **(فقه ـ عربی)**

از : شمس‌الدين ابوالبركات محمد وفائی فرضی

وجوه مناسخات در ارث و استخراج طبقات وارثان را به روشی که مؤلف آنرا «شباک» و «النهر الصغير» ناميده و بر پايه جداول می‌باشد، در چند فصل گزارش کرده و برای مسائل مثالها و جدولهائی تطبيقی تنظيم کرده است بگونه‌ای که مبتديان بتوانند از آن استفاده نمايند.

آغاز : «الحمدلله الذي أورث العلماء علم الوراثة و ثلث بهم في كتابه العزيز ذكر الشهود و الثلاثة ففرضوا ما فرضوا بحكمته».

انجام : «و هذا آخر ما قيدناه و قصدناه و الحمدلله وحده..».

رقعی، محمد نجم‌الدين، هشتم صفر ۱۱۲۴، عناوين و جداول و جدول صفحه‌ها شنگرف، جلد تيماج مشکی.

۳۲ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۶/۵ سم

(۹۸۰۲)

ترجمة الصلاة **(فقه ـ فارسی)**

از : ملا محسن بن مرتضی فیض کاشانی (۱۰۹۱)

به شمارهٔ (۱۶۰۲) رجوع شود.

نستعلیق هندی جدید، عناوین و نشانیها شنگرف و صفحه‌ها مجدول به شنگرف و لاجورد، سطرها راسته و چلیپا، پس از رساله اشعار و فواید مختلف افزوده شده است، جلد مقوائی عطف پارچه.

۳۷ گ، سطور مختلف، ۲۰×۱۱/۵ سم

(۹۸۰۳)

مجموعه :

۱ ـ ترجمة اسحاق بن عمار «۱ پ ـ ۴۷ ر» (رجال ـ عربی)

۲ ـ ترجمة ابراهیم بن هاشم القمي «۴۹ پ ـ ۷۲ ر» (رجال ـ عربی)

۳ ـ اصحاب العدة «۷۳ پ ـ ۸۶ پ» (رجال ـ عربی)

۴ ـ ترجمة عمر بن یزید «۸۶ پ ـ ۸۹ ر» (رجال ـ عربی)

۵ ـ ترجمة سهل بن زیاد «۸۹ پ ـ ۹۶ پ» (رجال ـ عربی)

از : سید محمد باقر بن محمد نقی، حجةالاسلام شفتی (۱۲۶۰)

به شمارهٔ (۱۲۴۹) رجوع شود.

نسخ، نزدیک عصر مؤلف، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول تملک کمال‌الدین محمد بن محمد حسین بن علی اکبر محقق خوانساری بتاریخ ۱۳ صفر ۱۳۰۴ دیده میشود، جلد مقوائی عطف و گوشه‌ها تیماج عنابی سیر.

۹۶ گ، ۲۱ س، ۲۱×۱۴ سم

(۹۸۰٤)

مجموعه:

۱ ـ حکم التنباک «۱ پ ـ ۲۱ پ» (فقه ـ عربی)

از: محمد سعید بن سلیمان بغدادی حنفی (ق ۱٤)

پاسخ نامه‌ایست که قاسم بن محمد ثانی از قطر به مؤلف نوشته و در آن از سوگند به غیر از نام خدا و کشیدن تتن نکوهش می‌کند، در این پاسخ گفته‌های بعضی علمای مذاهب اهل سنت را نقل کرده و قاسم را به مذهب وهابی نسبت داده و آنها را منحرف از دین دانسته است. اصل این پاسخ بتاریخ پنجم ذی‌الحجه ۱۳۱۳ نوشته شده و بخشی الحاقی پس از این تاریخ بروی افزوده شده است.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. و بعد فاعلم وفقنی الله و ایاک لسلوک سبیل الرشاد و عصمنا من ارتکاب طرق الزیغ و الفساد».

۲ ـ ارشاد العارف النبیل الی ما ذهب الیه السلف من التفویض دون التأویل «۲۷ پ ـ ٦۱ پ»

از: محمد سعید بن سلیمان بغدادی حنفی

پیرامون آیه‌های محکم و متشابه مخصوصاً آیه‌هائی که درباره صفات الهی آمده و بیان فرق و چگونگی تفسیر و تأویل آنها، در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه و روز چهارشنبه سوم محرم ۱۳۱۳ بپایان رسیده است. عناوین کتاب چنین است:

المقدمة: فی الاختلاف في المحکم و المتشابه.

الفصل الأول: هل یمکن الاطلاع علی المتشابه أو لایعلمه الا الله.

الفصل الثاني: فی ماجری علیه السلف من التفویض و عدم التأویل.

الفصل الثالث: فی مذهبی الخلف في التأویل.

الخاتمة : في شيء من التأويل لبعض الآيات.

آغاز : «الحمدلله الذي نزل احسن الحديث، كتاباً متشابهاً و امرنا بالايمان به ففوض علم المتشابه من آياته قوى الايمان بها».

انجام : «و اسأله تعالى أن ينفع بها اخواننا المسلمين و الحمدلله رب العالمين..».

نسخ، محمد مهدی بن محمد امین نقشبندی حسنی حنفی سامرائی، پنجشنبه از ماه ذی‌القعده ۱۳۱۹، عناوین در متن با شنگرف نشانی دارد و در حاشیه نیز نوشته شده است، در آخر هر دو رساله چند تقریظ به نثر و نظم دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۶۳ گ، ۱۲ س، ۲۱×۱۶ سم

(۹۸۰۵)

منشئات (نامه‌نگاری ـ فارسی)

از : میرزا قزلباش خان

نامه‌ها و منشئاتی است که برای اشخاص مختلف از خود نگارنده یا از طرف دیگران نگاشته شده و در این مجموعه گرد آمده‌اند.

آغاز : «لذت‌بخش کام ارادت‌مند آن سلامت اول شام دیروز که هنگام استجابت دعای و زبان شکر».

نستعلیق هندی، چهارم رجب ۱۲۴۴، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۴۴ گ، ۱۵ س، ۲۲/۵×۱۴ سم

(۹۸۰۶)

المختصر (فی شرح التلخیص) (بلاغت ـ عربی)

از : سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (۹۱) رجوع شود.

آغاز افتاده: «اصل المراد و الایجاز أن یکون ناقصاً عنه وافیاً به والاطناب أن یکون زائداً علیه».

نسخ، سه‌شنبه اوایل ذی‌القعده ۸۳۵، متن و جدول صفحه‌ها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده وگاهی حاشیه‌نویسی دارد وکار تصحیح آن توسط ...بن حسین حسینی تونی انجام شده است، مهر دائری وقف معزالدین حسینی در صفحهٔ ما قبل آخر دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۸۱ گ، ۱۹ س، ۲۲×۱۳/۵ سم

(۹۸۰۷)

دستور سیاق (حساب ـ فارسی)

از: ؟

در ضوابط کلی و قواعد سیاق‌نویسی در اعداد مفرده و اعمال اربعه و آنچه تعلق به این فن دارد با نسخه‌هائی تطبیقی، تألیف شده به نام آصف جاه نظام‌الدوله میر احمد علیخان بهادر فتح جنگ و در بیست و نهم ربیع‌الثانی ۱۲۳۷ بپایان رسیده است.

آغاز: «دستورالعمل علم سیاق، سردفتران ارجمند و مستوفیان عقل بلند حور شناسان را بعرصهٔ روز آورده».

نستعلیق، در چند جا تملک محمد رحیم صدیقی دیده میشود، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۵۹ گ، سطور مختلف، ۲۱/۵×۱۲/۵ سم

(۹۸۰۸)

مجموعه :

۱ ـ بهشت و دوزخ «۱ پ ـ ۳۹ ر» **(اعتقادات ـ فارسی)**

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۱۸۷) رجوع شود.

۲ ـ تنبیه الغافلین «۴۳ پ ـ ۷۲ ر» **(اخلاق ـ فارسی)**

از : بهاءالدین محمد ابراهیم بن محمد ترمذی (ق ۱۳)

به شمارهٔ (٦٤٥) رجوع شود.

نستعلیق، میرزا بن متصود زیتون رودباری، هفتم رجب ۱۲۲۱، بین دو رساله چند یادداشت خواب‌گزاری نیز دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون متوا.

۷۲ گ، ۱۵ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹۸۰۹)

جامع التمثیل **(ادب ـ فارسی)**

از : میرزا محمد علی حبلرودی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۷۸۹۹) رجوع شود.

نستعلیق مغلوط، ماه صفر ۱۳۴۶ (این تاریخ در قطعه‌ای نظم شده است)، صفحه‌ها مجدول به زر و شنگرف و مشکی و لاجورد، صفحهٔ اول دارای سرلوح و صفحهٔ اول و دوم بین سطرها زرین دندان‌موشی و حاشیه سازی رنگین می‌باشد، جلد تیماج مشکی.

۴۶۵ گ، ۱۲ س، ۲۰/۵×۱۶/۵ سم

(۹۸۱۰)

مجموعه :

۱ـ فیضیه «۱ پ ـ ۳٦ ر» **(عرفان ـ فارسی)**

از : غلامرضا زجاجی شیشه گر (ق ١٤)

به شمارهٔ (۹۷۹۹) رجوع شود.

۲ـ گلستان «۳٦ پ ـ ٦٦ پ» **(ادب ـ فارسی)**

از : شیخ مصلح‌الدین بن عبدالله سعدی شیرازی (٦٩١)

به شمارهٔ (۸۰۸) رجوع شود.

نستعلیق و عبارتها عربی نسخ، محمد باقر بن میرزا سید حسین متولی‌باشی آستانه قم، سه‌شنبه ۲۱ شعبان ۱۳۰۳، جدول صفحه‌ها شنگرف، روی برگ اول چند یادداشت بتاریخ ۱۳۵۴ دیده میشود، جلد تیماج سبز بدون مقوا.

۶۷ گ، ۱۱ س، ۲۰/۵×۱۶ سم

(۹۸۱۱)

شرح مطلع الأنوار **(هندسه ـ عربی)**

از : ؟

شرح توضیحی است بر کتاب «مطلع‌الأنوار» که در دو مطلع در قواعد هندسی نوشته شده و هرکدام دارای دوازده شکل می‌باشد، با عناوین «قوله ـ اقول» و ترسیم اشکالی برای مسائل آن. در هر شکل وجه آن شکل را بیان کرده است جز پنج شکل که وجه آنها را شارح نیافته است.

آغاز : «اما بعد فهذه وجوه خطرت ببالي البالي بفيض فضل المهيمن المتعالی حين

مطالعة الرسالة الشريفة».

انجام نسخه : «كما بطل كونهما قائمتين فهما حادثان و هو المطلوب».

نستعلیق گویا بخط مؤلف، چند سطر از دیباچهٔ مؤلف سفید و ناتمام مانده است، جلد تیماج قهوه‌ای.
۹ گ، سطور مختلف، ۱۵/۵×۲۲/۵ سم

(۹۸۱۲)

الكيمياء (کیمیا ـ عربی)

از : ابوبکر محمد بن زکریا رازی (۳۱۱)

دستورهای مختلفی است در کیمیا گرفته شده از نوشته‌های قدما و بزرگان این فن یا چیزهایی که آنان نگفته‌اند ولی رازی به تجربه آنها را یافته است، در سه باب بدین ترتیب:

الباب الأول : في معرفة العقاقير.

الباب الثاني : في معرفة الآلات.

الباب الثالث : في معرفة التدابير.

آغاز : «الحمدلله رب العالمين.. قال محمد بن زكريا حرام على من دفع اليه هذا الكتاب أن يعيره من ليس منا أو المنكر».

انجام : «و يقيم مثقاله تأتي مثقال بلور ياقوتاً احمر اذا بردته على التدابير المقدم ذكره».(۱)

نسخ، صفر ۱۰۹۲، عناوین در متن با مشکی نشانی دارد و در حاشیه به مشکی نوشته شده است، جلد تیماج قرمز.
۶۵ گ، ۱۸ س، ۱۵×۲۱ سم

۱ـ روی برگ اول کتاب را با قلم خودکار «فجر الطب» نامیده‌اند و نمی‌دانم به چه مناسبت این نام آمده است.

(۹۸۱۳)

مجموعه:

۱ـ حرکات مأمورین خارجه در حدود ایران «۱پ ـ ۲٤ر» (متفرقه ـ فارسی)

از: ؟

گزارش جالبی است از حرکات خارجیان (روس و انگلیس و فرانسه) در حدود و مرزهای ایران مخصوصاً مرز عربستان، نگارنده از نوایای استعماری ایشان هشدار داده و ضرر دخالت آنان را بازگو می‌کند. این گزارش در سال ۱۲۹۹ نگاشته شده و به ناصرالدین شاه قاجار تقدیم شده است. عناوین اجمالی فصول چنین است:

فصل اول: حرکات مأمورین خارجه در حدود ایران.

فصل دوم: مضار افتتاح سد اهواز.

فصل سوم: منع خارجیان از رود کارون و محمره و عربستان.

آغاز: «فصل اول حرکات مأمورین خارجه.. این لایحه سابقاً نیز به خاکپای مبارک عرض شده بود که اکنون دو سال است».

انجام: «بخصوص در صورتی از جانب دولت علیه استمداد و استعانت از دیگری نشده است».

۲ـ تعیین حدود ایران و عثمانی «۲۵پ ـ ۵۲ر» (جغرافی ـ فارسی)

از: محبعلی یکانلو ناظم‌الملک

ترجمهٔ لایحه‌ای است که به ترکی در سال ۱۲٦۳ پیرامون تعیین حدود مرزی ایران و عثمانی وفق معاهده ارض روم نوشته شده و در آن از تعدیات بعضی مرزها یادآوری می‌شود.

آغاز : «دولت علیه ایران با اینکه در خصوص حدود در حق الویه و ایالت حسمیه واقعه در خارج غربی».

انجام : «و به عنوان خاتمه لایحه خودمان همان شرطی را که در ابتدای لایحه بیان نموده‌ایم تکرار و ختم کلام می‌نماییم».

۳ـ سفرنامه عربستان «۵۳ ر ـ ۱۱۱ پ» (سفرنامه ـ فارسی)

از : میرزا عبدالغفار بن علی محمد نجم‌الدوله اصفهانی (۱۳۲٦)

گزارش سفری است که نگارنده به سال ۱۲۹۹ بعنوان مأموریت براورد مخارج و هزینه ساختن سد اهواز رفته و روز چهارشنبه ۲۳ ذی‌الحجه ۱۲۹۸ از طهران بدان شروع شده و روز به روز سفر را گزارش می‌کند.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اگرچه اصل منظور از این مأموریت براورد ساختن سد اهواز است».

انجام : «و بلم یک سلسله بیش ندارند».

٤ـ سفینة النجاة «۱۱٦ ر ـ ۱۲٦ ر» (متفرقه ـ فارسی)

از : ؟

پیرامون خلیج فارس و رود کارون و چگونگی کشتیرانی در آن و آمارهایی از اندازهٔ محموله این کشتیها، نوشته شده در جمادی‌الاول ۱۲۹۹ در هفت فصل بدین تفصیل:

فصل اول : در ملاحظات خلیج بوشهر و انتفاع از جهازات ایرانی.

فصل دوم : در ملاحظات شط‌العرب و رود کارون.

فصل سوم : طریقه خرید و دایر کردن جهازات و اقسام و انتخاب آنها.

فصل چهارم : در بیان ملزومات جهاز دودی.

فصل پنجم : موازنه دخل و خرج جهاز و شرایط آن.

فصل ششم : در ملاحظه حرکات جهازات دودی و کشتی‌های شراعی.

فصل هفتم : در ملاحظه حمل جهازات.

آغاز : «سفینة النجاة در ملاحظات بحریه و شطیه خلیج فارس و رود کارون، امور بحریه عربستان منقسم می‌شود».

٥ - آمار جمعیت تهران «۱٤۳ پ - ۱۸۸ ر» (متفرقه - فارسی)

از : میرزا عبدالغفار بن علی محمد نجم الدوله اصفهانی

آمار جمعیت دارالخلافه ناصری (تهران) را به سال ۱۲۸٤ به دستور ناصرالدین شاه قاجار و کمک هشت تن از شاگردانش (شاگردان دارالفنون) و مشورت اعتمادالسلطنه، در جزوه‌ای با چگونگی آمارگیری آنان گزارش شده است.

آغاز : «الحمدلله رب‌العالمین.. و بعد چون بر حسب امر قضا جریان دارای جهان و داور گیتی‌ستان».

انجام : «و براهین عقلیه و تجربیه بسیار در دست است که در این مختصر رساله نگنجد و ما بدانچه ذکر شد اکتفا نمائیم».

نستعلیق و کتاب آخر نسخ، عناوین شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۱۸۸ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۴ سم

(۹۸۱٤)

شرح نظم اللآلی (فقه - عربی)

از : بدرالدین محمد بن محمد بن احمد سبط ماردینی (۹۱۲)

شرح قصیده‌ای است در احکام ارث معروف به «القصیدة الجعبریة» تاج‌الدین ابومحمد صالح بن ثامر بن حامد بن علی جعبری شافعی که بروش قصیده شاطبیه

سروده شده است:

لرب العلی حمد تضوع مندلا و شکر لما و لا ثم علی الولی

این شرح که برای مبتدئین نگاشته شده مشتمل بر توضیح مقاصد ناظم می‌باشد و از استدلالهای مفصل اجتناب کرده و نقل خلافهای اجتهادی را به کتابهای مفصل حوالت داده است.

آغاز: «الحمدلله حمد الشاکرین حمداً کثیراً دائماً ابداً الی یوم الدین.. أما بعد فهذا تعلیق مختصر علی القصیدة المنظومة فی علم الفرائض».

انجام: «و عناوعن و الدینا و مشایخنا و جمیع المسلمین اختم لنا و للمسلمین بخیر یا رب العالمین.»

نسخ، ملا محمد جبوری، دوشنبه آخر شعبان ۱۰۹۶، اشعار متن شنگرف، در چند جا حاشیه‌هائی در برگهای الصاقی نوشته شده است، روی برگ اول تملک سید محمد مفتی بغداد دیده میشود، جلد تیماج مشکی.
۶۰ گ، ۲۱ س، ۱۵/۲۱ سم

(۹۸۱۵)

قواعد العقاید (اعتقادات ـ فارسی)

از: ؟

موارد اختلاف بین شیعه و اهل‌سنت در اصول اعتقادی و بعضی از مسائل فقهی، در کتاب حاضر بحث شده و مؤلف در صدد پاسخ از عقاید شیعه و رد آنان می‌باشد و آیات و احادیثی که شواهد عقایدشان می‌باشد توجیه نموده و رد می‌کند. نیمهٔ اول کتاب دارای مسائل اعتقادی و باقی آن به مطالب اجتهادی و فقهی پرداخته است.

آغاز افتاده: «و قال عمران النبی قد غلب علیه الوجه.. یعنی بیارید دوات و قلم

وکاغذی که بنویسم از برای شما کتابی».

انجام: «وان الصلاة متعمماً افضل من الصلاة مکشوف الرأس لما أن ذلک أبلغ فی التعظیم».

نستعلیق و عبارتهای عربی نسخ، از سدهٔ سیزدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، اواسط نسخه در چند جا افتاده دارد، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۸۳ گ، ۱۴ س، ۲۲/۵×۱۲ سم

(٩٨١٦)

مجموعه:

١ـ حل مسائل «۲ پ ـ ۸۸ ر» (نجوم ـ فارسی)

از: قطب‌الدین عبدالحی بن عزالدین حسینی لاری زاهدی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۱۸۲۹) رجوع شود.

۲ـ اختیارات ایام «۸۹ پ ـ ۱۱۳ ر» (نجوم ـ فارسی)

از: ؟

مختصری است در اختیارات ایام و احکام کواکب و بروج با جدولها و اشکالی برای هریک از مسائل، بعضی از قواعد در ماه شعبان ۱۱۳۹ در شوشتر محاسبه شده و رساله مشتمل بر سه باب می‌باشد بدین تفصیل:

باب اول: در مقدمات.

باب دوم: در تفاصیل اختیارات و ترتیب مراکز.

باب سوم: در خواتیم کتاب.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. این مختصری است در سه باب مشتمل است بر این ترتیب».

نستعلیق، پنجشنبه نهم جمادی‌الاول ۱۱۵۵، عناوین و اشکال شنگرف، در این مجموعه پس از دو کتاب مذکور فواید نجومی متفرقه‌ای به خط کاتب افزوده شده است، جلد تیماج عنابی سیر.
۱۳۸ گ، سطور مختلف، ۲۰×۱۵ سم

(۹۸۱۷)

شرح سی فصل (نجوم ـ فارسی)

از : عبدالعلی بن احمد جاوجانی تبریزی

در این شرح که بر سی فصل خواجه نصیرالدین طوسی نگاشته شده، فواید متن اظهار شده و پنهانیهای آن آشکار می‌گردد با اشکال و جدولهایی برای توضیح مسائل کتاب، عناوین فصول را آورده و توضیح می‌دهد و در آغاز کتاب مطالبی که دانستن آنها لازم می‌نموده افزود شده است.

آغاز : «حمد و ثنا حکیمی را سزاست که بحکمت ازلی اطباق سماوات را برافراشت.»

انجام : «اگر کسی زیاده از این خواهد به کتب این علم که در اختیارات نوشته‌اند رجوع نماید».

نستعلیق، پنجشنبه یازدهم شوال ۱۳۲۱، عناوین و اشکال وجدولها شنگرف، جلد تیماج مشکی.
۷۲ گ، ۱۷ س، ۲۱×۱۷ سم

(۹۸۱۸)

مجموعه :

۱ ـ شرح حدیث انا اصغر من ربی بسنتین «۱ پ ـ ۷ پ» (حدیث ـ فارسی)

از : ملا محمد جعفر بن صفر خان همدانی، مجذوبعلی شاه کبودرآهنگی (۱۲۳۹)

این حدیث را که از حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام روایت شده، به مشرب حکماء الهی و عرفای ربانی در یک مقدمه و یک مصباح دارای سه نور، بنا بدرخواست یکی از احبا شرح نموده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. در بعضی از مجالس یکی از احبا سؤال نمود از این خاکسار از معنی حدیثی را».

انجام : «و از اینجا ظاهر می‌شود سر آنچه فرموده‌اند نزلونا عن مرتبة الألوهية ثم قولوا فينا ما شئتم».

۲ ـ مفتاح اسرار حسینی «۹ پ ـ ۱٤٥ پ» (عرفان ـ فارسی)

از : عبدالرحیم بن محمد یونس دماوندی (پس از ۱۱۵۹)

به شمارهٔ (۱٤۷٤) رجوع شود.

۳ ـ مجمع‌البحار «۱٤۷ پ ـ ۱۸۹ ر» (تفسیر ـ فارسی)

از : میرزا محمد تقی بن محمد کاظم طریقتی، مظفر علی شاه کرمانی (۱۲۱۵)

به شمارهٔ (٦٤۱٦) رجوع شود.

رسالهٔ اول نسخ، علینقی کبودرآهنگی (فرزند مؤلف). کتاب دوم و سوم نستعلیق، پانزدهم ذی‌القعده ۱۲۷۰، جلد تیماج قرمز ضربی.
۱۹۰ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(۹۸۱۹)

تفسیر سورة الزلزلة (تفسیر ـ عربی)

از : صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰)

این تفسیر مزجی مختصر مانند تفسیرهای دیگر مؤلف بر پایهٔ مسائل فلسفی می‌باشد و به مطالب دیگر کمتر می‌پردازد.

آغاز: «اللهم اهدنی من عندک فهماً جدیداً و علمنی من لدنک علماً فریداً وصل و سلم شرایف صلواتک و لطایف تسلیماتک».

انجام: «و ذلک لأجل تسخیرهم قواهم البدیهة سیما الوهمیة».

نسخ حواشی مؤلف و اضافات وی نستعلیق، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.

۱۰ گ، ۲۱ س، ۱۳×۲۰/۵ سم

(۹۸۲۰)

کتاب دعا (دعا ـ فارسی)

از: ؟

دعاهای طلب حوائج و آنچه برای گرفتاریها خوانده یا نوشته می‌شود، بدون تنظیم و ترتیب مخصوص گرد آورده شده و گویا کار دعانویسی است که آنچه یافته در این مجموعه نوشته است.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. در بیان ادعیه و ادویه اوجاع و ادعیه رد ضاله وادعیه احراز و حجب».

نسخ و اواخر نسخه نستعلیق، عناوین در متن و حاشیه شنگرف، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۱۲ گ، سطور مختلف، ۱۷×۲۱/۵ سم

(۹۸۲۱)

مجموعه:

۱ ـ حقایق الصدیقین «۱ پ ـ ۵۰ پ» (عرفان ـ فارسی)

از : ؟

نوزده «حقیقت» است در پند و اندرز و تشویق به طی مراحل عرفان و سلوک، با نگارشی ادیبانه مسجع و مقفی و ابیات و اشعاری از مؤلف، تألیف شده به نام ناصرالدین شاه قاجار و برای اینکه نگارنده در نویسندگی هنرنمائی کند.[۱]

آغاز : «قادر متکلمی را سپاس و ثنا باید که عندلیب دلهای دوستان را در قفس تن مانند هزاردستان».

انجام :

عجب که شبهه بسیار می‌کند آدم   خدای خلق یقین کرد و شبه را با هم

۲ـ دیوان خطیب شیرازی (۵۱ پ ـ ۱۵۹ ر)   (شعر ـ فارسی)

از : خطیب شیرازی

پیرامون شش هزار بیت قصیده و مثنوی و قطعه و رباعی با تخلص «خطیب» و بسیاری از قصیده‌ها در مدح و ثنای ناصرالدین شاه قاجار سروده شده است.

آغاز :

ای سحاب رحمت بیچون ببار   تا رهد مزروع نفس از انتظار

انجام :

اورنگ جلال ذوالجلالی آمد   رحمات خدای لایزالی آمد
آنخسرو ملک تاجداری بر تخت   مصداق بقای بی‌زوالی آمد

نستعلیق خوش، عناوین شنگرف و صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد، جلد تیماج قرمز.

۱۵۹ گ، ۱۰ س، ۲۱×۱۵ سم

۱ـ مؤلف در سن پنجاه سالگی بسال ۱۲۸۵ از شیراز به طهران آمد و پس از دو سال اقامت در آنجا و سرگردانی به راهنمایی بعضی از دوستان این کتاب را نوشت تا بتواند بدربار راه یابد. احتمالاً این کتاب از خطیب شیرازی باشد.

(۹۸۲۲)

مجموعه:

۱ـ حاشية الاستبصار «۲ پ ـ ۵۴ ر» (حدیث ـ عربی)

از: میر داماد محمد باقر بن محمد حسینی استرابادی (۱۰۴۱)

در این حاشیهٔ نسبتاً مختصر اسناد احادیث و ألفاظ آنها و بعضی از آراء شیخ طوسی بررسی شده و با اشاره به پاره‌ای از گفته‌های محدثین و فقها ایراد می‌گیرد. این حاشیه از آغاز کتاب تا حکم روزهٔ روز عاشورا می‌باشد و میر محمد حفیظ بن محمد اشرف حسینی آنها را از خط مؤلف جدش یا از خط بعضی شاگردان وی فراهم آورده است تا از بین نرود.

آغاز: «الحمدلله الذي أمرنا بطاعته و هدانا طريق عبادته.. قوله رحمه الله تعالى مما ورد فی احادیث اصحابنا ـ الخ، الاحادیث تکون اسم جمع للحدیث».

انجام: «و لا يستدام اتمامه الى الليل على ما قد وردت به الأخبار».

۲ـ حاشية الافق المبين «۵۶ ر ـ ۸۸ پ» (فلسفه ـ عربی)

از: میر داماد محمد باقر بن محمد حسینی استرابادی

این حاشیه‌ها را که بر کتاب «الافق المبين» خود مؤلف است، میر محمد حفیظ حسینی در این نسخه تدوین کرده و بیشتر آنها توضیح مطالب کتاب و اضافهٔ بر بحثهای آن می‌باشد. تدوین این حواشی روز چهارشنبه بیستم ربیع‌الاول ۱۱۱۹ بپایان رسیده است.

آغاز: «سبحانک اللهم جل جلالک و عم نوالک.. قوله فيصح الحمل ـ الخ، کأن صحيح الفطرة يحكم بأن ما يحوج اليه صدق».

انجام: «و لم‌يبالغ في تأدية حقه، و هذا آخر ما وجدته من حواشيه..»

۳ـ نبراس الضیاء فی معنی البداء «۱۱٦ پ ـ ۱٦٦ پ» (فلسفه ـ عربی)

از : میر داماد محمد باقر بن محمد حسینی استرابادی

به شمارهٔ (۲٤۳۷) رجوع شود.

در این مجموعه حواشی متفرقهٔ دیگری از میر داماد نیز آمده است.

نستعلیق، دو حاشیه اول بخط میر محمد حنیظ بن محمد اشرف حسینی. کتاب سوم بخط علی بن ابی‌سعید گیلانی در روزگار مؤلف، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و در کتاب اول دارای حواشی می‌باشد و بعضی از حاشیه‌ها در برگهای الصاقی نوشته شده است، روی برگی قبل ازکتاب مهر بیضوی «افوض امری الی الله عبده عبدالله الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۶۶ گ، سطور مختلف، ۱۲×۲۰/۵ سم

(۹۸۲۳)

حقایق الایمان و صدق الیقین (تاریخ معصومین ـ فارسی)

از : شیخ عبدالله بن محمد بن محمد تقی کنجوی (ق ١٤)

در حالات حضرات معصومین علیهم‌السلام و نقل بعضی از گفته‌ها و احادیث و مواعظ آنان، گرفته شده از کتابهای علامه مجلسی و حدیقة الشیعه مقدس اردبیلی و زهرالربیع سید نعمت‌الله جزائری و روز جمعه دوازدهم ذی‌الحجه ۱۳۲۲ بپایان رسیده است.

این کتاب در مقدمه‌ای مشتمل بر فضیلت حدیث و ثواب انتخاب چهل حدیث و نهی از خودنمائی، پس از آن چهارده باب دارای فصول در حالات چهارده معصوم هر یک از آنان در بابی، پس از آن خاتمه‌ای در آداب متفرقه می‌باشد و بعضی از روایتها و مطالب عربی است.

آغاز : «الحمدلله نحمده و نستعينه و نستغفره و نتوب اليه و نعوذ بالله من شرور انفسنا و من سيئات اعمالنا».

انجام : «و الصلاة و السلام على سيد المرسلين محمد و آله الأقدسين الأطهرين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين».

نسخ، بخط مؤلف، عناوين شنگرف، در حاشيه روايتها و مطالبی افزوده شده است، جلد تيماج مشكی.
۵۴۳ گ، ۱۵ س، ۲۱×۱۳ سم

(۹۸۲٤)

شرح ألفية ابن مالك (نحو ـ عربی)

از : ملا عبد السميع بن محمد على يزدى حائرى (ق ۱۳)

شرح نسبتاً مفصلی است بر الفيه ابن مالک با در نظر گرفتن مطالب سيوطی در «البهجة المرضية» و گفتگو در آنها، يک يا چند بيت از الفيه را آورده و مقصود ناظم و سيوطی را بيان می‌كند پس از آن اشكالات بر آنها را می‌آورد و از مجموع سخنان نتيجه گيری می‌كند.

اين شرح روز بيست و دوم ماه رمضان ۱۲۵۵ بپايان رسيده و شارح در آخر آن می‌گويد كه شرح را بدستور بعضی از برادران نگاشته و هر روزی دو جزء از كتاب را بدون داشتن كتابی می‌نوشته است.

آغاز : «يقول الغريب الجانی.. بعد الحمد لمن كفی و الصلاة على من اصطفی و آله اهل الوفا، ان هذه درة مضية و غرة وضية».

انجام : «و حيث كان الفراغ عن الشعر المذكور بهذه الكلمات الشريفة فليكن الاختتام بها من دون تعرض لسائر الأشعار..».

نسخ و نستعلیق، بخط مؤلف و تحریر اول کتاب می‌باشد، عناوین و آغاز مطالب با مشکی نشانی دارد، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲۷۵ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۵ سم

(۹۸۲۵)

شرح رسالة علم الله تعالی (فلسفه ـ عربی)

از : شیخ احمد بن زین‌الدین احسائی (۱۲٤۱)

شرحی است با عناوین «قوله ـ اقول» بر رساله «علم‌الله تعالی» فیض کاشانی که به شمارهٔ (۹۳۵) در همین فهرست ذکرش گذشت. در این شرح نکوهش بسیار از فیض شده و احسائی معتقد است که طریقه صوفیه و حکما و متکلمین با روش ائمه هدی علیهم‌السلام موافق نیست و لذا در این شرح سعی می‌کند که همهٔ گفته‌های فیض را رد کند.

رسالهٔ فیض در سال ۱۲۲۸ در اصفهان بدست احسائی هنگامی که برای زیارت عتبات می‌رفته رسیده و روز جمعه پنجم ربیع‌الثانی ۱۲۳۰ در کرمانشاه از تألیف شرح فراغت یافته است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. ان علم الله تعالی قد تکلم فیه العلماء و الحکماء و المتکلمون و قالوا فیه بآرائهم و اکثرهم قد اخطأ».

انجام : «و ما توفیقی الا بالله..».

نسخ، سلطان بن خلف بن حسن سلطان، سه‌شنبه بیستم ذی‌القعده ۱۲۵۷، عناوین شنگرف یا مشکی درشت، روی برگی قبل از کتاب تملک علی کرمانی بتاریخ ۱۲۵۸ و در چند جا مهر بیضوی وی «علی الحسینی» دیده می‌شود، قبل از کتاب چند برگ دارای ادعیه و خطب نیز مشهود است، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۹۴ گ، ۱۷ س، ۲۱×۱۴/۵ سم

(۹۸۲۶)

البدور السافرة فی امور الآخرة (حدیث ـ عربی)

از : جلال الدین عبدالرحمن بن ابی‌بکر سیوطی (۹۱۱)

ابواب چندی است در منازل آخرت و حالات مؤمنین در بهشت و کافرین در دوزخ و آنچه از نیک و بد اهل قیامت مشاهده می‌کنند، در هر باب روایات مربوط به آن باب گرد آورده شده و اگر آیه‌ای مناسب همان باب آمده آیه را در آغاز آن باب می‌آورد. منابع در این کتاب نام برده شده ولی اسانید روایتها حذف می‌گردد.

آغاز : «الحمدلله الذی خلق السماوات والأرض».

انجام : «و قد ختمنا بهذا الحدیث کتابنا رجاء أن یجعل سبحانه و تعالی لنا عنده حسنة یدخلنا بها الجنة برحمته انه بر رحیم».

نسخ، عبدالرحیم بن الله مراد، سه‌شنبه ۲۶ ذی‌القعده سنه ۱۲۵۱، عناوین مشکی درشت، در حاشیه تصحیح شده و کار مقابله کتاب را مصطفی‌بن خضر رودباری بسال ۱۲۵۱ بپایان برده است، جلد تیماج قهوه‌ای سیر ضربی.

۱۳۵ گ، ۲۳ س، ۲۱×۱۱/۵ سم

(۹۸۲۷)

حاشیة معالم الاصول (اصول ـ عربی)

از : حسام الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی (۱۰۸۱)

به شمارهٔ (۹۱۱) رجوع شود.

نسخ، محمد حسین بن محمد هاشم باغجوزانی، دوشنبه سیزدهم محرم ۱۲۷۷، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج

مشکی عطف تیماج قرمز.
۱۵۴ گ، ۱۷ س، ۲۱/۵×۱۵ سم

(۹۸۲۸)

تحریر اصول الهندسة و الحساب **(هندسه ـ عربی)**

از: خواجه نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲)

به شمارهٔ (۱۶۶۳) رجوع شود.

نستعلیق، از سدهٔ یازدهم، عناوین و اشکال و رموز شنگرف، پیش از کتاب برگی است دارای چند یادداشت از محمد باقر طباطبائی، جلد تیماج قرمز.
۱۹۰ گ، ۱۶ س، ۲۱/۵×۱۳ سم

(۹۸۲۹)

حاشیة حاشیة الجرجانی علی شرح الشمسیة **(منطق ـ عربی)**

از: قره داود

به شمارهٔ (۸۲۷۱) رجوع شود.

نسخ، ابوتراب فیروزآبادی، از سدهٔ یازدهم، عناوین نوشته نشده و در حاشیه تصحیح شده است، روی برگ اول تملک محمد حسین بن علی رضا با مهر مربع «افوض امری الی الله عبده محمد حسین» و علی نقی بن حاج آقا محمد قزوینی با مهر بیضوی «علی نقی بن محمد» و در صفحهٔ آخر تملک محمد هاشم بن محمد شریف با مهر مربع «صل علی النبی الهاشمی و آله» دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز.
۱۶۷ گ، ۱۷ س، ۲۰×۱۱/۵ سم

(۹۸۳۰)

رحمة الأمة فی اختلاف الائمة (فقه ـ عربی)

از: صدر الدین محمد بن عبدالرحمن دمشقی، قاضی صفد (۷۸۰)

به شمارهٔ (۹۵۵۳) رجوع شود.

نسخ، قمر النساء دختر قطب الدین، دوشنبه بیست و نهم جمادی‌الآخر ۱۲۵۸، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، در پایان نسخه سه اجازه است برای قمر که محمد علوی بن محمد عثمان و دو تای اول را بتاریخ هنتم ربیع‌الثانی ۱۲۶۵ و سوم را بتاریخ ۲۲ شعبان ۱۲۶۰ نوشته است، جلد تیماج قرمز ضربی زرین.

۳۷۶ گ، ۱۵ س، ۲۱×۱۴ سم

(۹۸۳۱)

مجموعه:

۱ ـ منهاج الاعمال «۱ پ ـ ٦٤ ر» (اعتقادات ـ فارسی)

از: ؟

ترجمه تحت اللفظی نیکوئی است از رسالهٔ «منهاج الاعمال» شیخ حسین بلادی بحرانی که در اصول دین و اعتقادات شیعه با عناوین «مسئله ـ مسئله» نگاشته و به مناسبت مسائل آیات و احادیثی را نیز نقل کرده است.

آغاز: «حمد بیحد و ثنای بیعد مر واجب الوجودی را سزاست که کافه ممکنات را از جهت معرفت خود خلعت وجود پوشانید».

انجام: «در حدیث اسرا حقیقی است نه تقدیری و حقتعالی همیشه آفریننده بوده».

۲ـ ترجمه معراج الکمال «٦۷ پ ـ ۱۳۲ پ» (فقه ـ فارسی)

از : ؟

در احکام طهارت و صلاة و صوم و زکاة و حج و امر بمعروف، در هفت مقصد و ترجمه رسالهٔ عملی شیخ حسین بلادی بحرانی می‌باشد که مترجم بدستور بعضی از برادران ترجمه کرده است.

آغاز : «لآلی حمد و سپاس و ستایش بیقیاس مر محمودی را سزاست که گوهر نفس نفیس انسان را شرف نطق بخشید».

انجام : «و این مذهب ابن فهد است رحمه الله».

۳ـ مناسک حج «۱۳٦ پ ـ ۱٤٦ ر» (فقه ـ فارسی)

از : ؟

مختصری است در احکام حج و عمره و مستحبات این دو، اقتباس شده از مناسک عربی شیخ حسین بلادی بحرانی.

آغاز : «افعال حج و عمره.. که از رسالهٔ مناسک حج عالیجناب.. بدانکه هرگاه مستطیع و موفق بحج و زیارت بیت‌الله الحرام گردی».

انجام : «و در جمیع اماکن مخصوصه بدعای خیر و طلب آمرزش یاد فرموده فراموش نفرمایند».

٤ـ ادعیه سر «۱۵۲ پ ـ ۱٦۹ پ» (دعا ـ فارسی)

از : ؟

همان «ادعیة السر» راوندی است که به شمارهٔ (٤۹۹) در همین فهرست ذکرش رفت، روایتها در این نسخه ترجمه روان و خوب شده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. اما بعد این دعاهای سر است که روایت شده است از حضرت امام محمد باقر علیه‌السلام».

انجام: «پس بدرستی که هرگاه این را بگوید بلند می‌کنم از برای او نماز او را دوچندان».

در این مجموعه ادعیه و احادیث مختلف دیگر و قصیده عینیه سید حمیری با ترجمه فارسی آن، نیز آمده است.

نستعلیق نیکو و دعاها نسخ معرب، باقر بن محمد علی تبریزی، سال ۱۱۸۵، عناوین و نشانیها شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و شنگرف و لاجورد و مشکی، آغاز هر رساله دارای سر لوح رنگین، جلد دو رو تیماج رو مشکی ضربی پشت قهوه‌ای.
۲۱۰ گ، ۱۶ س، ۲۰×۱۱ سم

(۹۸۳۲)

تذکرة الشعراء (تراجم ـ فارسی)

از: میر تقی کاشی (ق ۱۰)

شرح حال و بیوگرافی گروهی از شعرا با نمونه‌هائی از انواع شعر آنها را به انشائی ادبی نیکو بترتیب آغاز نام یا شهرت آنها، گزارش کرده و بیشتر آنان شعرای روزگار مؤلف می‌باشند.

نستعلیق، بخط مؤلف (بنا بر یادداشتی در آغاز نسخه)، عناوین شنگرف و برگها درهم صحافی شده و افتاده دارد و قطعه‌ای از کتاب می‌باشد، جلد تیماج قهوه‌ای.
۴۱ گ، ۲۶ س، ۲۵×۱۹ سم

(۹۸۳۳)

ترجمة التوراة (متفرقه ـ عربی)

از: ؟

ترجمهٔ نسبتاً روان و دقیقی است از تورات منسوب به حضرت موسی

علیه‌السلام، که گویا توسط بعضی از یهودیان عرب ترجمه شده و با نسخه‌های چاپی که در دست هست فرقهائی از حیث لفظ و محتوی دارد. این نسخه برای کسانی که پیرامون دین یهود تحقیق می‌کنند، شایان دقت تاریخی می‌باشد.

آغاز افتاده: «ساحبین سمیکین حتی انجز منهما طعاماً لابنک کما یحب فتدخله الی ابنک فیأکل و یبارک».

انجام افتاده: «و الغریب الذی یجیىء من ارض بعیده و لیروا..».

نسخ، از سدهٔ هفتم، عناوین شنگرف، گویا برگهائی از اواسط نسخه نیز افتاده است، جلد تیماج مشکی ضربی.

۱۹۶ گ، ۱۷ س، ۲۴×۱۶ سم

(۹۸۳٤)

الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة (فقه ـ عربی)

از: شهید دوم زین‌الدین بن علی عاملی (۹٦٦)

به شمارهٔ (۳۲۵) رجوع شود.

جلد دوم کتاب می‌باشد.

نستعلیق و اوایل نسخه نسخ، محمد بن عالی، روز ترویه از ذی‌الحجه ۱۱۱۸، عناوین و نشانی متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه نویسی دارد، جلد تیماج قرمز.

۲۲۷ گ، ۲۱ س، ۲۵×۱۸/۵ سم

(۹۸۳۵)

مجمع البیان لعلوم القرآن (تفسیر ـ عربی)

از: ابو علی الفضل بن الحسن بن الفضل طبرسی (٥٤۸)

به شمارهٔ (۲۹٤) رجوع شود.

جلد سوم کتاب و از سورهٔ توبه تا طه می‌باشد.

نسخ، محمد صالح بن مراد لیوانی استرابادی، نیمه جمادی‌الثانی ۱۰۷۶، عناوین و آیه‌ها شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، روی برگ دوم وقفنامهٔ کتاب بتاریخ بیستم ذی‌القعده ۱۱۴۸ دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۵۳۵ گ، ۲۱ س، ۱۹×۲۴/۵ سم

(۹۸۳۶)

الاحتجاج علی اهل اللجاج (حدیث ـ عربی)

از: شیخ ابو منصور احمد بن علی بن ابی‌طالب طبرسی (ق ٦)

به شمارهٔ (۱۲۱) رجوع شود.

نسخ، سال ۱۰۳۳ در کربلا، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و گاهی در حاشیه لغاتی را توضیح داده‌اند، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۳۶۲ گ، ۱۹ س، ۱۳×۲۴/۵ سم

(۹۸۳۷)

الامالی (حدیث ـ عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱)

به شمارهٔ (۳۹۰) رجوع شود.

نسخ هندی، بیست و سوم رمضان ۱۰۹۶، بعضی عناوین در حاشیه‌ها به مشکی نوشته شده است، صفحه‌ها مجدول به شنگرف و لاجورد، نسخه اندکی آسیب موریانه دیده است، روی برگ اول تملک محمد رضا بن علی بن محمد جعفر (شریعتمدار استرابادی) بتاریخ

بیست و سوم ذی‌الحجه ۱۳۰۲ و جواد بن محمد رضا بن علی بن محمد جعفر استرابادی بتاریخ محرم ۱۳۵۸ دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲٦۳ گ، ۲۰ س، ۲۵×۱٦/۵ سم

(۹۸۳۸)

الملل و النحل (اعتقادات ـ عربی)

از : ابوالفتح محمد بن عبدالکریم شهرستانی (۵٤۸)

به شمارهٔ (۷۸۸) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف، روی برگ اول تملکی بتاریخ غره ماه صفر ۱۰۹٤ و تملک سبز علی بن شمس علی همدانی و وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۱۲۳۵ دیده میشود، جلد تیماج قرمز ضربی عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای.
۱۷۸ گ، ۲۳ س، ۲۵×۱۵ سم

(۹۸۳۹)

ارشاد الأذهان الی احکام الایمان (فقه ـ عربی)

از : علامهٔ حلی حسن بن یوسف بن المطهر (۷۲٦)

به شمارهٔ (۹٦۱) رجوع شود.

نسخ، اسماعیل بن محمد هاشم تنکابنی، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف و در اواخر نسخه نوشته نیست، اوایل کتاب حاشیه‌نویسی دارد، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲٦۷ گ، ۱۹ س، ۲۵×۱۳ سم

(۹۸۴۰)

مجموعه:

۱ـ اجوبة مسائل فی الغیبة «۱ پ ـ ۵ پ» (اعتقادات ـ عربی)

از: شریف مرتضی علی بن الحسین موسوی (٤٣٦)

پاسخ هفت سؤال است پیرامون وجود و غیبت حضرت امام زمان علیه‌السلام که بروشی عقلی نگارش یافته است. این سؤال و جوابها از کتاب «اعلام الوری» طبرسی جدا شده است.

آغاز: «باب ذکر مسائل سأله عنها اهل الخلاف فی غیبة صاحب الأمر المهدی صاحب الزمان و حل الشبهات بواضح الدلیل و لایح البرهان».

انجام: «لأن النسخ لایدخل فیما یصطحب الدلیل و ذلک واضح».

۲ـ تنزیه الأنبیاء و الأئمة «۸ پ ـ ۹۰ پ» (اعتقادات ـ عربی)

از: شریف مرتضی علی بن الحسین موسوی

به شمارهٔ (٢٤٥) رجوع شود.

نسخ، ملا صادق بروجردی، سال ۱۰۹۳ (پایان رسالهٔ اول)، عناوین شنگرف، در صفحهٔ آخر رسالهٔ اول تملک محمد قاسم بن محمد حسین نجفی بتاریخ ۱۱۱۸ دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۹۰ گ، ۲۳ س، ۲۵×۱۲/۵ سم

(۹۸٤۱)

المطول (فی شرح التلخیص) (بلاغت ـ عربی)

از: سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (٥٨٦) رجوع شود.

نسخ، محمد امین بن احمد العسکری، دوشنبه ششم ربیع‌الاول ۱۱۰۹، عناوین و نشانی متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول چند یادداشت یکی بتاریخ محرم ۱۱۴۳ دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو مشکی پشت قهوه‌ای.

۲۵۹ گ، ۲۱ س، ۲۵/۵×۱۵/۵ سم

(۹۸٤۲)

وقایة الروایة فی مسائل الهدایة (فقه ـ عربی)

از: برهان الشریعه محمود بن عبیدالله محبوبی حنفی (حدود ٦٧٣)

به شمارهٔ (۱۰۲۱) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ نهم، عناوین و نشانیها شنگرف، دارای حاشیه‌نویسی بسیار می‌باشد، قبل از کتاب فهرست مطالب در دو صفحه بخطی جدید نوشته شده است، جلد تیماج قرمز.

۱۷۶ گ، ۱۳ س، ۲۵×۱۷ سم

(۹۸٤۳)

ترجمه الوجیز (تفسیر ـ فارسی)

از: ؟

ترجمهٔ تحت‌اللفظی دقیقی است از تفسیر مختصر واحدی که به نام «الوجیز» معروف است، برای معین الدین مسعود بن محمود که قرآن را ختم نموده و می‌خواست از تفسیر آن آگاهی داشته باشد. این ترجمه را مترجم پس از ترجمه و شرح قصیده ابن فارض انجام داده است.

این نسخه از آغاز کتاب تا پایان سوره کهف می‌باشد.

آغاز: «شکر و سپاس مر خدای را عزوجل الواحد الأحد که یکی است در خدائی و پادشاهی الفرد الصمد».

نستعلیق و آیه‌ها نسخ شنگرف معرب، پیر احمد بن اسکندر، سال ۹۳۱، در صفحهٔ اول سر لوح مختصر و در صفحهٔ آخر مهر مربع «افوض امری الی الله الغنی المذنب مهر علی» دیده می‌شود، جلد تیماج مشکی.

۲۷۴ گ، ۲۱ س، ۲۵×۱۶ سم

(۹۸٤٤)

کشکول اللغة (لغت ـ عربی)

از: ملا محمد سلیمان بن تاریقلی گرجی اصفهانی (پس از ۱۱۲۵)

فرهنگ عربی مفصلی است برای لغات قرآن کریم و احادیث اهل‌بیت علیهم‌السلام و اصطلاحات علوم و معارف اسلامی با اشاره به نکاتی ادبی و کلامی و اصولی و فقهی و طبی و جز اینها با ذکر مآخذ خود که اکثراً «قاموس اللغة» فیروزآبادی و «مجمع البحرین» شیخ فخر الدین طریحی می‌باشد، و در حقیقت دائرة المعارفی است نیکو برای علوم اسلامی.(۱)

لغات بترتیب حرف آخر آنها در بیست و هشت کتاب بعدد حروف با در نظر گرفتن حرف اول آنها در هر کتاب بعناوین «فصل» تنظیم شده و مجموعاً در شش جلد می‌باشد و بسال ۱۱۲٤ بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمدلله الذي خلق الانسان وعلمه البيان والتبيان وأوضح له الهدى

۱ـ نام کامل کتاب «کشکول اللغة فی کشف الغوامض الأخبارية و الغرائب الآثارية و الغوالق القاموسية» می‌باشد.

والایمان والصلاة علی من خص بالفرقان».

این نسخه جلد اول و دوم کتاب و تا پایان حرف زای می‌باشد.

نستعلیق، آخوند ملا محمد علی بن حاج ابوطالب اصفهانی، سال ۱۱۲۵ (پایان حرف فاء)، عناوین نسخ شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد و بیشتر آنها بخط مؤلف می‌باشد، روی برگ اول نشانی فروش کتاب به صفیه خانم دختر شیخ مرتضی شاهرضائی بتاریخ محرم ۱۱۹۰ با مهر بیضوی «الواثق بمن یرتضی العبد الراجی مرتضی» و تملکی بدون نام با مهر مربع «عبده عبد المهدی» و تملکی دیگر بتاریخ ۱۲۴۸ با مهر مربع «عبده محمد علی الحسینی» دیده می‌شود و نیز برگی قبل ازکتاب دارای چند یادداشت در معرفی آن و مؤلف بخط سید محمد علی روضاتی آمده است، جلد تیماج قهوه‌ای.

۸۵۵گ، ۱۷ س، ۱۸×۲۴/۵ سم

(٩٨٤٥)

کشکول اللغة (لغت ـ عربی)

از: ملا محمد سلیمان بن تاریقلی گرجی اصفهانی (پس از ۱۱۲۵)

جلد دوم و سوم و تا حرف لام می‌باشد.

نستعلیق، مانند نسخه گذشته.

۸۷۳گ، ۱۷ س، ۱۸×۲۴/۵ سم

(٩٨٤٦)

کشکول اللغة (لغت ـ عربی)

از: ملا محمد سلیمان بن تاریقلی گرجی اصفهانی (پس ۱۱۲۵)

جلد پنجم و ششم و تا پایان کتاب را دارد.

نستعلیق، مانند نسخه‌های سابق.

۵۹۷ گ، ۱۷ س، ۱۸×۲۴/۵ سم

(۹۸٤۷)

هداية الأمة الى احكام الائمة (حديث ـ عربى)

از: شيخ محمد بن الحسن حر عاملى (۱۱۰٤)

مسائل اعتقادی و احکام فقهی که در آنها نصی و روایتی از ائمه هدی علیهم‌السلام روایت شده، در این کتاب به نقل از کتابهای مورد اعتماد مؤلف آورده شده و روایتهائی که دارای معارضت بود و در آنها گفتگوئی هست نمی‌آورد.

این کتاب از کتاب معروف مؤلف «وسائل الشيعة» گرفته شده و دارای دوازده مقدمه می‌باشد در اصل تکلیف، پس از آن اصول دین پنجگانه هرکدام در دوازده مطلب، پس از آن هریک از چهار قسم فقهی (عبادات، عقود، ایقاعات، احکام) در دوازده کتاب، پس از آن دوازده خاتمه در بیان مصادر مؤلف و متفرقات دیگر که مربوط به موضوع کتاب می‌باشد. هریک از اصول پنجگانه این مجموعه و کتابهای فقهی آن دارای دوازده فصل است، و به مناسبت تقسیمات دوازدهی این کتاب به نام «اثنا عشريه» نیز در بعضی منابع نامیده شده است.

مسائل در این کتاب عنوان شده و احادیث مربوط بدانها با شمارش ابجدی و حذف اسانید آنها آورده می‌شود. و شب عید اضحی (دهم ذی‌الحجه) سال ۱۰۹۱ بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمدلله على الهداية الى التوحيد و العدل و الولاية و الصلاة و السلام على محمد و آله المنقذين من الغواية».

این نسخه از آغاز کتاب تا کتاب الحج را دارد.

نسخ، نزدیک عصر مؤلف، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول تملک محمد اسماعیل بن محمد هادی و تملکی بدون نام بتاریخ ۱۲۱۸ با مهر بیضوی «عبده صادق الحسنی الطباطبائی» دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۱۸۷ گ، ۲۵ س، ۲۵×۱۸/۵ سم

(۹۸٤۸)

هداية الأمة الى احكام الائمة (حديث ـ عربی)

از : شیخ محمد بن الحسن حر عاملی (۱۱۰٤)

از کتاب زکاة تا مزارعه می‌باشد.

نسخ، در عصر مؤلف، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و برگ اول و آخر نونویس است، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۲۸۱ گ، ۲۱ س، ۲۵×۱۸/۵ سم

(۹۸٤۹)

هداية الأمة الى احكام الائمة (حديث ـ عربی)

از : شیخ محمد بن الحسن حر عاملی (۱۱۰٤)

از مزار تا پایان کتاب می‌باشد.

نسخ، میر محمد قاسم حسینی، جمعه ۲۲ جمادی‌الاول ۱۱۲۸، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول تملک محمد علی بن علی بن لطفعلی بن احمد تبریزی بتاریخ ۱۲۹۹ با مهر بیضوی «عبده محمد علی بن علی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۲۱۷ گ، ۲۵ س، ۲۳×۱۷/۵ سم

(۹۸۵۰)

ریاض المؤمنین و حدائق المتقین (دعا ـ فارسی)

از : ملا محمد تقی بن مقصود علی مجلسی اصفهانی (۱۰۷۰)

گویا مرحوم مجلسی بنا داشت که شرحی مبسوط بر صحیفه سجادیه به فارسی نویسد مشتمل بر حل مشکلات و بیان بعضی از حقایق و اسرار دعاهای آن، و به این کتاب شروع نموده و مقدمه‌ای مفصل نگاشت در دوازده لمعه در معنی دعا و آداب و فضل آن و فضیلت علم و عالمان و جز اینها ولی پس از این مقدمه کار را ادامه نداده و به شرحی عربی شروع کرد و اسناد صحیفه و سه دعا را شرح نمود و موفق به اتمام آن نیز نشد.

آغاز : «الحمدلله الذي قدس قلوب اولیائه عن التوجه الی ما سواه لیکونوا بذلک من الواصلین.. بر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی نماند».

انجام نسخه : «و حدیثی که در عقل و عقلا وارد شده است هریک اشاره است..».

نسخ، از سدهٔ دوازدهم، عناوین نوشته نشده است، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۳۳ گ، ۱۶ س، ۲۵×۱۸/۵ سم

(۹۸۵۱)

جامع اسرار العلماء (حدیث ـ عربی)

از : شیخ محمد قاسم بن محمد بن جواد مشهور به ابن الوندی (پس از ۱۱۰۰)

به شمارهٔ (۲۹۲) رجوع شود.

قطعه‌ای از کتاب ارث و قضاء می‌باشد و آغاز و انجام نسخه افتاده است.

نسخ، در عصر مؤلف، عناوین نوشته نشده و در حاشیه تصحیح شده

است.
۹۳ گ، ۲۳ س، ۱۸/۵×۲۵ سم

(۹۸۵۲)

الصافی فی شرح الکافی (حدیث ـ فارسی)

از : ملا خلیل بن الغازی قزوینی (۱۰۸۹)

به شمارهٔ (۱۸۹۰) رجوع شود.

مشتمل بر کتاب دیات تا کفارات می‌باشد.

نسخ، در عصر مؤلف، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و با نسخهٔ مؤلف مقابله شده است، روی برگ اول تملک محمد علی بن محمد شریف با مهر بیضوی وی و در صفحهٔ آخر تملک محمد حسن امام جماعت بتاریخ رمضان ۱۳۳۱ با مهر بیضوی «محمد حسن بن محمد تقی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲۷۸ گ، ۲۰ س، ۱۸×۲۵ سم

(۹۸۵۳)

شرح تجرید العقائد (کلام ـ عربی)

از : علاءالدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹)

به شمارهٔ (۸٦۱) رجوع شود.

نستعلیق و چند برگ آخر نسخ، از سدهٔ دهم، متن با شنگرف نشانی دارد و در حاشیه تصحیح شده و اندکی حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول وقفنامهٔ کتاب از ثلث ملا محمد جعفر شریعتمدار استرابادی دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲۷۴ گ، سطور مختلف، ۱۳×۲۵ سم

(٩٨٥٤)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (١١١٠)

به شمارهٔ (٨٧) رجوع شود.

از ابواب حقیقة الملائکه می‌باشد.

نستعلیق ونسخ، بخط مؤلف مگر بعضی روایتهای طولانی که بخط یکی از شاگردان علامهٔ مجلسی می‌باشد، عناوین و نشانیها شنگرف، نسخه اضافه و خط خوردگی بخط مؤلف دارد، جلد ترمه عطف تیماج قرمز.

١۶٩ گ، سطور مختلف، ٢۶×١٩ سم

(٩٨٥٥)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (١١١٠)

ابواب علوم ائمه از جلد چهارم است.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه سابق.

١١۶ گ، سطور مختلف، ٢۶×١٩ سم

(٩٨٥٦)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (١١١٠)

از باب الشوری و احتجاج امیرالمؤمنین از جلد هفتم می‌باشد.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های گذشته.

١٣٧ گ، سطور مختلف، ٢۶×١٩ سم

(۹۸۵۷)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

از باب ماجری بین معاویة و عمرو بن العاص از جلد هفتم.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های سابق.

۱۵۱ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸۵۸)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

جزء اول جلد هفتم می‌باشد.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های سابق.

۷۷ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸۵۹)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

مقداری از احوال حضرت امام رضا تا امام حسن عسکری علیهم‌السلام می‌باشد.

نستعلیق و نسخ، مانند همان نسخه‌ها.

۹۷ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸۶۰)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

بخشی از کتاب طهارت است.

نستعلیق و نسخ، مانند همان نسخه‌ها.

۹۷ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸۶۱)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

بخشی از کتاب الصلاة و از باب القبلة می‌باشد.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های سابق.

۶۳ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸۶۲)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

بخشی دیگر از کتاب صلاة و دارای ابواب سائر الصلوات الواجبة می‌باشد.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه گذشته.

۶۷ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸٦۳)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

بخشی از کتاب الصلاة و مشتمل بر ابواب احکام الجماعة است.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های گذشته.

۱۱۷ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸٦٤)

بحار الأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

کتاب زکات و خمس و صوم و اعتکاف است.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های سابق.

۱۸۴ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸٦٥)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

ابواب العقود و کتاب النکاح و الفراق می‌باشد.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های گذشته.

۲۱۷ گ، سطور مختلف، ۲۶×۱۹ سم

(۹۸۶۶)

بحارالأنوار **(حدیث ـ عربی)**

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

بخشی از کتاب امامت است.

نستعلیق و نسخ، مانند نسخه‌های سابق.

۱۳۴ گ، سطور مختلف، ۱۹×۲۶ سم

(۹۸۶۷)

بحارالأنوار **(حدیث ـ عربی)**

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

قطعه‌ای از کتاب طهارت است.

نسخ، حسین (سمی امام سوم)، سال ۱۰۹۴ (موافق لفظ عضد)، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح و اضافه شده و بعضی از این تصحیحها به خط علامهٔ مجلسی می‌باشد، جلد ترمه عطف تیماج قهوه‌ای.

۹۸ گ، ۱۹ س، ۱۹×۲۵ سم

(۹۸۶۸)

بحارالأنوار **(حدیث ـ عربی)**

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

بخشی از آغاز کتاب طهارت است.

نسخ، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح و اضافه شده و بعضی از آنها بخط مؤلف می‌باشد، جلد ترمه.

۸۳ گ، ۱۹ س، ۱۹×۲۵ سم

(۹۸٦۹)

بحارالأنوار (حدیث ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

کتاب المزار می‌باشد.

نسخ، مانند نسخهٔ گذشته، روی برگ اول تملک احمد بن محمد مهدی نراقی بتاریخ ۱۲۱۳ و جواد بن احمد بن محمد مهدی نراقی بتاریخ ۱۲۴۵ با مهر بیضوی «عبده جواد بن احمد» و مهر مربع «یا اجود من کل جواد» و وقفنامه کتاب بتاریخ ۱۲۳۵ دیده میشود.

۳۵۵ گ، ۲۳ س، ۲۵×۱۹ سم

(۹۸۷۰)

عین الحیاة (اخلاق ـ فارسی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۳۹۷۰) رجوع شود.

بخشی از اواخر کتاب است.

نستعلیق، بخط مؤلف، عناوین با مشکی نشانی دارد و در حواشی بخط مؤلف تصحیح و اضافه شده است، جلد ترمه عطف تیماج قهوه‌ای.

۳۳ گ، سطور مختلف، ۲۵×۱۹/۵ سم

(۹۸۷۱)

مقباس المصابیح (دعا ـ فارسی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۳۷) رجوع شود.

دارای سه فصل آخر کتاب می‌باشد.

نستعلیق، بخط مؤلف و دعاها بخط دیگری، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه بخط مؤلف تصحیح و اضافه شده است، جلد ترمه عطف تیماج قهوه‌ای.

۵۷ گ، سطور مختلف، ۲۵×۱۹ سم

(۹۸۷۲)

من لا یحضره الفقیه (حدیث ـ عربی)

از: شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱)

به شمارهٔ (۱۲۲) رجوع شود.

از ابواب القضایا و الأحکام می‌باشد و مشیخه را ندارد.

نسخ، محمد جعفر بن محمد صادق خطیب کاشانی، شنبه دههٔ اول ربیع‌الاول ۱۰۸۸، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی و چند نشانی بلاغ دارد بخط علامهٔ مجلسی، و همو در پایان نسخه برای کاتب اجازه‌ای بتاریخ ربیع‌الاول ۱۰۸۸ نوشته است، جلد ترمه.

۱۹۶ گ، ۲۱ س، ۲۵×۱۹ سم

(۹۸۷۳)

الکافی (حدیث ـ عربی)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸)

به شمارهٔ (۲۶۱) رجوع شود.

بخش اصول می‌باشد.

نسخ، محمد علی بن شاه بیک مازندرانی، بیست و چهارم شعبان ۱۰۷۷ در مدرسهٔ جده اصفهان، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، در پایان کتاب دعا و عشرت انهاءهائی است که ملا محمد باقر مجلسی برای کاتب نوشته و دومین آنها بتاریخ ذی‌الحجه ۱۰۷۷ می‌باشد، جلد ترمه.

۳۷۷ گ، ۲۲ س، ۱۸×۲۵/۵ سم

(۹۸۷٤)

مجموعه:

۱ـ شرح قصیدة فرزدق المیمیة «۱ پ ـ ۵ پ» (ادب ـ عربی)

از: ملا محمد شفیع بن محمد علی استرابادی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۸۵٤۹) رجوع شود.

۲ـ المعاملة المحاباتیة «۲۰ ر ـ ۲۲ پ» (فقه ـ عربی)

از: سید عبدالکریم بن محمد هادی مرعشی شوشتری (ق ۱۲)

گفتگوئی است استدلالی با میر حسینا (گویا قزوینی) که این نوع معامله را صحیح نمی‌دانسته و رد می‌کرده است، و در پایان نامه‌ایست که میرزا خلیل حسینی مرعشی به دفاع از استادش میر حسینا نگاشته و مؤلف از آن پاسخ می‌گوید، این رساله دوم ماه محرم ۱۱۸۳ نوشته شده است.

آغاز: «قد یقرع السمع ان بعض من عاصرناه من السادة الفضلاء قد منع من المعاملة الشائعة الدائرة بین الناس المشهورة بالتراض».

انجام: «فان السالک مسلک الانصاف مأمون من الوقوع فی الاعتساف..».

نستعلیق و سطرها چلیپا، سید عبدالکریم مرعشی، رسالهٔ اول ۲۸

ربیع‌الاول ۱۱۵۷ ورسالهٔ دوم ۱۱۸۳، بین دو رساله برگهای پراکنده‌ای دارای چند دعا و فواید متفرقه از کاتب می‌باشد، جلد تیماج قهوه‌ای.
۲۲ گ، سطور مختلف، ۲۷×۱۸ سم

(۹۸۷۵)

زاد المعاد **(دعا ـ فارسی)**

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۲۹) رجوع شود.

نسخ معرب زیبا، احمد بن محمد تبریزی، سال ۱۲۷۱ برای حاج علیرضابن محمدصادق تاجر یزدی، باآب‌طلا روی‌برگهای سیاه نوشته شده و برگهای اواخر نسخه قرآن چاپی است که به سیاه رنگ شده است و با نفاست خط و نگارش و ارزش فنی کتابت با طلا متأسفانه روی کاغذی بدین رنگ کار انجام شده و مخصوصاً روی برگهای چاپی رنگ بعضی سطرها ضعیف یا پریده است، جلد تیماج قهوه‌ای.
۱۹۸ گ، ۲۱ س، ۲۷/۵×۲۰ سم

(۹۸۷۶)

معالم التنزیل **(تفسیر ـ عربی)**

از : ابو محمد حسین بن مسعود بغوی شافعی (۵۱۶)

به شمارهٔ (۵۵۰) رجوع شود.

از آغاز کتاب تا آیه ۱۲۶ از سوره نحل می‌باشد و پایان نسخه افتاده است.

نسخ، از سدهٔ نهم، آیه‌ها با شنگرف نشانی دارد و در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج مشکی.
۳۳۱ گ، ۲۷ س، ۲۷×۱۸ سم

(۹۸۷۷)

صحاح اللغة (لغت ـ عربی)

از : ابو نصر اسماعیل بن حماد جوهری (۳۹۳)

به شمارهٔ (٤١٩) رجوع شود.

از آغاز کتاب تا حرف عین می‌باشد.

نسخ معرب، از سدهٔ هشتم، عناوین کتابها و فصول شنگرف و لغات به مشکی در حاشیه نوشته شده است، روی برگ اول چند تملک بدون نام با مهرهای بیضوی «ابوالقاسم بن عباس الموسوی» و «عبده عبدالرزاق بن محمد کاظم» دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو قرمز پشت قهوه‌ای.

۳۶۷ گ، ۲۵ س، ۲۷×۱۷ سم

(۹۸۷۸)

الاستبصار فیما اختلف من الأخبار (حدیث ـ عربی)

از : شیخ الطائفة محمد بن الحسن طوسی (٤٦٠)

به شمارهٔ (۵۵۷) رجوع شود.

جزء اول و دوم است.

نستعلیق، جعفر بن محمد بن بکیر الحسینی، دهم شعبان ۹۲۸، عناوین مشکی درشت، در حاشیه تصحیح شده و نشانیهای بلاغ دارد و کاتب نسخه را با نسخه قطب الدین راوندی مقابله و تصحیح کرده است، روی برگ اول تملک محمد بن علی الشریف البغدادی بتاریخ ۹۴۴ و محمود الخادم با مهر دائری «خادم روضة الرضا محمود فی الدارین» و وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۱۰۷۶ دیده میشود، در صفحهٔ آخر

مهرهای دائری محمود و کاتب نسخه «الله محمد علی ولی‌الله... محمد المدعو بآقاجانی» و تملک شاه محمد بن محمد علی سمنانی با مهر دائری وی «المتوکل علی الله الصمد شاه محمد بن محمد علی» مشهود است، در پایان کتاب اجازه‌ایست در دو صفحه که علی بن حسین بن ابی‌الحسن عاملی بتاریخ هفدهم ربیع‌الاول ۹۷۲ برای محمد بن حیدر آقاجانی نوشته است، جلد تیماج سبز سیر.
۲۰۱ گ، ۲۹ س، ۵/۲۵×۱۷ سم

(۹۸۷۹)

صحاح اللغة (لغت ـ عربی)

از: ابو نصر اسماعیل بن حماد جوهری (۳۹۳)

به شمارهٔ (٤١٩) رجوع شود.

از آغاز کتاب تا حرف عین می‌باشد.

نسخ معرب، از سدهٔ هشتم، عناوین در متن و لغات در حاشیه به شنگرف نوشته شده است، چهارده برگ اول از سدهٔ یازدهم می‌باشد، در صفحهٔ آخر تملک فرج‌الله با مهر بیضوی «عبده فرج‌الله» و فرزندش محمد رضا با مهر بیضوی «الراجی محمد رضا بن فرج‌الله» و «الراجی موسی بن محمد رضا» و تملک محمد بن ابراهیم بن القفف الشافعی دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو مشکی پشت قهوه‌ای.
۲۴۸ گ، ۲۷ س، ۲۵×۱۷ سم

(۹۸۸۰)

صحاح اللغة (لغت ـ عربی)

از: ابو نصر اسماعیل بن حماد جوهری (۳۹۳)

از حرف غین تا پایان کتاب است.

نسخ معرب، نیمهٔ دوم همان نسخه است.
۳۳۴ گ، ۲۷ س، ۲۵×۱۷ سم

(۹۸۸۱)

احیاء علوم الدین (اخلاق ـ عربی)

از : ابو حامد محمد بن محمد غزالی (۵۰۵)

به شمارهٔ (٢٦٩) رجوع شود.

کتاب التوکل تا ذکر الموت می‌باشد.

نسخ معرب، بیشتر برگها از سدهٔ هفتم و تکمیل نواقص از سدهٔ یازدهم، برگهای قدیم با اصل مقابله و تصحیح شده است، روی برگ اول تملک محمد رضا بن علی بن محمد جعفر (شریعتمدار استرابادی) بتاریخ ۱۳۲۰ با مهر بیضوی «محمد رضا بن علی بن محمد جعفر» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۱۸۰ گ، سطور مختلف، ۲۵/۵×۱۸ سم

(۹۸۸۲)

جامع المقال فیما یتعلق بأحوال الحدیث و الرجال (درایه ـ عربی)

از : شیخ فخر الدین بن محمد علی طریحی نجفی (۱۰۸۷)

به شمارهٔ (٣٢٦٦) رجوع شود.

نسخ، دهم ربیع الاول ۱۰۹۵، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول تملک محمد مکی بن محمد بن شمس الدین عاملی از ذریه شهید اول با مهر مربع «من ولد الشریف ابی عبدالله الشهید محمد بن مکی العاملی» دیده میشود، جلد پارچه مشکی.
۱۰۶ گ، ۱۹ س، ۲۵/۵×۱۷ سم

(۹۸۸۳)

مجموعه:

۱ ـ قرة العین «۵٤ پ ـ ۷۰ پ» (ادب ـ فارسی)

از: ؟

امثال نادر و نکته‌های باهر که در زبانها مشهور و در کتابها مسطور می‌باشد با آیاتی مناسب هر مثال و حکایاتی چند برای توضیح مثالها، گرفته شده از کتابهای ثعالبی و جزوی، در این کتاب گرد آورده شده و مجموعه نیکوئی است تقدیم شده به شرف المعالی ابو المفاخر فاخر بن محمد.

در هر فصل مثالهای عربی آورده شده و دنبالهٔ هر یک ترجمه فارسی آن و آیه‌ای معادل مثال آورده می‌شود و در فصول حکایات مناسب نیز نقل می‌گردد. این کتاب در چهار قسم دارای فصول می‌باشد بدین تفصیل:

القسم الاول: فی الامثال، دارای سه فصل.

القسم الثانی: فی المحاورات، دارای دوازده فصل.

القسم الثالث: فی الحکایات المرتبطة بالآیات، دارای هشت فصل.

آغاز: «چون آثار موهبت و انوار عاطفت مهتری بر کهتری بسیار شود و امداد نعم و اعداد کرم مخدومی از حق خادمی متکثر گردد».

انجام: «مؤلف این تذکره را یقین چنانست و حقیقت شده که وفوق کل ذی علم علیم».

۲ ـ لطایف الانشاء «۷۱ پ ـ ۱٤۱ پ» (نامه‌نگاری ـ فارسی)

از: نصرالله بن علاء البناء نسفی

در آداب و شرایط و ادوات انشاء و منشئاتی از مؤلف با بهره بردن از منشئات

متقدمین و متأخرین و تضمین ابیاتی به فارسی و عربی در نامه‌ها، به نام ناصرالدوله نصرالله بن آصف الوزارة فضل الله در یک مقدمه و دو مقصد بدین ترتیب:(۱)

مقدمه : در علم انشاء و شرف کتابت و آداب کلی آن.

مقصد اول : در کلیات ألقاب و خطابات، دارای نوزده مقاله.

مقصد دوم : در عباراتی که در منشئات بکار بندند، دارای پنج مقاله.

آغاز : «حمد و ثنای بی‌انتها و شکر و سپاس بی‌قیاس حضرت مبدعی را تقدست اسماؤه و جل عن التشبیه و التمثیل ابداعه و انشائه».

انجام : «و از جادهٔ عقل و شرع اعتساف و انحراف نجویند».

نسخ و نستعلیق، اواخر ذی‌القعده ۹۰۲ (پایان کتاب اول) و مطالعه نیز کتاب دوم روز پنجشنبه ۱۹ رجب همان سال در منزل آجی‌صو از توابع بیچین بپایان رسیده است، عناوین ثلث مشکی درشت یا شنگرف، در آغاز و پایان مجموعه منشئاتی متفرقه افزوده شده است، در چند جا تملک محمد مهدی بن احمد حسنی حسینی جهانشاهی بتاریخ ۱۲۹۲ و تملک میرزا محمد حسین بن شاهزاده امام ویردی سرکشیک‌باشی فرزند فتحعلی شاه قاجار بتاریخ ۲۸ رجب ۱۲۸۶ با مهر بیضوی «العبد محمد حسین» دیده می‌شود، جلد مقوائی عطف و حواشی تیماج قرمز فرسوده.

۱۵۹ گ، ۱۹ س، ۱۸×۲۶/۵ سم

(۹۸۸٤)

کنز العرفان فی فقه القرآن (فقه القرآن - عربی)

از : فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلی (۸۲٦)

به شمارهٔ (۸۵) رجوع شود.

۱- در چگونگی تقسیم کتاب فهرست نسخه‌های فارسی ۲۱۱۶ نیز دیده شود که با نسخه ما فرق دارد.

نسخ، صدرالدین، دوشنبه دهۀ اول ماه شعبان ۱۱۱۶، عناوین و نشانیهای آیه‌ها در نیمۀ اول شنگرف و باقی نسخه نوشته نیست، روی برگ اول مهر بیضوی «الیس الله بکاف عبده محمد علی» و مهر هشت‌گوشه «محمد علی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۲۱۸ گ، ۲۲ س، ۲۵×۱۹ سم

(۹۸۸۵)

مجموعه (متفرقه ـ عربی)

از: ؟

مشتمل بر روایات واحادیث مختلف و چند دعا و مطالب تاریخی و اندکی اشعار، بدون تنظیم و ترتیب با این دوارجوزه:

۱ ـ بغیة المستعجل «۱۲ ر ـ ۱٤ پ» (تاریخ ـ عربی)

از: علی بن عبدالملک بن بصلا

ارجوزه‌ایست در هفتاد و نه بیت در تاریخ خلفای راشدین و بنی‌امیه و بنی‌العباس تا روزگار مستعصم عباسی و در آغاز آن اشاره‌ایست به نسب و تاریخ حضرت پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله.

آغاز:

الحــــمد لله وصـــلی الله علی التهامی الذی اصطفاه
مـــــحمد وآله الأطــهار وصحبه الأماجد الأخـيار

انجام:

مبلّغا فـی الامـر اذ بـرتبته مـا یشـتهی مـهنئاً بـدولته

۲ ـ المنهج القویم في تسلیم التقدیم «۱۵ ر ـ ۲۱ پ» (عقائد ـ عربی)

از: تقی الدین حسن بن علی بن داود حلی (ق ۸)

در این ارجوزه که در دویست و یک بیت نظم شده، موضوع امامت حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام و تقدم آن حضرت بر دیگر مدعیان امامت، بحث می‌شود و این نظم صورت جلسه‌ایست که ناظم در بغداد با علمای اهل‌سنت در موضوع امامت داشته است.

آغاز:

قال ابن داود الفقیر الملتجی الی حمی الصنو غیاث المرتجی

الحمدلله الذي هدانی لمنهج التحقیق والایمان

انجام:

محمد خیر بنی عدنان وآله اللؤلؤ والمرجان

نسخ و نستعلیق، بیشتر صفحه‌ها بخط علامهٔ مجلسی است و نسخه بیاضی می‌باشد، جلد ترمه عطف گالینگور نیلی.

۱۲۲ گ، سطور مختلف، ۱۷×۸/۵ سم

(۹۸۸٦)

روضة الاسرار (تفسیر - عربی)

از: محمد بن اسرائیل بن رحمة الحکمة البحری

تفسیر مختصری است بر سورهٔ «الرحمن» و بیشتر آن جنبهٔ تأویلی دارد که آیات را طبق اعتقادات شیعه بر مسائل امامت تأویل نموده و بنا به ادعای مؤلف اسراری است که بر وی کشف شده و بعضی از آنها را بدون اشاره به ادله آنها در اینجا آورده می‌شود. نام دیگر این رساله بنا به گفتهٔ مؤلف «تبصرة الاخوان الخلان فی تفسیر سورة الرحمن» می‌باشد.

آغاز: «الحمدلله المتجلي لخلقه به فعرّف کل شیء نفسه واحتجب عنهم بهم فلا

یدرک أحد قدسه و حاکمهم الیهم فأجابوا ببلی».

انجام : «بواسطة أنه فعل ناسب نسبة البرکة الیه فهو مبارک، و الحمدلله رب العالمین و صلی‌الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین».

نستعلیق و آیه‌ها نسخ معرب، محرم ۱۲۶۲، نسخه بیاضی و دارای اشعار و مطالب متفرقه می‌باشد و گویا از یکی از اهل منبر بوده است، روی برگ اول مهر بیضوی «عبده علی نقی» و «الواثق بالله علی اکبر بن محمد تقی» و پشت برگ آخر مهر دوم و مهرهای بیضوی «علینقی» و «یا علی النقی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۶۴ گ، سطور مختلف، ۲۱/۵×۱۱ سم

(۹۸۸۷)

حاشیة الصحیفة السجادیة (دعا ـ عربی)

از : میر داماد محمد باقر بن محمد حسینی استرابادی (۱۰۴۱)

به شمارهٔ (۱٤٦۷) رجوع شود.

نستعلیق، مظفربن فتح‌الله دماوندی، چهارشنبه دههٔ اول ربیع‌الآخر ۱۰۹۸، متن با مشکی نشانی دارد، روی برگ اول تملک سید ریحان‌الله موسوی با مهر بیضوی «العبد ریحان‌الله الموسوی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۲۵ گ، ۱۷ س، ۱۴×۸ سم

(۹۸۸۸)

شرح الباب الحادی عشر (کلام ـ فارسی)

از : سید صدرالدین محمد بن محمد باقر رضوی قمی (نزدیک ۱۱۶۰)

به شمارهٔ (٦٤٠٠) رجوع شود.

نستعلیق، چهارشنبه چهارم ربیع‌الاول ۱۲۱۱ در نجف اشرف، عناوین و نشانی متن شنگرف یا نوشته نیست، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۱۲ گ، ۲۳ س، ۱۵×۱۰ سم

(۹۸۸۹)

مجموعه:

۱ـ معدن الفیض «۱ پ ـ ۳۸ پ» (طب ـ فارسی)

از: محمد شریف بن محمد صادق خاتون آبادی (ق ۱۲)

دستورات پزشکی است درباره و شرایط مواقعه و بیان اسباب ضعف آن، با دستورات کلی به پزشکان در آغاز رساله، تقدیم شده به شاه سلیمان صفوی و به نام زبده اطباسمی ثامن الائمه، در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه بدین تفصیل:

مقدمه: کلام در منی و رحم و کیفیت تولد جنین.

فصل اول: سوء مزاج که باعث ضعف باه شود.

فصل دوم: غذاهائی که قوت مجامعت بدهد.

فصل سوم: ادویه مرکبه که باعث زیادتی منی شود.

خاتمه: در اوصاف حسن زنان.

آغاز: «الحمدلله الذي احسن کل شیء خلقه و بدأ خلق الانسان من طین.. و بعد چنین مرقوم می‌گرداند عبد ضعیف منیف».

انجام افتاده: «و چون جوهر آن زیاد شود و دفع ننماید بر سبیل مباشرت بسیم ضرر است..»

۲ـ سموم «۳۹ پ ـ ۵۵ پ» (طبیعی ـ فارسی)

از: محمد شریف بن محمد صادق خاتون‌آبادی

انواع سمومات و پیشگیری و علاج مسمومیت، در این رسالهٔ بسیار مختصر برای پزشکان گزارش شده و به شاه سلیمان صفوی تقدیم شده و دارای یک مقدمه و دوازده فصل و یک خاتمه می‌باشد و فقط این عناوین در نسخه حاضر آمده است:

مقدمه : در بیان سم و وجه احتراز از سموم.

فصل اول : در انواع سموم مشروبه و قانون علاج کلی آنها.

فصل دوم : در ذکر سموم معدنی.

فصل سوم : در بیان سموم نباتی.

آغاز : «حمدی که زبان ملأ اعلی از تعداد نعم موجب آن بعجز و قصور اعتراف نموده و بیان ساکنین ارضین سفلی».

انجام افتاده : «علاج قی کنند چند مرتبه و تنضیف...».

نستعلیق، محمد تقی بن محمد حسین خاتون‌آبادی، نزدیک عصر مؤلف، عناوین شنگرف، برگهای آخر پایان رساله‌ایست گویا از مؤلف (خاتون آبادی) که روز شنبه هشتم ذی‌الحجه ۱۰۸۶ پایان یافته، در حواشی مطالب متفرقه و نسخه‌های پزشکی افزوده شده است، جلد تیماج مشکی فرسوده.

۶۰ گ، ۱۴ س، ۱۵×۹ سم

(۹۸۹۰)

مجموعه :

۱ ـ الرق المنشور فی معراج نبینا المنصور «۲ پ ـ ۵۲ ر» (اعتقادات ـ عربی)

از : سید جعفر بن ابی‌اسحاق دارابی کشفی (۱۲٦۷)

به شمارهٔ (۱٦۹۰) رجوع شود.

۲ـ اجوبة مسائل فتحعلی شاه «۵۲ پ ـ ۷۸ ر» (پاسخ ـ عربی)

از : شیخ احمد بن زین الدین احسائی (۱۲٤۱)

به شمارهٔ (۹٤۹) رجوع شود.

۳ـ الاعتقادات «۷۸ ر ـ ۱۰۸ ر» (اعتقادات ـ عربی)

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۷۰) رجوع شود.

نستعلیق، شنبه ۲۹ ذی‌الحجه ۱۲۴۶ بدستور آخوند ملا محمد اسماعیل تبریزی، عناوین شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۰۸ گ، ۱۱ س، ۱۵×۱۰ سم

(۹۸۹۱)

هیئت فارسی (الفتحیة) (هیئت ـ فارسی)

از : علاء الدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹)

به شمارهٔ (٤۳) رجوع شود.

نستعلیق، محمد صادق بن محمود کیادهی، پانزدهم رجب ۱۰۸۹ در مدرسهٔ خیرآباد لاهیجان، عناوین و اشکال شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۷۶ گ، ۱۳ س، ۱۵/۵×۹ سم

(۹۸۹۲)

مجموعه :

۱ـ ابصار المستبصرین «۱ پ ـ ٤۱ ر» (اعتقادات ـ فارسی)

از : عبدالوهاب بن عبدالرحمن شیرازی دیبلی (ق ۱۱)

۲ـ احتجاج دیبلی با یکی از سنیان «٤١ ر ـ ٥٨ ر» (اعتقادات ـ فارسی)

از: عبدالوهاب بن عبدالرحمن شیراز دیبلی

به شمارهٔ (۲۵۱۱) رجوع شود.

نستعلیق، میر محمد باقر بن میرزا عبدالفتاح حسنی حسینی طباطبائی تبریزی، پنجشنبه ۲۵ ربیع‌الثانی ۱۲۱۱ در تبریز، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا عطف تیماج مشکی.

۵۸ گ، ۱۴ س، ۱۰×۱۵/۵ سم

(۹۸۹۳)

مناهل البکاء (تاریخ معصومین ـ عربی)

از: شیخ علی بن محمد رضا تبریزی (ق ۱۳)

به شمارهٔ (۳٤٥٥) رجوع شود.

جلد پنجم است.

نستعلیق، در عصر مؤلف با مهر بیضوی وی در پایان نسخه «یا علی»، جلد تیماج مشکی.

۱۹۷ گ، سطور مختلف، ۱۱×۱۵ سم

(۹۸۹٤)

حاشیة شرح التجرید الجدید (کلام ـ عربی)

از: شمس‌الدین محمد بن احمد خفری (۹۵۷)

به شمارهٔ (۳٤) رجوع شود.

نسخ، حسین بن محمد باقر اصفهانی، از سدهٔ دوازدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، اوایل نسخه دارای حاشیه‌نویسی می‌باشد، جلد

تیماج قهوه‌ای.
۱۲۲ گ، ۱۲ س، ۱۰/۵×۱۵/۵ سم

(۹۸۹۵)

مجموعه:

۱ـ الشافية «۱ پ ـ ۵۳ پ» (صرف ـ عربی)

از: ابو عمرو عثمان بن عمر مشهور به ابن‌الحاجب (٦٤٦)

به شمارهٔ (۱۰۷) رجوع شود.

۲ـ الكافية «۵۵ پ ـ ۹٦ پ» (نحو ـ عربی)

از: ابو عمرو عثمان بن عمر مشهور به ابن الحاجب

به شمارهٔ (٦۸۹) رجوع شود.

نسخ، محمد رضی بن احمد موسوی لنجانی شهرو فیروزانی، سال ۱۲۷۵، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۹۷ گ، ۱۲ س، ۱۰/۵×۱۵/۵ سم

(۹۸۹٦)

غررالحكم و درر الكلم (ادب ـ عربی)

از: ابوالفتح عبدالواحد بن محمد آمدی تمیمی (۵۱۰)

به شمارهٔ (۲۲۷) رجوع شود.

نسخ، شیخ علی بن محمد تقی نقشبندی، بیستم رمضان ۱۲۸۷، عناوین نوشته نشده است، جلد تیماج مشکی.
۱۷۷ گ، ۱۸ س، ۱۱×۱۷ سم

(۹۸۹۷)

شرح عقائد النسفی (اعتقادات ـ عربی)

از : سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (۹۹۳) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ دهم و هشت برگ آخر و بعضی برگها در اواسط نسخه بخط محمد بن زین‌العابدین موسوی (خوانساری) می‌باشد، قبل از کتاب برگی است در معرفی کتاب و مؤلف آن از سید محمد علی روضاتی، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۱۸ گ، سطور مختلف، ۱۷×۱۲/۵ سم

(۹۸۹۸)

احوال پیامبر اکرم صلّی‌الله علیه و آله (سیره پیامبر ـ فارسی)

از : ؟

ترجمه روان نیکوئی است از سیره‌ای که سعید بن محمد بن مسعود گازرونی به عربی نوشته با ترجمهٔ شعرها بنظم و گویا در سال ۷۵۲ انجام شده است. این کتاب مشتمل بر چهار قسم دارای ابواب و یک خاتمه دارای فصول می‌باشد بدین ترتیب:

قسم اول : در خلقت نور نبوت تا ولادت، در هشت باب.

قسم دوم : در ولادت تا نبوت آن حضرت، در نه باب.

قسم سوم : در نبوت و مدت اقامت در مکه، در نه باب.

قسم چهارم : در هجرت تا وفات آن حضرت، در یازده باب.

خاتمه : در تعظیم و توقیر آن حضرت.

آغاز افتاده: «فأشکو و أشکو ثم اشکو شکایتی.. و بما رسیده که مستمعان مجلس قاضی ابی‌عبدالله محاملی ده هزار نفر بوده‌اند».

انجام: «ما را به یمن احادیث آمرزیده گردان، یا رؤف یا رحیم آمین رب العالمین».

نسخ، از سدهٔ نهم، عناوین شنگرف و زرین، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد، قبل از کتاب برگی است دارای یادداشتی در معرفی اجمالی کتاب و تملک عبدالحسین بیات بتاریخ خرداد ماه ۱۳۳۱ش در طهران، جلد تیماج مشکی.
۳۲۷گ، ۱۷ س، ۱۷×۱۲/۵ سم

(۹۸۹۹)

مجموعه:

۱ـ اثبات الواجب (الجدید) «۱ پ ـ ۱۶ پ» (فلسفه ـ عربی)

از: جلال‌الدین محمد بن اسعد دوانی (۹۰۸)

به شمارهٔ (۳۶۲۷) رجوع شود.

انجام افتاده: «و هو مجموع السلاسل الداخلة فیه..».

۲ـ اثبات الواجب (القدیم) «۱۷ ر ـ ۲۶ ر» (فلسفه ـ عربی)

از: جلال الدین محمد بن اسعد دوانی

به شمارهٔ (۲۳۲۹) رجوع شود.

صفحهٔ اول این نسخه افتاده است.

۳ـ حاشیة اثبات الواجب القدیم «۲۷ پ ـ ۱۰۰ ر» (فلسفه ـ عربی)

از: ملا میرزا جان حبیب‌الله باغنوی شیرازی (۹۹۴)

به شمارهٔ (۴۹۳۶) رجوع شود.

۴ـ شرح الرسالة الوضعية «۱۰۲ پ ـ ۱۶۸ پ» (بلاغت ـ عربی)

از: عصام‌الدین ابراهیم بن محمد بن عربشاه سمرقندی (۹۵۱)

شرحی است مزجی و در بعضی مواضع با عناوین «قوله»، بر رسالهٔ وضعیه قاضی عضدالدین ایجی، توضیحی و گاهی به رد و ایراد می‌پردازد با در نظر گرفتن تحقیقات میرسید شریف گرگانی، تألیف شده به نام نظام المله عبدالرحیم.

آغاز: «ونسألک فائدة تملأ مائدة تنزلها من السماء یا من منّ علینا بتعلیم الأسماء و تقسیم انواع النعماء».

انجام: «و فی ظنه وضعاً لا یدفعه قوله أو المعتبر الوضع».

۵ـ حاشية شرح آداب البحث «۱۶۹ پ ـ ۲۲۹ ر» (منطق ـ عربی)

از: میر ابوالفتح بن میرزا مخدوم الحسینی العربشاهی (حدود ۹۷۶)

در این حاشیهٔ مختصر که با عناوین «قوله ـ قوله» بر یکی از شرحهای رسالهٔ آداب البحث قاضی عضدالدین ایجی است، بیشتر مطالب شارح توضیح داده شده و گاهی به رد و ایراد می‌پردازد.

آغاز: «الحمدلله علی افهام الخطاب و الصلاة و السلام علی رسوله المبعوث لاظهار الصواب.. هذه فوائد عجاب بل زوائد تدخل في الحساب».

انجام: «و فقه الله لتصحیح الاعتراض فی الاقبال و الاعراض».

۶ـ شرح الرسالة الوضعية «۲۳۱ پ ـ ۲۷۵ پ» (بلاغت ـ عربی)

از: ابوالقاسم بن ابی‌بکر لیثی سمرقندی (ق ۹)

شرح مزجی توضیحی است مشتمل بر حل مشکلات و توضیح عبارات آن، و بعد از ظهر روز دوشنبه از ماه شعبان ۸۸۸ بپایان رسیده است.

آغاز: «سبحان من أنطق بذکره اللسان تسبیحاً و تهلیلاً و فضل الانسان علی کثیر ممن خلقه تفضیلاً».

انجام: «و علی آله و اصحابه ما افتقر الانسان في تعریف مـا فـی ضـمیره الی البیان..».

۷ـ مناسک الحج «۲۷۸ پ ـ ۳۳۳ ر» (فقه ـ عربی)

از: ابو منصور حسن بن زین‌الدین عاملی (۱۰۱۱)

به شمارهٔ (۱۶۹۱) رجوع شود.

نستعلیق و نسخ با چند خط، رساله اول و دوم بتاریخ ماه رمضان ۱۰۰۸ در احمدآباد و مقابله شده است. چهار رسالهٔ بعد از سدهٔ یـازدهم. رسالهٔ آخر سال ۱۰۲۷ و مقابله شده است، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول مهرهای مربع «المتوکل علی‌الله عبده محمد هاشم» و «محمد رضا الموسوی» و در صفحهٔ آخر مهر بیضوی «محمد حسین» دیده میشود، جلد تیماج قرمز ضربی.

۳۳۳گ، سطور مختلف، ۱۶/۵×۱۰ سم

(۹۹۰۰)

مجموعه:

۱ـ الاضحویة «۳ پ ـ ۳۷ ر» (فلسفه ـ عربی)

از: شیخ الرئیس حسین بن عبدالله بن سینا (۴۲۸)

بحثهای فلسفی است پیرامون معاد و احوال آدمیان پس از مرگ، تقدیم شده به الشیخ الامین السید ابوبکر محمد بن عبدالله، در هفت فصل بدین تفصیل:

الفصل الاول: في ماهیة المعاد.

الفصل الثانی: فی اختلاف الآراء فیه.

الفصل الثالث: فی مناقضة الآراء الباطلة فیه.

الفصل الرابع: في الانية الثابتة من الانسان.

الفصل الخامس : في أنه غير قابل للفساد و أنه جوهر سرمدي.

الفصل السادس : فی وجود المعاد.

الفصل السابع : فی تعریف احوال طبقات الناس بعد الموت.

آغاز : «افاض الله علی روح الشیخ الأمین فی الدارین انوار الحکمة و طهر نفسه من ادناس الطبیعة و آتاه من النقاء ما یفیء».

انجام : «و اصلاح ما وقعت فیه من الزلة منعماً انشاءالله تعالی».

۲ـ اسرار الصلاة «۳۸ پ ـ ٤٦ ر» (فلسفه ـ عربی)

از : شیخ الرئیس حسین بن عبدالله بن سینا

به شمارهٔ (۲۸٦) رجوع شود.

۳ـ مرآة المحققین «٤٧ پ ـ ٧٤ ر» (عرفان ـ فارسی)

از : شیخ محمود بن امین الدین شبستری (۷۳۰)

به شمارهٔ (۱۱۰) رجوع شود.

٤ـ القضاء و القدر «۷۵ پ ـ ۹۱ پ» (فلسفه ـ عربی)

از : کمال الدین عبدالرزاق بن احمد بن ابی‌الغنائم کاشانی (۷۳۰)

به شمارهٔ (۳٦٦٦) رجوع شود.

نستعلیق، کاظم خسروی (پایان رساله سوم)، رمضان ۱۰۶۴ (پایان رساله دوم)، عناوین شنگرف، رسالهٔ سوم را میرزا ابراهیم مقابله کرده و برگ آخر بخط محمد باقر بن محمد اشرف حسینی و بتاریخ یکشنبه هشتم جمادی‌الاول ۱۰۵۵ نوشته شده است، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۹۱ گ، ۱۵ س، ۱۷×۹/۵ سم

(۹۹۰۱)

المختصر (فی شرح التلخیص) (بلاغت ـ عربی)

از : سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (۹۱) رجوع شود.

نسخ، حسام‌الدین بن سیف‌الدین بخاری، پنجشنبه دوم جمادی‌الاول ۸۳۱، عناوین و نشانی متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، در پنج صفحه قبل از کتاب فواید متفرقه و رسالهٔ استعاره سمرقندی آمده است، جلد تیماج مشکی.

۱۴۷ گ، ۲۳ س، ۱۲/۵×۱۷/۵ سم

(۹۹۰۲)

مفتاح الحساب (حساب ـ عربی)

از : غیاث الدین جمشید بن مسعود بن محمود طبیب کاشانی (۸۳۲)

مسائلی که یک حساب‌دان باید از فن حساب و هندسه بهره داشته باشد با جداولی توضیحی برای آنها، به نام مغیث الدین الغ بیک گورکان، در یک مقدمه و پنج مقاله دارای ابواب مشتمل بر فصول پرداخته و بسال ۸۲۹ بپایان برده است.

عناوین مقدمه و مقالات چنین است:

المقدمة: في تعريف الحساب و العدد و اقسامه.

المقالة الأولى : في حساب الصحاح، دارای شش باب.

المقالة الثانية : في حساب الكسور، دارای دوازده باب.

المقالة الثالثة : في طريق حساب المنجمين، دارای شش باب.

المقالة الرابعة : في المساحة، دارای یک مقدمه و نه باب.

المقالة الخامسة : فی استخراج المجهولات بالجبر و المقابلة، دارای چهار باب.

آغاز : «الحمدلله الذي توحد بابداع الآحاد و تفرد بتأليف صنوف الأعداد و الصلاة على خير خلقه محمد اشفع الشافعين يوم التناد».

انجام : «رابع الأعشار بعينه مثل مامر و ذلک المطلوب، و هذا آخر ما اردنا ايراده فی هذا الکتاب..».

نسخ، محمد باقر بن محمد هاشم، سه‌شنبه از ربیع‌الثانی ۱۲۸۱، عناوین شنگرف و بیشتر اشکال ترسیم نشده است، بر فراز صفحهٔ اول مهر کتابخانه مهندس بغایری دیده میشود، جلد پارچه قرمز.
۱۲۴ گ، ۱۸ س، ۱۷×۱۰/۵ سم

(۹۹۰۳)

شرح دعاء السمات (دعا ـ عربی)

از : سید کاظم بن قاسم حسینی رشتی (۱۲۵۹)

شرح مزجی است با تفسیر و تأویلهای مخصوص روش رشتی، و کشف رموز و اسراری که گوید در الفاظ دعا نهفته شده و وی بر آنها دست یافته که بدرخواست ملا علی اصغر بن لطفعلی خراسانی نیشابوری نگاشته شده و روز یکشنبه پنجم ماه شعبان ۱۲۳۷ در مسجد کوفه بپایان رسیده است.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. ان المولی الأفخر و النور الأزهر ذا الفهم السليم و الادراک المستقیم و العالم العامل».

انجام : «ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی شرح هذا الدعاء علی نهج الاجمال و الاختصار و صلّی‌الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین..».

نسخ، محمد بن محمد علی بن مرتضی بن ابی‌الحسن حسینی عریضی یزدی، سال ۱۲۹۰ در قریه «رود» از قرای نیشابور برای آخوند ملا

محمد حسین، جلد پارچه.
۶۲گ، ۱۳ س، ۱۷×۱۰/۵ سم

(۹۹۰٤)

تحفه حاتمیه **(اسطرلاب ـ فارسی)**

از : شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (۲٤۸۹) رجوع شود.

نستعلیق، محمد اسحاق قمی، هفدهم جمادی الثانی ۱۱۰۴ در بیجاپور در لشکر عالمگیر پادشاه اورنگ زیب، جلد پارچه.
۴۶گ، ۱۲ س، ۱۷×۱۰ سم

(۹۹۰۵)

مقامات الظاهر و الباطن **(فلسفه ـ عربی)**

از : سید کاظم بن قاسم حسینی رشتی (۱۲۵۹)

به شمارهٔ (۹۰٤۲) رجوع شود.

نسخ، میر علی تبریزی، سال ۱۲۲۳، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد و شنگرف و در پایان نسخه چند فایده افزوده شده است، جلد تیماج مشکی عطف و حواشی قهوه‌ای.
۱۶گ، ۱۲ س، ۱۷×۱۱ سم

(۹۹۰٦)

الوجیزة **(رجال ـ عربی)**

از : ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

به شمارهٔ (۷۰) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ سیزدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، روی صفحهٔ اول تملک محمد رضا بن علی محمد بهاری دیده میشود، جلد تیماج قرمز.

۴۲ گ، ۱۹ س، ۱۶/۵×۱۰ سم

(۹۹۰۷)

الصحیفة السجادیة (دعا ـ عربی)

از : حضرت سجاد علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب علیهم‌السلام

به شمارهٔ (۵) رجوع شود.

نسخ معرب، از سدهٔ دوازدهم، عناوین و ترجمه فارسی زیر سطرها شنگرف، ملحقات بخطی دیگر و ترجمه ندارد، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد و بیشتر حاشیه‌ها به فارسی می‌باشد، قبل از کتاب برگهائی است دارای چند دعا و فایده، نسخه اندکی از موریانه آسیب دیده است، جلد تیماج مشکی.

۲۹۵ گ، ۱۸ س، ۱۷×۱۰ سم

(۹۹۰۸)

تفضیل البشر علی الملائکة (اعتقادات ـ عربی)

از : معین الدین بن صفی الدین حسنی حسینی (ق ۹)

بحثها و رد و ایرادهائی است پیرامون اینکه آیا ملائکه بر بشر فضیلت دارند یا بعکس، و مؤلف در این موضوع رأی قاطعی ندارد گرچه پیامبر اکرم را بهترین مخلوقات می‌داند و معتقد است که این جهت می‌تواند دلیل بر افضلیت بشر باشد. بیشتر این رساله بر مبانی عقلی است و مؤلف از احادیث اهل‌سنت نیز بهره برده

وبسال ۸٦۹ در مدینه نگاشته شده دارای یک مقدمه و دو مقصد و یک خاتمه می‌باشد بدین تفصیل:

المقدمة: فی بیان الاختلافات فی المسئلة.

المقصد الأول: فی البحث عن ادلة مفضل الملک.

المقصد الثانی: فی بیان حجة مفضلی البشر رداً و ایراداً.

الخاتمة: فی بیان ما هو الحق.

آغاز: «ایاک نحمد یا مقوم الحقایق و ایاک نعبد یا مقسم الخلایق نشکرک یا واهب الوجود موجود و نثنی علیک یا مفضل البعض بخواص الماهیات و الوجود».

انجام: «و قد ختمت رسالتی وکان ختامها مسک..».

نسخ، از سدهٔ سیزدهم، در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۳۳گ، ۱۴ س، ۱۷/۵×۱۲ سم

(۹۹۰۹)

قانون محاکمات حقوقی **(متفرقه ـ فارسی)**

از: ؟

هشتصد و دوازده ماده قانونی است مصوبه سال ۱۳۰۲ با تطبیق آنها با موازین و فقه اسلامی و نظارت نظار مجلس شورای ملی که در کمیسیون عدلیه تصحیح و تصویب گردیده است.

آغاز: «قانون موقت تصرفات در قانون اصول محاکمات حقوقی.. ماده واحده ـ مواد قانون اصول محاکمات راجع به محاکم صلحیه».

انجام: «نسبت به بی‌حق بودن هریک از طرفین به هرکدام تعلق می‌یابد».

نسخ، ۱۹ ذی‌القعده ۱۳۲۹، عناوین با مشکی نشانی دارد، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۱۹۷ گ، ۱۲ س، ۱۷×۱۱ سم

(۹۹۱۰)

شرح هدایة الحکمة (فلسفه ـ عربی)

از : کمال الدین حسین بن معین الدین میبدی یزدی (ق ۱۰)

به شمارهٔ (۷۱۲) رجوع شود.

نستعلیق، شعبان ۹۸۳، نشانی متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده وگاهی حاشیه‌نویسی دارد، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۷۵ گ، ۲۱ س، ۱۷/۵×۱۰ سم

(۹۹۱۱)

الأمان من اخطار الأسفار و الأزمان (معارف عمومی ـ عربی)

از : رضی الدین علی بن موسی ابن طاوس حلی (٦٦٤)

به شمارهٔ (١١٦) رجوع شود.

نسخ، محمد باقر اصفهانی، از سدهٔ سیزدهم، عناوین شنگرف، روی برگ اول تملک میرزا حسین بن محمد تقی نوری طبرسی بتاریخ ۱۲۸۰ دیده میشود، جلد تیماج قرمز.
۱۴۶ گ، ۱۲ س، ۱۵×۱۰ سم

(۹۹۱۲)

الموجز فی الطب (طب ـ عربی)

از : علاء الدین علی بن ابی الحزم قرشی مشهور به ابن نفیس (٦٨٧)

به شمارهٔ (۲۲۲۵) رجوع شود.

انجام افتاده: «فاذا فرغ من الماء فلا یحبسن عن علاجه..».

نستعلیق، از سدهٔ نهم، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، قبل ازکتاب پنج برگ دارای فواید متفرقه و تملک ملک علی بن محمد بن حیدر می‌باشد، جلد تیماج قهوه‌ای.
۱۵۲ گ، ۱۶ س، ۱۵/۵×۱۱/۵ سم

(۹۹۱۳)

شرح کبری (منطق ـ فارسی)

از: ابو البقاء بن عبدالباقی حسینی

به شمارهٔ (۵۲۱) رجوع شود.

آغاز افتاده: «صحیح و سقیم است و میزان اعتدال منحرف و مستقیم».

نسخ، محمد بن عزیزالله ملقب به نورالدین، شوال ۹۷۶، متن با شنگرف نوشته شده است، جلد تیماج مشکی.
۱۲۲ گ، ۱۶ س، ۱۶/۵×۹ سم

(۹۹۱٤)

الوافیة (اصول ـ عربی)

از: ملا عبدالله بن محمد بشروی تونی (۱۰۷۱)

به شمارهٔ (۱۳۰) رجوع شود.

نسخ، محمد علی بن احمد یزدی، سال ۱۱۹۵، روی برگ اول مهرهای مربع کاتب «عبده محمد علی» و «المتوکل علی‌الله عبده محمد علی» و وقفنامه کتاب بتاریخ ۱۲۵۵ دیده میشود.
۱۲۶ گ، ۱۵ س، ۱۷×۱۰/۵ سم

(۹۹۱۵)

الصحیفة السجادیة (دعا ـ عربی)

از : امام سجاد علی بن الحسین بن علی بن ابی‌طالب علیهم‌السلام

به شمارهٔ (۵) رجوع شود.

نسخ معرب و ترجمه فارسی زیرنویسها نستعلیق شنگرف، از سدهٔ دوازدهم، صفحه‌ها مجدول به شنگرف و لاجورد و در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول تملک علی بن محمد محسن با مهر بیضوی «یا علی اعلی» و تملکی بدون نام با مهر بیضوی «یا حسینعلی ادرکنی» و وقفنامه کتاب بتاریخ هجدهم محرم ۱۲۴۶ دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۰۸ گ، ۸ س، ۱۸×۱۰/۵ سم

(۹۹۱۶)

مجموعه :

۱ ـ کاشفة الحال عن وجه الاستدلال «۱ پ ـ ۳۶ ر» (متفرقه ـ عربی)

از : ابن ابی‌جمهور محمد بن علی بن ابراهیم احسائی (پس از ۹۰۶)

به شمارهٔ (۴۷۰۰) رجوع شود.

۲ ـ الاربعون حدیثاً «۳۶ پ ـ ۶۱ ر» (حدیث ـ عربی)

از : شهید اول محمد بن مکی عاملی (۷۸۶)

به شمارهٔ (۹۰۰۶) رجوع شود.

پس از این دو رساله در مجموعهٔ حاضر دعاها و روایتها و فواید متفرقه‌ای آمده است که کاتب آنها را از منابع مختلف انتخاب کرده و بدون تنظیم نوشته است.

نسخ، محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، سال ۱۰۹۳، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج مشکی عطف تیماج قرمز.
۹۴ گ، سطور مختلف، ۱۷×۱۳ سم

(۹۹۱۷)

تاریخ کرمان (تاریخ ـ فارسی)

از : ؟

گزارش بسیار مختصری است از رویدادهای شهر کرمان و نواحی آن و احوال حکام آن سامان، از عصر تسلط افاغنه در روزگار شاه سلطان حسین صفوی تا سال ۱۲۶۹.

آغاز : «در زمان سلطنت شاه سلطان حسین صفوی در سال ۱۱۲۳ محمود افغان غلیجانی از راه سیستان بتسخیر کرمان و اصفهان کمر بست».

انجام : «بریدی سبک سیر به امامعلی خان سرتیپ که در بم بود فرستاد».

نستعلیق، زین‌العابدین مهرجی، ۱۳۱۵/۳/۲۵ ش، جلد مقوائی عطف پارچه قرمز.
۷۵ گ، ۱۰ س، ۱۷/۵×۱۱/۵ سم

(۹۹۱۸)

مثنوی در توحید (شعر ـ فارسی)

از : حاج کریم خان بن ابراهیم کرمانی (۱۲۸۸)

پیرامون دو هزار بیت در توحید و خداشناسی با دلایل عقلی و آوردن بعضی از داستانهای عرفانی و وقایع امتان بعضی از پیامبران گذشته.

آغاز:

ای منزه بردار پرده در وی بهر پرده در و از پرده در
چون سرایم من سیاست کان سپاس درقیاس‌است و تو بیرون‌از قیاس (۱)

انجام:

تا نسازی هتک این استار را کی توانی دیدن اسرار را

نستعلیق، صادق نراقی، پنجشنبه دوازدهم ربیع‌الاول ۱۲۹۶ بجهت سرکار محمد کاظم خان، در صفحهٔ آخر مهر بیضوی کاتب «محمد صادق» دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت سبز.

۸۵گ، ۱۲ س، ۱۰/۵×۱۷/۵ سم

(۹۹۱۹)

کشف الریبة عن احکام الغیبة (اخلاق ـ عربی)

از: شهید دوم زین الدین بن علی عاملی (۹٦٦)

به شمارهٔ (٤٤٤) رجوع شود.

نسخ، محمد براغوش، سال ۱۳۳۰، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۴۱گ، ۱۷ س، ۱۱×۱۷/۵ سم

(۹۹۲۰)

مجموعه:

۱ـ المشاعر «۵ پ ـ ۳۸ پ» (فلسفه ـ عربی)

۱ـ این سرآغاز با سر آغاز مثنوی «موسی و خضر» وقار شیرازی برابر است (فهرست منزوی: ۳۲۴۷) و در اواسط این مثنوی چند داستان از حضرت موسی نیز آمده و باید با دقت با آن سنجیده شود.

از : ملا صدرا محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰)

به شمارهٔ (۳۸) رجوع شود.

در این نسخه پس از صفحه اول دو برگ سفید است.

۲ـ الرعایة فی شرح البدایة «۳۹ پ ـ ۹۹ ر» (درایه ـ عربی)

از : شهید دوم زین‌الدین بن علی عاملی (۹٦٦)

به شمارهٔ (۱۱۹) رجوع شود.

۳ـ شرح قصیدة ابن‌سینا العینیة «۱۰۲ ر ـ ۱۱۰ ر» (فلسفه ـ عربی)

از : سدید الدین سمنانی

شرح فلسفی است بر قصیده عینیه معروف ابن‌سینا در نفس «هبطت الیک من المحل الأرفع» با رد و ایراد در بعض آراء وی و شارح گوید که شرح بعضی از فضلا را بر این قصیده که دیده‌ام کافی نبود و بدرخواست صاحب حقی به نگارش این شرح مبادرت ورزیدم.

آغاز : «الحمدلله العلي الجبار العزیز القهار الذي أنشأ الجواهر العقلیة والنفوس القدسیة آیات و شواهد لذوی الأفکار».

انجام : «فهذا ما أردنا ایراده و الحمدلله علی حسن حمده و الصلاة علی محمد و آله».

٤ـ جهة القبلة «۱۱٦ پ ـ ۱۱۸ پ» (فقه ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (۱۰٤) رجوع شود.

انجام افتاده : «انما یجوز التعویل فی تحصیل جهة القبلة علی الظن..».

٥ـ جبر و اختیار «۱۲۷ پ ـ ۱٥٤ پ» (فلسفه ـ فارسی)

از : خواجه نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (٦٧۲)

به شمارهٔ (۹۷۱) رجوع شود.

٦ـ الدرة «۱۵۸ پ ـ ١٦٤ ر» (منطق ـ عربی)

از: شمس‌الدین محمد بن علی بن محمد شریفی گرگانی (۸۳۸)

به شمارهٔ (٥٨٤٤) رجوع شود.

۷ـ آداب البحث «١٦٤ پ ـ ١٦٩ پ» (منطق ـ عربی)

از: شمس‌الدین محمد بن اشرف حسینی سمرقندی (نزدیک ٦٠٠)

به شمارهٔ (٩٦٣٣) رجوع شود.

انجام افتاده: «یجب أن یکون موجباً بالذات لأنه لو کان فاعلاً بالاختیار..».

نستعلیق و نسخ با چند خط و در تواریخ مختلف، رسالهٔ اول بخط محمد حسین کزازی، جمادی‌الثانی ۱۲۶۴. کتاب دوم نوروز علی بن گلمحمد، شنبه هفدهم محرم ۱۲۷۷. رسالهٔ ششم بتاریخ ۱۲۷۴. جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۶۹گ، سطور مختلف، ۱۱/۵×۱۷/۵ سم

(۹۹۲۱)

المطول (فی شرح التلخیص) (بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (٥٨٦) رجوع شود.

نستعلیق، سال ۹۷۵، عناوین و نشانی متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و مختصری حاشیه‌نویسی دارد، در حاشیه صفحه چهارم وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۱۳۱۶ با مهر بیضوی «محمدرضابن علی‌بن محمد جعفر» و در صفحهٔ آخر تملک محمود بن رستم همدانی بتاریخ جمادی ۱۲۶۳ با مهر بیضوی ناخوان وی دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۰۲گ، ۱۹ س، ۱۸×۱۰/۵ سم

(۹۹۲۲)

هیئت فارسی (الفتحیه) (هیئت ـ فارسی)

از : علاءالدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹)

به شمارهٔ (٤٣) رجوع شود.

نستعلیق، حسین بن صالح، دوشنبه بیست و نهم صفر ۱۰۱۱، عناوین و نشانیها و اشکال شنگرف، روی برگ اول و در صفحهٔ آخر مهرهای مربع و بیضوی «عبده محمد الحسینی» و «عبده محمد اسماعیل بن محمد حسین الحسینی» و «یا محمد» و «فتحعلی» دیده میشود، جلد مقوائی، عطف تیماج قهوه‌ای.

۴۵ گ، ۱۳ س، ۱۸/۵×۱۳ سم

(۹۹۲۳)

الوافیة فی شرح الکافیة (نحو ـ عربی)

از : رکن‌الدین حسن بن محمد بن شرفشاه استرابادی (۷۱۷)

به شمارهٔ (٤١٠١) رجوع شود.

نسخ، محمد بن محمد حسین طبسی، پنجم ذی‌القعده ۱۰۴۵، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول و در صفحهٔ آخر تملک محمد رضا بن محمد مهدی هندی با مهر مربع «افوض امری الی الله عبده محمد رضا» و «یا امام رضا» و تملک محمد افضل بن نامی با مهر بیضوی «محمد افضل» و مهر مربع «العبد المذنب محمد علی» دیده میشود، جلد تیماج قرمز.

۲۴۶ گ، ۱۷ س، ۱۷×۹/۵ سم

(۹۹۲۴)

الرسالة المحمدية (حساب - عربی)

از: علاءالدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹)

در قواعد کلی حساب و مساحت با مثالهائی برای مسائل و جدولهای توضیحی، مختصر و به نام سلطان محمد فاتح عثمانی هنگامی که قوشچی از طرف حسن‌الطویل به رسالت نزد وی آمده بود تألیف شده است. این رساله در دو فن و هر کدام دارای چند مقاله مشتمل بر ابواب و فصول می‌باشد بدین تفصیل:

الفن الاول: فی علم الحساب، در یک مقدمه و پنج مقاله:

المقدمة: في التعريفات.

المقالة الأولى: فی حساب اهل الهند.

المقالة الثانية: في طريق حساب المنجمين.

المقالة الثالثة: في الجبر و المقابلة.

المقالة الرابعة: فی استخراج المجهولات بطريق الخطأين.

المقالة الخامسة: فی قواعد شتى من علم الحساب.

الفن الثانی: فی علم المساحة، در یک مقدمه و سه مقاله:

المقدمة: فی التعريفات.

المقالة الاولى: فی مساحة الخطوط و السطوح المستوية.

المقالة الثانية: فی مساحة السطوح المستديرة.

المقالة الثالثة: فی مساحة الأجسام.

آغاز: «الحمدلله الأحد الصمد المنزه عن الشريک و العدد و الصلاة على رسوله مرکز دائرة الرسالة و قطب فلک النبوة».

انجام: «ثم یمسح المخروطین و ینقص الأقل من الأکثر لیبقی مساحة ما أردناه».

نسخ، نزدیک عصر مؤلف، عناوین و اشکال شنگرف، در برگی قبل از کتاب و روی برگ اول و در صفحه آخر تملک محمد تقی با مهر مربع «الهی بحق علی.. محمد تقی» و تملک محمد صادق بن محمد یوسف حسنی حسینی طباطبائی تبریزی بتاریخ ۱۲۲۶ با مهر مربع «الراجی محمد صادق الحسینی» و تملک ابوالبقا بن محمد یوسف مطیعی اردبیلی بتاریخ ۱۷ شعبان ۱۰۵۴ و چند مهر مختلف دیده میشود.

۱۰۱ گ، ۱۱ س، ۱۷×۱۲/۵ سم

(۹۹۲۵)

اجازة الحدیث (اجازه ـ عربی)

از: جلال الدین محمد بن حسین خیرالدین زهدی ازطوابی (ق ١٤)

نگاشته شدهٔ برای فرزندش سید محمد بن محمد بن حسین از طوابی (از ایالات قسطمونی ـ ترکیه)، مشتمل بر اسناد نگارنده تا صحابه و حضرت پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله، بتاریخ بیست و نهم ذی‌القعده ۱۳۲۵. در پایان این اجازه اجازه دیگری الحاق شده از خود جلال‌الدین برای فرزندش در اسناد وی به صحیح بخاری با همان تاریخ.

آغاز: «الحمدلله الذي علق العلم ودیعة فی عنق العلماء و جعل رجال مسالکه امناء ورثة الانبیاء و الصلاة و السلام علی من امر الامة بطلبه».

انجام: «و تضاعف قدره في طریقه آمین..».

نسخ زیبا، عناوین و نامها شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و شنگرف و مشکی وصفحهٔ اول دارای سرلوح بی‌ارزش، تاریخ اجازه بخط مجیز

با مهر دائری وی «محمد جلال‌الدین» در پایان آمده است، جلد تیماج مشکی ضربی زرین.
١٨ گ، ١٥ س، ٢٠×١٣ سم

(٩٩٢٦)

زبدة الحقایق (تمهیدات) (عرفان ـ فارسی)

از: عین القضاة عبدالله بن محمد همدانی (٥٢٥)

به شمارهٔ (٨٠٧٦) رجوع شود.

آغاز افتاده: «که فرأیت نفسی عنده کالجرة عند البحر العظیم، خود را نزد وی چنان دیدم که سبوئی نزد دریای عظیم».

نسخ، از سدهٔ هشتم، عناوین و عبارتهای عربی شنگرف یا ثلث درشت، در دو برگ قبل از کتاب چند بیت شعر و خط میرزا جعفر سلطان القرائی تبریزی دیده میشود، جلد دو رو تیماج قهوه‌ای.
٨٠ گ، ٢٧ س، ١٨/٥×١١ سم

(٩٩٢٧)

اسئلة القرآن و اجوبتها (علوم قرآن ـ عربی)

از: شمس‌الدین محمد بن ابی‌بکر بن عبدالقادر رازی (٦٦٦)

به شمارهٔ (٩٥٢) رجوع شود.

نسخ، مسعود بن الیاس بن رضا طلمش، ماه ذی‌الحجه ٧٨٧، عناوین شنگرف، در حاشیه تصحیح شده وگاهی حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول تملک عمادالدین علی شریف استرابادی (قاری) دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
١٨٩ گ، ١٩ س، ١٩×١٣/٥ سم

(۹۹۲۸)

کتاب دعا (دعا ـ فارسی)

از : ؟

دارای چند دعا و حرز با ذکر فواید آنها به فارسی در حاشیه صفحه‌ها.

آغاز : «حرز مبارک علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام، تحصنت بذی الملک و الملکوت و اعتصمت بذی العزة و الجبروت».

نسخ معرب زیبا و عبارتها فارسی در حاشیه نستعلیق خوش، احمد نیریزی (خطاط مشهور)، سال ۱۱۱۶ در اصفهان، صفحه‌ها مجدول به زر و شنگرف و مشکی و لاجورد و بین سطرها زرین دندان موشی و زمینه بیشتر صفحه‌ها رنگ شده است، صفحهٔ اول دارای سرلوح رنگین و حاشیه این صفحه و صفحه دوم باگل و بوته نقش شده است، جلد روغنی رنگی نفیس.

۱۷ گ، ۷ س، ۱۹/۵×۱۳ سم

(۹۹۲۹)

صلاة اللیل (فقه ـ عربی)

از : شیخ غلامرضا عرفانیان یزدی

در فضیلت نماز شب و فضل نمازگزار و آداب آن، چنانکه در روایات اهل‌بیت علیهم‌السلام آمده با بعضی از بحثهای فقهی مربوط به روایات نقل شده، تألیف شدهٔ در سه مقام و یک خاتمه بدن تفصیل:

المقام الاول : فیما ورد في فضلها و فضل مصلیها.

المقام الثانی : في وقت صلاة اللیل.

المقام الثالث: في عدد صلاة الليل وكيفيتها.

الخاتمة: فيها سبع تنبيهات.

نسخ، بخط مؤلف و برگها یک رو نوشته شده است، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۸۸ گ، سطور مختلف، ۲۰×۱۶ سم

(۹۹۳۰)

هدیة المؤمنین و تحفة الراغبین (فقه ـ عربی)

از: سید نعمت‌الله بن عبدالله موسوی جزائری (۱۱۱۲)

به شمارهٔ (۳۹۰۱) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ دوازدهم، برگ اول و پنج برگ آخر نونویس است، عناوین شنگرف و بعضی از فرازها در حاشیه به فارسی ترجمه شده، روی برگ اول وقفنامهٔ کتاب بتاریخ جمادی‌الثانی ۱۳۱۶ با مهر بیضوی «محمد رضا بن علی بن محمد جعفر» دیده میشود، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۹۹ گ، ۱۲ س، ۱۹/۵×۱۵ سم

(۹۹۳۱)

مجموعه:

۱ـ شرح خلاصة الحساب «۲ ر ـ ۵۰ پ» (حساب ـ فارسی)

از: ؟

ترجمه و شرح توضیحی مختصری است بر «خلاصة الحساب» شیخ بهاءالدین عاملی که در روزگار وی نگاشته شده. عناوین مطالب را آورده و شرح می‌کند با نقل مطالبی اندک از کتابهای دیگر.

آغاز افتاده: «پنجاه و شش شد و این حاصل الضرب هفت است در هشت، قاعده ضرب آحاد در مائین».

انجام: «عبارت مصنف را مد ظله در آخر این کتاب نقل کرده، قال المصنف قد وقع للحکماء الراسخین في هذا الفن..».

۲ـ النافع یوم المحشر فی شرح الباب الحادی عشر «۵۱ پ ـ ۹۳ ر»

(کلام ـ عربی)

از: فاضل مقداد بن عبدالله سیوری حلی (۸۲٦)

به شمارهٔ (٦) رجوع شود.

۳ـ الارشاد فی معرفة حجج‌الله علی العباد «۹٤ پ ـ ۲۵٦ ر»

(تاریخ معصومین ـ عربی)

از: شیخ مفید محمد بن محمد بن النعمان عکبری بغدادی (٤۱۳)

به شمارهٔ (۱۰۵۵) رجوع شود.

از آغاز کتاب تا مقداری از نامه‌های حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام در نسخه نوشته نشده است.

کتاب اول و دوم نستعلیق، جمال‌الدین محمد بن نظام‌الدین انصاری، کتاب اول سال ۱۰۱۳ و کتاب دوم یکشنبه ۲۴ صفر ۱۰۱۵ در ساری.
کتاب سوم نسخ، همان جمال‌الدین، بیستم محرم ۱۰۳۴، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۲۵۶ گ، سطور مختلف، ۱۹/۵×۱۳ سم

(۹۹۳۲)

الفصول المهمة فی اصول الائمة (حدیث ـ عربی)

از: شیخ محمد بن الحسن حر عاملی (۱۱۰٤)

احادیث کلیات احکام شرعی را در ابواب مختلف فقه و بعضی از احکام دیگر، با تصریح به مصدر و اسانید آنها، در ابوابی که مؤلف می‌گوید هزار باب خواهد شد، از کتابهای مورد اعتماد و اصول معتبره انتخاب شده و اگر در بابی احادیث کمی نقل شده تفصیل را به کتاب «وسائل الشیعه» خود حوالت داده است. در آغاز مقدمه‌ایست دارای دوازده فائده در کلیات علم حدیث و تکلیف و مانند اینها.

در این نسخه تا احکام اموات آمده است.

آغاز: «الحمدلله الذي عرفنا نبذة من الاصول الكلية و فتح لنا بها أبواب العلم بالأحكام الجزئية و الصلاة و السلام على محمد و آله خير البرية».

نسخ، سال ۱۰۰۲، عناوین شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.
۱۹۴ گ، ۱۷ س، ۱۱/۵×۱۸/۵ سم

(۹۹۳۳)

مجموعة شعرية (شعر - عربی)

از: ؟

بیشتر قصیده‌های این مجموعه دربارۀ حضرات معصومین علیهم‌السلام می‌باشد که بدون تنظیم گرد آورده شده است. نام شاعران این جنگ: ابن قاضی الزیدانی، السید الحمیری، الحیانی، احمد بن شمس، السید جمال‌الدین، الصاحب بن عباد، الشیخ حسین الحارثی العاملی، الشیخ علی بن زین‌الدین الصغیر، ابن ابی‌الحدید، صفی‌الدین حلی.

آغاز:

کم قدر ما یثبت المتجلد — و بقلبه للوجد نار توقد
احبابنا ما حیلتی صبری فنی — و هو اوکم متزاید متجدد

نسخ، دارای چند یادداشت و تملک بتاریخهای ۱۱۷۷ـ۱۱۸۲، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.
۷۷ گ، سطور مختلف، ۲۰×۱۲/۵ سم

(۹۹۳٤)

التوضیح فی حل غوامض التنقیح (اصول ـ عربی)

از: صدر الشریعة الثانی عبیدالله بن مسعود محبوبی بخاری (۷۵۰)

به شمارهٔ (۲۲۵۷) رجوع شود.

نستعلیق، جمعه ۱۹ صفر ۹۲۶، عناوین و نشانی متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، چند صفحهٔ قبل و پایان نسخه دارای مطالب متفرقه می‌باشد، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.
۱۶۶ گ، ۱۷ س، ۱۸/۵×۱۳/۵ سم

(۹۹۳۵)

الطراز المنقوش فی محاسن الحبوش (تاریخ ـ عربی)

از: علاءالدین محمد بن عبدالباقی بخاری مکی (ق ۱۰)

در فضائل و مناقب احباش (حبشیها) و بعضی از رویدادهای تاریخی و سوابق دینی آنها، گرفته شدهٔ از دو رسالهٔ جلال‌الدین سیوطی در این موضوع «رفع شان الحبشان» و «ازهار العروش في أخبار الحبوش»، تقدیم شده به شریف مکه سید حسین بن شریف حسن بن ابی‌نما بن برکات و آخر ماه رجب ۹۹۹ در مکه بپایان رسیده و در سال ۹۹۱ بدان شروع کرده بود.

این کتاب دارای یک مقدمه و چهار باب مشتمل بر فصول و یک خاتمه می‌باشد

بدین تفصیل:

المقدمة : فی اصل الحبوش و سبب سواد لونهم.

الباب الأول : فیما یدل علی فضل الحبوش.

الباب الثانی : فیما یدل علی فضل النجاشي.

الباب الثالث: فی من عرف اسمه من الصحابة الحبوش.

الباب الرابع : في أهل الأدب فی الحبوش.

الخاتمة : فیما قیل فی لعوط الحبوش و شروطهم.

آغاز : «الحمدلله الذي خلق الانسان من صلصال من ماء مسنون و فضل بعضه علی بعض فهم بذلک یتفاوتون».

انجام :

ویتم مهجتی لکن بشرط   وکان الشرط آخره سلامه

نسخ، سالم بن سعدالله بن عمر بن ثامر، چهارشنبه ۱۲ ذی‌القعده ۱۲۷۴ در بندر کلکته، عناوین شنگرف و در پایان کتاب چند تقریظ نیز افزوده شده است، جلد مقوائی عطف و گوشه‌ها گالینگور نارنجی.

۷۰ گ، ۱۵ س، ۱۹×۱۵ سم

(۹۹۳۶)

شرح سی فصل (تقویم ـ فارسی)

از : ؟

به شمارهٔ (۸۲۷۰) رجوع شود.

نستعلیق، سال ۹۲۳، عناوین و اشکال شنگرف، جلد مقوائی عطف پارچه قرمز.

۳۱ گ، ۱۲ س، ۱۸×۱۲/۵ سم

(۹۹۳۷)

مشکاة محمدیه (اخلاق ـ فارسی)

از : حاج میرزا آقاسی عباس بن مسلم ایروانی (۱۲۶۵)

در چگونگی نظم بلاد و سیاست عباد و دستورهای اخلاقی عرفانی برای زمامداران کشور، با آوردن احادیثی کوتاه و تک‌بیتی‌های مناسب گفتارها، تقدیم شده به نایب‌السلطنه و مشتمل بر دوازده فصل کوتاه است بدین مضامین:

فصل اول : در بیان سبب ترکیب و منافع آن.

فصل دوم : در اسباب بقاء طبیعی و صناعی.

فصل سوم : مدینه فاضله احتیاج به عدل در حقوق دارد.

فصل چهارم : تمدن یکی از اسباب بقاست.

فصل پنجم : بقا احتیاج به تحصیل مقتضیات و رفع موانع است.

فصل ششم : در آداب محاربه است.

فصل هفتم : در رفع موانع داخلیه است.

فصل هشتم : در بیان مایه معیشت است.

فصل نهم : در استفاده نابجا از تمدن.

فصل دهم : ناظم تمدن باید آگاهی داشته باشد.

فصل یازدهم : در ادراک نفس قوی.

فصل دوازدهم : در طریق کسب و ریاضت است.

آغاز : «لک الحمد یا ذا الجواد و المجد و العلی.. و الصلاة و السلام علی انبیائک و اولیائک، و بعد ناله را هرچند می‌خواهم پنهان برکشم».

انجام:

هرچه گویم عشق از آن برتر بود عشق امیرالمؤمنین حیدر بود

نستعلیق خوش، چنگیز، سال ۱۲۶۳، عبارتهای عربی زرین و شنگرف و عناوین فصل‌ها شنگرف در زمینه زرین با نقش، صفحهٔ اول دارای سرلوح و بین سطرها در صفحهٔ اول و دوم زرین دندان موشی، جلد دو رو تیماج رو سبز عطف و حواشی و پشت قهوه‌ای.

۳۶گ، ۹ س، ۲۰×۱۱/۵ سم

(۹۹۳۸)

تحفة الزائر (زیارت ـ فارسی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

در فضیلت و آداب ادعیه و کیفیت زیارت حضرات معصومین علیهم‌السلام که در احادیث اهل‌بیت علیهم‌السلام روایت شده و در کتابهای معتبر نقل گردیده است، این کتاب را ضمن یک مقدمه و دوازده باب دارای فصول و یک خاتمه گرد آورده با توضیحاتی به عناوین «مؤلف گوید» و در ماه صفر ۱۰۸۵ بپایان برده است.

مختصر عناوین کتاب چنین است:

مقدمه: در آداب سفر.

باب اول: در ثواب زیارت و تعمیر قبور معصومین.

باب دوم: در کیفیت زیارت رسول‌خدا و فاطمه زهر و ائمه بقیع.

باب سوم: در زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام.

باب چهارم: در فضیلت نجف اشرف و کوفه و آب فرات.

باب پنجم: در زیارت سیدالشهداء علیه‌السلام.

باب ششم: در فضیلت حائر و تربت امام حسین علیه‌السلام.

باب هفتم : در زیارت مطلقه آن حضرت.

باب هشتم : در زیارت مخصوصه آن حضرت.

باب نهم : در زیارت امام کاظم و رضا و محمد تقی علیهم‌السلام.

باب دهم : در زیارت ائمه سامراء.

باب یازدهم : در آداب استشفاء به تربت و جز آن.

باب دوازدهم : در آداب نیابت در زیارت و زیارت اولاد ائمه و صلحا.

آغاز : «کبوتر ستایشی که از بروج مشیده افواه حامدان آهنگ، در و بام صوامع مسامع قدسیانرا شاید مفیض الانواری را سزاست».

انجام : «التماس دعا و زیارت دارم در حال حیات این مجرم و بعد از وفات..».

نسخ، از سدهٔ دوازدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف، روی برگ اول و در صفحهٔ آخر تملک محمد حسین بن حاج آقا بزرگ لاهیجی بتاریخ پنجشنبه ۲۹ محرم ۱۲۵۰ و مهرهای مربع «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد حسین» و «شد خادم سبط ثقلین عبده کربلائی محمد حسین» و «عبده محمد حسین رئیس الامرا» دیده میشود، جلد دو رو روغنی فرسوده.
۲۶۱ گ، ۲۲ س، ۱۹×۱۲ سم

(۹۹۳۹)

تحریر اصول الهندسة و الحساب (هندسه ـ عربی)

از : نصیر الدین محمد بن محمد بن الحسن طوسی (۶۷۲)

به شمارهٔ (۱۶۶۳) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ نهم، عناوین و اشکال شنگرف و در اواخر نسخه ترسیم نشده است، سه برگ اول نونویس است، جلد تیماج مشکی.
۱۹۷ گ، ۱۵ س، ۱۸/۵×۱۲/۵ سم

(۹۹٤۰)

طهارة الاعراق فی تحصیل الاخلاق (اخلاق - عربی)

از: ابو علی احمد بن محمد رازی معروف به ابن مسکویه (٤۲۱)

در اخلاق عملی و تهذیب نفس و کسب سعادت، بر مبانی فلسفی و شواهدی از گفته‌های فلاسفه با آوردن بعضی از آیات و احادیث در بحثهای کتاب، در هفت مقاله بدین تفصیل:

المقالة الأولی: فی حقیقة النفس و فضائلها و رذائلها.

المقالة الثانية: في حقيقة الخلق.

المقالة الثالثة: فی الفرق بین الخیر و السعادة.

المقالة الرابعة: فی أن الفضائل قد تصدر من غیر السعداء.

المقالة الخامسة: فی أصناف المحبة.

المقالة السادسة: في حفظ صحة الروح.

المقالة السابعة: في طريق معالجة امراضها.

این کتاب را به نام «طهارة النفس» و «تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق» نیز نامیده‌اند.

آغاز: «اللهم انا نتوجه الیک و نسعی نحوک و نجاهد نفوسنا فی طاعتک و نرکب الصراط المستقيم الذي نهجت لنا الی مرضاتک».

انجام: «و لیس یتم أحدهما الا بالآخر، هذا آخر المقالة السابعة و هي تمام الکتاب».

نسخ زیبا، احمد بن محمد هزار جریبی، ربیع‌الثانی ۱۳۲۷ بدستور میرزا محمد رضا مستوفی، عناوین شنگرف یا لاجورد، صفحه‌ها

مجدول به زر و مشکی و لاجورد و صفحهٔ اول دارای سرلوح رنگین، کاغذ ترمه و نسخه نفیس می‌باشد، جلد روغنی نقاشی شده.
۱۲۴ گ، ۱۵ س، ۱۱×۱۸/۵ سم

(۹۹٤۱)

مجموعه:

۱ـ مبادیء الوصول الی علم الأصول «۱ پ ـ ٤۹ پ» (اصول ـ عربی)
از: علامهٔ حلی حسن بن یوسف بن المطهر (۷۲٦)
به شمارهٔ (٤) رجوع شود.

۲ـ تهذیب الوصول الی علم الأصول «۵۰ پ ـ ۱٦۱ پ» (اصول ـ عربی)
از: علامهٔ حلی حسن بن یوسف بن المطهر
به شمارهٔ (۱۱۹) رجوع شود.

نسخ، کتاب اول بخط حسن بن عبدالله بن علی بن محمد بن کمال‌الدین، پنجشنبه ششم شعبان ۹۸۱. کتاب دوم بخط حیدر بن حسین بن علی بن نعمة، اوایل ذی‌القعده ۹۷۷، عناوین شنگرف وگاهی حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول و صفحهٔ آخر مهر مربع «عبده سید حسین الحسنی الحسینی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا فرسوده.
۱۶۱ گ، ۱۱ س، ۱۲×۱۸/۵ سم

(۹۹٤۲)

تخمیس القصیدة الازریة (شعر ـ عربی)
از: ابوالمحاسن جابر بن عبدالحسین کاظمی (۱۳۱۳)
قصیدهٔ ازریة، قصیده هائیه معروفی است در مناقب حضرات معصومین

علیهم‌السلام از اشعار شیخ محمد کاظم ازری بغدادی. این مخمس برای حدود ششصد بیت از قصیده است که یافته‌اند و باقی قصیده از بین رفته است.

این مخمس «درر اللآلی» نیز نامیده شده است.

شمس حسن کالشمس زاد ضحاها　　کم اماطت عن اللیالی دجاها

قلت اذ لاح للعیون سناها　　لمن الشمس فی قباب قباها

شف شمس الدجی بروج ضیاها

نستعلیق، پنجم صفر ۱۳۱۴، جلد تیماج سبز.

۷۸ گ، ۱۱ س، ۱۸×۱۱ سم

(۹۹۴۳)

المختصر (فی شرح التلخیص)　　(بلاغت ـ عربی)

از: سعدالدین مسعود بن عمر تفتازانی (۷۹۳)

به شمارهٔ (۹۱) رجوع شود.

نسخ، محمد بن محمد حسینی توقانی، غره جمادی الآخر ۷۸۴ برای حسام‌الدین مشهور به خلافی، متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، در برگ قبل از کتاب از نسخهٔ دیگری از مختصر می‌باشد، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۴۶ گ، ۲۱ س، ۱۸/۵×۱۳/۵ سم

(۹۹۴۴)

مجموعه:

۱ ـ الصحیفة السجادیة «۱ پ ـ ۷۳ پ»　　(دعا ـ عربی)

از: حضرت سجاد علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب علیهم‌السلام

به شمارهٔ (۵) رجوع شود.

۲ـ ملحقات الصحیفة السجادیة «۷۵پ ـ ۱۷۹ر» (دعا ـ عربی)

از: محمد تقی بن مظفر صوفی قزوینی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۸۳۷۰) رجوع شود.

نسخ معرب، محمد مؤمن بن محبعلی صحاف سمنانی، کتاب اول پنجشنبه هنتم ربیع‌الاول ۱۰۲۳ وکتاب دوم بیستم جمادی‌الاول ۱۰۲۵، عناوین و نشانیها شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، در پایان صحیفه اجازه‌ایست که صوفی برای کاتب بتاریخ سه‌شنبه ۱۴ شعبان ۱۰۲۴ در جامع سمنان نوشته است و در پایان کتاب دوم نیز اجازه‌ایست از صوفی برای همو، روی برگ اول تملک شیخ عباس کرمانشاهی در همدان بتاریخ جمادی‌الثانی ۱۳۳۶ با مهرهای بیضوی «عبده عباس بن ابراهیم» و «فخر الواعظین» و در صفحهٔ آخر مهر بیضوی «عبده حسن رضا» دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۱۸۹ گ، ۱۶ س، ۱۸/۵×۱۰ سم

(۹۹٤۵)

الاربعون حدیثاً (حدیث ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (٦۵) رجوع شود.

نسخ به چند خط، از عصر مؤلف، عناوین شنگرف، روی برگ اول تملک ریحان‌الله بن جعفر موسوی با مهر بیضوی وی دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۲۵ گ، سطور مختلف، ۱۸/۵×۱۲ سم

(۹۹۴۶)

مجازات الآثار النبویة (حدیث ـ عربی)

از : شریف رضی محمد بن الحسین موسوی بغدادی (۴۰۶)

جمله‌ها و الفاظ مجازی که در احادیث حضرت پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله آمده یا در آنها نوعی از استعاره بکار برده شده، در این کتاب با اختصار شرح شده و توضیحات لغوی و بلاغتی نیکوئی است برای رفع ابهام از بسیاری از گفته‌های آنحضرت. این کتاب را شریف رضی بروش کتاب دیگرش در مجازات قرآن نگاشته و در تنظیم الفاظ و جمله‌ها روش مرتبی ندارد بلکه مقطعی از روایتی را نقل کرده و شرح می‌نماید.

آغاز نسخه : «أما بعد حمدالله سبحانه بمحامده التی یستحقها و اختصاص نبیه محمد و آله الطاهرین بالصلوات التی هم أهلها».

انجام افتاده : «و قد خرجنا في صدر هذا الکتاب من عهدة التکفل..»

نسخ، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، روی برگ اول تملک عبدالله بن ابراهیم نجفی بتاریخ ۱۱۳۲ در اصفهان دیده میشود، جلد تیماج قرمز عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای.

۱۳۸ گ، ۱۸ س، ۱۹/۵×۱۲/۵ سم

(۹۹۴۷)

کلمات علی علیه‌السلام (ادب ـ عربی)

از : ؟

مؤلف، ضمن کاوش در گفتار بزرگان دین و حکما و فلاسفه، کتاب نهج‌البلاغه را

یافت و چون در خطب و نامه‌های آن گفتارهای بسیار بلیغ یافت، گفته‌های کوتاهی را از آن انتخاب کرد و در این کتاب بترتیب حروف آغاز آنها تنظیم نمود. گویا آنچه در این کتاب آمده از نهج‌البلاغه تجاوز نمی‌کند.

آغاز: «الحمدلله ناقل اولیائه من شکوک ظلم العمی و حامل اعدائه عن سلوک لقم الهدی الذی خلع علی المصطفین من عباده خلع الرضوان والتقی».

انجام: «یستدل علی حلم الرجل بقلة کلامه و علی مروته بکثرة انعامه».

نسخ، ابراهیم بن محمد اللیث حسینی نجفی، ماه رمضان ۹۸۱، فواصل کلمات دوائر شنگرف، روی برگی قبل از کتاب مهر دائری «عبده الراجی آقا میرزا» و در صفحهٔ اول و آخر مهر دائری «توکلی علی خالقی. گرفته در دو عالم ذیل احمد. سید محمود بن سید محمد» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۴۲ گ، ۱۲ س، ۱۸×۱۱/۵ سم

(۹۹٤۸)

الوجیزة (فقه ـ فارسی)

از: ملا محمد جعفر بن محمد صفی فارسی آباده‌ای (ق ۱۳)

به شمارهٔ (٥۲۸) رجوع شود.

نستعلیق، محمد حسین بن اسماعیل همدانی، سال ۱۲۴۶، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، جلد تیماج قهوه‌ای.

۹۵ گ، ۱۲ س، ۲۰×۱۲ سم

(۹۹٤۹)

حاشیة حاشیة الخطائی علی المختصر (بلاغت ـ عربی)

از: شهاب‌الدین عبدالله بن حسین یزدی (۹۸۱)

به شمارهٔ (۹٤) رجوع شود.

نستعلیق، از سدهٔ یازدهم، عناوین شنگرف و در حاشیه تصحیح شده است، روی برگ اول تملک عبدالکریم بن میرزا محمد تبریزی و تملکی بدون نام با مهر دائری «المتوکل علی‌الله الغنی محمد..» دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۶۵ گ، ۲۳ س، ۱۹×۱۰ سم

(۹۹۵۰)

علل الشرائع و الأحکام (حدیث ـ عربی)

از : شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه قمی (۳۸۱)

به شمارهٔ (۵۷۰) رجوع شود.

نسخ، محمد رضا بن قطب‌الدین اشکذری، چهارم ربیع‌الثانی ۱۰۶۳، عناوین شنگرف، روی برگ اول تملک عبدالجواد شیرازی و تملکی بدون نام بتاریخ ۱۲۳۷ با مهر بیضوی «الله الخالق عبده موسی بن محمد جعفر» و وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۲۴ شعبان ۱۳۱۸ با مهر بیضوی «محمد رضا بن علی بن محمد جعفر» دیده میشود، جلد دو رو تیماج قهوه‌ای.

۲۸۳ گ، ۱۵ س، ۲۰×۱۲/۵ سم

(۹۹۵۱)

مجموعه :

۱ ـ الاعتقادات «۲ پ ـ ٤۱ پ» (اعتقادات ـ عربی)

از : شیخ صدوق محمد بن علی ابن بابویه قمی (۳۸۱)

به شمارهٔ (۹۳) رجوع شود.

۲ـ الاعتقادات «۴۲ پ ـ ۴۷ پ» (اعتقادات ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (۱۰۰۳) رجوع شود.

۳ـ التنبیهات العلیة علی وظائف الصلاة القلبیة «۴۸ پ ـ ۱۰۸ ر» (فقه ـ عربی)

از: شهید دوم زین‌الدین بن علی عاملی (۹۶۶)

به شمارهٔ (۳۲) رجوع شود.

۴ـ ذبائح اهل الکتاب «۱۰۸ پ ـ ۱۱۵ پ» (فقه ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی

به شمارهٔ (۱۰۰۳) رجوع شود.

۵ـ خلاصة الحساب «۱۱۶ پ ـ ۱۴۴ ر» (حساب ـ عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی

به شمارهٔ (۴۳) رجوع شود.

۶ـ حساب «۱۴۴ پ ـ ۱۸۴ ر» (حساب ـ فارسی)

از: علاءالدین علی بن محمد قوشچی (۷۷۹)

به شمارهٔ (۶۵۶۶) رجوع شود.

۷ـ سی فصل «۱۸۴ پ ـ ۲۰۷ ر» (تقویم ـ فارسی)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن الحسن طوسی (۶۷۲)

به شمارهٔ (۴۳) رجوع شود.

۸ـ تجوید قرآن کریم «۲۰۸ پ ـ ۲۲۹ پ» (تجوید ـ فارسی)

از: سید محمد بن علی بن محمد حسینی

مختصری است در قواعد تجوید و چگونگی خواندن قرآن مجید در یک مقدمه و شش باب دارای فصول و یک خاتمه بدین تفصیل:

مقدمه : در اصطلاحات و وجوب تعلم تجوید.

باب اول : در مخارج و صفات حروف.

باب دوم : در بیان مد و قصر.

باب سوم : در بیان ادغام و اخفا و اظهار حروف.

باب چهارم : در تفخیم و ترقیق حروف.

باب پنجم : در بیان هاء کنایه و احکام آن.

باب ششم : در بیان وقف.

خاتمه : در علامات مختلف.

آغاز : «الحمدلله الذي هدانا للایمان و رزقنا مجاورة نبیه و تلاوة القرآن.. اما بعد چنین گوید افقر عبادالله الغنی».

انجام : «پس بنابراین رمزی که در مصاحف نویسند بیست باشد».

نسخ و نستعلیق، کتابهای اول بخط سبحانعلی حافظ تبریزی، سال ۱۰۵۵. کتاب آخر بخط محمود بن محمد معصوم شریف حسینی بروجردی، جمعه چهارم صفر ۱۰۵۶، عناوین و اشکال شنگرف، روی برگ اول چند شعر و یادداشت و تملک لطفعلی فانی بتاریخ رجب ۱۲۸۸ با مهر دائری «هو الباقي و انا الفانی» و تملک ظهیرالدین محمد بن ابراهیم بتاریخ ۱۳۲۰ با مهر «و اتخذنا ابراهیم خلیلا» دیده میشود، جلد تیماج سبز.

۲۲۹ گ، سطور مختلف، ۱۹×۱۲/۵ سم

(۹۹۵۲)

ریاض المتهجدین (دعا ـ فارسی)

از : رضی‌الدین محمد بن محمد شفیع مستوفی (ق ۱۱)

به شمارهٔ (۷۸۹) رجوع شود.

نسخ، نزدیک عصر مؤلف و برگ اول و آخر نونویس و بتاریخ ۲۲ جمادی‌الاول ۱۳۱۲ نوشته شده است، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۲۵ گ، ۱۴ س، ۱۹×۱۱/۵ سم

(۹۹۵۳)

حاشیة شرائع الاسلام (فقه ـ عربی)

از: محقق کرکی علی بن عبد العالي عاملی (۹٤۰)

به شمارهٔ (۱۱۵۵) رجوع شود.

نسخ، از عصر مؤلف، عناوین در نیمهٔ اول نسخه شنگرف و باقی آن نوشته نشده است، برگ اول نونویس است، روی برگ اول تملک عبدالله بن نجم‌الدین با مهر بیضوی «انی عبدالله» دیده میشود، جلد تیماج قرمز.

۲۸۵ گ، ۱۷ س، ۱۹×۱۲/۵ سم

(۹۹٥٤)

الشافی فی شرح الکافی (حدیث ـ عربی)

از: ملا خلیل بن غازی قزوینی (۱۰۸۹)

به شمارهٔ (۲۳۳٤) رجوع شود.

کتاب طهارت تا باب استبراء حائض می‌باشد.

نسخ، نزدیک عصر مؤلف، متن روایات معرب و عناوین شنگرف، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و صفحه اول دارای سرلوح، روی برگی قبل از کتاب تملک علی شیخ‌الاسلام و نشانی استعاره رضا بن محمد مهدی حسنی حسینی طباطبائی (بحرالعلوم) دیده میشود، جلد

دو رو تیماج رو قرمز پشت قهوه‌ای.
۹۶گ، ۱۷ س، ۱۸/۵×۱۲ سم

(۹۹۵۵)

بهارستان (ادب ـ فارسی)

از: نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی (۸۹۸)

به شمارهٔ (۷۱۲۰) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ یازدهم، صفحه‌ها مجدول به شنگرف، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا فرسوده.
۹۴گ، ۱۷ س، ۱۷/۵×۱۰ سم

(۹۹۵۶)

هیئت فارسی (الفتحیه) (هیئت ـ فارسی)

از: علاءالدین علی بن محمد قوشچی (۸۷۹)

به شمارهٔ (۴۳) رجوع شود.

نسخ، محمد کاظم بن محمد علی دزماری، سال ۱۱۶۷، عناوین و اشکال شنگرف، روی برگ اول و در صفحهٔ آخر مهر بیضوی «محمد صدرالدین بن عبدالباقی القاضی» دیده میشود، جلد تیماج قرمز.
۶۳گ، ۱۴ س، ۲۰×۱۳ سم

(۹۹۵۷)

شرح بیست باب (اسطرلاب ـ فارسی)

از: نظام‌الدین عبدالعلی بن محمد بیرجندی (۹۳۴)

به شمارهٔ (۱۰۱۵) رجوع شود.

نستعلیق، سال ۹۷۶، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز.

۱۵۴ گ، ۱۷ س، ۱۸/۵×۱۲/۵ سم

(۹۹۵۸)

حاشیة تحریر القواعد المنطقیة **(منطق - عربی)**

از : میر سید شریف علی بن محمد گرگانی (۸۱٦)

به شمارهٔ (٤۱۱۳) رجوع شود.

نسخ، محمد شفیع الحافظ، بیستم جمادی‌الاخر ۱۰۹۰، عناوین شنگرف، روی برگ اول چند یادداشت و تملک پاک شده و وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۱۳۲۰ دیده میشود، جلد دو رو تیماج رو قهوه‌ای پشت قرمز.

۹۸ گ، ۱۶ س، ۱۸/۵×۱۱ سم

(۹۹۵۹)

مجموعه:

۱ - قطف الثمر فی رفع اسانید المصنفات فی الفنون و الاثر «۱ پ - ۳۸ ر» (اجازه - عربی)

از : شیخ صالح بن محمد العمری الفُلّانی (ق ۱۳)

اجازه‌ایست مفصل شامل بر تعداد شیوخ مؤلف و اجازات و اسانید آنها به کتابهای حدیث و فنون مختلف علمی، کتابهای مختلف نام برده شده و استادانی که آن کتابها نزدشان خوانده شده ذکر می‌کند و اسناد هریک را می‌آورد. تبییض این

اجازه در سال ۱۲۰۳ بپایان رسیده است.

آغاز: «الحمدلله الذي رفع قدر من وقف ببابه و وصل من انقطع لعزجنابه و أسند اموره لأهل الأثر و اربابه».

انجام: «انتهی ما جمعناه فی هذه الاوراق، الحمدلله ولي التوفيق..».

۲ـ حصول الرفق بوصول الرزق «٤١ ر ـ ٤٦ ر» (حدیث ـ عربی)

از: جلال‌الدین عبدالرحمن بن ابی‌بکر سیوطی (۹۱۱)

روایاتی که مشتمل بر اذکار و افعال جالب روزی می‌باشد، با ذکر منبع آنها و حذف اسانید در این رساله درد و فصل گرد آورده شده بدین عناوین:

الفصل الاول: فیما ورد من الأذکار و الدعوات.

الفصل الثانی: فیما ورد من الأفعال.

آغاز: «الحمدلله وکفی.. وبعد فقد سألنی سائل عما ورد فی الحدیث من الأذکار و الافعال الجالبة للرزق لیلازمها من ضاق علیه رزقه».

انجام: «و جعل فی بیته أو حانوته کثر الله خیره و رزقه، والحمدلله وحده..».

نسخ، عبدالقادر بن محمد ابوبکر، سال ۱۲۸۲، عناوین شنگرف، پس از کتاب اول اجازه‌ایست در یک صفحه که ناصرالدین عبدالقادر بن صبغة الله بتاریخ هنتم ربیع‌الاول ۱۲۸۲ برای کاتب مجموعه نوشته است، در برگ (۴۹) اجازه‌ایست که کاتب برای دو فرزندش محمد غوث و محمد ابوبکر بتاریخ ۲۷ رمضان ۱۳۱۳ با مهر بیضوی «عبدالقادر» نوشته است، پس از این چند برگ است دارای مطالب متفرقه، جلد مقوائی عطف و گوشه‌ها گالینگور قرمز.

۵۳ گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۶/۵ سم

(۹۹٦۰)

سبحة الابرار (شعر ـ فارسی)

از : نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی(۸۹۸)

به شمارهٔ (۸٦٤۹) رجوع شود.

نستعلیق خوش (احتمال داده شده که بخط میر علی هروی باشد)، بیستم صفر ۹۷۹، عناوین لاجورد و صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد و صفحهٔ اول دارای سرلوح می‌باشد، در سه صفحه قبل از کتاب و یک برگ پس از آن اشعار و تملکی بدون نام بتاریخ جمادی‌الاول ۱۲۱۱ دیده میشود، برگها حاشیه‌سازی شده است، جلد تیماج قهوه‌ای بدون متوا.

۱۳۱ گ، ۱۲ س، ۲۲×۱۳ سم

(۹۹٦۱)

اجازة الحدیث (اجازه ـ عربی)

از : ابو عبدالرحمن محمد شاکربن عمر توقادی (ق ١٤)

این اجازه را توقادی برای شاگردش عمر لطفی بن محمد العثمانجقی که سالها به درس وی حاضر شده، بسال ۱۳۲۷ نوشته است.

آغاز : «الحمدلله الذی شرح صدور العلماء لأنواع العلوم النافعة و وشح نحورهم بجواهر الفنون اللامعة».

نسخ زیبا، نامها شنگرف و فواصل جمله‌ها دوایر زرین، صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف و صفحهٔ اول دارای سرلوح کم‌ارزش، نام مجیز و تاریخ اجازه در پایان بخط وی با مهر دائری «محمد شاکر» می‌باشد، جلد تیماج مشکی.

۸ گ، ۱۵ س، ۲۲×۱۳/۵ سم

(۹۹۶۲)

اجازة الحدیث (اجازه - عربی)

از: علی نقیب بن محمد بروسوی (ق ۱٤)

این اجازه برای یکی از شاگردان مجیز به نام سید عمر حفظی بن محمد شکری قویلحصاری معروف به زورنال‌زاده بتاریخ نهم جمادی‌الاخر ۱۳۱۸ نگاشته شده است.

آغاز افتاده: «شهادة منجیة فی الآخرة منه التوفیق و الهدایة و منه البدایة و الیه النهایة، و نشهد أن سیدنا و سندنا محمد».

نسخ، پشت برگ آخر امضاء و تاریخ بخط مجیز علی نقیب بن محمد بن عثمان آینه کولی بروسوی با مهر دائری وی «علی نقیب» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.
۱۲ گ، ۱۵ س، ۲۱/۵×۱۷ سم

(۹۹۶۳)

نصاب نظام (لغت - فارسی)

از: نظام‌الدین

بتقلید از «نصاب الصبیان» ابونصر فراهی چند قطعه سروده شده و سراینده با طنز و آوردن لغات مخصوص عربی از اوضاع روزگار خود نکوهش می‌کند و بعضی از بزرگان عصر را مسخره می‌نماید. نام نظام در پایان قطعه پنجم آمده است (طبع موزون نظام اندر هجا اندر دعا).

آغاز:

به بحر تقارب نمودم شنای — بدیدم که طرزی نمانده بجای

فـعول فـعول فـعول فـعول بدین طرز نوشد مـرا رهـنمای

نستعلیق، حبیب‌الله، ۲۸ ربیع‌الثانی ۱۳۳۳، لغات شنگرف و نسخه تقدیم شده به مهندس سرتیپ عبدالرزاق بغایری می‌باشد، جلد تیماج زرد.
۴ گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۷ سم

(۹۹٦٤)

اجازه الحدیث (اجازه ـ عربی)

از: محمود حمدی بن محمد امین قیصری (ق ١٤)

این اجازه بسال ۱۳۲۲ برای حاج حافظ محمد توفیق بن ابوبکر نوشهری نوشته شده و مجیز در آن مشایخ و طرق روایتی خود را ذکر کرده است.

آغاز: «الحمدلله الذي علمنا ما لم نعلم و اسعدنا بتعليم العلوم و اكرم و الصلاة و السلام على محمد المرشد للأمم».

نسخ زیبا، فواصل کلمات زرین و صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و شنگرف، صفحهٔ اول دارای سرلوح کم ارزش و امضاء و تاریخ در پایان بخط مجیز با مهر بیضوی وی «محمود حمدی» می‌باشد، جلد تیماج زرد.
۹ گ، ۱۳ س، ۲۱/۵×۱۳/۵ سم

(۹۹٦٥)

اجازة الحدیث (اجازه ـ عربی)

از: سید احمد شاکر بن خلیل اسلامبولی (ق ١٤)

این اجازه برای نظام‌الدین علی نظمی بن عبدالرحیم فاروقی شیروانی بتاریخ ۱۳۰۸ نوشته شده و دیباچه و متن آن همان اجازه ابوعبدالرحمن محمد شاکر

توقادی می‌باشد با اندک تغییری در بعضی از الفاظ آن، و در پایان اجـازه قـرائت «دلائل الخیرات» از اسلامبولی برای نظمی افزوده شده است.

نسخ، فواصل دوائر زرین و صفحه‌ها مجدول به زر و مشکی و صفحهٔ اول دارای سرلوح زرین کم‌ارزش، در پایان خط مجیز و مهر دائری وی «احمد شاکر» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۱۵ گ، ۱۱ س، ۲۰×۱۳ سم

(۹۹٦٦)

اجازة الحدیث (اجازه ـ عربی)

از : حاج احمد بن خضر بن عمر نجاتی مرزیفونی (ق ١٤)

در این اجازه که برای عـبدالله بـن مـصطفی قـره‌چه ویـرانـی بـتاریخ اوایـل جمادی‌الآخر ١٣١٤ نوشته شده، نگارنده استادان خود را و آنچه نزد آنها خوانده است آورده و به شاگرد خود اجازه حدیث می‌دهد.

آغاز : «الحمدلله الذي علمنا ما لم نعلم.. و بعد فیقول العبد المستفیض من فیوض الکاملین المتقید من حسن عنایات الفاضلین».

نسخ زیبا، عثمان نوری افندی در مدرسه سلیمانیه، نـامها شـنگرف و فواصل دوایر زرین، صفحه‌ها مجدول به زر و شنگرف و صـفحهٔ اول دارای سرلوح کم ارزش، نام مجاز بخط نجاتی و مهر دائری وی در صفحهٔ آخر «احمد نجاتی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۱۴ گ، ۱۵ س، ۲۱×۱۳ سم

(۹۹٦٧)

اجازة الحدیث (اجازه ـ عربی)

از : یعقوب بن عثمان سامی (ق ١٤)

این اجازه برای مصطفی افندی بن ولی الدرامه وی بسال ۱۳۱۰ با متن اجازه ابی عبدالرحمن محمد شاکر توقادی نوشته شده و مجیز اجازه روایت «دلائل الخیرات» را در ذیل این اجازه افزوده است.

نسخ، عناوین شنگرف و تاریخ و نام مجیز بخط وی با مهر دائری «یعقوب سامی» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۹ گ، ۱۵ س، ۲۱/۵×۱۳/۵ سم

(۹۹۶۸)

جنگ (متفرقه ـ فارسی و عربی)

از : ملا محمد تقی بن مقصود علی مجلسی (۱۰۷۰)

برگهای پراکنده‌ایست دارای احادیث و اشعاری از شاعران معروف و بعضی از مطالب علمی و عرفانی نقل شده از کتابهای مختلف که مرحوم مجلسی بسالهای ۹۷۲ـ۱۰۲۸ آنها را گردآورده است. بیشتر این جنگ فارسی و بعضی نقلها عربی می‌باشد.

آغاز : «من المصباح الکبیر، دعاء السحر فی شهر رمضان، روی ابوحمزة الثمالی قال کان علی بن الحسین سید العابدین علیه‌السلام».

نسخ، و نستعلیق، بخط مجلسی، سطرها راسته و چلیپا، با هر برگی یک برگ سفید برای حفظ آن گذاشته شده، در چند صفحه قبل از جنگ معرفی آن با فهرست مطالب از آقای فخرالدین امینی نصیری آمده است، روی برگ اول تملک مبارک بن علی بن عبدالله بن ناصر بن حمیدان الجارودی بتاریخ ۱۱۸۰ با مهر مربع وی و تملک فرزندش عبدالله بتاریخ ۱۲۳۴ دیده میشود، جلد ترمه عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای.

۱۲۳ گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۵ سم

(۹۹۶۹)

مجموعه:

۱- ربع «۱ پ - ۱۱ پ» (نجوم - فارسی)

از: نظام‌الدین عبدالقادر بن حسن رویانی لاهیجی (ق ۹)

هیجده باب کوتاه است در «ربع» که آلتی نجومی است با بیان چگونگی استفاده از آن در اعمال مختلف نجومی و استخراج تقویم، بدین عناوین:

باب اول: در معرفت القاب ربع.

باب دوم: در بیان ارتفاع گرفتن ربع.

باب سوم: در معرفت ساعات.

باب چهارم: در معرفت طالع از ربع.

باب پنجم: در معرفت ارتفاع از طالع.

باب ششم: در ارتفاع میل آفتاب.

باب هفتم: در معرفت صبح و شفق.

باب هشتم: در معرفت ظل از ارتفاع.

باب نهم: در معرفت عرض بلد.

باب دهم: در معرفت تقویم آفتاب.

باب یازدهم: در معرفت طالع از ربع مخترع.

باب دوازدهم: در معرفت ارتفاع طالع از ربع مخترع.

باب سیزدهم: در معرفت تسور البیوت.

باب چهاردهم: در معرفت طالع البروج ببلد.

باب پانزدهم: در معرفت طالع سال مستقبل از سال ماضی.

باب شانزدهم : در معرفت ارتفاع قطب فلک البروج از ربع مخترع.

باب هفدهم : در معرفت طالع زمان شهری.

باب هجدهم : در معرفت سمت از ارتفاع و ارتفاع از سمت.

آغاز : «این مختصری است در معرفت ربع مشتمل بر هجده باب که بنده جانی عبدالقادر رویانی برسم مطالعه عزیزان».

انجام : «نظر کنند که هرکدام دوایر افتاده است از دوایر سموت چند بود».

۲ ـ اسطرلاب زورقی «۱۱ پ ـ ۱٤ ر» (نجوم ـ فارسی)

از : ؟

ده باب کوتاه است در اسطرلاب زورقی که مانند آسمانی است ایستاده و زمین متحرک، بعکس اسطرلابهای دیگر، با چگونگی بهره گیری از آن، بدین تفصیل:

باب اول : در بیان آلات و خطوط آن.

باب دوم : در استخراج ساعات مستوی و معوق.

باب سوم : در استخراج طالع.

باب چهارم : در اعمال لیلی.

باب پنجم : در استخراج ساعت شب.

باب ششم : در معرفت تسوید البیوت.

باب هفتم : در معرفت تعدیل النهار و تعدیل اللیل.

باب هشتم : در طول و عرض کواکب ثوابت.

باب نهم : در معرفت نهار.

باب دهم : در معرفت میل شمس.

آغاز : «الحمدلله رب‌العالمین.. این مختصری است در معرفت اسطرلاب زورقی وکیفیت عمل به آن».

انجام: «پس از موقع جزو شمس در تیر زورق تا مدار سر حمل مثل شمس جنوبی بود تا شمالی».

۳ـ قران علویین «۸۵پ ـ ۱٤۰ ر» (نجوم ـ فارسی)

از: ؟

در قرانات و یافتن چند زیج با جداولی برای توضیح مطالب، نگاشته شده بدستور محیی‌الدین بدرالدین اناری[1] به نام شاه سلطان حسین صفوی (۹۳۰)، در آن استخراج طالع سالهای قران وی و چند سال بعد تا سال ۱۱۱٤ و آنچه بدان تعلق دارد از دلایل و احکام ضمن یک مقدمه و چند فصل گفته شده است.

آغاز: «خوبترین کلامی که چون آفتاب جهانتاب و ماهتاب عالمتاب از افق متکلمان ظهور کند».

انجام: «و از حقتعالی طلب آمرزش داریم و استغفار می‌کنیم...».

نستعلیق، ابوالحسن، سوم ربیع‌الاول ۱۰۱۹، عناوین و جدولها شنگرف، روی برگ اول تملک شاهزاده ولی میرزا بتاریخ رمضان ۱۲۳۶ با مهر کتابخانه مهندس بغایری دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.

۱۴۰ گ، سطور مختلف، ۲۱×۱۱/۵ سم

(۹۹۷۰)

شرح اعتقادات بهائی (اعتقادات ـ فارسی)

از: میرزا علی بن محمد حسن تاسوئی اردکانی یزدی (ق ١٤)

شرح مختصر توضیحی نیکوئی است بر رساله «الاعتقادات» شیخ بهاءالدین

۱ـ این رساله در فهرست آقای منزوی ۲۸۱/۱ از اناری دانسته شده ولی در سرآغاز کتاب تصریح شده که وی دستور تألیف آن را داده نه اینکه خود مؤلف باشد.

عاملی، که بخشی از گفتهٔ وی را با عناوین «قال» آورده و شرح می‌کند. این کتاب بسال ۱۳۵۲ تألیف شده است.

آغاز: «خداوندی را سپاس و ستایش کردن سزاست که اگر متکلمان روزگار و سخن‌گستران نامدار در معرفت کنهش بیندیشند».

انجام:

گر نیاید بگوش رغبت کس بر رسولان پیام باشد و بس

نسخ، مرتضی غروی (فرزند شیخ شعبان گیلانی)، سال ۱۳۵۲، دارای چند حاشیه است از میرزا خلیل کمره‌ای و شیخ عباس تهرانی، جلد تیماج مشکی.

۵۵ گ، ۱۸ س، ۲۱×۱۳ سم

(۹۹۷۱)

صراط النجاة (اعتقادات ـ فارسی)

از: ملا محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰)

شرح حدیثی است که یکی از اصحاب از حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام در جنگ جمل معنی واحد را پرسیده و در این شرح موضوع قضا و قدر و جبر و اختیار و توبه و حقانیت مذهب شیعه در یک مقدمه و چهار نهر (فهرست) بیان شده است بدین تفصیل:

مقدمه: در ترجمه حدیث مذکور و اثبات توحید.

نهر اول: در بیان توبه و اقسام گناهان است.

نهر دوم: در مذاهب جبریه این امت.

نهر سوم: در مذهب مبتدعة معتزلة.

نهر چهارم :

آغاز افتاده : «و حکمت بعضی از مسائل قضا و قدر و بیان مذاهب جبریه و قدریه و اشاعره و معتزله و در باب توبه و گناهان».

نسخ، از سدهٔ سیزدهم، روی برگ اول یادداشتی از محمد بن محمد علی بن محمد بدیع تاجر اصفهانی بتاریخ چهارشنبه یازدهم جمادی‌الاول ۱۲۹۷ دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۱۱ گ، ۱۶ س، ۲۱/۵×۱۵/۵ سم

(۹۹۷۲)

منتخب حل التقویم (تقویم ـ فارسی)

از : تقی الدین ابوالخیر محمد بن محمد فارسی (ق ۱۰)

انتخاب مختصری است در یک مقدمه و مقاله دارای چند «لمعه» و خاتمه، از رسالهٔ حل‌التقویم خود فارسی که بسال ۹۲۹ انجام شده و در آن بعضی از اختیارات را نیز آورده است.

آغاز : «بعد از حمد و ثنا و دعا و صلوات، مخفی نیست که این رساله انتخابی است از حل تقویم».

انجام : «و هر وقت که کف الخضیب در وسط السما باشد هر دعا که کنند بأمر مجیب الدعوات باجابت مقرون گردد».

نسخ، دوشنبه دوم شعبان ۱۲۱۹ بجهت ملا محمد صادق نوده‌ای، عناوین شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.

۱۴ گ، ۱۶ س، ۲۰/۵×۱۵ سم

(۹۹۷۳)

حاشية حاشية الخطائی علی المختصر (بلاغت ـ عربی)

از : شهاب‌الدین عبدالله بن حسین یزدی (۹۸۱)

به شمارهٔ (۹٤) رجوع شود.

نسخ، هادی تویسرکانی، پنجشنبه نوزدهم ربیع‌الاول ۱۲۳۲ در مدرسه شهزاده بروجرد، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده وگاهی حاشیه‌نویسی دارد، در صفحهٔ آخر مهر بیضوی کاتب «المتوکل علی‌الله عبده هادی» و تملک تقی بن ابراهیم همدانی دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای بدون مقوا.
۵۵ گ، ۲۱ س، ۲۱×۱۵/۵ سم

(۹۹۷٤)

حاشية القوانين المحكمة (اصول ـ عربی)

از : میرزا موسی بن محمد جعفر مجتهد تبریزی

حاشیهٔ مفصلی است با عناوین «قوله ـ قوله» بر قوانین الاصول میرزا قمی، با رد و ایراد بر مؤلف و گفتگو در گفته‌های علمای فن، این حاشیه را خواهرزادهٔ مؤلف میرزا لطف علی بن میرزا علی تبریز پس از درگذشت وی تدوین کرده است.

نسخهٔ حاضر جزء اول کتاب و دارای مقدمات می‌باشد.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. قوله اما المقدمة ففی بیان رسم ـ الخ، قال الزمخشري في محکی کلامه عن الفائق».

نستعلیق، قاسم بن نورمحمد، شب ۲۶ ذی‌الحجه ۱۲۹۵، عناوین با مشکی نشانی دارد، در حاشیه صفحهٔ اول تملک عبدالعلی طباطبائی

دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.
۱۴۷ گ، ۲۷ س، ۱۷×۲۱/۵ سم

(۹۹۷٥)

مجموعه:

۱ـ جواهر العقول فی شرح فرائد الاصول «۱ پ ـ ۳۱ پ» (اصول ـ عربی)

از: سید ابوالقاسم بن معصوم اشکوری (۱۳۲٥)

به شمارهٔ (۲۸۳۸) رجوع شود.

قطعه‌ای از آغاز کتاب است.

۲ـ مقامات بدیع‌الزمان «۳٦ پ ـ ۸۱ ر» (ادب ـ عربی)

از: بدیع الزمان احمد بن الحسین همدانی (۳۹۸)

منشئاتی است ادبی به نثر و نظم که بعنوان «مقامات» مشهور شده و در هر مقامه داستانی را بازگو کرده به روایت از ابوالفتح اسکندری و غرض همدانی نشان دادن قدرت ادبی و قوت انشاء خود می‌باشد. این فن را بدیع‌الزمان ابداع کرده و گروه بسیاری از وی تقلید کرده‌اند.

آغاز: «حدثنا عیسی بن هشام قال دخلت البصرة و أنا من سنی فی فتاء و من الزي فی حبر و وشاء و من الغنی فی بقر وشاء».

در این نسخه چند مقامه اول آمده است.

۳ـ تخمیس مقصورة ابن درید «۸۲ پ ـ ۱۰۸ ر» (شعر ـ عربی)

از: شیخ محمد رضا بن احمد نحوی نجفی (۱۲۲٦)

مقصوره ابن درید قصیدهٔ بسیار مشهوری است در (۲۲۹) بیت که ابوبکر محمد بن حسن ابن درید ازدی بصری در مدح آل میکال سروده و در آن بعضی از فضایل

و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام را می‌آورد. شیخ نحوی این تخمیس را در مدح سید مهدی بحرالعلوم نجفی قرار داده و برای آن خطبه و مقدمه‌ای به نثر ساخته است.

آغاز خطبه: «الحمدلله الذي أطلع رياض الأدب على عبوس الأيام باسمة الثغور».

آغاز تخمیس:

مذكان مالا زال يخشى كونه — وابيض من وحف القذال جونه

قلت لها والقلب صبري عونه — اما ترى راسي حاكى لونه

طرة صبح تحت أذيال الدجى

انجام:

ما قسمي بالشم من يعرب بل — اقسم فيمن فيهم الوحي نزل

ولا اقول قول من عنهم ذهل — بل قسماً بالشم من يعرب هل

لمقسم من بعد هذا منتهى

نسخ، از آغاز سدهٔ چهاردهم، روی برگ اول تملکی بدون نام بتاریخ پنجم ربیع‌الثانی ۱۳۳۳ دیده میشود، جلد مقوائی عطف تیماج سبز.
۱۰۸ گ، ۲۱ س، ۲۱/۵×۱۶ سم

(۹۹۷٦)

مشارق الامان و لباب حقائق الایمان (اعتقادات ـ عربی)

از: حافظ رجب بن محمد بن رجب برسی حلی (پس از ۸۱۳)

به شمارهٔ (۱۷۸۱) رجوع شود.

انجام ناتمام:

انت الامـان مـن الردی　　　　انت النجاة من المهالک

انت الصراط المسـتقیم　　　　..................

نسخ، از سدهٔ سیزدهم، عناوین و نشانیها شنگرف، روی برگ اول وقفنامهٔ کتاب بتاریخ ۱۲۳۷ دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.

۲۱۰ گ، ۱۵ س، ۱۵/۵×۲۰/۵ سم

(۹۹۷۷)

کفایة المقتصد (المعتقد)　　　　(فقه ـ عربی)

از: ملا محمد باقر بن محمد مؤمن سبزواری (۱۰۹۰)

به شمارهٔ (۴۳۰۰) رجوع شود.

از کتاب وقوف و صدقات تا ارث می‌باشد.

نسخ، محمد علی بن زین‌العابدین گیلانی، پنجشنبه ششم ربیع‌الاول ۱۱۹۳ از روی خط مصنف، عناوین و نشانیها شنگرف، در آغاز نسخه فهرست کتاب در چند برگ از کاتب نیز آمده‌است، جلد تیماج مشکی.

۳۳۶ گ، ۱۶ س، ۱۷×۲۱/۵ سم

(۹۹۷۸)

البدور الزاهرة فی القراءات العشر الباهرة　　　　(قرائت ـ عربی)

از: سراج‌الدین عمر بن قاسم نشار انصاری (۹۳۸)

در قرائت قرای دهگانه و بیان اختلاف بین آنان در بعضی قواعد و الفاظ، در آغاز چند باب مختصر در حالات قاریان و قرائت استعاذه و بسمله آورده پس از آن جمله‌ها یا ألفاظی که باید قرائت آنها بیان شود بترتیب سوره‌ها از سوره فاتحه تا

پایان قرآن را آورده و کیفیت قرائت را بیان می‌کند.

آغاز: «الحمدلله الذي علم الانسان ما لم یعلم فمن شاء اهان و من شاء اکرم احمده علی ما یسروأ لهم».

انجام: «و کذا معنی قولی انا فیما تقدم و الحمدلله رب العالمین».

نسخ، زین‌العابدین بن علی عسکر جهرمی، پنجشنبه ۱۹ جمادی‌الآخر ۱۲۴۲، عناوین و آیه‌ها شنگرف، جلد تیماج مشکی عطف گالینگور سبز.

۱۰۱ گ، ۲۱ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹۹۷۹)

زبدة الأصول (اصول - عربی)

از: شیخ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (٤۷) رجوع شود.

نسخ، از روی خط مرتضی بن محمد مؤمن کاشانی، عناوین شنگرف و حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول و پشت برگ آخر تملک جمال‌الدین بن محمد حسین بتاریخ ۱۳٤۰ با مهرهای بیضوی «الراجی جمال‌الدین» و «الحلیم الکریم» و «یا محسن اغفر بمحمد علم الهدی نصیرالدین بن سلیمان» و «الراجی محمد محسن الفیضی» دیده میشود، جلد متوائی عطف تیماج مشکی.

۵۵ گ، ۹ س، ۲۰×۱۳ سم

(۹۹۸۰)

شرح ام‌البراهین (۲) (اعتقادات - عربی)

از: شریف محمد بن یوسف بن حسین سنوسی (۸۹۵)

به شمارهٔ (۲۱۰۲) رجوع شود.

نسخ، آخر جمادی‌الآخر ۹۹۸، عناوین و نشانیها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده وگاهی حاشیه‌نویسی دارد، جلد مقوائی عطف تیماج قرمز.

۵۳ گ، ۲۱ س، ۲۰/۵×۱۴/۵ سم

(۹۹۸۱)

گلشن انشا (منشئات ـ ترکی)

از : شیخ محمود بن ادهم

چون منشئاتی که به زبان ترکی فراهم آمده بود، بنظر مؤلف رکیک و سست بود این کتاب را تألیف نمود تا منشئات صحیح که برای اغراض مختلف نگاشته شده فراهم آورد. سرآغاز و بعضی از فرازهای این کتاب به فارسی است و به سلطان بایزید خان عثمانی تقدیم شده و دارای یک مقدمه و سه باب مشتمل بر فصول می‌باشد بدین تفصیل :

مقدمه : در اصول و آداب مکاتبات.

باب اول : در صحایف و رقاع.

باب دوم : در خطابات و ادعیه.

باب سوم : در مناشیر و فرمانهای سلطانی.

آغاز : «حمد فراوان و ثنای بی‌پایان سلطان عظیم‌الشان باهر البرهانی را که منشئات دیوان انشا منشور ایجاد اشیارابطغرای فرمان او تقریر گردانید».

انجام : «بنم دعاء دولت روز افزون ابد پیوند و مه اشتغال کوستره علامت شریفه اعتماد و اعتقاد ایده لر».

نستعلیق ترکی، عناوین و نشانیها شنگرف، در پایان نسخه منشئات

و اشعاری افزوده شده است، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی فرسوده.
۱۲۴ گ، ۱۷ س، ۱۳×۲۰/۵ سم

(۹۹۸۲)

نزهة الخاطر و سرور الناظر (غریب القرآن ـ عربی)

از: شیخ فخرالدین بن محمد علی طریحی نجفی (۱۰۸۷)

به شمارهٔ (۴۱۰۲) رجوع شود.

نسخ، سال ۱۱۱۵، عناوین شنگرف، جلد تیماج مشکی.
۱۶۶ گ، ۱۷ س، ۱۴×۲۰ سم

(۹۹۸۳)

مجموعه:

۱ ـ سی فصل «۱ پ ـ ۱۷ پ» (تقویم ـ فارسی)

از: خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن طوسی (۶۷۲)

به شمارهٔ (۴۳) رجوع شود.

۲ ـ مفتاح التقویم «۱۸ ر ـ ۴۹ پ» (تقویم ـ فارسی)

از: میرزا اسماعیل بن محمد علی نائینی (ق ۱۳)

مختصری است در قواعد استخراج تقویم و احکام اختیارات ایام، در یک مقدمه و سه باب دارای فصول و یک خاتمه بدین تفصیل:

مقدمه: در بیان حساب جمل.

باب اول: در علاماتی که تعلق بحساب جمل دارد.

باب دوم: در علاماتی که تعلق به آخر حروف آخر کواکب و غیره دارد.

باب سوم: در آنچه مدار تغییر ساعات خیر و شر و احکام بر آن بود.

خاتمه: در اختیارات ساعات.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین حمد بیحد و درود بیعد خداوندی را سزد که صفایح صحایف افلاک را به خانه نقش بند».

انجام: «و طریقه محترقه و خالی از تغییر خاصه که از نحس منصرف بود هیچ کاری را نشاید کردن، و الله اعلم بحقایق الامور».

نستعلیق، اسدالله بن سید میرزا بن احمد حسینی، سال ۱۲۹۹، عناوین با مشکی نشانی دارد، جلد متوائی عطف تیماج مشکی.
۵۰ گ، ۱۴ س، ۱۸/۵×۱۱/۵ سم

(۹۹۸٤)

حاشیة حاشیة الجرجانی علی شرح الشمسیة (منطق ـ عربی)

از: قره داود

به شمارهٔ (۸۲۷۱) رجوع شود.

نسخ، ربیع‌الاول ۱۲۲۷، عناوین نوشته نیست و در حاشیهٔ بعضی صفحه‌ها مطالبی افزوده شده است، روی برگ اول مهرهای بیضوی «محمدکاظم» و «الراجی محمدکاظم بن محمد حسین» دیده میشود، جلد دو رو تیماج بدون متوا رو قهوه‌ای پشت قرمز.
۲۳۹ گ، ۱۵ س، ۲۰×۱۰ سم

(۹۹۸۵)

ترجیعبند در مدح حضرت پیامبر «ص» (شعر ـ فارسی)

از: شیخ محمد معروف نودهی هندی

این ترجیعبند در بیست و هشت بند بعدد حروف و به ترتیب قافیه الفبائی هر بند

می‌باشد، سروده شدهٔ در فضائل و مناقب حضرت رسول‌اکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم با تخلص «معروف».

آغاز:

ای شده مخلوق ز نور خدا پس همه عالم ز تو گشته جدا

انجام:

یک نظر انداز بمعروف تو ذاك لعمر الله اقصی منای

نستعلیق، معروف عثمانی، بیست و دوم جمادی‌الاول ۱۲۰۶ برای فرزندش ادهم بیک، در صفحهٔ اول مهرهای دائری «هو الله الصمد الحی القیوم سلطان محمد» و «هو الله الصمد عبده سلطان محمد» دیده میشود، جلد مقوائی عطف گالینگور قرمز.

۱۲ گ، ۲۲ س، ۲۱/۵×۱۵ سم

(۹۹۸۶)

حاشیة الفوائد الضیائیة (نحو ـ عربی)

از: سید نعمت‌الله بن عبدالله موسوی جزائری (۱۱۱۲)

به شمارهٔ (۷۳۰۳) رجوع شود.

نسخ، حسن بن داود، پنجشنبه ۲۵ شوال ۱۲۲۷، عناوین و نشانیهای متن شنگرف، در حاشیه تصحیح شده، روی برگی قبل از کتاب تملک محمد بن حسن بن معصوم رضوی بتاریخ چهارشنبه ۱۵ جمادی‌الاخر ۱۲۷۰ با مهر مربع «العبد محمد بن محمد حسن الرضوی» دیده میشود، جلد تیماج مشکی.

۱۴۶ گ، ۱۷ س، ۲۱×۱۵ سم

(۹۹۸۷)

مصابیح الاحکام **(فقه ـ عربی)**

از : سید محمد مهدی بن مرتضی بحرالعلوم نجفی (۱۲۱۲)

به شمارهٔ (۷۰۰۷) رجوع شود.

کتاب طهارت است و از پایان افتاده دارد.

نسخ با چند خط، عناوین شنگرف، و در حاشیه تصحیح شده است، در برگی قبل از کتاب تملک محسن آل سید راضی حسینی و علی قمی دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۲۳۲ گ، سطور مختلف، ۲۱/۵×۱۵ سم

(۹۹۸۸)

اصول علم حیوان‌شناسی (طبیعی ـ فارسی)

از : ؟

بحثهای کلی است در حیوان‌شناسی و چگونگی ترکیب بدنی و اسکلتی حیوانها و دوران خون در بدنها و دستگاههای رویش و گوارش و پرورش آنها، در بیش از سیصد مقطع و گویا از کتابهای دارالفنون عهد ناصری باشد.

آغاز : «مقدمات اصلیه، مقصود فایده علم تاریخ طبیعی، تاریخ طبیعی علمی است که گفتگو می‌کند از وضع تشکیل اجسامی».

انجام افتاده : « ۳۱۰ قوه ژوژمان که ذکر یافت اثرش نه تنها همان مداخله‌ایست که در با خبر شدن...».

نسخ، عناوین شنگرف، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.

۱۲۳ گ، ۲۰ س، ۲۱/۵×۱۳/۵ سم

(۹۹۸۹)

مناهج الاحکام (اصول ـ عربی)

از : ملا احمد بن محمد مهدی نراقی کاشانی (۱۲٤٥)

به شمارهٔ (٦۱۳۲) رجوع شود.

نسخ، محمد بن محمد جعفر بیدگلی، پنجم ربیع‌الاول ۱۲۵۰، عناوین و نشانیها شنگرف، جلد روغنی فرسوده.

۳۱۱ گ، ۲۶ س، ۲۱×۱۴/۵ سم

(۹۹۹۰)

مجمع الاحادیث (حدیث ـ عربی)

از : سید محمد بن علی حسینی کوهکمری معروف به حجت (۱۳۷۲)

به شماره (۲۹٤۳) رجوع شود.

این جزء مشتمل بر ابوابی است در احادیثی که می‌توان قواعد کلی فقهی از آنها استفاده کرد و در جائی این احادیث گرد نیامده است.

نسخ، بخط مؤلف، جلد مقوائی عطف تیماج مشکی.

۷۰ گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۷/۵ سم

(۹۹۹۱)

هدیه نجفیه (تراجم ـ فارسی)

از : سید محمد علی بن هاشم روضاتی اصفهانی

شرح حال و بیوگرافی میر سید محمد مدرس نجف‌آبادی و سید عبدالله ثقة الاسلام و حاج شیخ مهدی نجفی مسجد شاهی را، بدرخواست حاج سید محمود

مرعشی نگاشته و روز پنجشنبه پنجم ربیع‌الاول ۱۳۹۷ بپایان برده است.

آغاز: «الحمدلله رب العالمین.. و بعد در روز چهارشنبه اربعین سال ۱۲۹۷ هاز طرف قرین الشرف عالم فاضل».

نسخ و نستعلیق، بخط مؤلف با دو نامه از وی به آقای مرعشی در آغاز رساله، جلد گالینگور قهوه‌ای.

۱۵ گ، سطور مختلف، ۲۲×۱۴/۵ سم

(۹۹۹۲)

نور الانوار درکرامات ذراری سید مختار (انساب ـ فارسی)

از: سید عبدالصمد بن صالح بن مراد مرادی نیشابوری (ق ۱۱)

در انساب و کرامات و فضائل اقطاب و صوفیان بزرگ که از سادات و ذریه حضرت پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله بوده‌اند، تألیف شده برای فرزندش سید محمد ملقب به صابرالدین و روز جمعه دهم ماه محرم ۱۰۹۹ بدان شروع کرده است. این کتاب دارای یک مقدمه و هفت باب و یک خاتمه است بدین تفصیل:

مقدمه: در معرفة الله و صفاته.

باب اول: در بیان ارسال رسل.

باب دوم: در نبذه‌ای از معجزات پیامبراکرم.

باب سوم: در ذکر شیخ عبدالقادر گیلانی.

باب چهارم: در نسب مشایخ کاکو زکریا.

باب پنجم: در نسب حسینیان آن دیار.

باب ششم: در اثبات کرامات.

باب هفتم: در موعظه و شرح حال بعضی از اولیا.

خاتمه: در بعضی قضایای مؤلف.

آغاز:

آن خداوندی که معبود است و خلاق الوجود

نام او در ابتدای جمله اشیا لازم است

انجام: «هرگاه مردم در خدمت مقبره مبرور و الدماجد شهیدم در تو دار دفنم نمایند».

نستعلیق، عبدالرحمن بن عباس بن عیسی کوله ساری، یکشنبه دوم جمادی‌الآخر ۱۳۹۱ در قریه قار از حومه سنندج، عناوین و نشانیها شنگرف و برگها صورتی، جلد مقوائی عطف تیماج قهوه‌ای.

۹۳ گ، ۱۲ س، ۲۲×۱۴/۵ سم

(۹۹۹۳)

مجموعه:

۱ـ اصطلاحات الصوفیه «۱ پ ـ ۳۳ ر» **(تصوف ـ عربی)**

از: کمال‌الدین عبدالرزاق بن جمال‌الدین کاشانی (۷۳۰)

به شمارهٔ (۳۹۳) رجوع شود.

۲ـ فصوص الحکم «۳۵ ر ـ ٤٢ پ» **(فلسفه ـ عربی)**

از: ابونصر محمد بن محمد بن طرخان فارابی (۳۳۹)

به شمارهٔ (٤٣٥٣) رجوع شود.

۳ـ تفسیر سورهٔ الحدید «٤٣ ر ـ ۱۲۷ ر»

از: صدرالدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰)

در تفسیر این سوره آنچه را که مفسرین گفته‌اند تلخیص شده با تحقیقاتی از

مؤلف بر پایه علم فلسفه و عرفان بروشی که مؤلف در باقی تفسیرش داشته است.

آغاز: «الحمدلله الذي أفاض على قلوب اوليائه لآلى جواهر القرآن دلائل كنوزه واشرق على ضمائر احبائه لوامع اسرار التبيان».

انجام: «ولرسوله الهادى الى طريق التوحيد بأسرار كلماته ورموز آياته محمد وآله الصلاة والدعاء».

نسخ، عبدالحميد، سال ۱۳۰۳، کتاب دوم را سید جمال‌الدین مقابله کرده و این کار را شب چهارشنبه دوم محرم ۱۳۰۶ بپایان برده است، در صفحه اول و آخر مهر کتابخانه اسماعیل حسینی دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.

۱۲۸ گ، ۲۰ س، ۱۵×۲۱/۵ سم

(۹۹۹٤)

شرح هداية الحكمة (فلسفه ـ عربی)

از: صدر الدین محمد بن ابراهیم شیرازی (۱۰۵۰)

به شمارهٔ (۱۱۵۳) رجوع شود.

نسخ، ماه رمضان ۱۲۰۶ برای میرزا ابوالحسن، متن با شنگرف نشانی دارد، جلد تیماج قرمز بدون مقوا.

۲۵۴ گ، ۲۲ س، ۱۳×۲۱ سم

(۹۹۹٥)

حلبة الكميت (ادب ـ عربی)

از: شمس‌الدین محمد بن الحسین النواجی (۸۵۹)

به شمارهٔ (٤٤٦٨) رجوع شود.

نسخ، سال ۱۲۵۳، روی برگ اول تملک فرهاد میرزا قاجار بتاریخ

۱۲۵۴ و محمد حسین بتاریخ ۱۲۴۴ و در صفحهٔ آخر صورت تقریظ تقی‌الدین ابن حجه حموی دیده میشود، جلد تیماج مشکی بدون مقوا.
۲۸۱ گ، ۲۳ س، ۲۱×۱۳/۵ سم

(۹۹۹۶)

اطباق الذهب (ادب ـ عربی)

از : شرف‌الدین عبدالمؤمن بن هبة الله مغربی (ق ۱۰)

به شمارهٔ (۸۸۰) رجوع شود.

نسخ معرب، محمد چلبی، سال ۱۱۰۷، عناوین و بعضی حاشیه‌ها شنگرف، در حاشیه تصحیح شده و حاشیه‌نویسی دارد، روی برگ اول تملک فرهاد میرزا قاجار بتاریخ سوم ربیع‌الثانی ۱۳۰۰ و در برگ ماقبل آخر تملک محمود بن محمد الحافظ حسینی تبریزی بتاریخ جمادی‌الاول ۱۲۸۱ با مهر مربع «المتوکل علی الله الغنی محمود بن محمد الحسینی» دیده میشود، جلد مقوائی عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای.
۱۲۶ گ، ۹ س، ۲۱/۵×۱۳/۵ سم

(۹۹۹۷)

زبدة الاصول (اصول ـ عربی)

از : شیخ بهاءالدین محمد بن الحسین عاملی (۱۰۳۰)

به شمارهٔ (۴۷) رجوع شود.

نسخ، از سدهٔ دوازدهم، عناوین شنگرف یا نوشته نیست، روی برگ اول تملکی بدون نام بتاریخ ۱۱۶۵ با مهر بیضوی «عبده اسماعیل» دیده میشود، جلد تیماج قهوه‌ای.
۱۱۸ گ، ۵ س، ۲۱/۵×۱۲/۵ سم

(۹۹۹۸)

اجازة الحدیث (اجازه ـ عربی)

از: سید احمد بن عمر طاهر الهامی قره حصاری (ق ١٤)

این اجازه برای سید علی حیدر بن حسن حسنی استانبولی نوشته شده و الهامی شیوخ اجازه خود و طریق روایت صحیح بخاری را ذکر کرده است. بتاریخ ۲۵ ماه رجب ۱۳۰۷.

آغاز: «الحمدلله الذي جعل العلماء ورثة الانبیاء و جعل مدادهم افضل من دماء الشهداء و الصلاة و السلام علی سیدنا و سندنا محمد».

انجام: «و وفقنا کون آخر کلامنا لا اله الا الله محمد رسول‌الله صلی‌الله تعالی علیه و سلم تسلیماً کثیراً».

نستعلیق، عناوین شنگرف و سطرهای آخر بخط الهامی می‌باشد با مهر دائری وی «السید احمد الهامی» جلد تیماج مشکی.
۶گ، ۱۹ س، ۲۳×۱۶/۵ سم

(۹۹۹۹)

حسن و دل (عرفان ـ فارسی)

از: ملا یحیی بن سیبک فتاحی نیشابوری (۸۵۲)

به شمارهٔ (۷۱۱۷) رجوع شود.

نستعلیق زیبا، رشیدا، صنحه‌ها مجدول به زر و مشکی و لاجورد و بین سطرها زرین دندان موشی، صفحهٔ اول دارای سر لوح و حاشیهٔ صفحه اول و دوم دارای گل و بوته، جلد تیماج قرمز ضربی.
۲۱ گ، ۱۱ س، ۲۱×۱۳ سم

(۱۰۰۰۰)

مفتاح الاستخراج (جفر ـ فارسی)

از : شیخ محمد منعم بن منور اکبرآبادی

در قواعد استخراج مضمرات بطریق علم حروف و جفر جامع با جدولهائی برای مسائل آن، در یک مقدمه و پنج باب هر کدام دارای پنج فصل بدین تفصیل :

مقدمه : در برخی از اوضاع این فن.

باب اول : در طبایع حروف و حروف البروج.

باب دوم : در صوامت و نورالحق و زبر و بینات.

باب سوم : در طرح و انساب و احکام استخراج.

باب چهارم : در بعضی از مشکلات مرصدآبی و استخراج آن.

باب پنجم : در بعضی قواعد جفر جامع.

آغاز : «الحمدلله رب العالمین.. در زمان حیات میمنت آیات پادشاه غفران پناه رضوان دستگاه علیین مکانی».

انجام : «و بأنسابی که قبلاً ذکر شده و آنچه با بینه‌ها سست جواب گوید».

نستعلیق هندی، گرشن نرائن بن میر جلال کایست سری، یکشنبه ۲۹ رجب ۱۲۲۴ در اکبرآباد، عناوین شنگرف و برگها را موریانه خورده و فرسوده است، در پایان برگهائی پراکنده در جفر افزوده شده است، جلد گالینگور مشکی.

۸۴ گ، ۱۷ س، ۲۱×۱۴ سم

فهرست الفبائی کتابها

(ح)

(خ)

(د)

(ذ)

(ر)

(ز)

(س)

(ش)

(ص)

(ط)

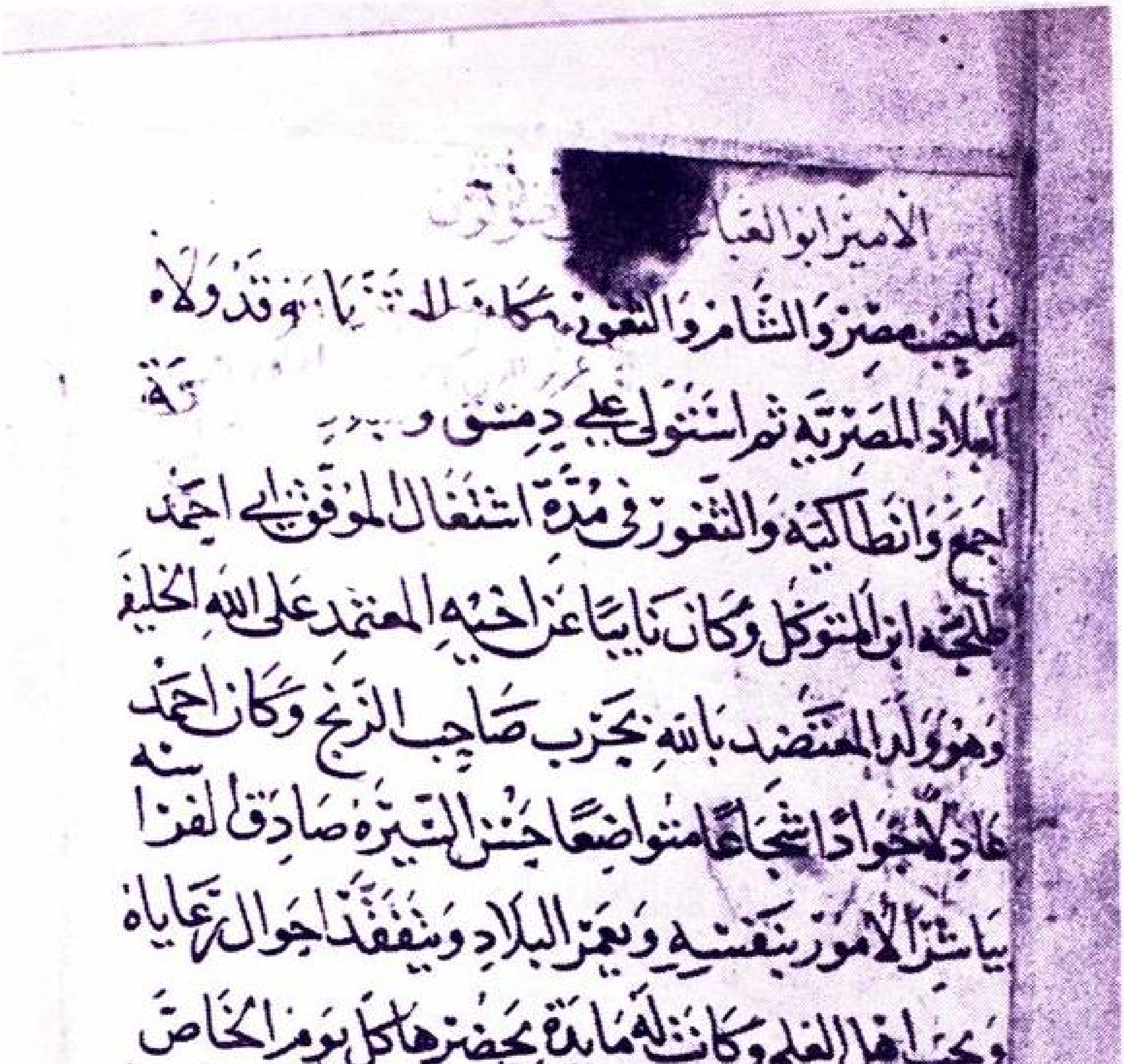
(ظ)

(گ)

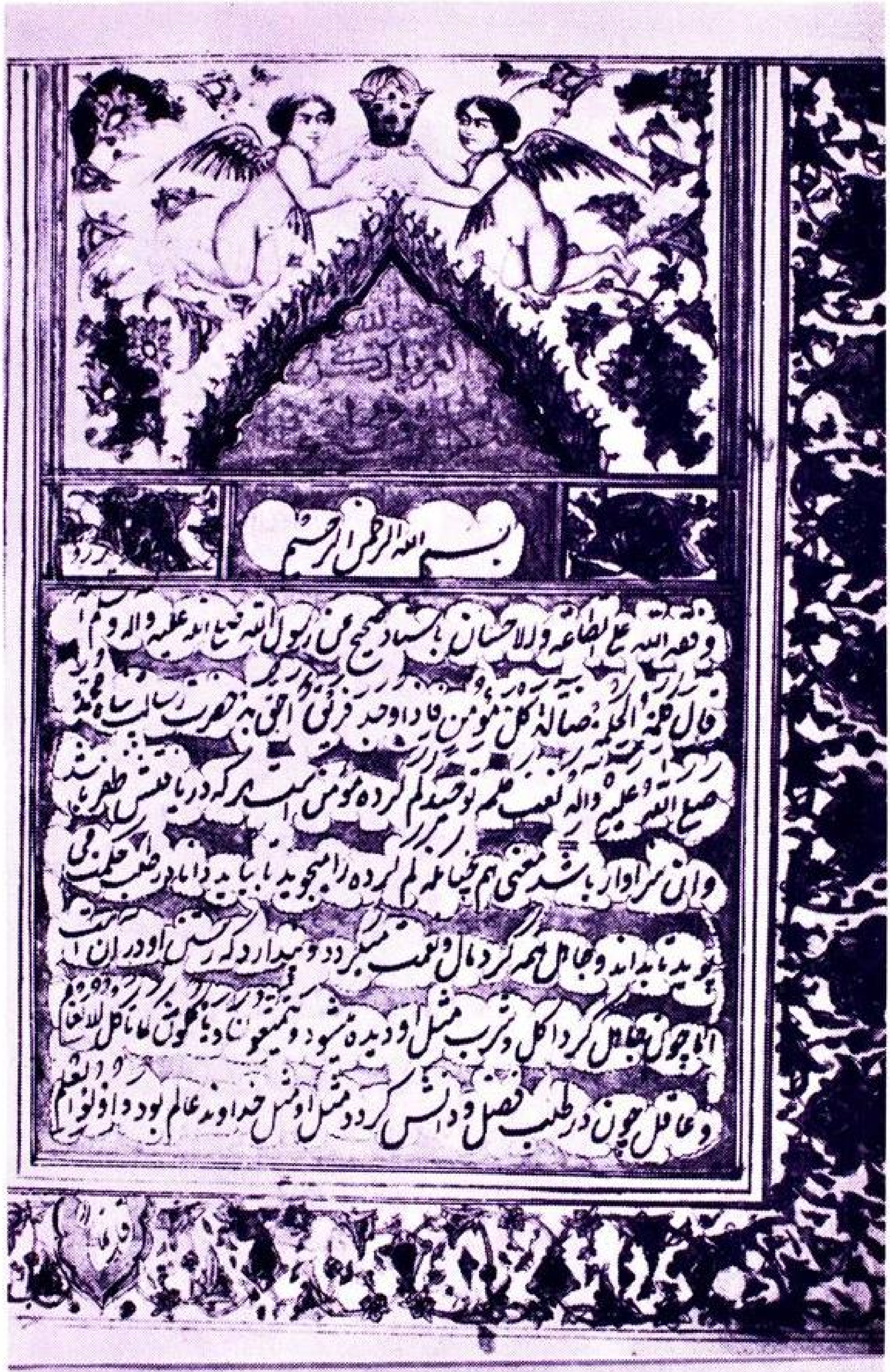
(ل)

(م)

(ی)

الامیر ابو العبا...
صاحب مصر والشام والثغور ... قد ولاه
البلاد المصریة ثم استولی علی دمشق و ...
جمع وانطاکیة والثغور فی مدة اشتغال الموفق ابی احمد
طلحة ابن المتوکل وکان نائبا عن اخیه المعتمد علی الله الخلیفة
وهو والد المعتضد بالله بحرب صاحب الزنج وکان احمد
عادلا جوادا شجاعا متواضعا حسن السیرة صادق الفراسة
یباشر الامور بنفسه ویعمر البلاد ویتفقد احوال رعایاه
ویحب اهل العلم وکانت له مائدة یحضرها کل یوم الخاص
والعام وکان له الف دینار فی کل شهر للصدقة فاتاه وکیله
یوما وقال انی تاتینی الامراة وعلیها الازار وفی یدها
خاتم الذهب فتطلب منی فاعطیها فقال له من مد یده
الیک فاعطه وکان مع ذلک طائش السیف قال القضاعی

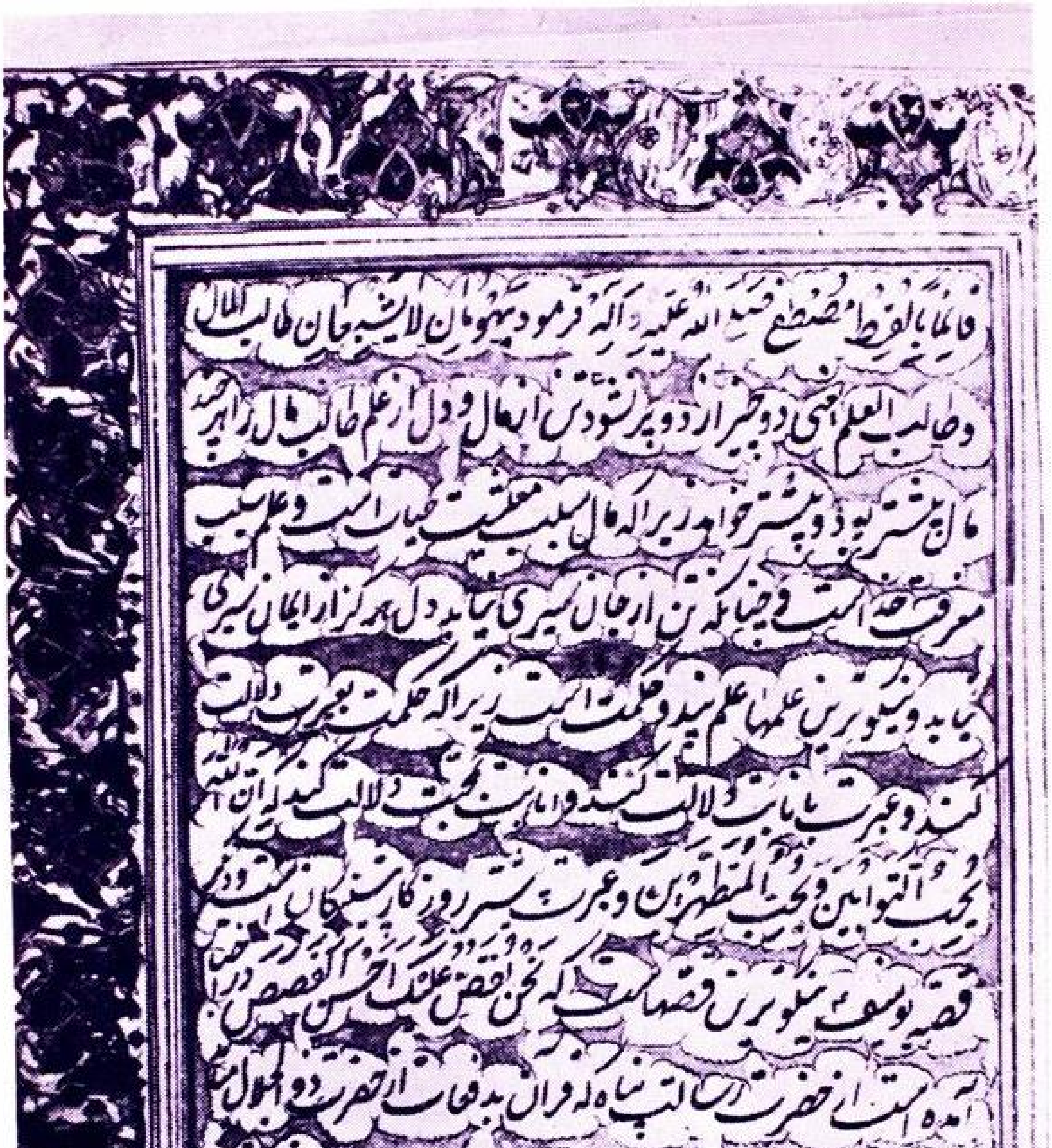
آغاز کتاب « وفیات الأعیان » (ش ۹۶۰۵)

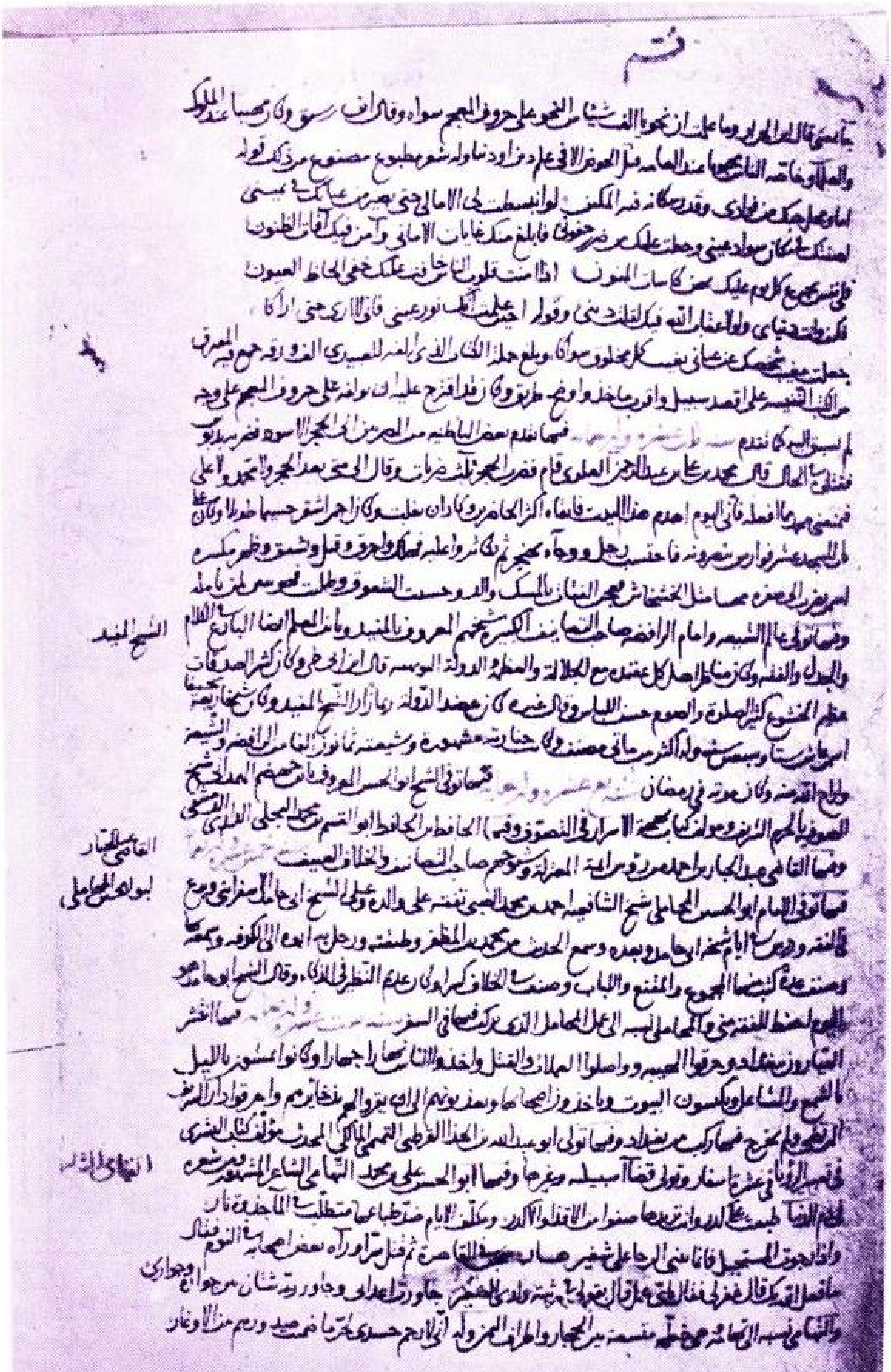
بسم الله الرحمن الرحیم

و فقه الله على الطاعة و الاحسان باسناد صحیح عن رسول الله صلى الله علیه و اله و سلم ا
قال کلمة الحکمة ضالة کل مؤمن فاذا وجدها فهو احق بها حضرت رسالت پناه محمد
صلى الله علیه و اله گفت علم و حکمت گم کرده مؤمن است که در یافتن طرف باشد
و آن سزاوار باشد یعنی هم چنانکه گم کرده را میجوید باید دانا در طلب حکمت می
پوید باید اند و جاهل همه گرد مال و نعمت میگردد و میدارد که رستن او در آن است
اما چون جاهل گرد اکل و شرب مثل او دیده نشود و یتمتعون و یاکلون کما تاکل الانعام
و عاقل چون در طلب فضل و دانش گردد مثل او مثل خداوند عالم بود داد و لو التعلم

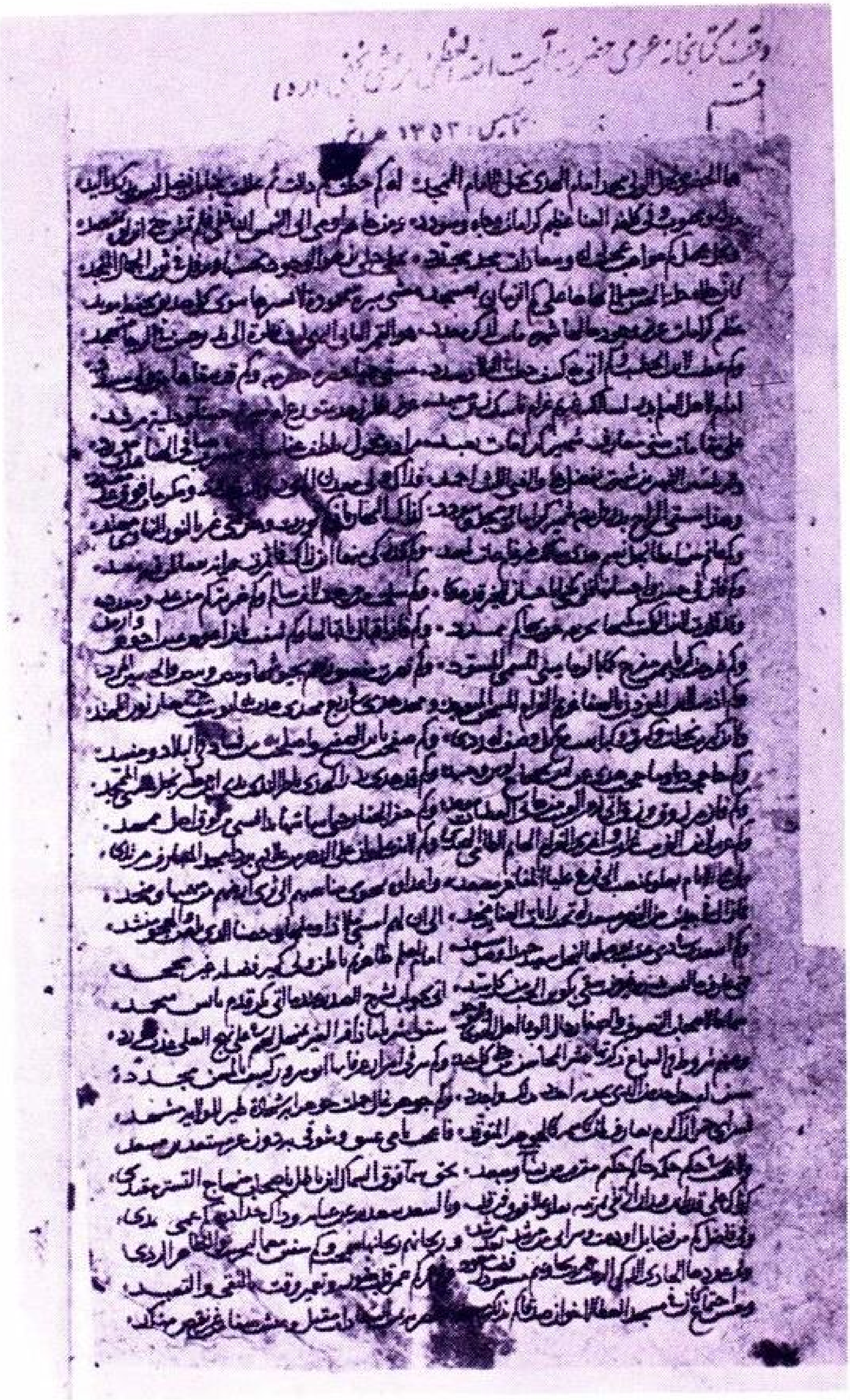
آغاز «جامع الستین» طوسی (ش ۹۶۱۳)

فاما بالقرطا مصطفی صلی الله علیه وآله فرمود منهومان لا یشبعان طالب المال
وطالب العلم یعنی دو حریص اند که سیر نشوند تن از مال و دل از علم طالب مال را هر چند
مال بیشتر بود و بیشتر خواهد زیرا که مال سبب معیشت حیات است و علم سبب
معرفت خدا است و چنانکه تن از جان سیری نیابد دل هم از ایمان سیری
نیابد و نیکوترین علمها علم پند و حکمت است زیرا که حکمت بعبرت دلالت
کند و عبرت با نابت دلالت کند و انابت بمحبت دلالت کند که ان الله
یحب التوابین و یحب المتطهرین و عبرت بیشتر روزگار پیشینگان است و در
قصه یوسف نیکوترین قصهاست که نحن نقص علیک احسن القصص در خبر
آمده است از حضرت رسالت پناه که قرآن بدفعات از حضرت ذو الجلال
و ان گرویدگان فرود آمده همه از امر و نهی بود و وعد و وعید بود و ترغیب و تهدید
بود تعویض بر طاعت و آداب مجلس و صحبت بود نعتیه رسول الله صلی الله
که اگر خدای تعالی ما را چیزی فرستادی که دل ما را در استماع آن سکونی بودی

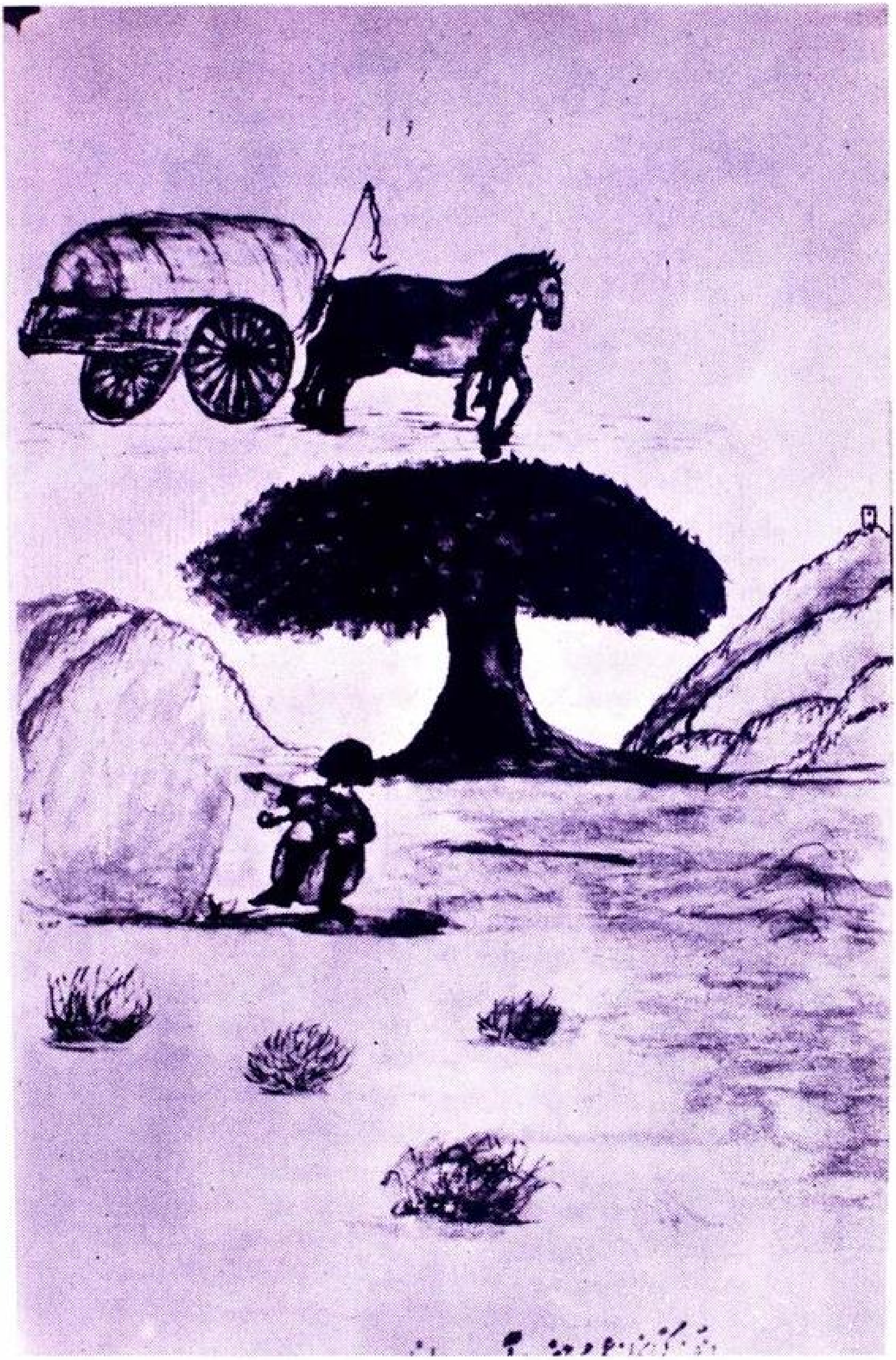
صفحهٔ دوم «جامع الستین» طوسی (ش ۹۶۱۳)

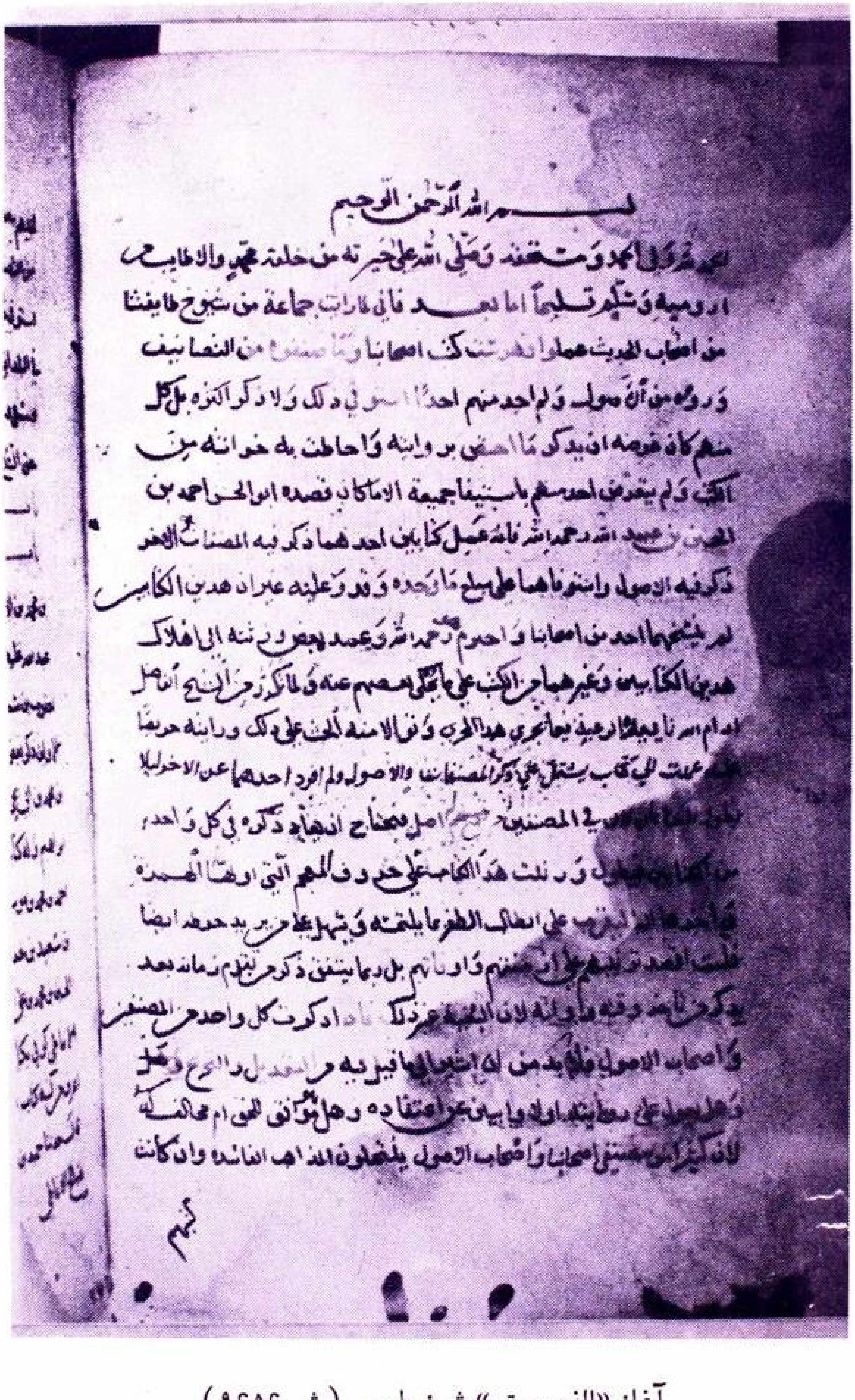
آغاز نسخه « مرآة‌الجنان » یافعی (ش ۹۶۱۴)

پایان «مرآة الجنان» یافعی (ش ۹۶۱۴)

صفحه‌ای از « سفرنامه کرمان » (ش ۹۶۱۶)

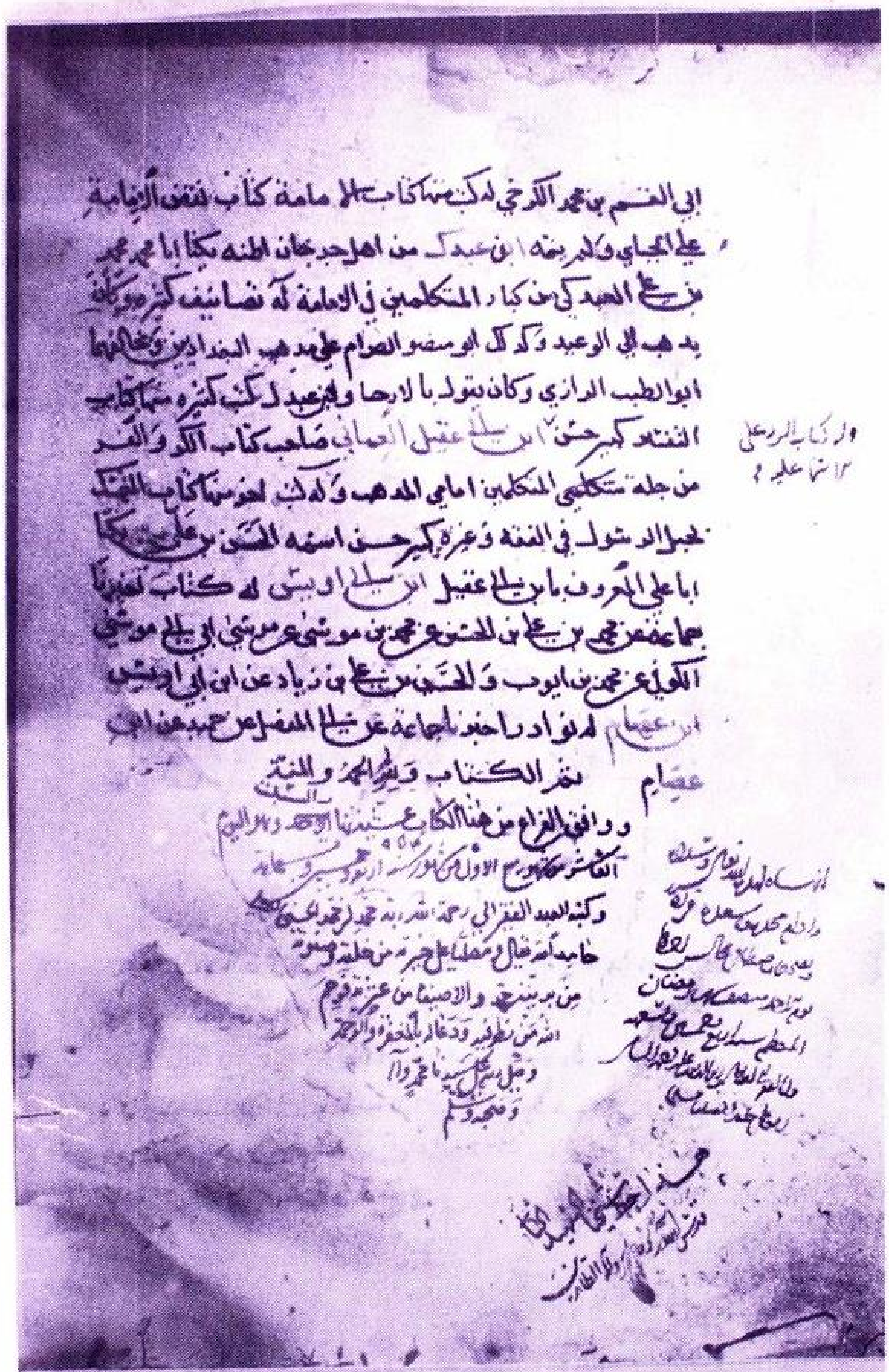

بسم الله الرحمن الرحيم

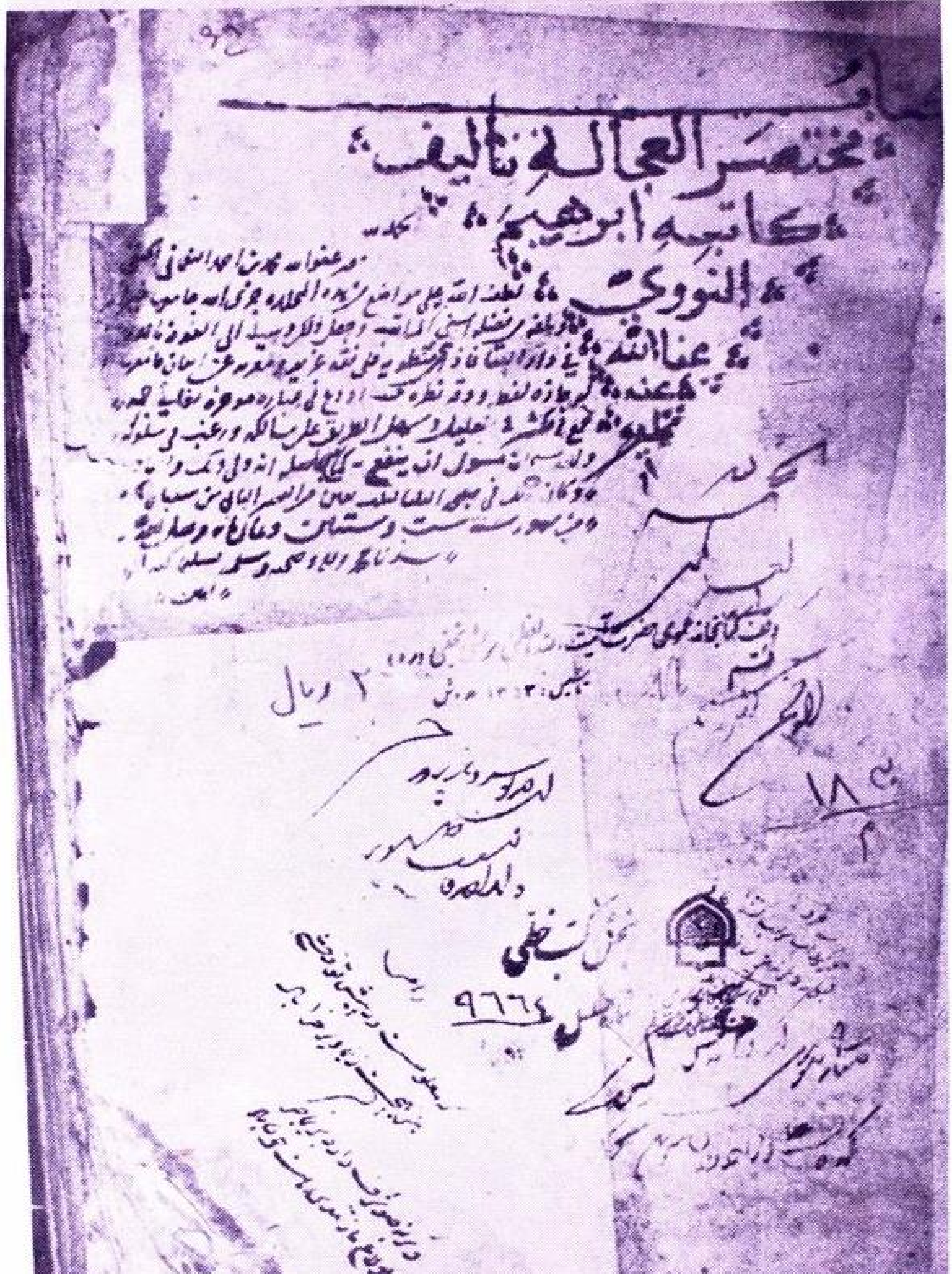
الحمد لله ولي الحمد ومستحقه وصلى الله على خيرته من خلقه محمد وآله الطاهرين
من ذريته وسلم تسليما أما بعد فإني لما رأيت جماعة من شيوخ طائفتنا
من أصحاب الحديث عملوا فهرست كتب أصحابنا وما صنفوه من التصانيف
ورووه من الأصول ولم أجد منهم أحدا استوفى ذلك ولا ذكر أكثره بل كل
منهم كان غرضه أن يذكر ما اختص بروايته وأحاطت به خزانته من
الكتب ولم يتعرض أحد منهم باستيفاء جميعه إلا ما كان قصده أبو الحسين أحمد بن
الحسين بن عبيد الله رحمه الله فإنه عمل كتابين أحدهما ذكر فيه المصنفات والآخر
ذكر فيه الأصول واستوفاهما على مبلغ ما وجده وقدر عليه غير أن هذين الكتابين
لم ينسخهما أحد من أصحابنا واخترم هو رحمه الله وعمد بعض ورثته إلى إهلاك
هذين الكتابين وغيرهما من الكتب على ما حكى بعضهم عنه ولما تكرر من الشيخ الفاضل
أدام الله تأييده الرغبة فيما يجري هذا المجرى وتوالى منه الحث على ذلك ورأيته حريصا
عليه عمدت إلى كتاب يشتمل على ذكر المصنفات والأصول ولم أفرد أحدهما عن الآخر لئلا
يطول الكتابان لأن في المصنفين من له أصل فيحتاج أن يعاد ذكره في كل واحد
من الكتابين فيطول ورتبت هذا الكتاب على حروف المعجم التي أولها الهمزة
ليقرب على ملتمس الكتب طلب ما يلتمسه ويسهل على من يريد حفظه أيضا
ولست أضمن ترتيبهم على أزمنتهم وأوقاتهم بل ربما يتفق ذكر من تقدم زمانه بعد
ذكر من تأخر وقته وما وليه لأن البغية غير ذلك فإذا ذكرت كل واحد من المصنفين
وأصحاب الأصول فلا بد من أن أشير إلى ما قيل فيه من التعديل والتجريح وهل
يعول على روايته أو لا وأبين عن اعتقاده وهل هو موافق للحق أم هو مخالف له
لأن كثيرا من مصنفي أصحابنا وأصحاب الأصول ينتحلون المذاهب الفاسدة وإن كانت

كتبهم

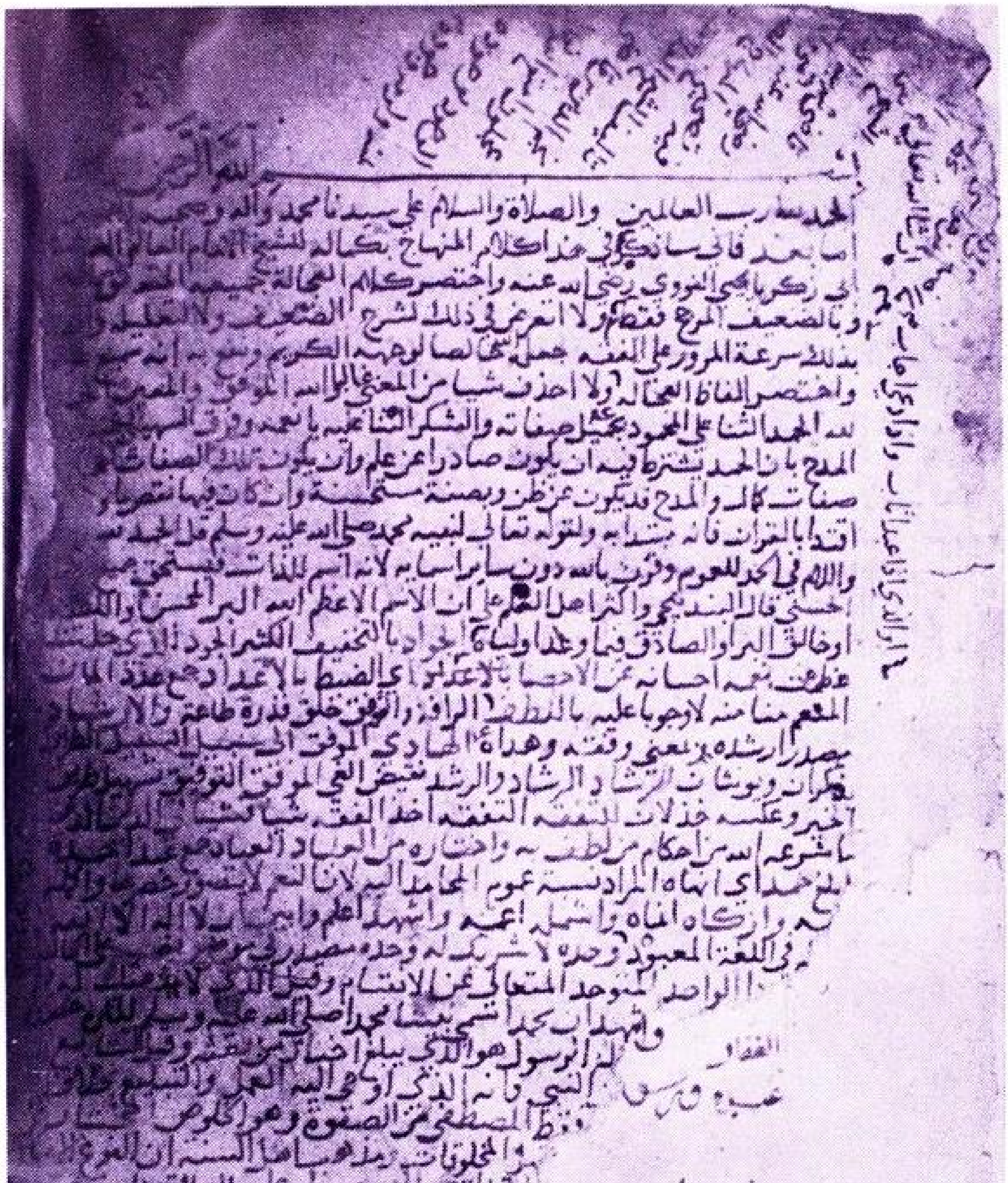
آغاز «الفهرست» شیخ طوسی (ش ۹۶۵۶)

ابي القسم بن محمد الكرخي له كتب منها كتاب الامامة كتاب نقض الامامة
على الجبائي ولم يتمه ابن عبدك من اهل جرجان المتكلم يكنى ابا محمد
بن علي العبدكي من كبار المتكلمين في الامامة له تصانيف كثيرة وكان
يذهب الى الوعيد وكذلك ابو منصور الصرام على مذهب البغداديين وخالفهما
ابو الطيب الرازي وكان يتوقف بالارجاء وفي الوعيد له كتب كثيرة منها كتاب
الاستيفاء كبير حسن ابن ابي عقيل العماني صاحب كتاب الكر والفر
من جلة متكلمي الامامية ... وله كتب منها كتاب المتمسك
بحبل آل الرسول في الفقه وغيره كبير حسن اسمه الحسن بن علي يكنى
ابا علي المعروف بابن ابي عقيل ابن ابي الديس له كتاب ...
جماعة عن محمد بن علي بن الحسين عن محمد بن موسى عن موسى بن ابي موسى
الكوفي عن محمد بن ايوب والحسن بن علي بن زياد عن ابن ابي ...
ابن عصام له نوادر اخبرنا جماعة عن ابي المفضل عن حميد عن ابن عصام
تم الكتاب وله الحمد والمنة
ووافق الفراغ من هذا الكتاب عشية نهار الاحد وهو اليوم
العاشر من شهر ربيع الاول من شهور سنة ...
وكتبه العبد الفقير الى رحمة الله ...
حامداً لله ... ومصلياً على ...

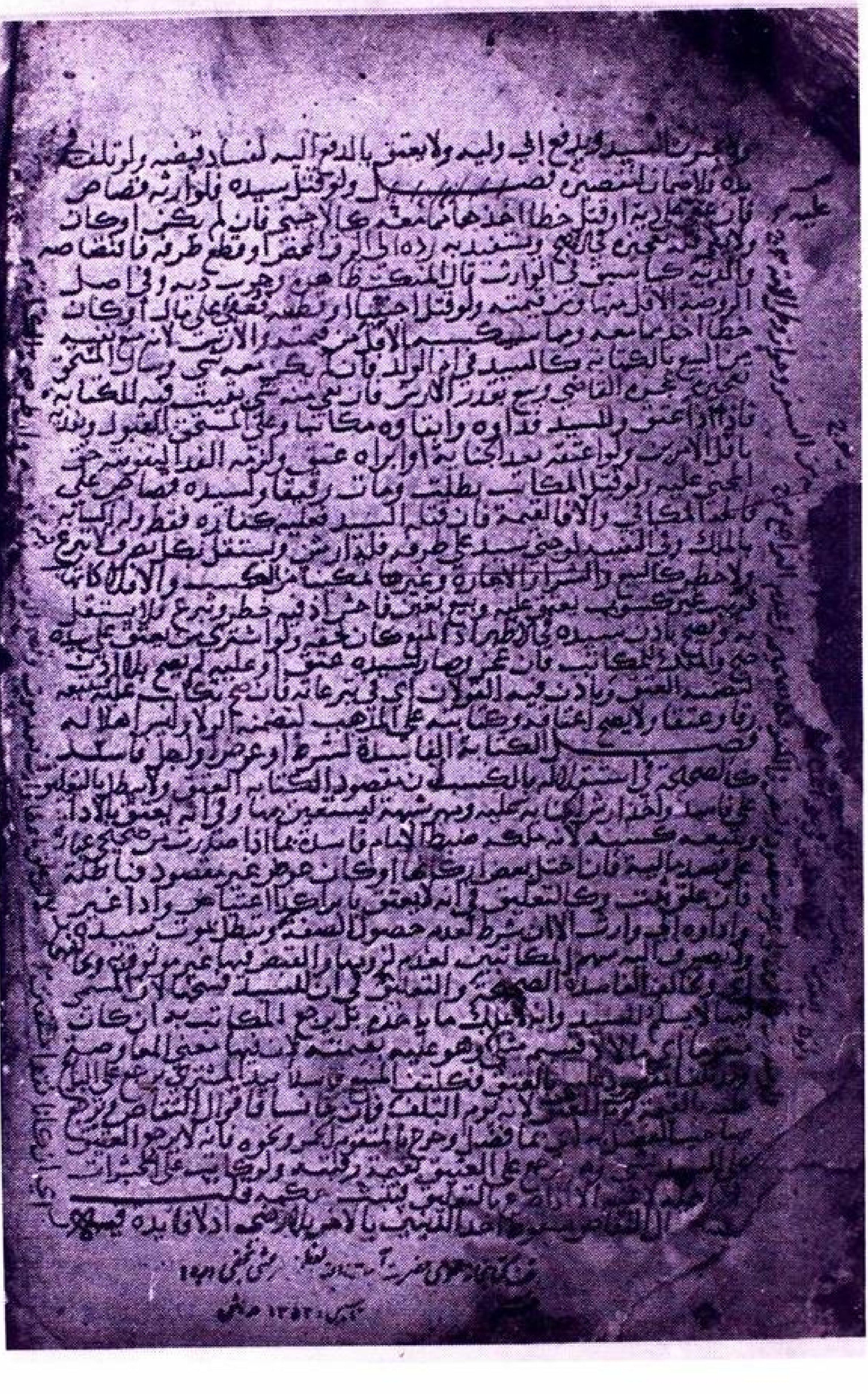
پایان « الفهرست » طوسی (ش ۹۶۵۶)

روی برگ اول « مختصرالعجالة » (ش ۹۶۶۴)

آغاز کتاب « مختصر العجالة » (ش ۹۶۶۴)

پایان نسخه « مختصر العجالة » (ش ۹۶۶۴)

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد العلیم القدیر الذی لیس کمثله شیء وهو السمیع
البصیر والصلوة علی اشرف العارفین وفخر النبیین محمد وعترته الطاهرین الذین فازوا
بالقدح المعلی من الفضل والعلم والیقین ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین
اما بعد خامه شکسته زبان و بنان ابکم نشان خاک اقدام ارباب یقین و خادم اخبار
ائمه طاهرین صلوات الله علیهم اجمعین محمد باقر بن محمد تقی حشرهما الله مع موالیهم
الاکرمین بر صفایح قلوب و صحایف ارواح طالبان مناهج حق و یقین و سالکان [illegible]
مینماید که چون بدلایل عقلیه و نقلیه ظاهر و هویدا گردیده که حقتعالی این جهان را
عبث نیافریده و انسان را که چشم و چراغ این جهان و علت غائی آفرینش است برای عبادت
و معرفت خلق کرده است که باین دو قدم در سنای عروج بر مدارج بهشت جاودانی
نمایند و بلذات فانیه این دار غرور مغرور نگردند و بوسیله این دو حبل المتین خود را
بسعادات باقیه اخروی رسانند و از آیات و اخبار بسیار معلومست که عبادت [illegible]
که ایمان عبارت از آنست صحیح و مقبول نیست پس اول چیزی که بر مکلف در ابتدای تکلیف
واجبست تحصیل ایمانست و اکثر خلق از این معنی غافلند و ارکان ایمان را نمیدانند و قلیلی که
از ناقصی چند مسائل خود فرا گرفته اند بنظر تحقیق در آن نظر نکرده اند و بمحض تقلید اکتفا
کرده [illegible]

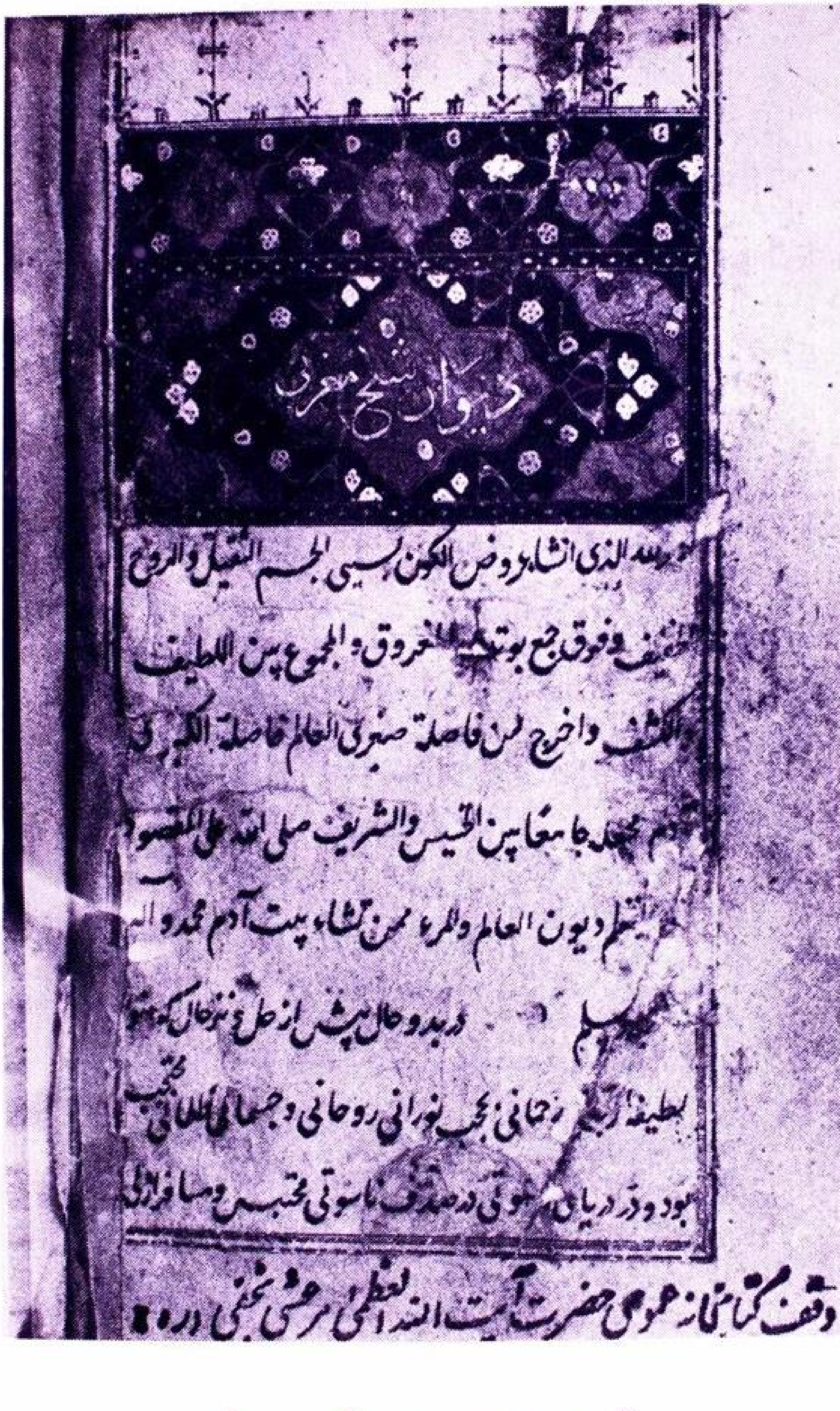
آغاز «حق الیقین» مجلسی (ش ۹۶۷۰)

بسم الله الرحمن الرحيم

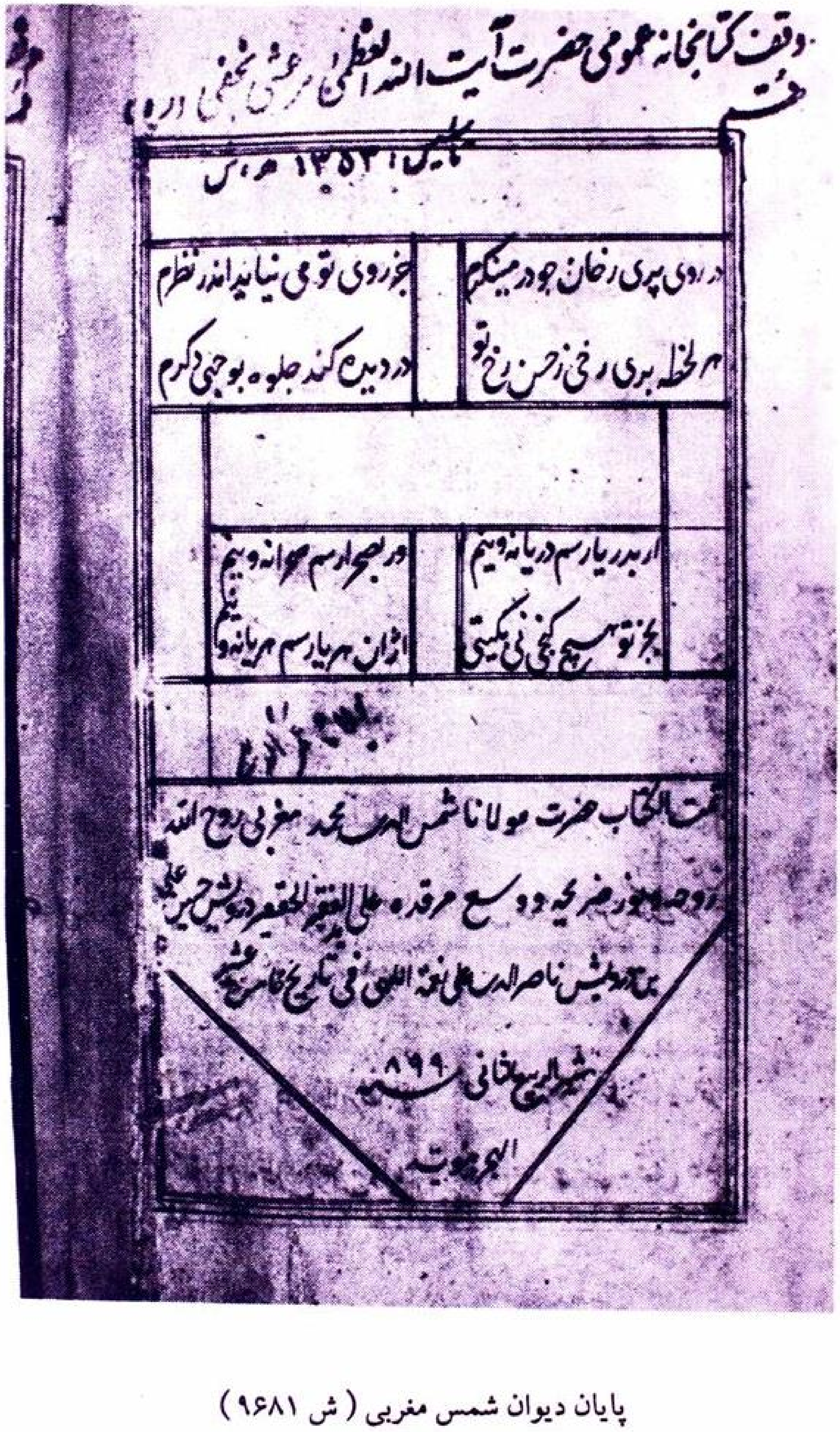
الحمد لله الذي دلنا على جادة النجاة، وهدانا الى
ما يوجب علو الدرجات، والصلوة على اشرف
البريات، وافضل اهل الارض والسموات محمد و
آله الذين بموالاتهم تقبل الصلوات، وببركاتهم
تستجاب الدعوات وبعد فان اقل العباد عملا
واكثرهم زللا محمد المشتهر ببهاء الدين العاملي
وفقه الله للعمل في يومه لغده، قبل ان يخرج الامر

وقف کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی

آغاز «مفتاح الفلاح» بهائی (ش ۹۶۷۹)

آغاز دیوان شمس مغربی (ش ۹۶۸۱)

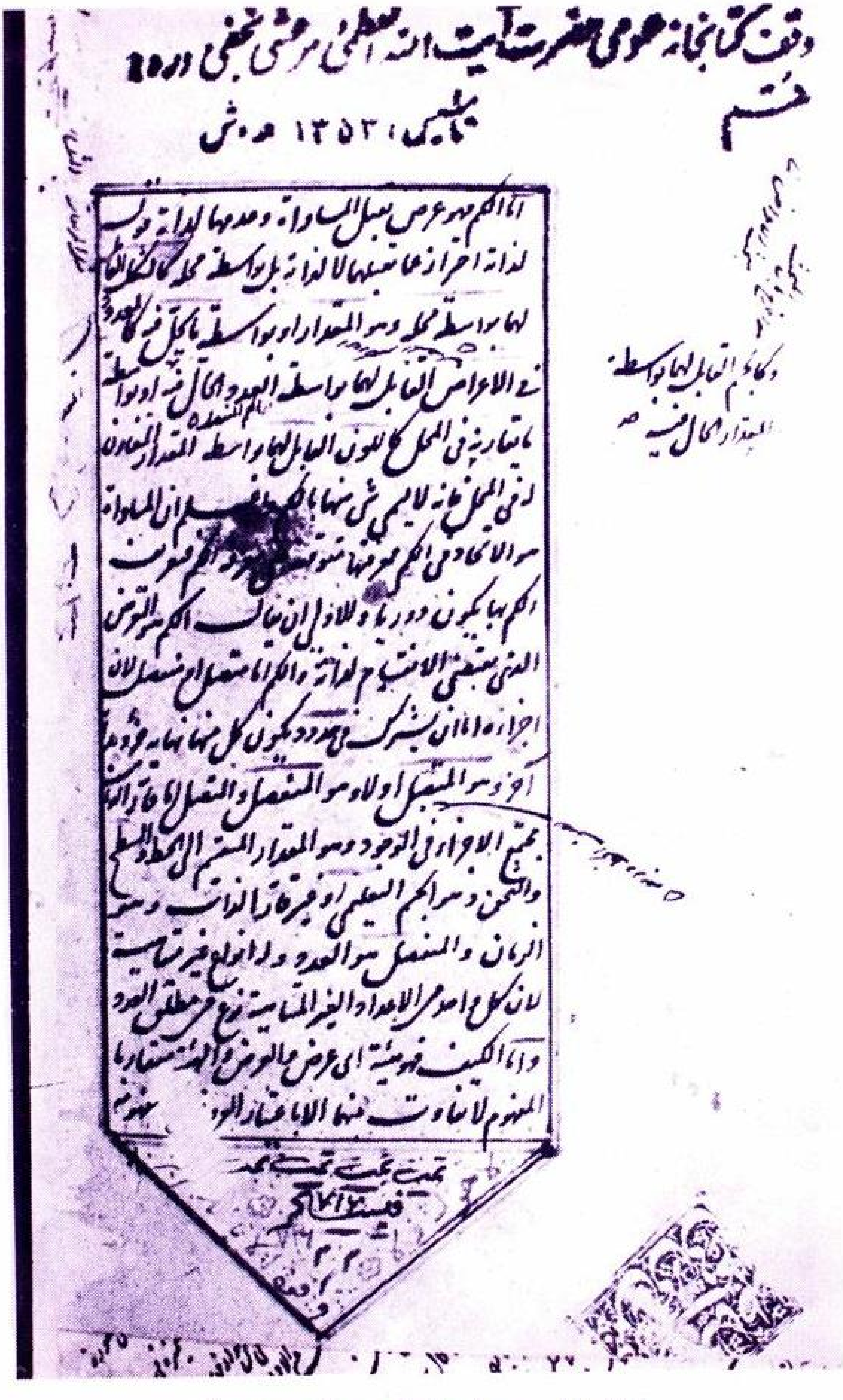

وقف کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی در قم
تاریخ ۱۳۵۳ هـ.ش

در روی پری رخان چو در می‌نگرم | جز روی تو می نیاید اندر نظرم
هر لحظه پری رخی ز حسن رخ تو | در دیده کند جلوه بوجهی دگرم

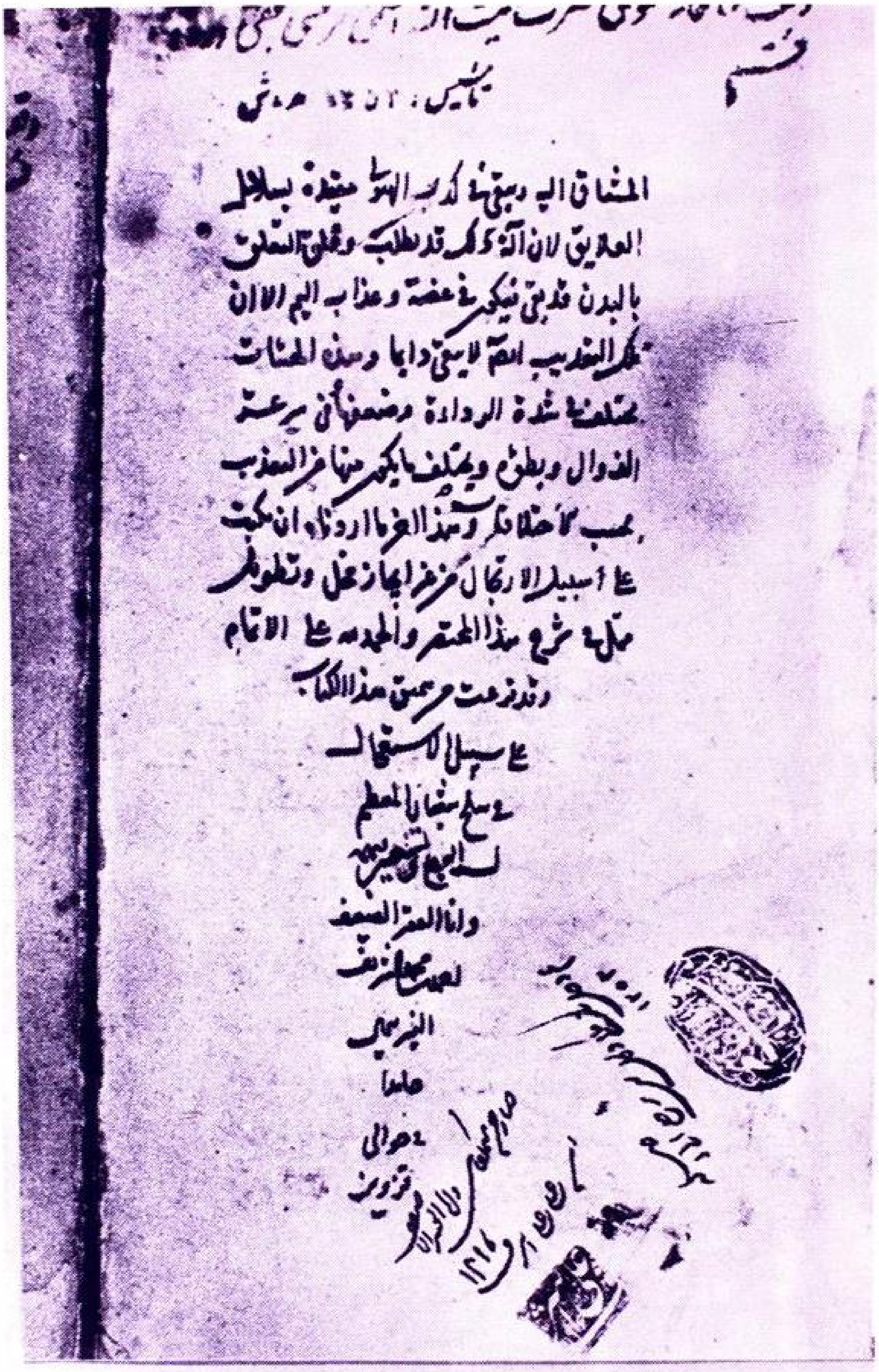
اربدریا رسم دریانه وینم | ور بصحرا رسم صحرانه وینم
بجز تو هیچ کیجی نی بگیتی | از آن هر جا رسم هر جانه وینم

تمت الکتاب حضرت مولانا شمس الدین محمد مغربی روح الله
روحه و نور ضریحه و وسع مرقده علی ید الفقیر الحقیر درویش حسین علی
بن درویش ناصر الدین [illegible] فی تاریخ [illegible]
شهر ربیع الثانی سنه ۸۶۹
الهجریه

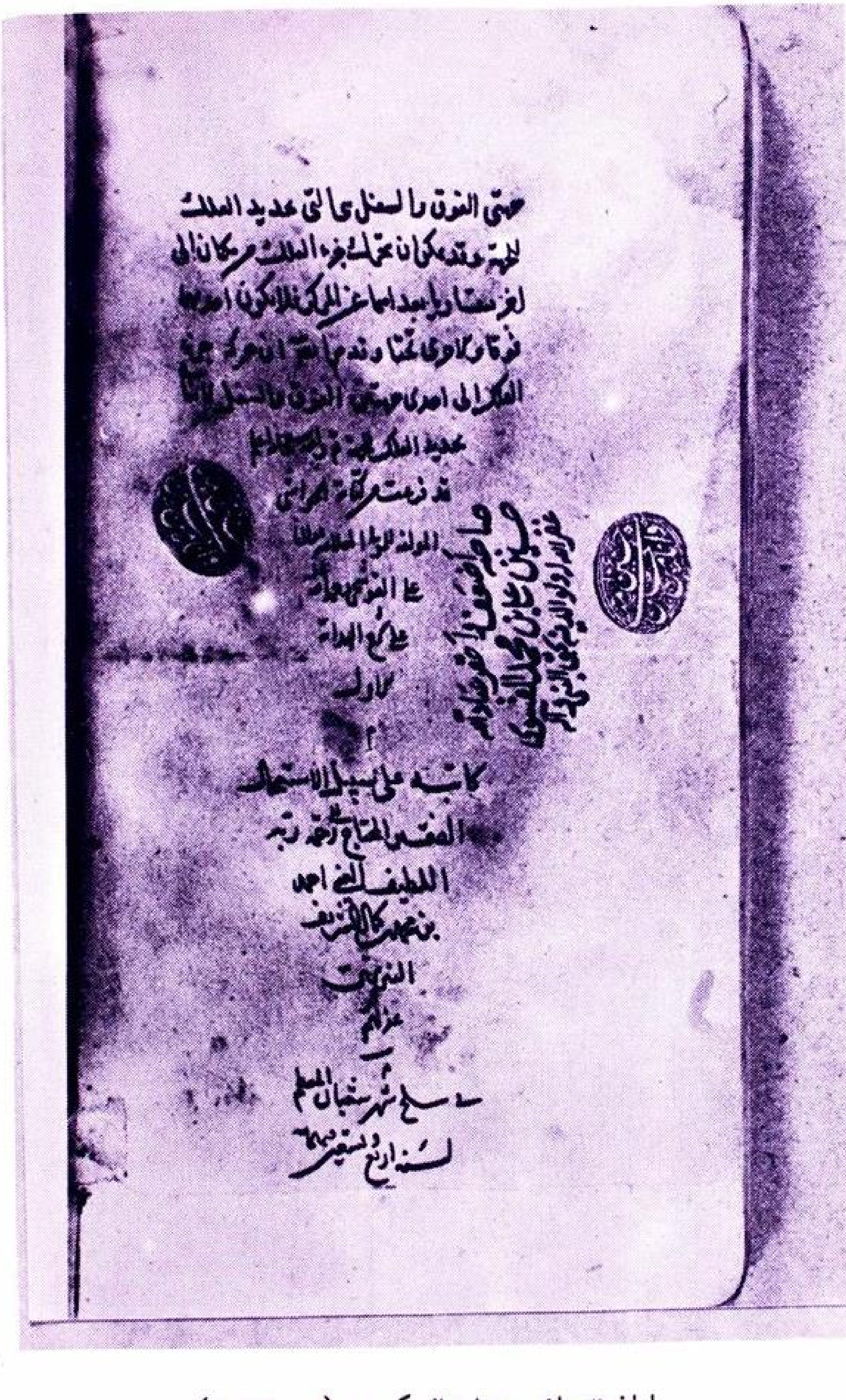
پایان دیوان شمس مغربی (ش ۹۶۸۱)

پایان « شرح هداية الحكمة » (ش ۹۶۹۳)

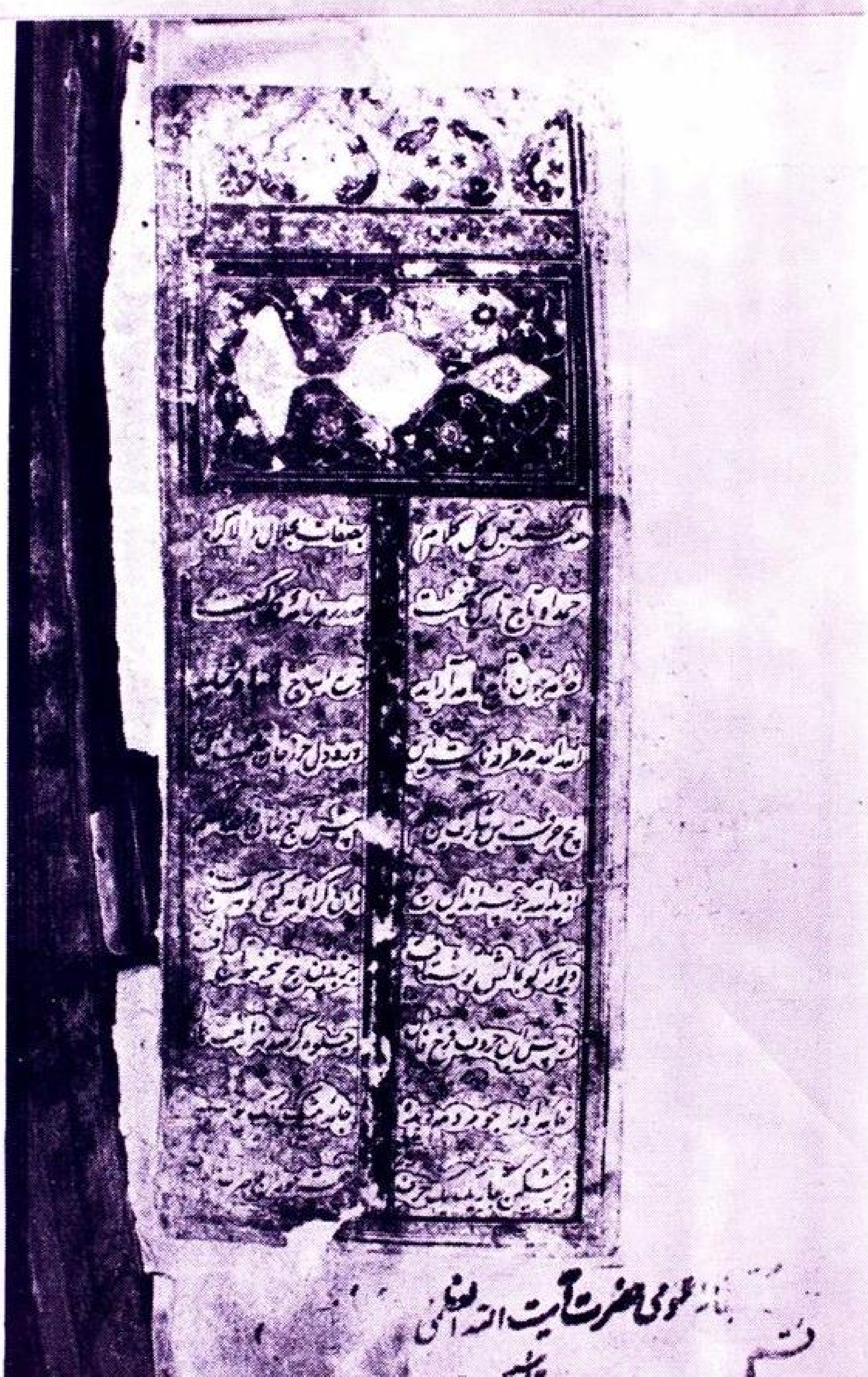

المشتاق اليه و يبقى فيه لذيذ الهوى مقيدة بسلاسل
العلايق لان آلة كمال قد بطلت وتعلق النفس
بالبدن قد بقي فيكون في غصة وعذاب اليم الا ان
ذلك التعذيب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
على [illegible]
[illegible] شرح هذا المختصر والحمد لله على الاتمام
وقد فرغت من تسويد هذا الكتاب
على سبيل الاستعجال
في سلخ شعبان المعظم
[illegible]
وانا العبد الضعيف
[illegible]

پایان « شرح هداية الحكمة » میرک (ش ۹۶۹۴)

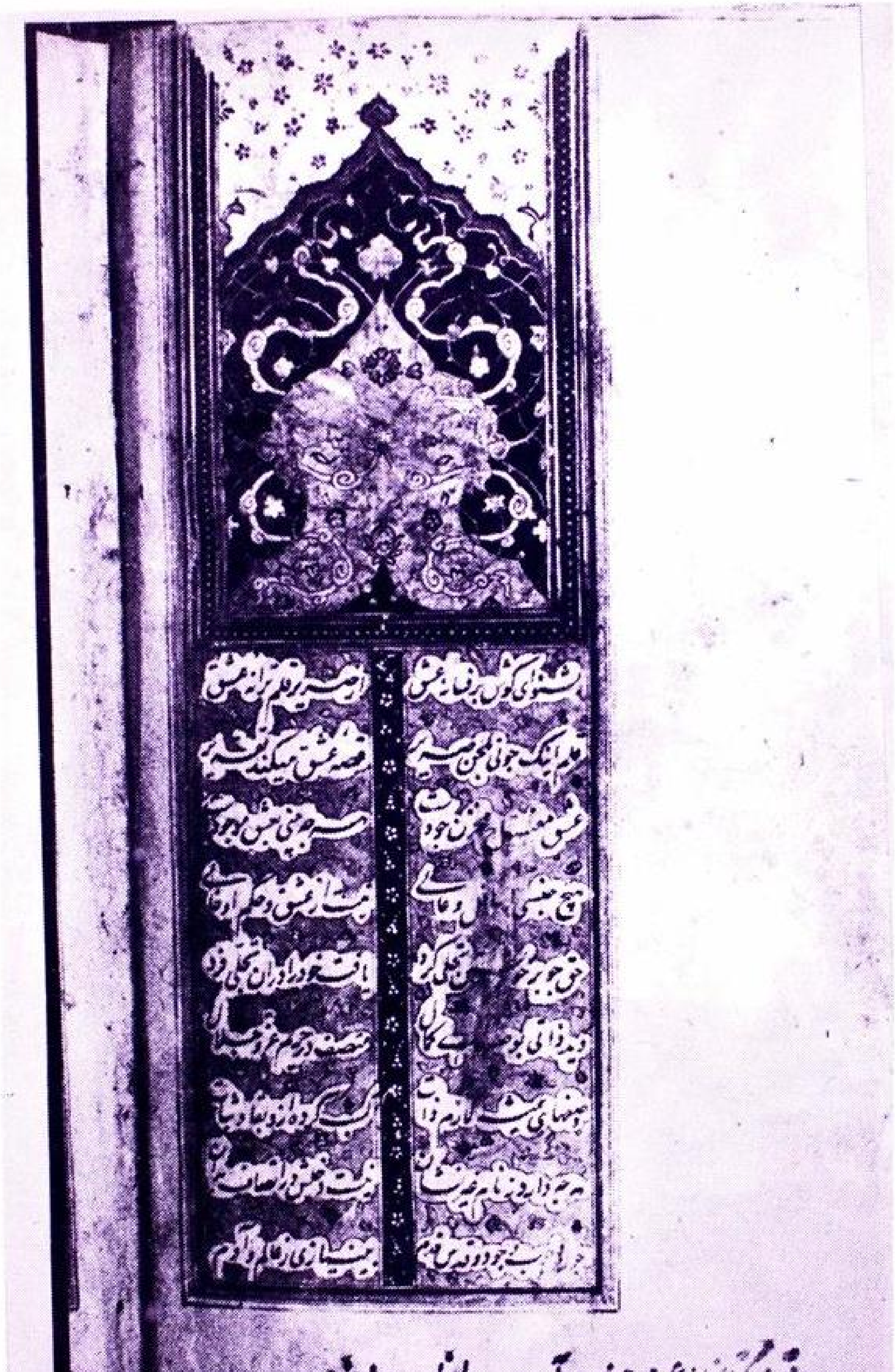

حتى الفوق ما يشغل [illegible] الى محدب الفلك
لجهة [illegible] يمكن ان يتحرك جزء الفلك من مكان الى
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
المولانا [illegible]
على الشرح [illegible]
على [illegible] الهداية
[illegible]

كاتبه على سبيل الاستعجال
الضعيف المحتاج الى رحمة ربه
اللطيف الغني احمد
بن محمد كمال الشريف
[illegible]
عفى عنهم
في سلخ شهر شعبان المعظم
لسنة اربع وتسعين وتسعمائة

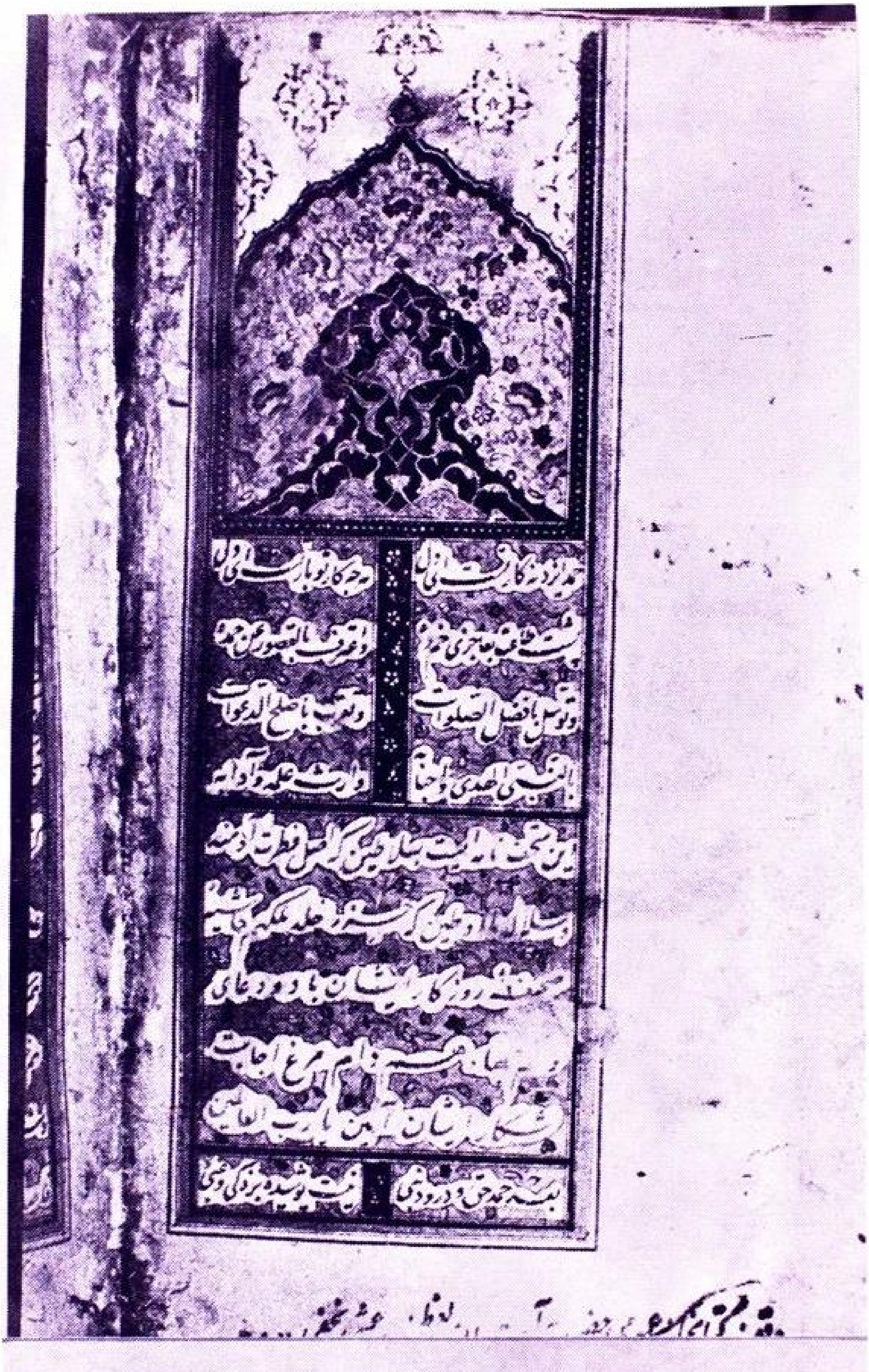
پایان « حاشیه هدایة الحکمة » (ش ۹۶۹۴)

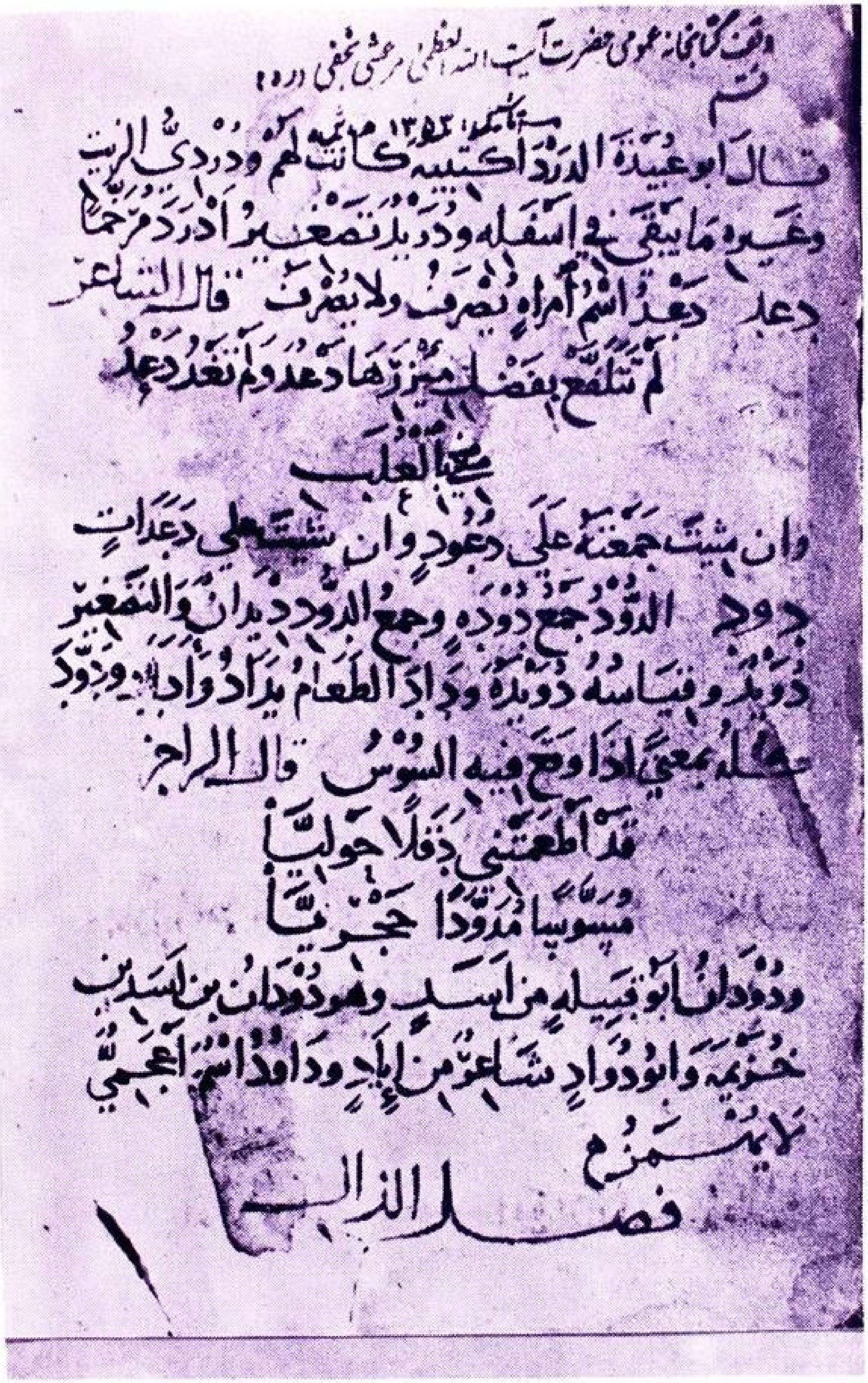
آغاز « سلسلة الذهب » جامی (ش ۹۷۰۰)

صفحه‌ای دیگر از « سلسلة الذهب » (ش ۹۷۰۰)

صفحه‌ای دیگر از « سلسلة الذهب » (ش ۹۷۰۰)

وقف کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)

قم

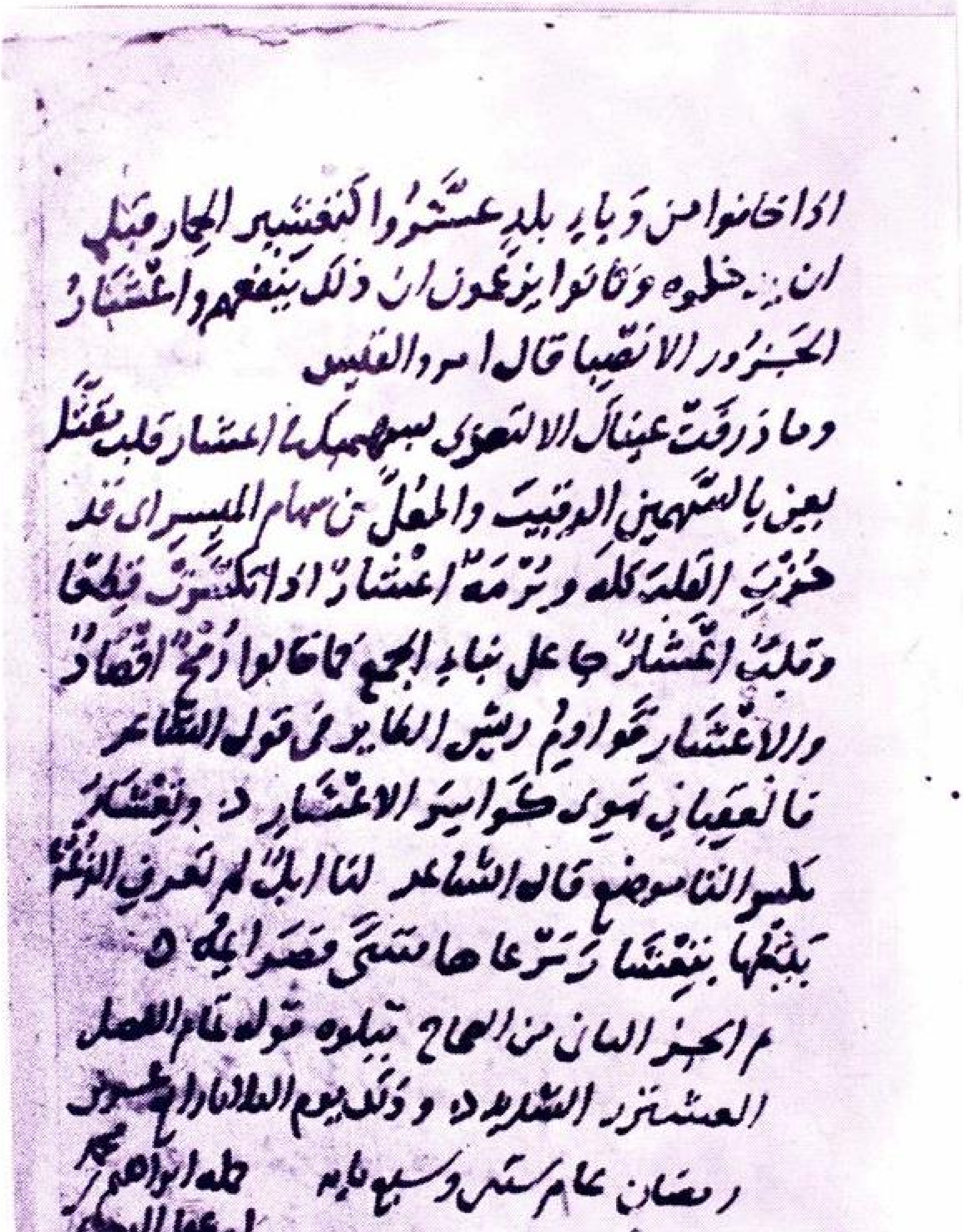
قال ابو عبيدة الدرداء كتيبة كانت لهم ودُرْدِيُّ الزيت
وغيره ما يبقى في اسفله ودُرَيْد تصغير ادرد من حماد

دعد: دَعْد اسم امراة تصرف ولا تصرف قال الشاعر
لم تتلفع بفضل مئزرها دعد ولم تغذ دعد
في العلب
وان شئت جمعته على دعود وان شئت على دعدات

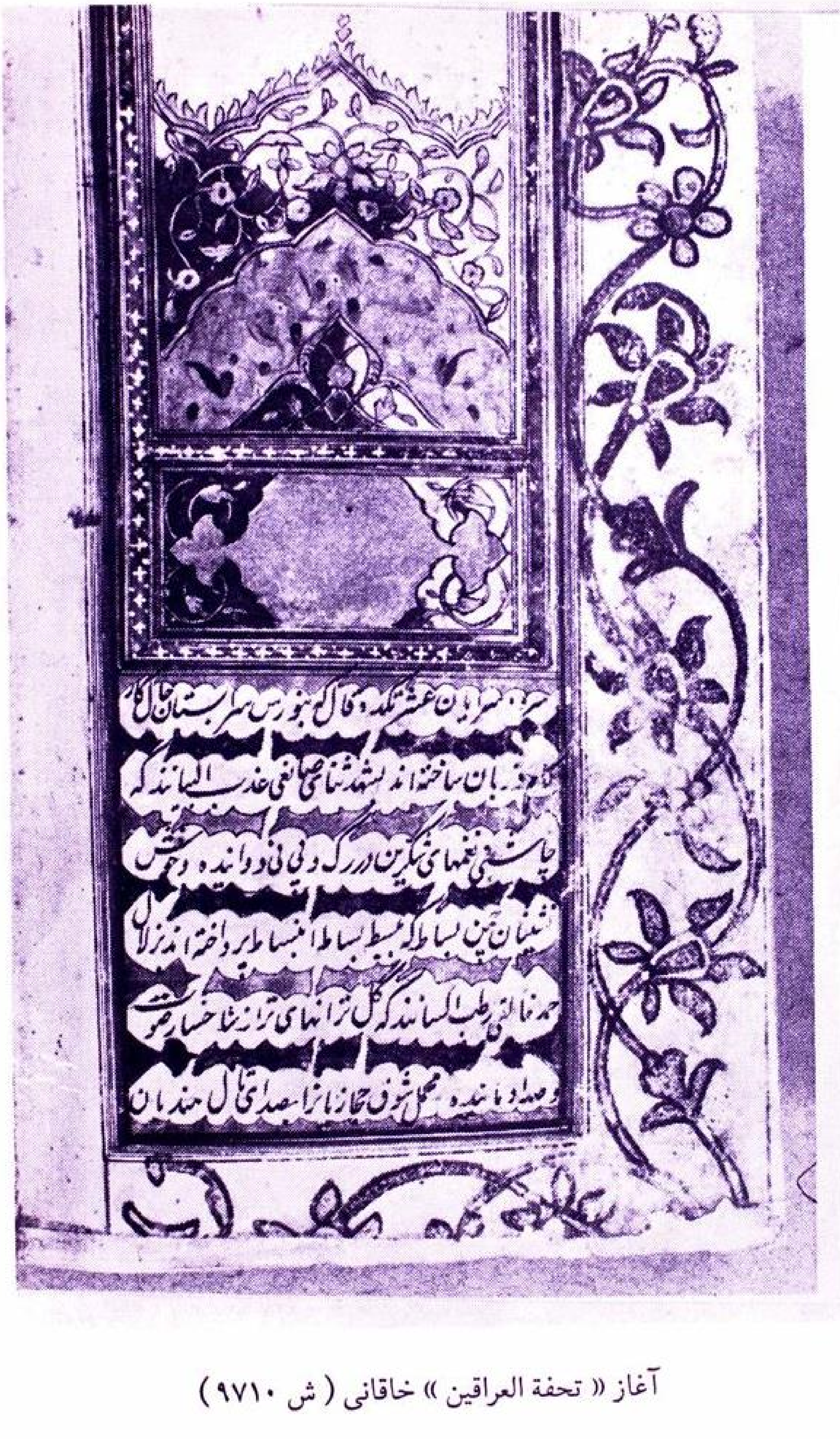
دود: الدُّود جمع دودة وجمع الدود ديدان والتصغير
دُوَيْد وقياسه دُوَيْدة وداد الطعام يداد وادابه ودود
فعله بمعنى اذا وقع فيه السوس قال الراجز
قد اطعمتني دقلا حوليا
مسوسا مدودا حجريا
ودُودان ابو قبيلة من اسد وهو دودان بن اسد بن
خزيمة وابو دواد شاعر من اياد وداود اسم اعجمي
لا يهمز

فصل الذال

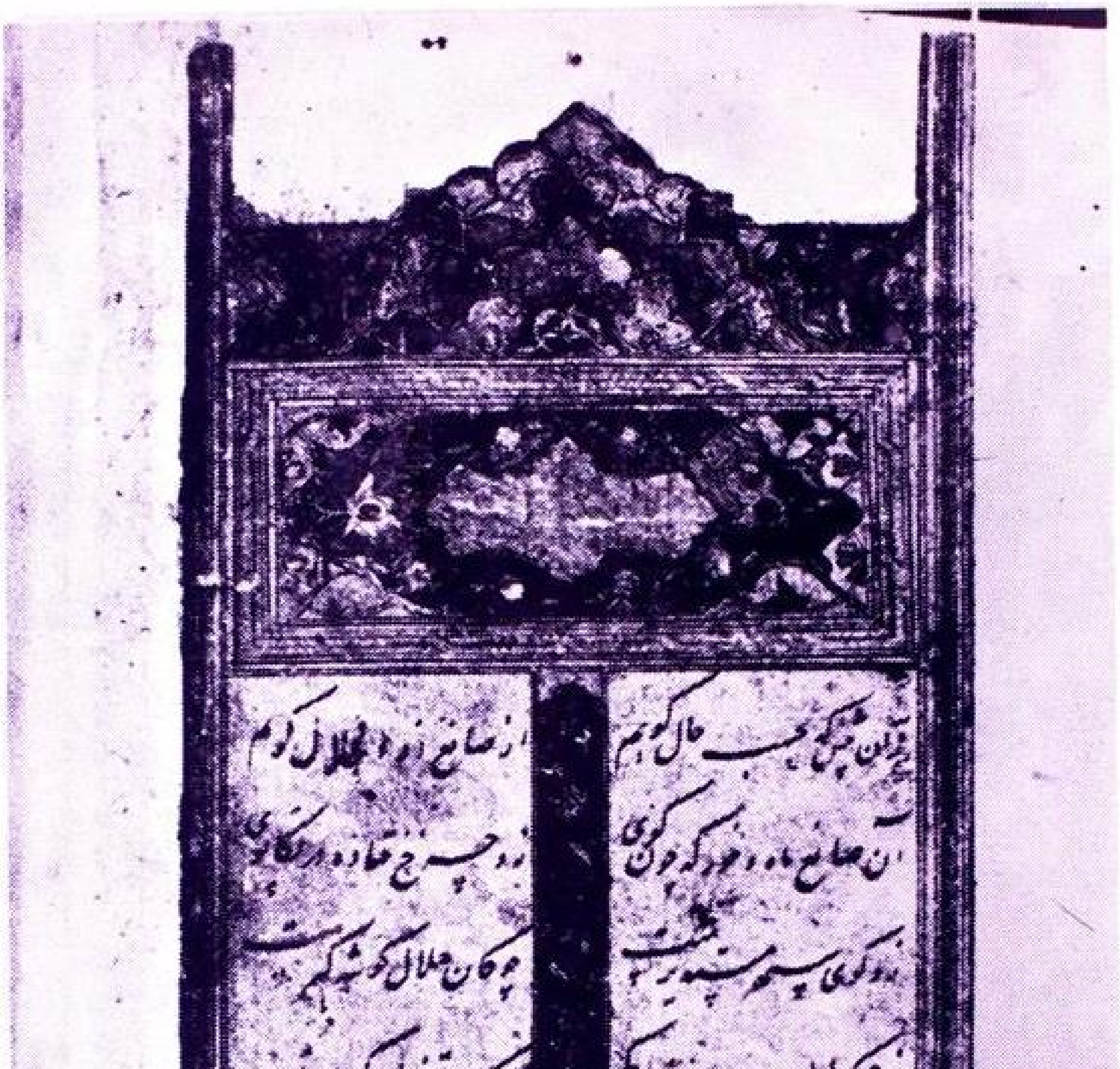
آغاز نسخه «صحاح اللغة» جوهری (ش ۹۷۰۳)

اذا خافوا من وباء بلد عشّروا كتعشير الحمار قبل
ان يدخلوه وكانوا يزعمون ان ذلك ينفعهم واعشار
الجزور الانصبا قال امرؤ القيس
وما ذرفت عيناك الا لتضربي بسهميك في اعشار قلب مقتّل
يعني بالسهمين الرقيب والمعلّى من سهام الميسر اي قد
ذهبت بالقلب كله وبرمة اعشار اذا انكسرت قطعا
وقلب اعشار جاء على بناء الجمع كما قالوا رمح اقصاد
والاعشار قوادم ريش العقاب في قول الشاعر
فالعقبان تهوي كواسر الاعشار د وتعشار
بكسر التا موضع قال الشاعر لنا ابل لم تعرف الذعر
بينها بتعشار ترعاها قنىً فصوائقه
تم الجزء الثاني من الصحاح يتلوه قوله تمام الفصل
العشتزر الشديد وذلك يوم الثلثا ثالث عشر
رمضان عام ستة وسبعمائة
كتبه ابراهيم بن
ابي عمار الموصلي

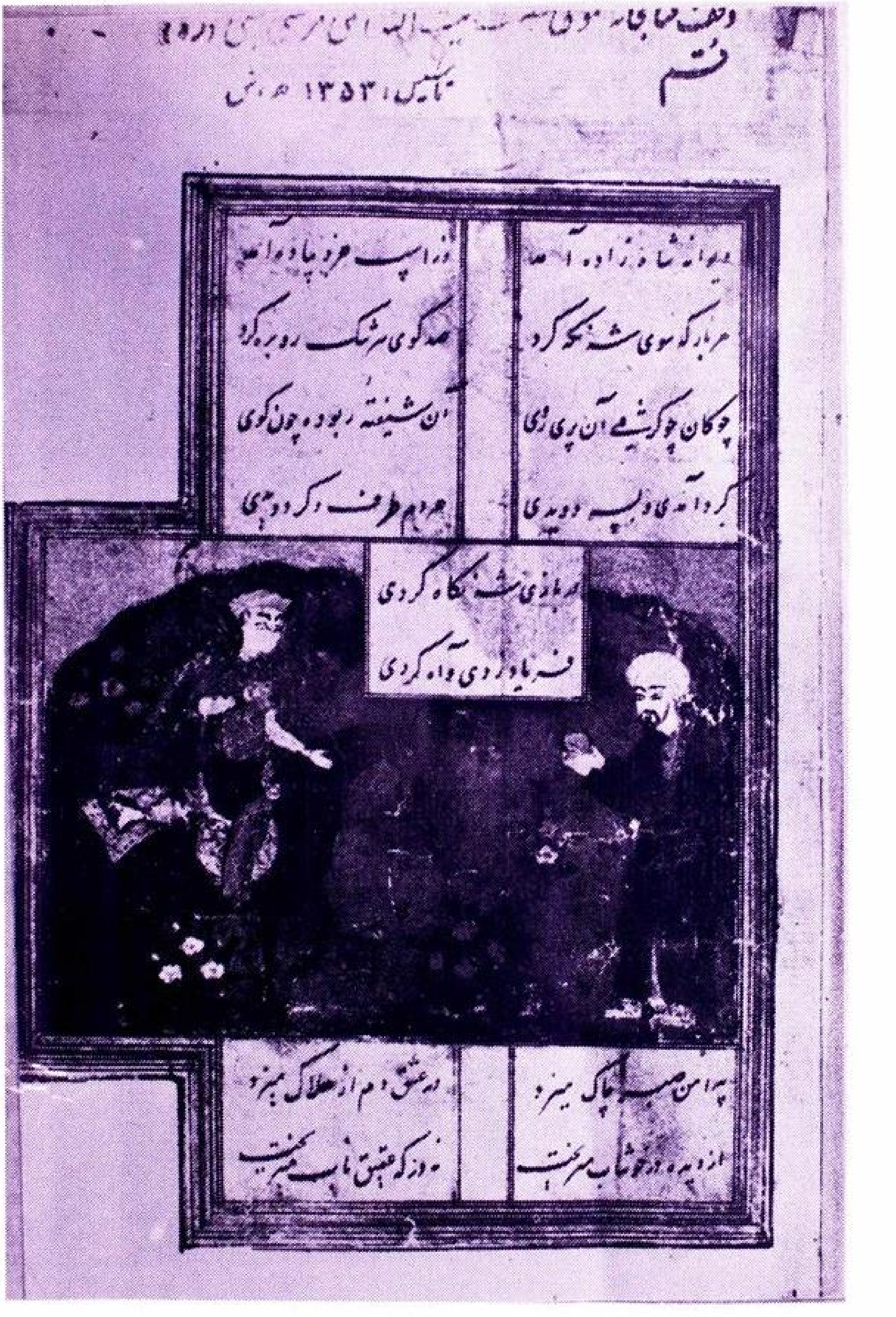
پایان « صحاح اللغة » جوهری (ش ۹۷۰۳)

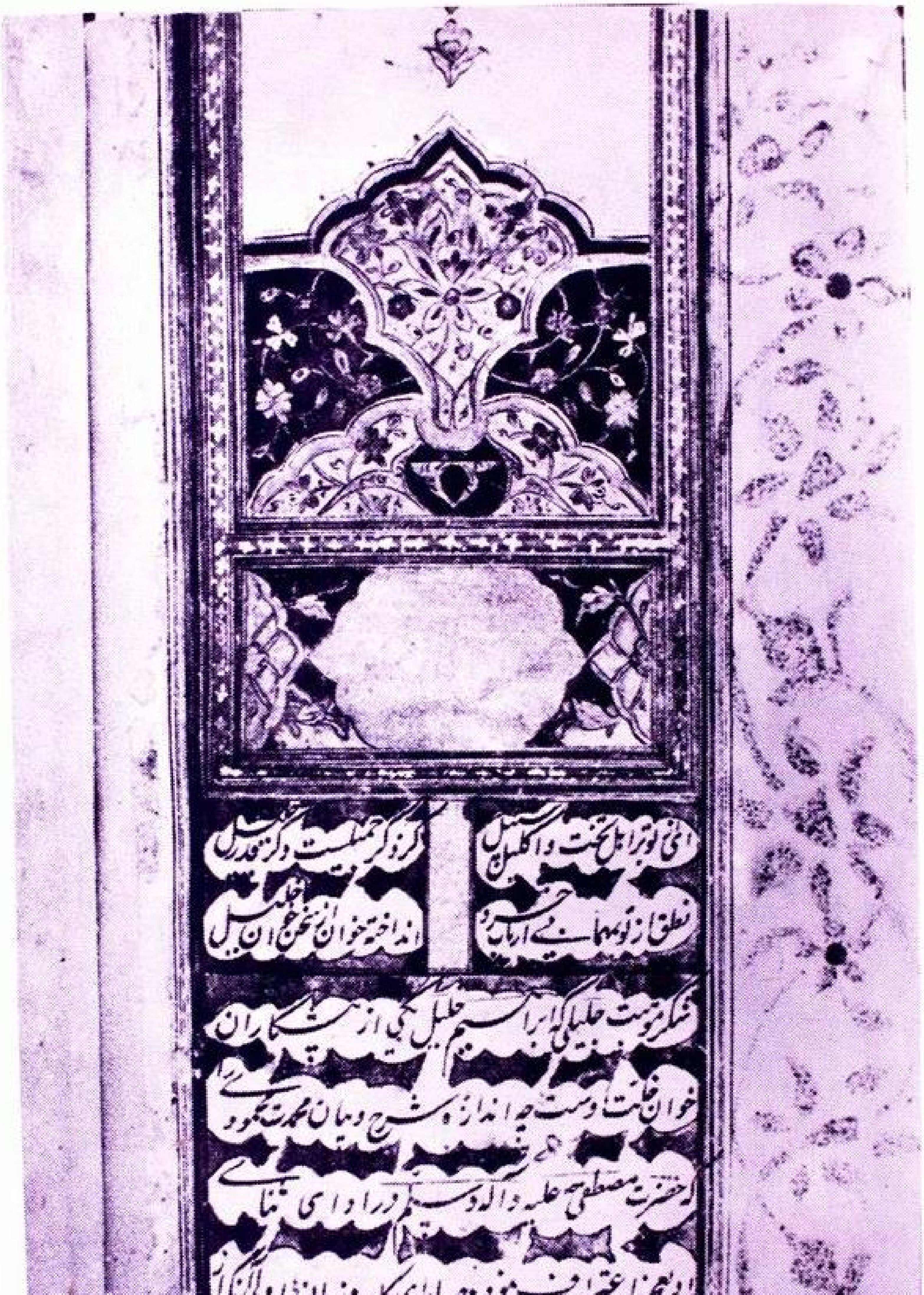
آغاز « تحفة العراقین » خاقانی (ش ۹۷۱۰)

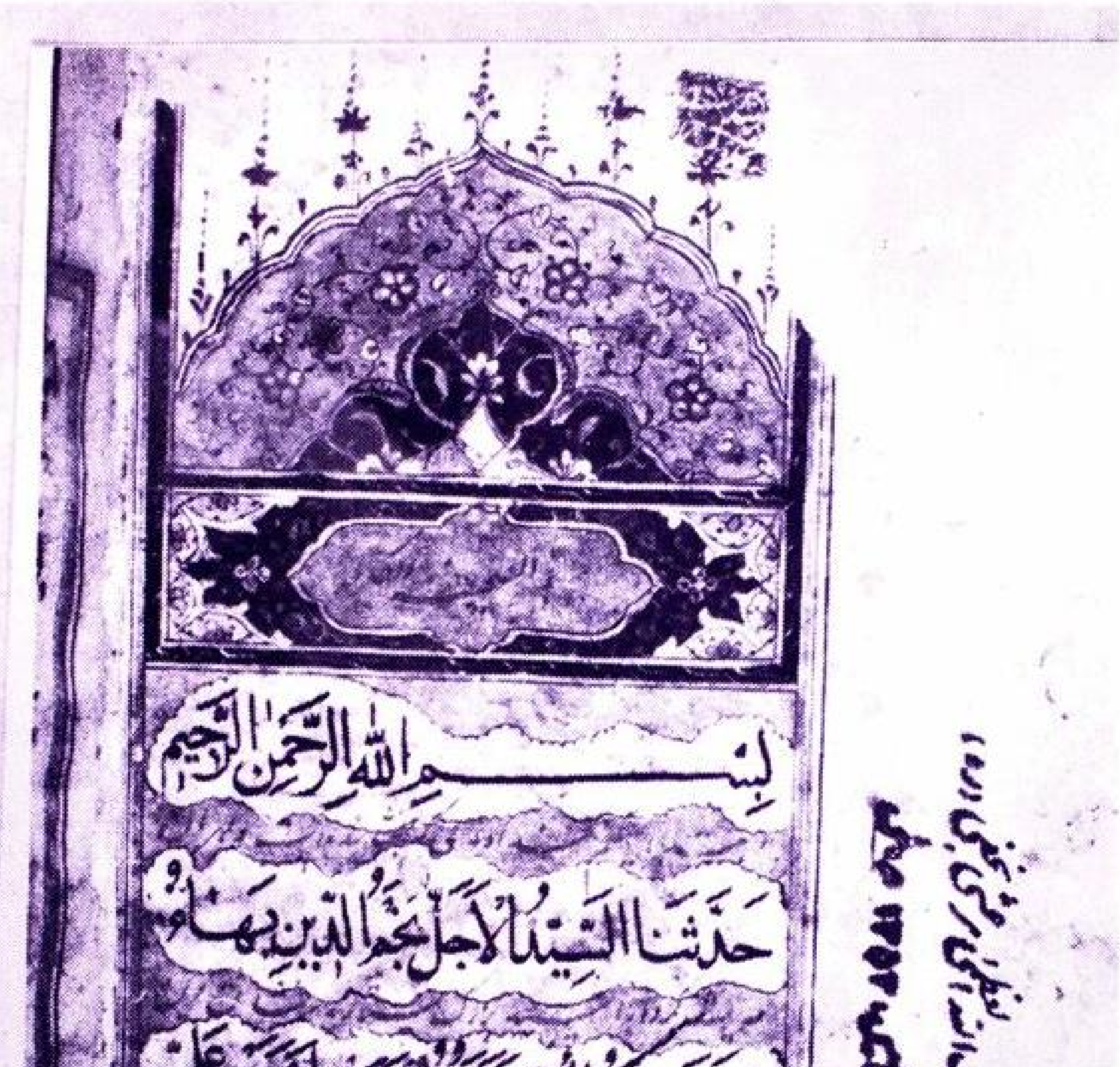
صفحه‌ای از « تحفة العراقین » (ش ۹۷۱۰)

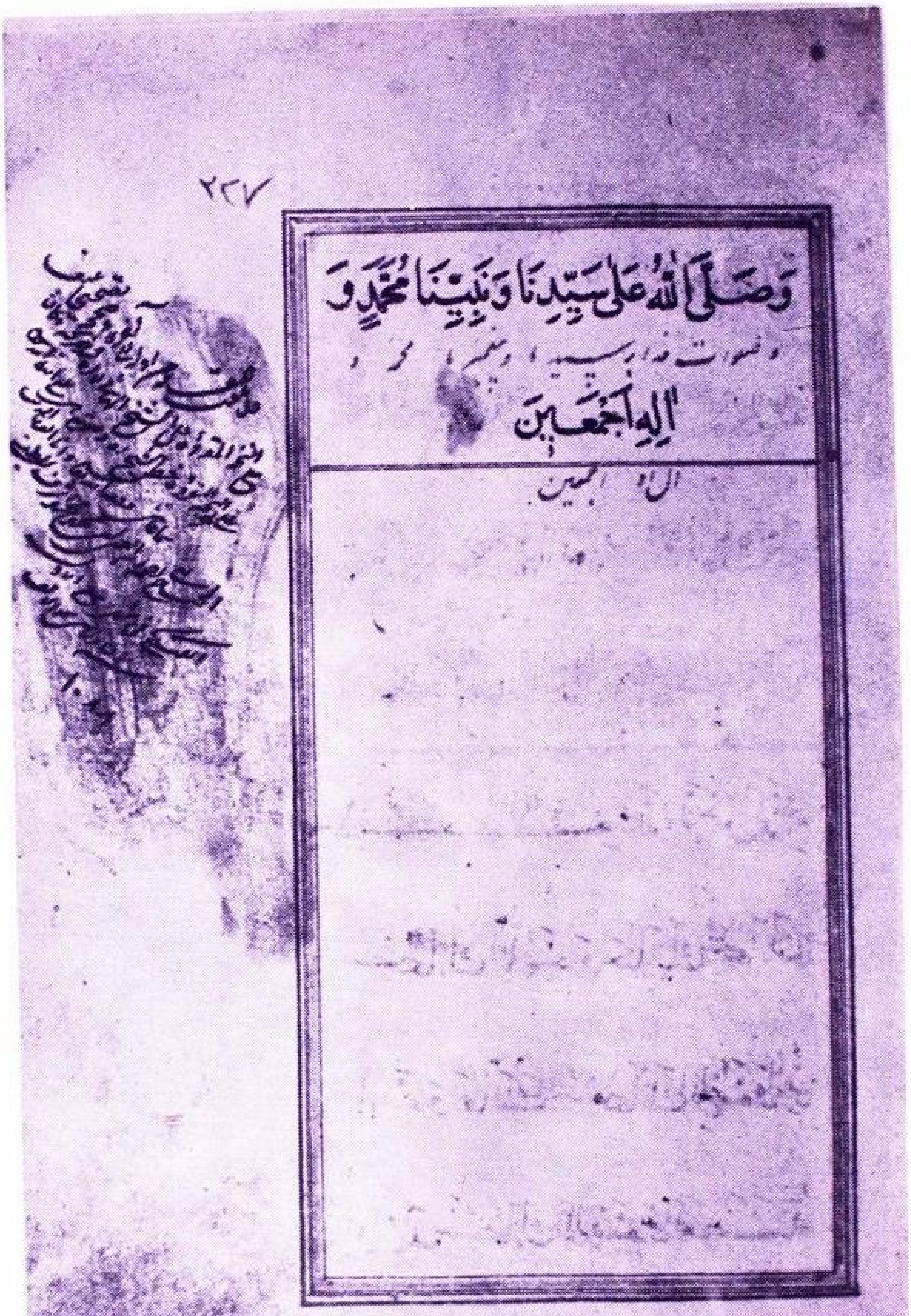
مینیاتوری از « تحفة العراقین » (ش ۹۷۱۰)

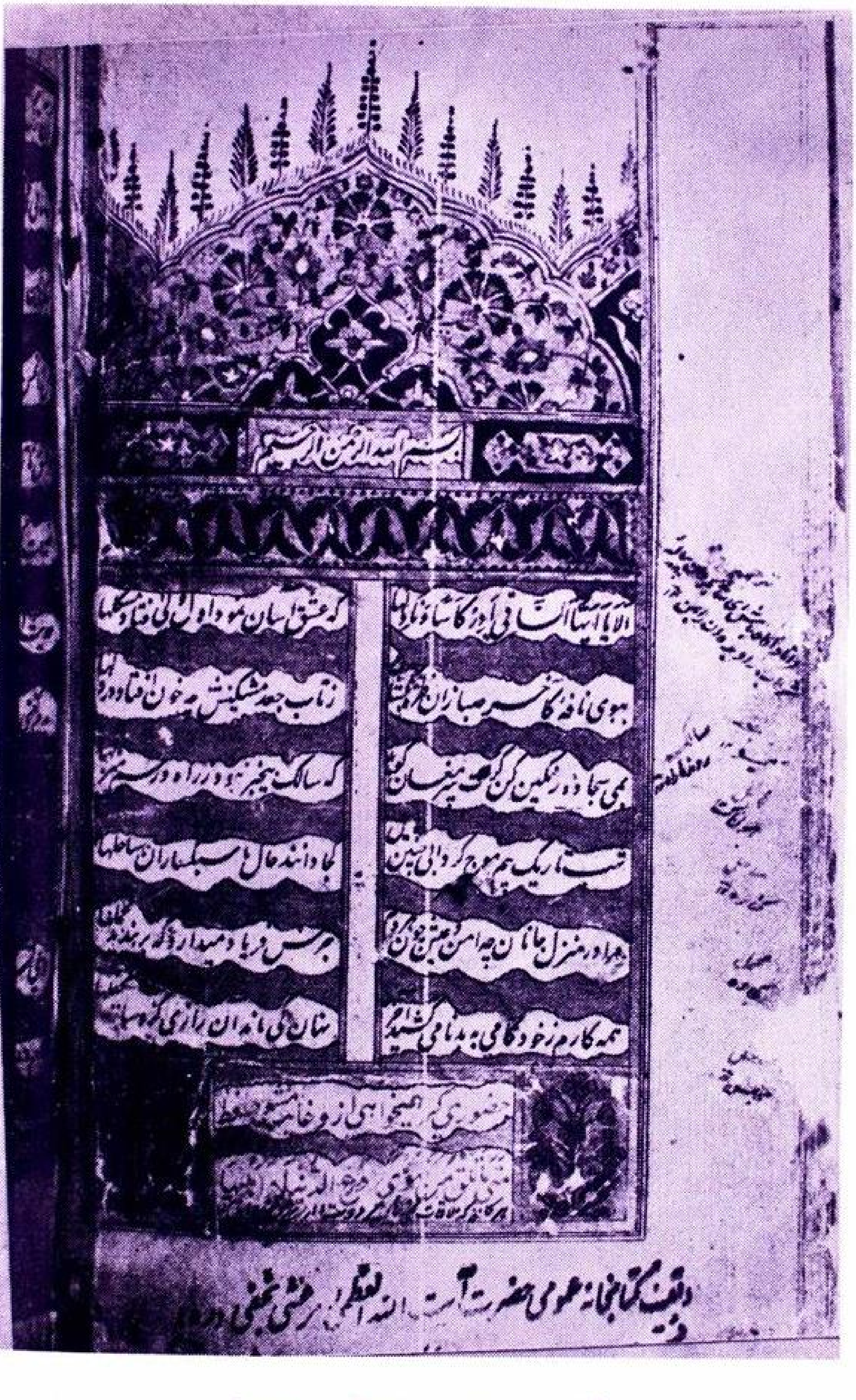
صفحه‌ای دیگر از « تحفة العراقین » (ش ۹۷۱۰)

بسم الله الرحمن الرحيم
حدثنا السيد الأجل نجم الدين بهاء
الشرف أبو الحسن محمد بن الحسن بن أحمد بن علي
بن محمد بن عمر بن يحيى العلوي الحسيني
رحمه الله قال أخبرنا الشيخ السعيد أبو عبد الله
محمد بن أحمد بن شهريار الخازن لخزانة مولانا

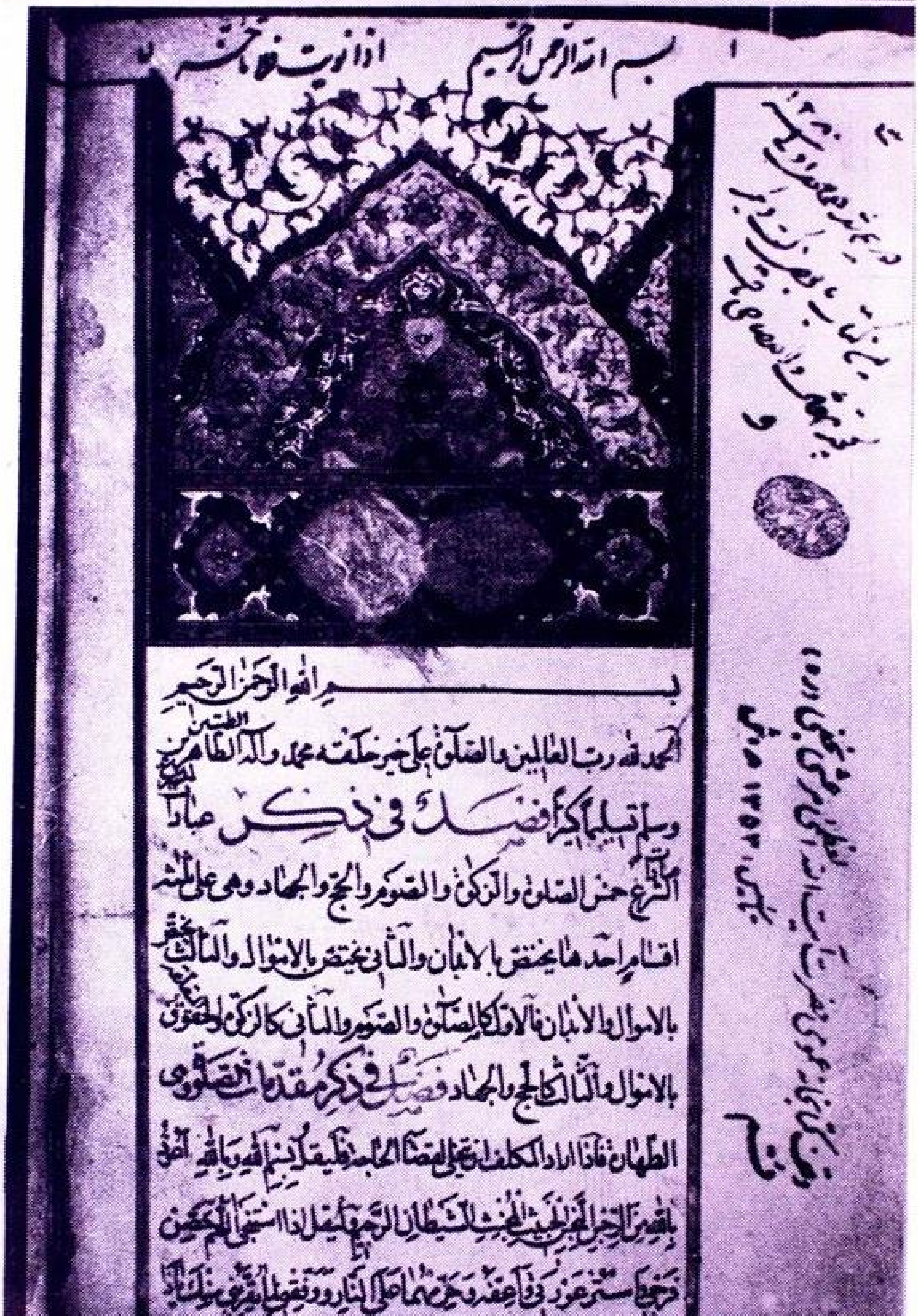
آغاز « صحیفه سجادیه » (ش ۹۷۱۸)

نشانی بلاغ در «صحیفه سجادیه» (ش ۹۷۱۸)

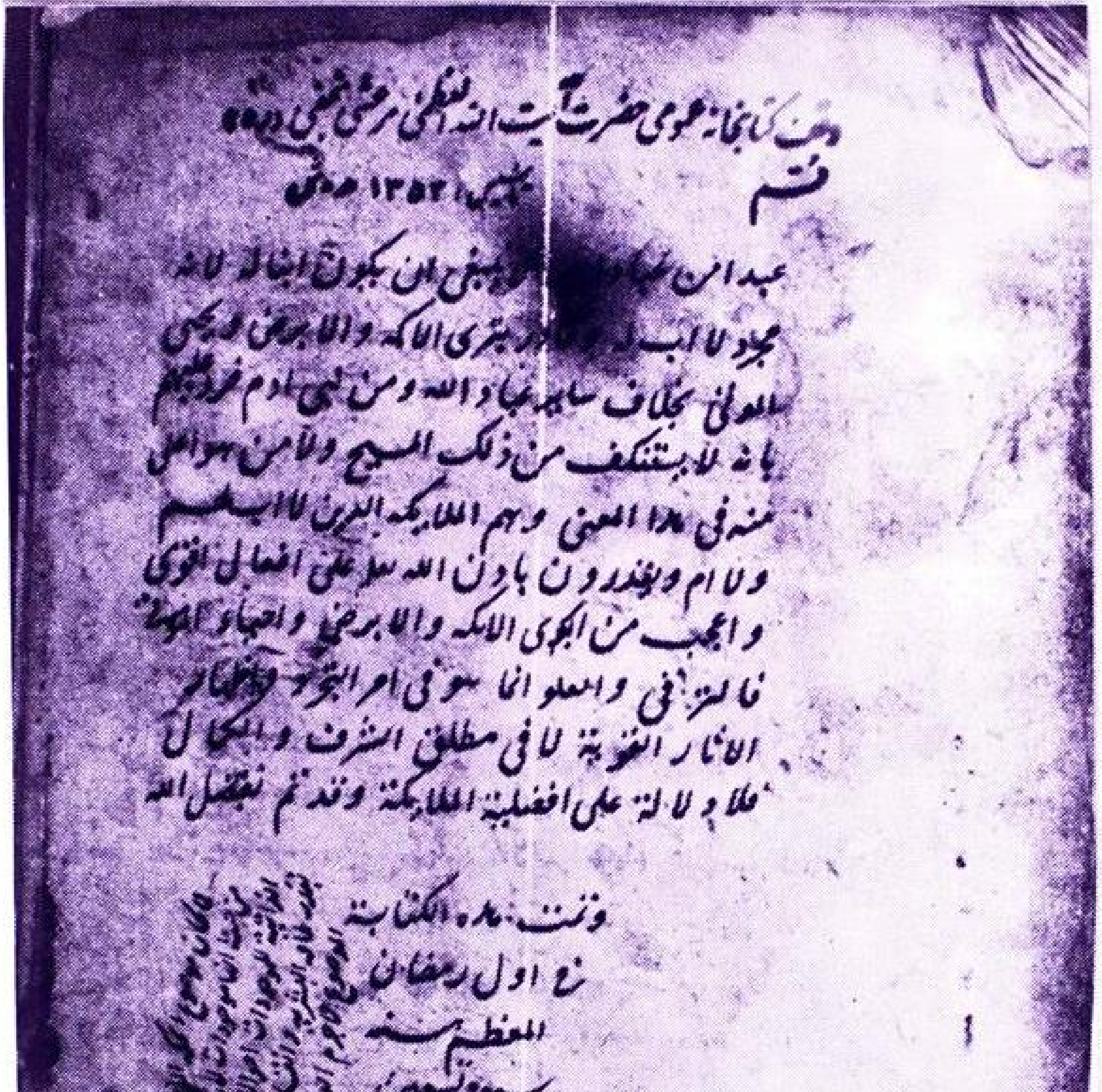

آغاز « دیوان حافظ » (ش ۹۷۲۵)

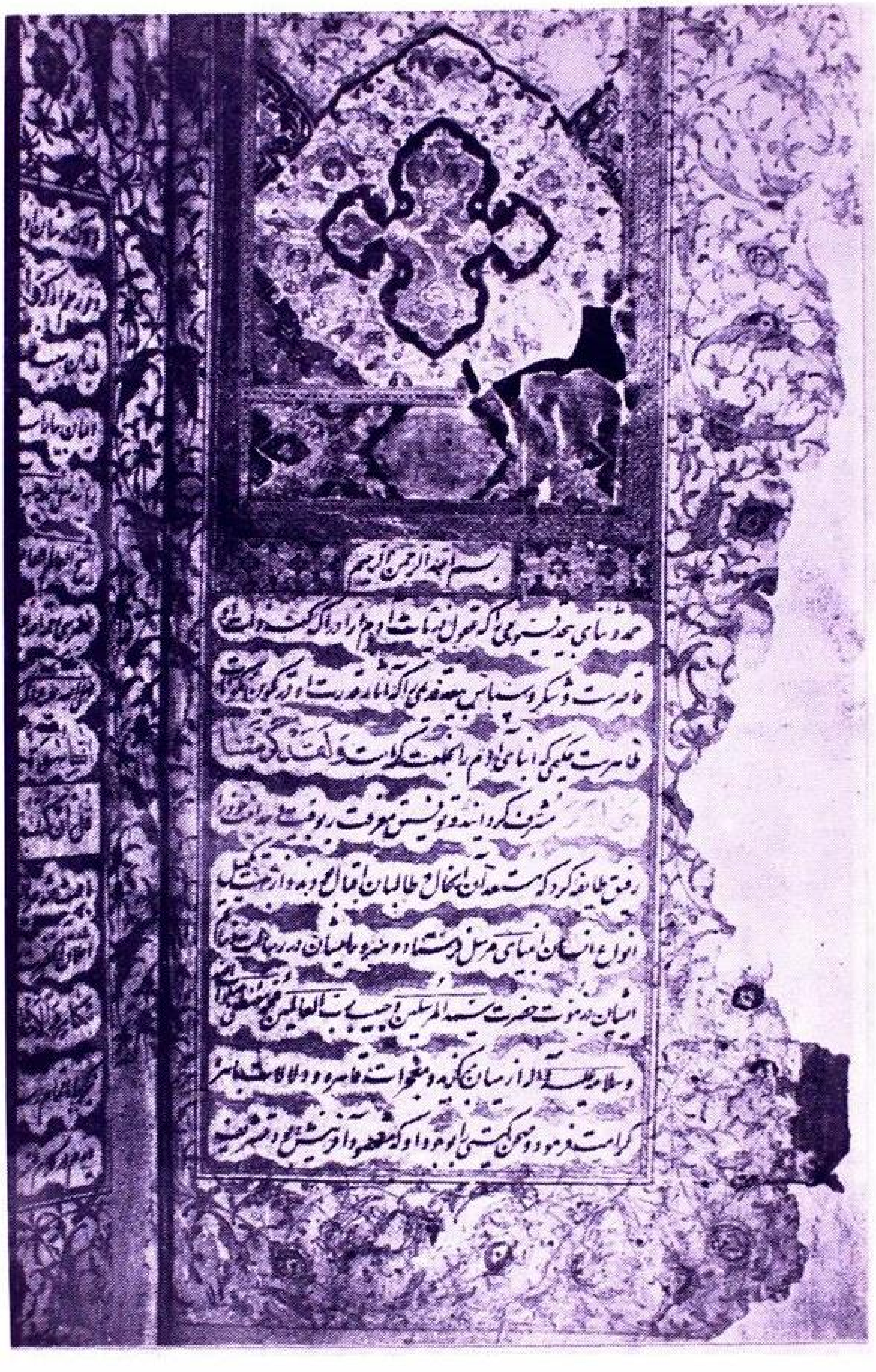

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلوة على خير خلقه محمد وآله الطاهرين
وسلم تسليما كثيرا فصل في ذكر ما
الشرع خمس الصلوة والزكوة والصوم والحج والجهاد وهي على ثلثة
اقسام احدها يختص بالابدان والثاني يختص بالاموال والثالث يختص
بالاموال والابدان فالاول كالصلوة والصوم والثاني كالزكوة والحقوق
بالاموال والثالث كالحج والجهاد فصل في ذكر مقدمات الصلوة وهي
الطهارة فاذا اراد المكلف ان يتخلى لقضاء الحاجة فليقل بسم الله وبالله اعوذ
بالله من الرجس النجس الخبيث المخبث الشيطان الرجيم فليقل اذا استنجى اللهم حصن
فرجي واستر عورتي وحرمهما على النار ووفقني لما يقربني منك يا ذا

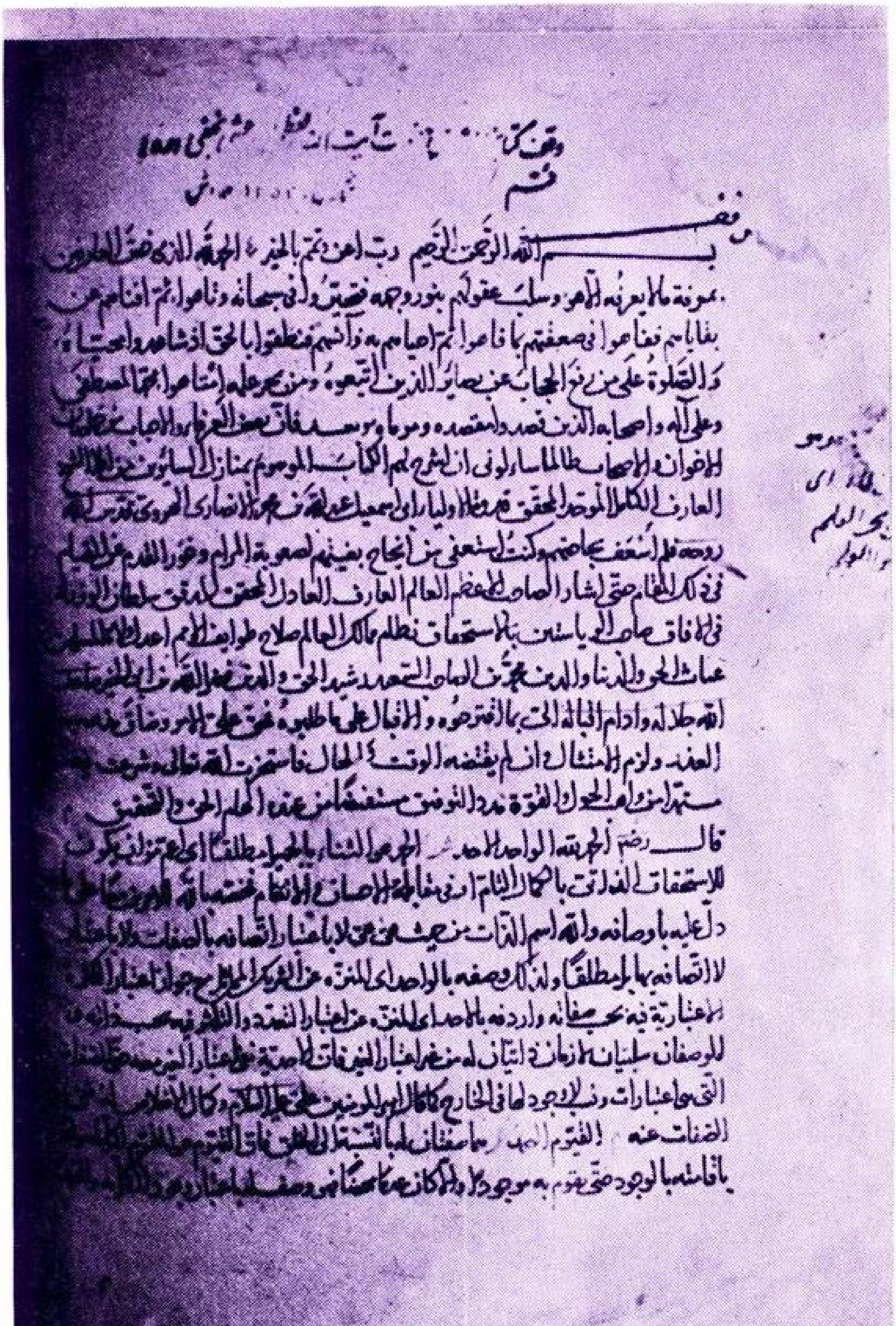
آغاز « مختصر مصباح المتهجد » (ش ۹۷۵۰)

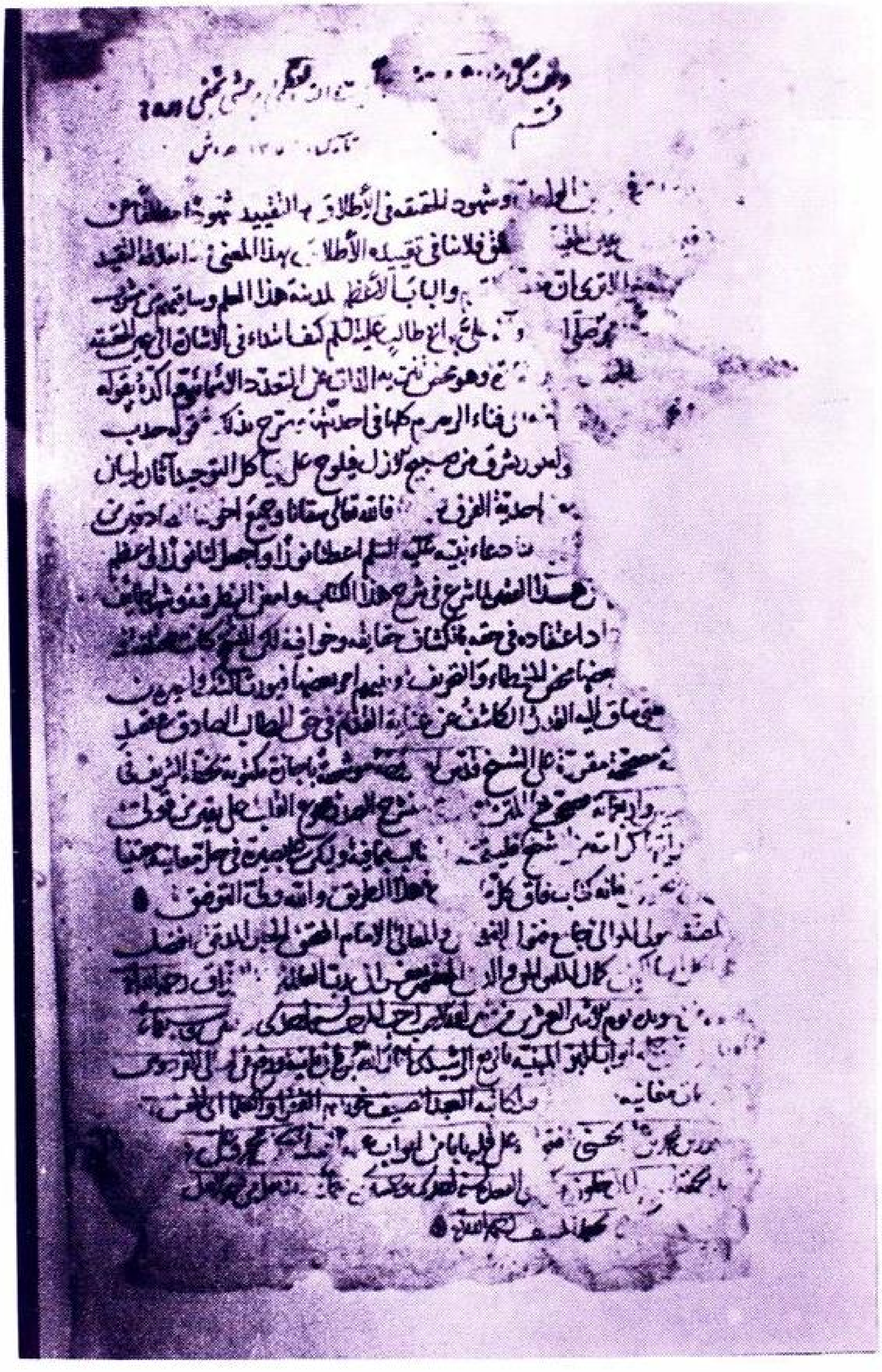
پایان «شرح عقائد النسفی» (ش ۹۷۵۶)

آغاز « ترجمه مکارم الاخلاق » (ش ۹۷۵۷)

بسم الله الرحمن الرحيم رب اعن وتمم بالخير

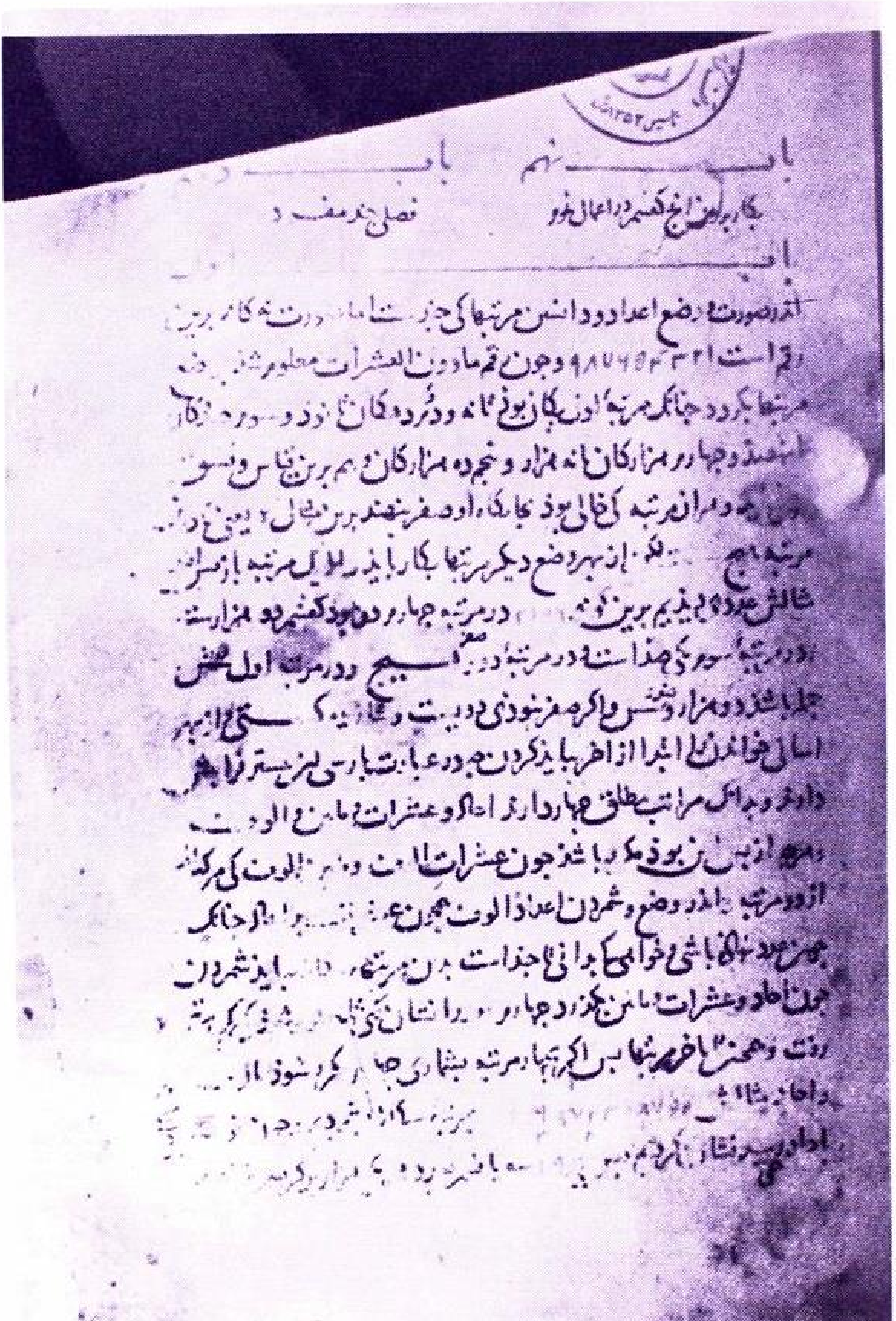
آغاز «شرح منازل السائرين» (ش ۹۷۵۸)

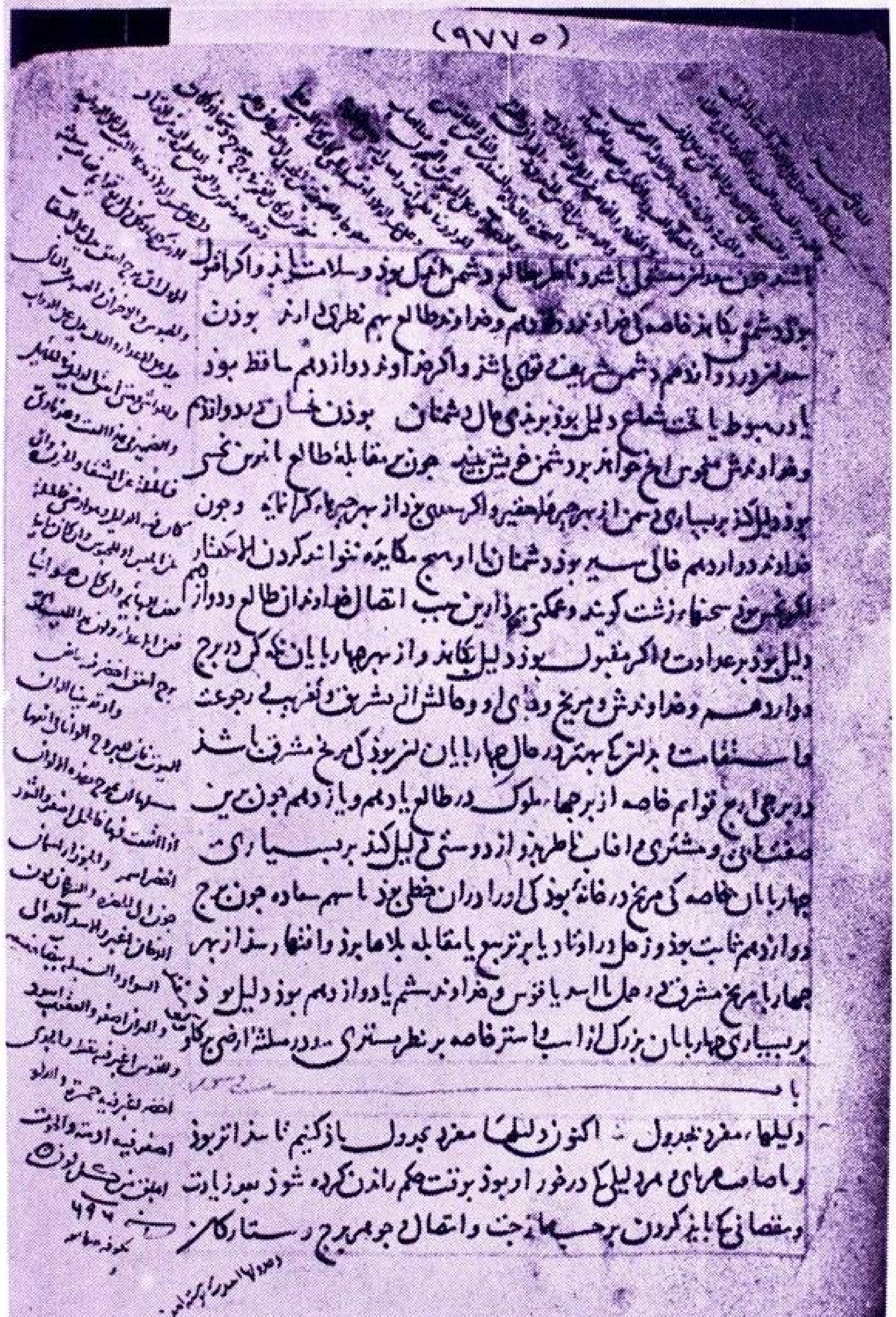
پایان « شرح منازل السائرین » (ش ۹۷۵۸)

بسم الله الرحمن الرحیم

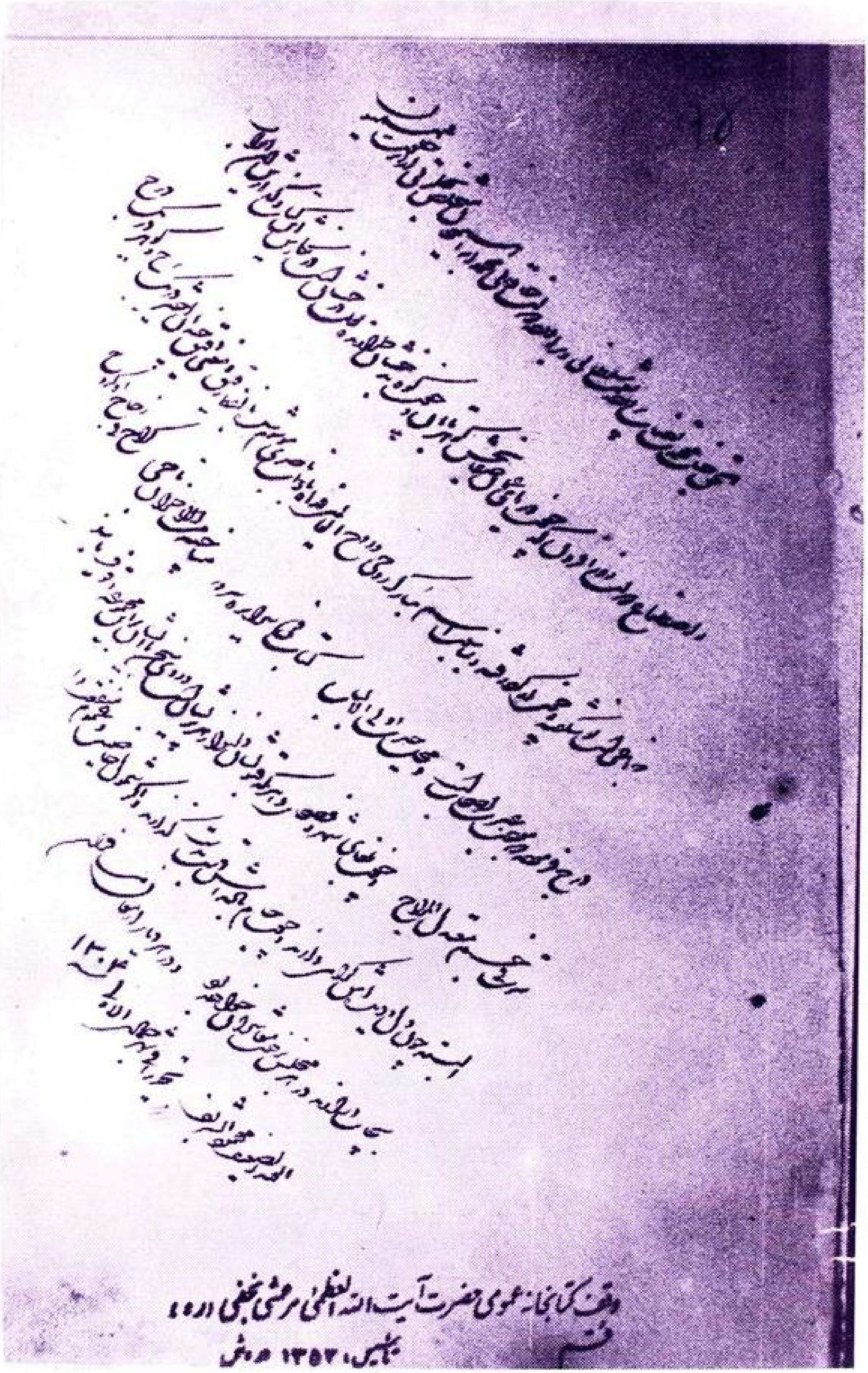
آغاز جنگ (ش ۹۷۶۳)

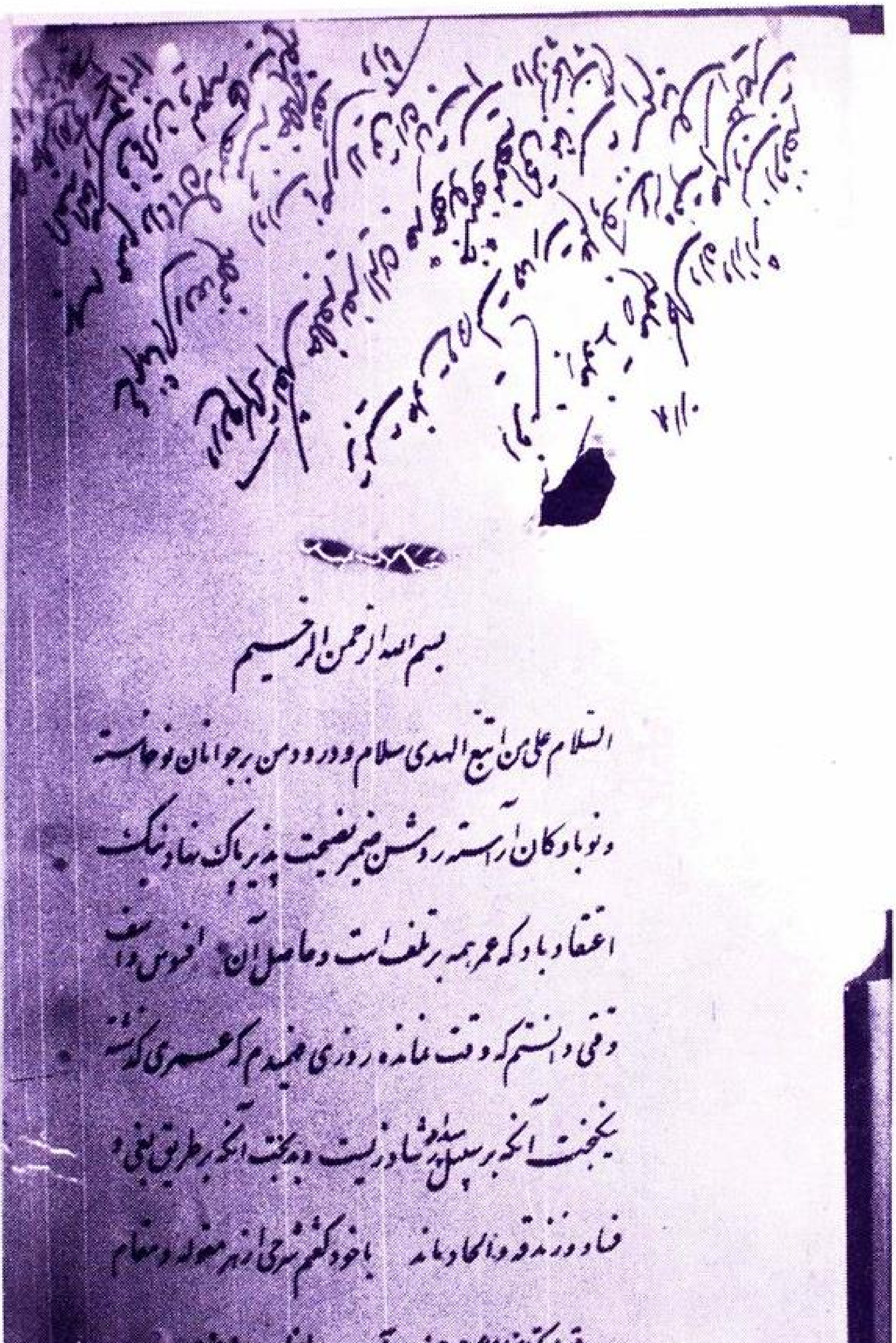
آغاز نسخه « زیج » (ش ۹۷۷۵)

صفحه‌ای از « زیج » با تاریخ (ش ۹۷۷۵)

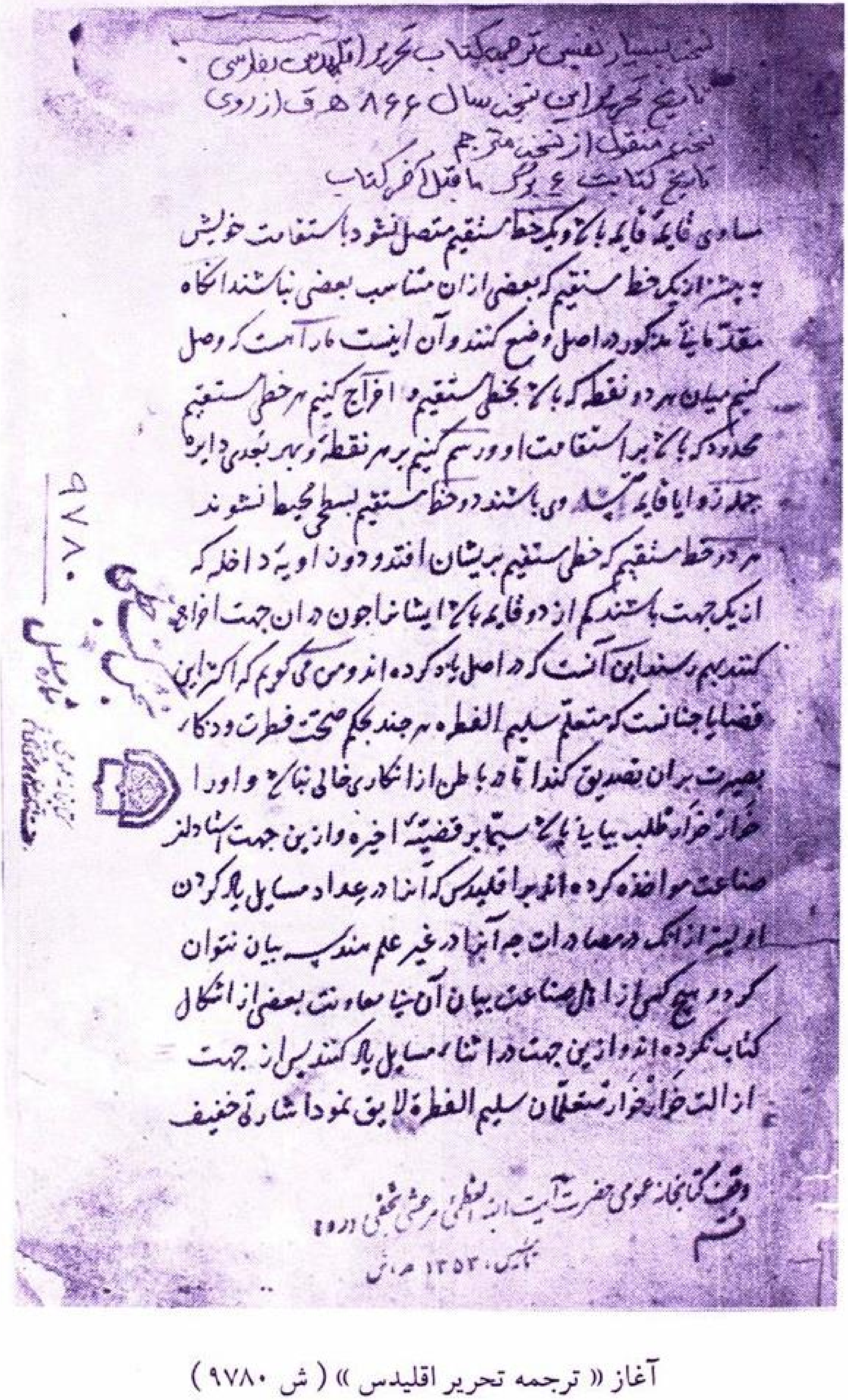

روی برگ اول « آداب ناصری » (ش ۹۷۷۸)

بسم الله الرحمن الرحیم

السلام علی من اتبع الهدی سلام و درود من بر جوانان نوخاسته
و نوباوگان آراسته روشن ضمیر نصیحت پذیر پاک نهاد نیک
اعتقاد باد که عمر همه بر تلف است و حاصل آن جز افسوس و اسف
وقتی دانستم که وقت نماند روزی چند دیدم که عمری گذشته
نیکبخت آنکه بر سبیل سداد و شاد زیست و بدبخت آنکه بر طریق بغی و
فساد و زندقه و الحاد ماند با خود گفتم شرحی از هر مقوله و مقام

آغاز « آداب ناصری » (ش ۹۷۷۸)

نسخهٔ بسیار نفیس ترجمهٔ کتاب تحریر اقلیدس بفارسی
تاریخ تحریر این نسخه سال ۸۶۶ هـ ق از روی
نسخهٔ منقول از نسخهٔ مترجم
تاریخ کتابت ۶ برگ ما قبل آخر کتاب

مساوی قایمه باشد و یک خط مستقیم متصل نشود باستقامت خویش
به جز از یک خط مستقیم که بعضی از آن مناسب بعضی نباشند انگاه
مقدمات مذکور در اصل وضع کنند و آن اینست که ما را هست که وصل
کنیم میان هر دو نقطه که باشد بخطی مستقیم و اخراج کنیم هر خطی مستقیم
محدود که باشد بر استقامت او و رسم کنیم بر هر نقطه و بهر بعدی دایره
جمله زوایا قایمه متساوی باشند دو خط مستقیم بسطحی محیط نشوند
هر دو خط مستقیم که خطی مستقیم بریشان افتد و دو زاویه داخله که
از یک جهت باشند کم از دو قایمه باشد ایشان چون در ان جهت اخراج
کنند بهم رسند این آنست که در اصل یاد کرده اند و من می گویم که اکثر این
قضایا چنانست که متعلم سلیم الفطره هر چند بحکم صحت فطرت و ذکا
بصیرت بران تصدیق کند اما در باطن از انکاری خالی نباشد و او را
خار خار طلب بیانی باشد سیما بر قضیهٔ اخیره و ازین جهت استادان
صناعت مواخذه کرده اند بر اقلیدس که اثنا در عداد مسایل یاد کردن
اولیتر از آنکه در مصادرات چه آنرا در غیر علم هندسه بیان نتوان
کرد و هیچ کس از اهل صناعت بیان آن بنا معاونت بعضی از اشکال
کتاب نکرده اند و ازین جهت در اثنا مسایل یاد کنند پس از جهت
ازالت خار خار متعلمان سلیم الفطره لایق نمود اشارتی خفیف

وقف کتابخانهٔ عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی در قم
تاریخ ۱۳۵۲/۰ هـ ش

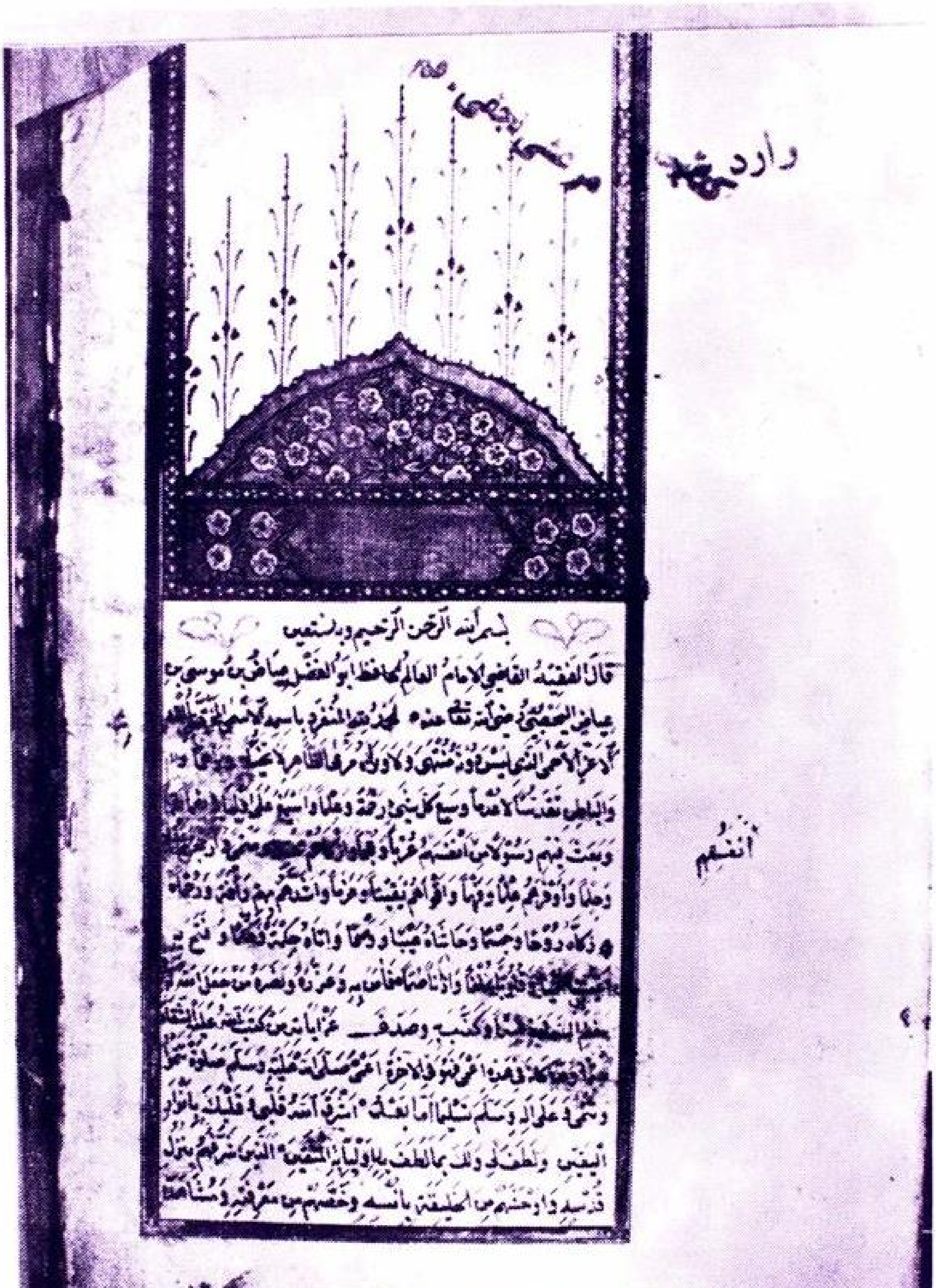
آغاز « ترجمه تحریر اقلیدس » (ش ۹۷۸۰)

و مجموع زوایاء سطح ذو الاثنی عشره هم شصت زاویه است که از هر سه
که مجتمع شوند بر نقطه زاویه مجسم باشد ذو الاثنی عشره را پس زوایاء مجسمه
او بیست باشد چون عدد قواعد ذو العشرین و هو المطلوب

و چون آنچه در صدد کتاب وعده داده بودیم از ترجمه کتاب و ایراد مقدمات
و ذکر حوالات و غیر آن بتقدیم رسید کتاب را برین مقالات و مقالت را
برین ختم کنیم اگر پسندیده خاطر بزرگوار و رای مبارک مخدوم عز نصره
باشد غایت بغیت و نهایت سعادت این مسوده بی اشتباه روی نموده
باشد و الا عوان او خود امروز نیست فان الاعتقاد والطمان توامان ایزد
سبحانه و تعالی جناب همایون و ذات میمون مخدوم عز نصره که مقصد آمال
افاضل و مطلع انوار حقایق است بکرامات لایزالی و کمالات ذوالجلالی
مشرف و موصوف دارد و دست تصرف زمان عنان منقلب حدثان از کنف
شرف و ساحت بار اعتبار او دور و مصروف بحق الحق و صاحبه سپری شد
ترجمه کتاب اقلیدس در اوایل ماه شعبان سال بر ششصد و هشتاد از هجرت
صاحبها علیه افضل الصلوات و اشمل التحیات

وقع الفراغ من کتبته سلخ عشر ربیع الآخر سنه ست و ستین والف من الهجرة
نقلا من النسخة المنقولة من النسخة المقروءة علی المترجم
وقوبل بالمقابلة بنسخة الاصل بقدر الوسع والامکان
مصلیا علی نبیه محمد و آله اجمعین

پایان « ترجمه تحریر اقلیدس » (ش ۹۷۸۰)

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

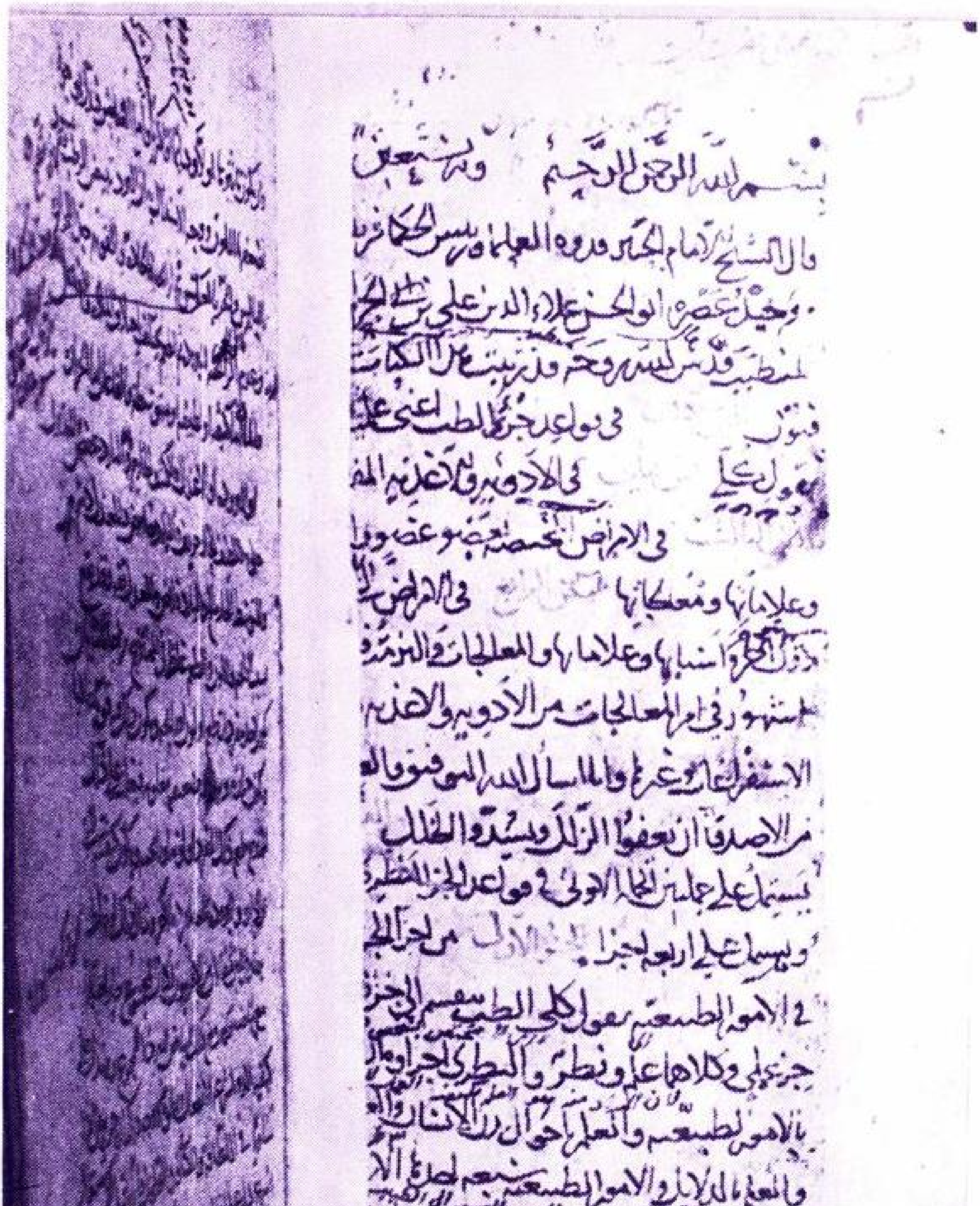
قال الفقيه القاضي الامام العالم الحافظ ابو الفضل عياض بن موسى بن

عياض اليحصبي رضي الله تعالى عنه

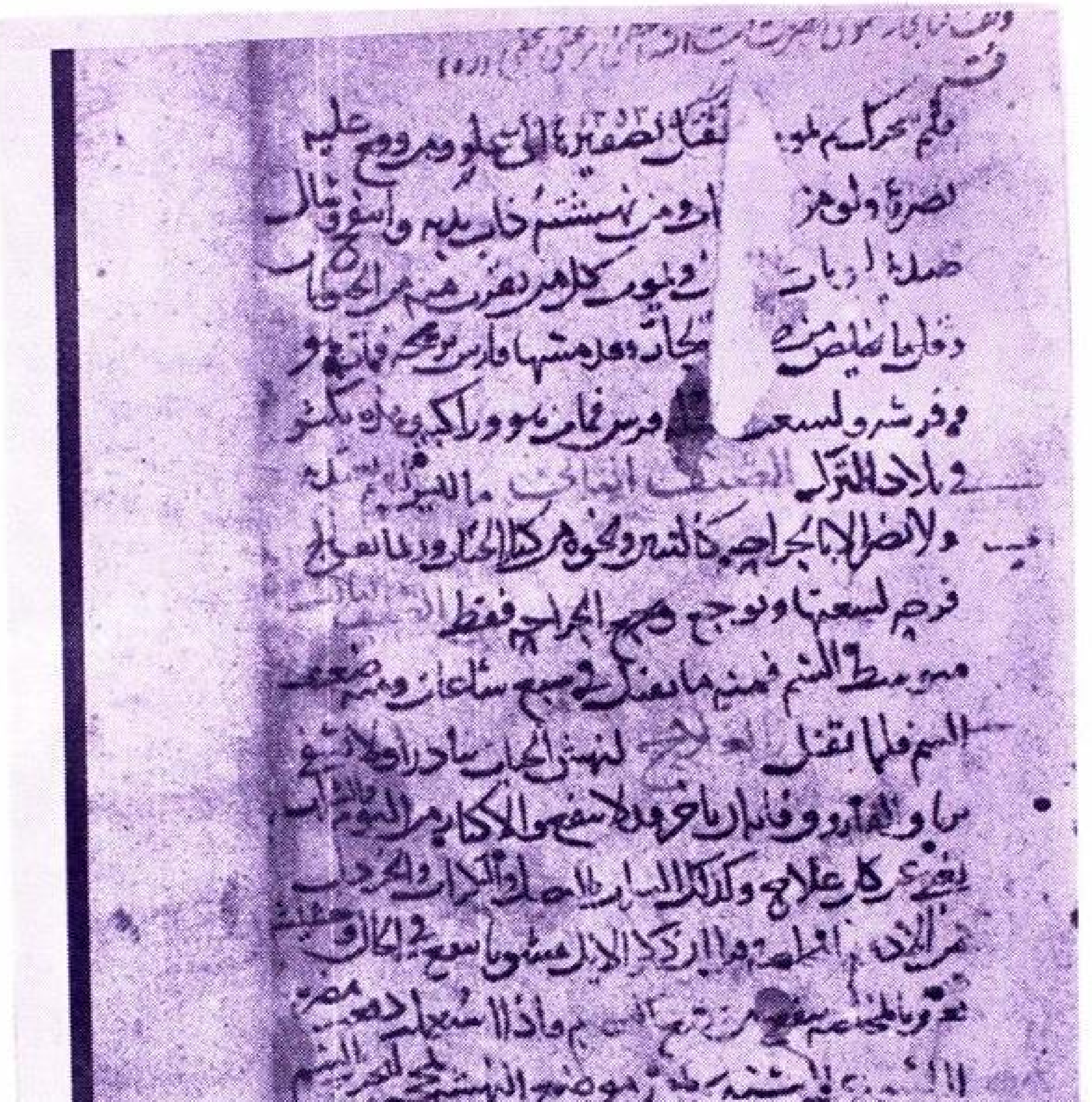
وقف کتابخانه عمومی آیت الله العظمی

مرعشی نجفی - قم

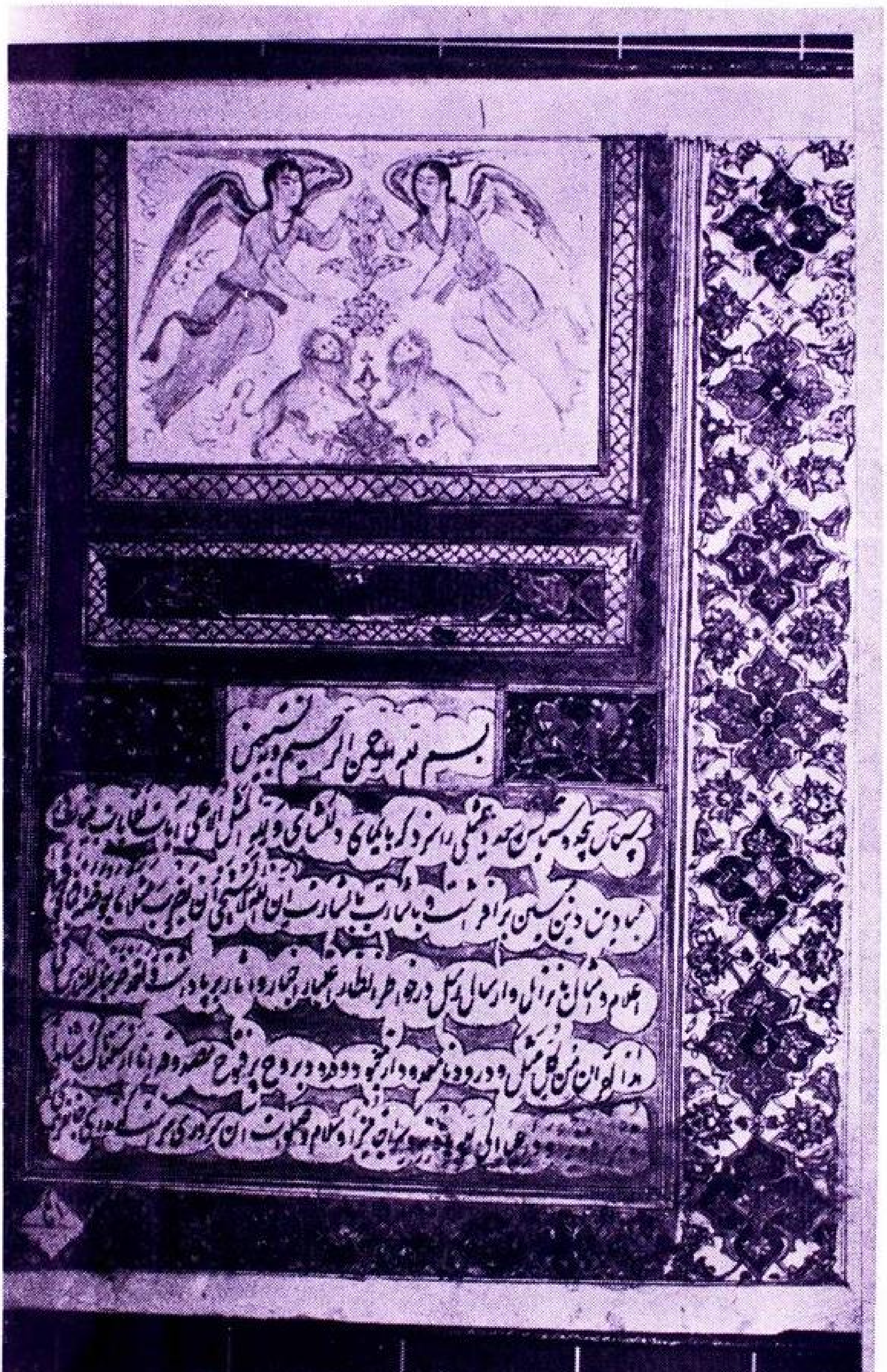
آغاز « الشفا » قاضی عیاض (ش ۹۷۸۷)

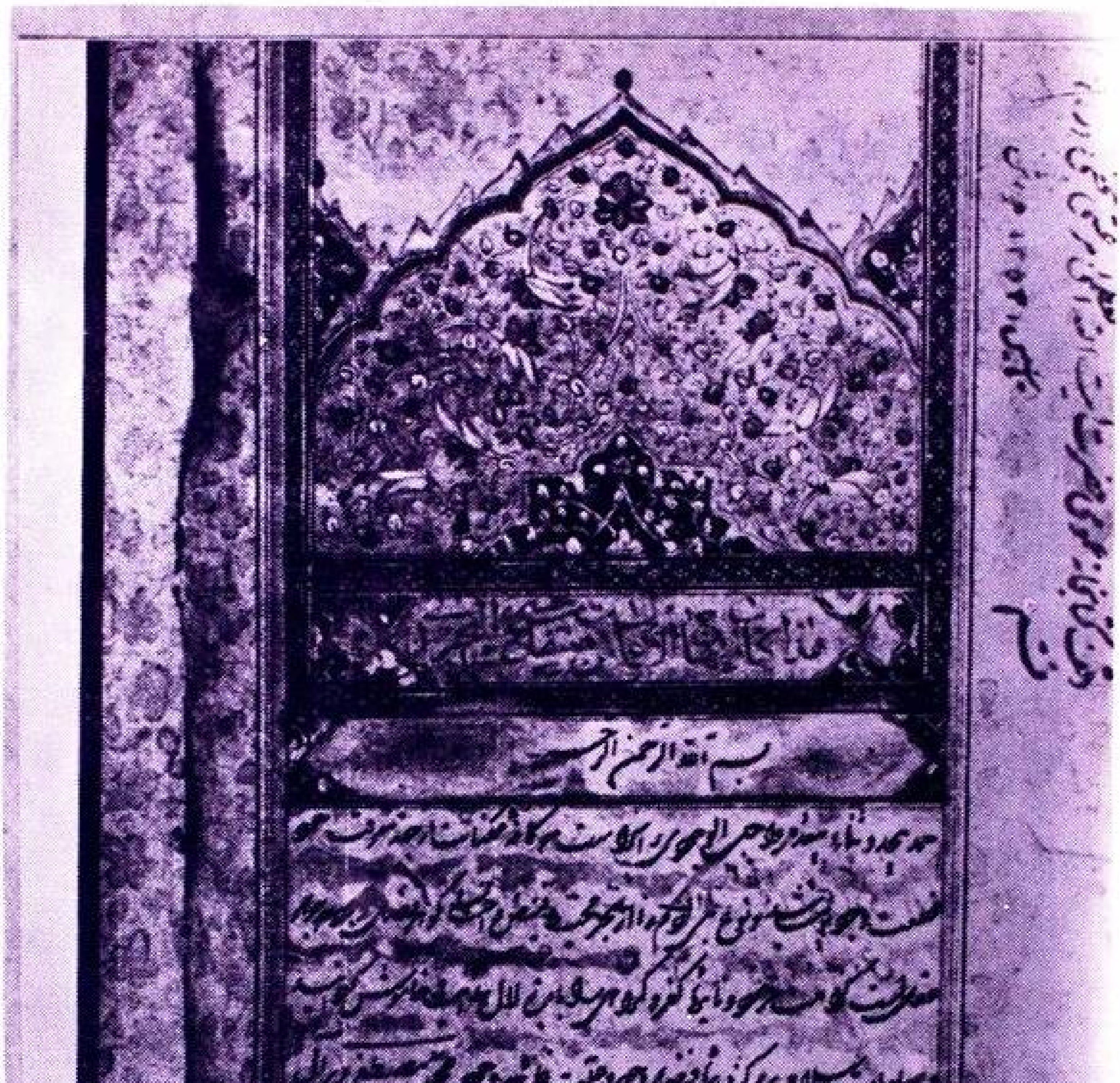
آغاز « الموجز » ابن نفیس (ش ۹۸۰۰)

پایان نسخه «الموجز» (ش ۹۸۰۰)

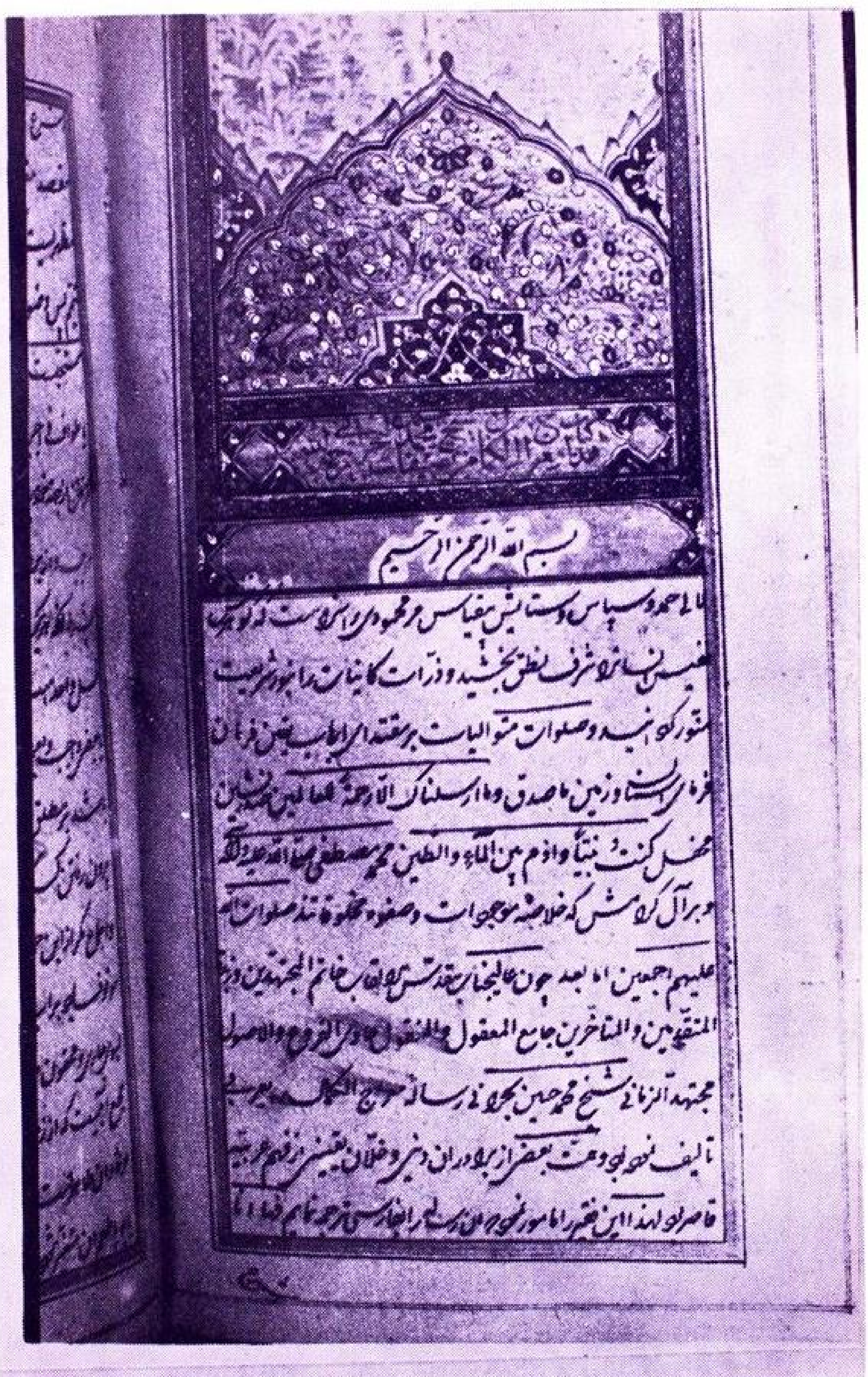

بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین

آغاز «جامع التمثیل» (ش ۹۸۰۹)

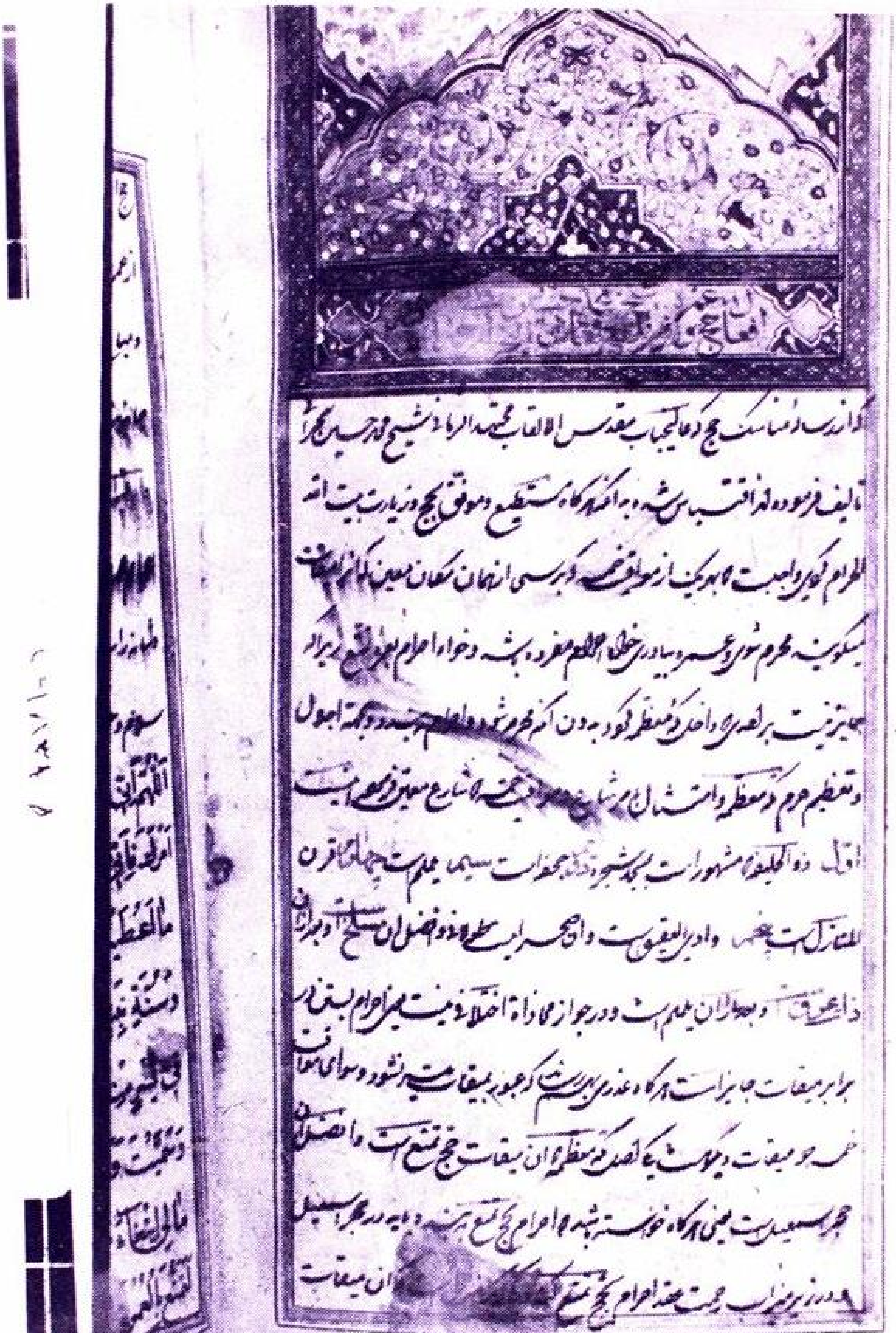

بسم الله الرحمن الرحیم

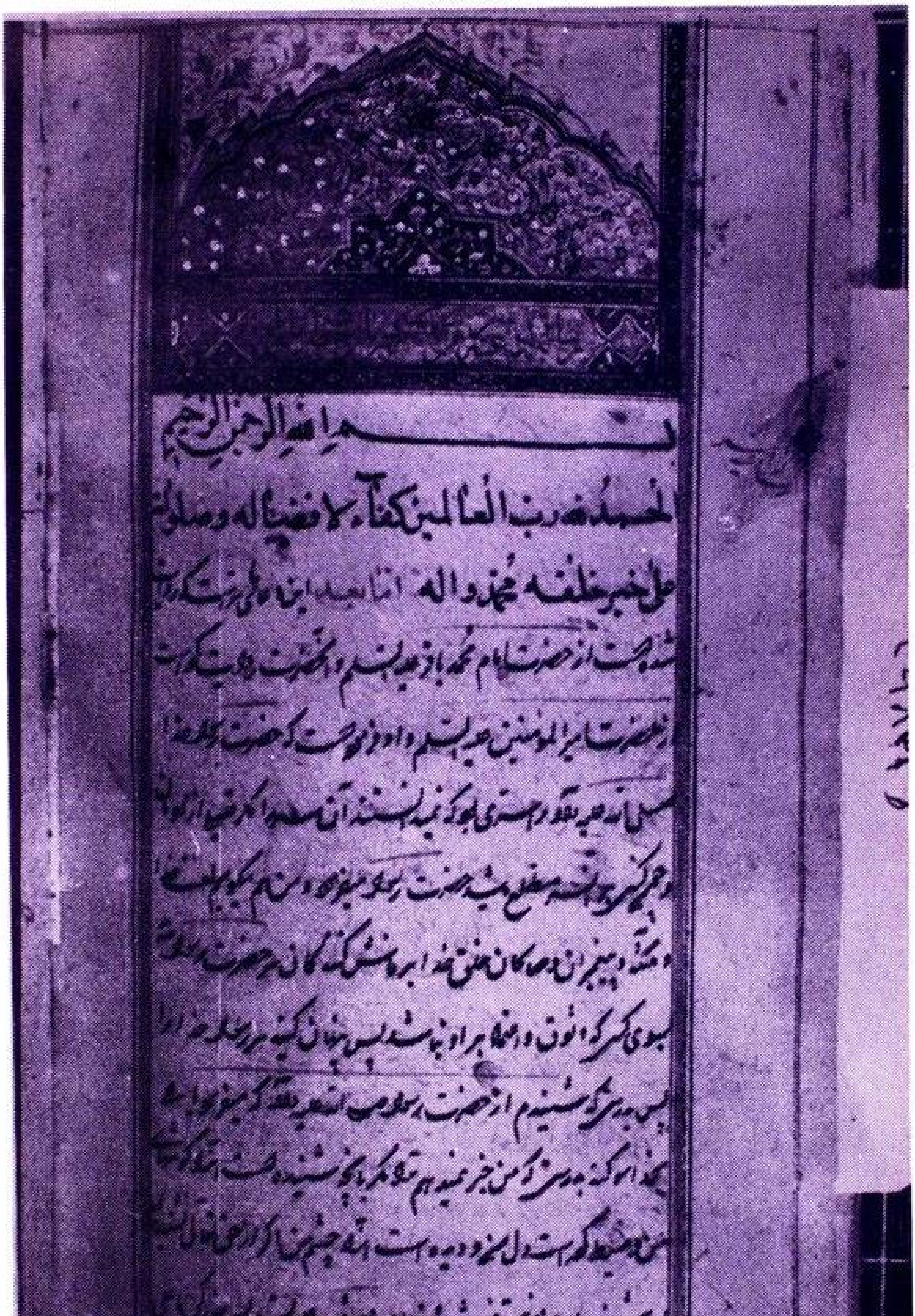
آغاز ترجمه « منهاج الاعمال » (ش ۹۸۳۱)

بسم الله الرحمن الرحیم

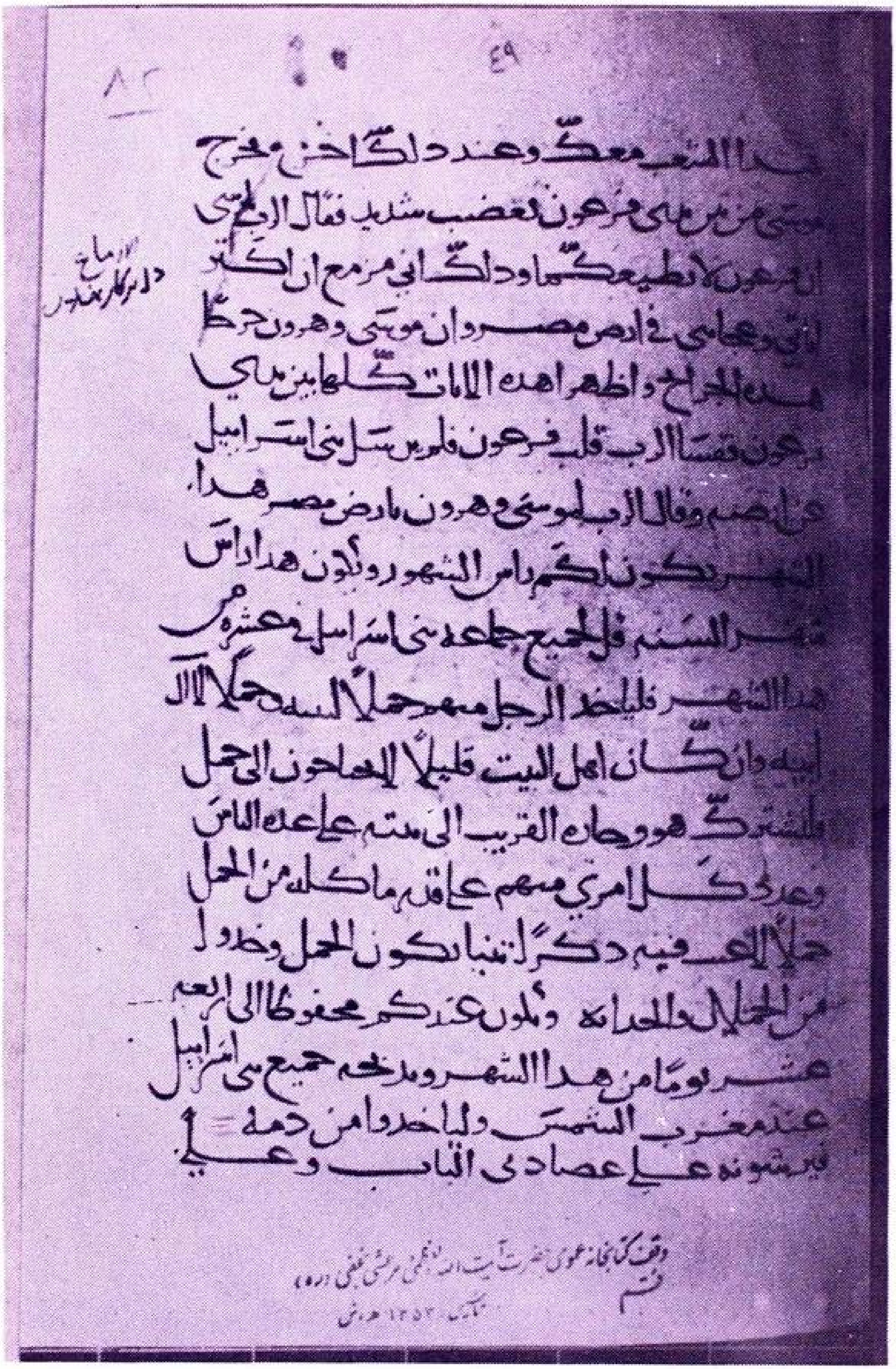
آغاز « ترجمه معراج الکمال » (ش ۹۸۳۱)

آغاز مناسک حج (ش ۹۸۳۱)

بسم الله الرحمن الرحیم

آغاز «ادعیه سر» (ش ۹۸۳۱)

٤٩

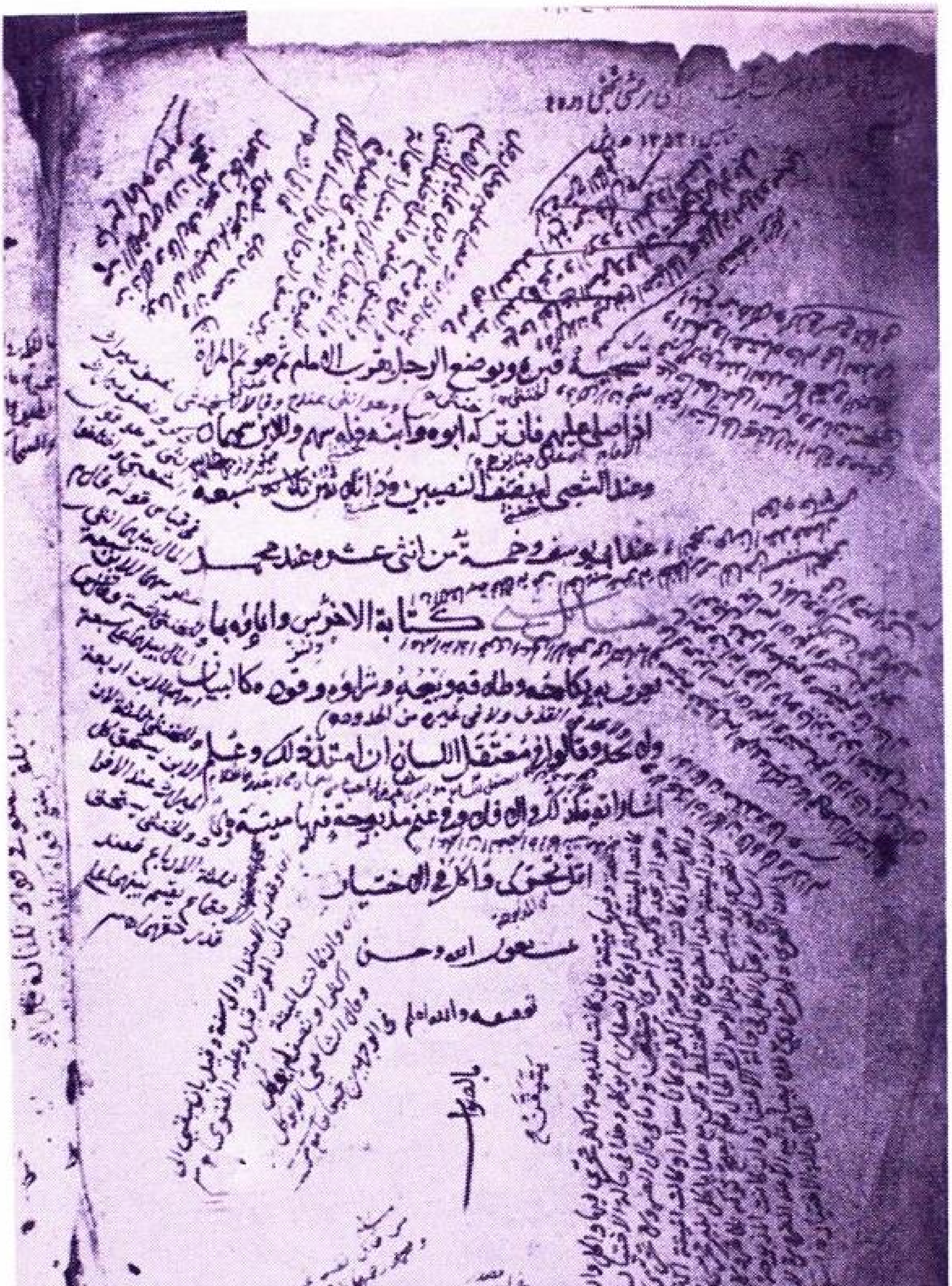
هذا الشعب معك وبعد ذلك اخرج وخرج
موسى من بين يدي فرعون بغضب شديد فقال الرب لموسى
ان فرعون لا يطيعكما وذلك اني مزمع ان اكثر
اياتي وعجايبي في ارض مصر وان موسى وهرون صنعا
هذه العجايب واظهرا هذه الايات كلها بين يدي
فرعون فقسا الرب قلب فرعون فلم يرسل بني اسرايل
من ارضه وقال الرب لموسى وهرون بارض مصر هذا
الشهر يكون لكم راس الشهور ويكون هذا راس
شهور السنة قل لجميع جماعة بني اسرايل في عشرة من
هذا الشهر فلياخذ الرجل منهم حملا لبيت حملا لال
ابيه وان كان اهل البيت قليلا لا يقدرون الى الحمل
فليشترك هو وجاره القريب الى بيته على عدد الناس
وعدد كل امرئ منهم على قدر ما ياكله من الحمل
حملا لا عيب فيه ذكرا ابن سنة يكون الحمل وخذوا
من الحملان الحوليه ويكون عندكم محفوظا الى اربعة
عشر يوما من هذا الشهر ويذبحه جميع بني اسرايل
عند غروب الشمس ولياخذوا من دمه
فيرشونه على عضادتي الباب وعلى

صفحه‌ای از « ترجمة التوراة » (ش ۹۸۳۳)

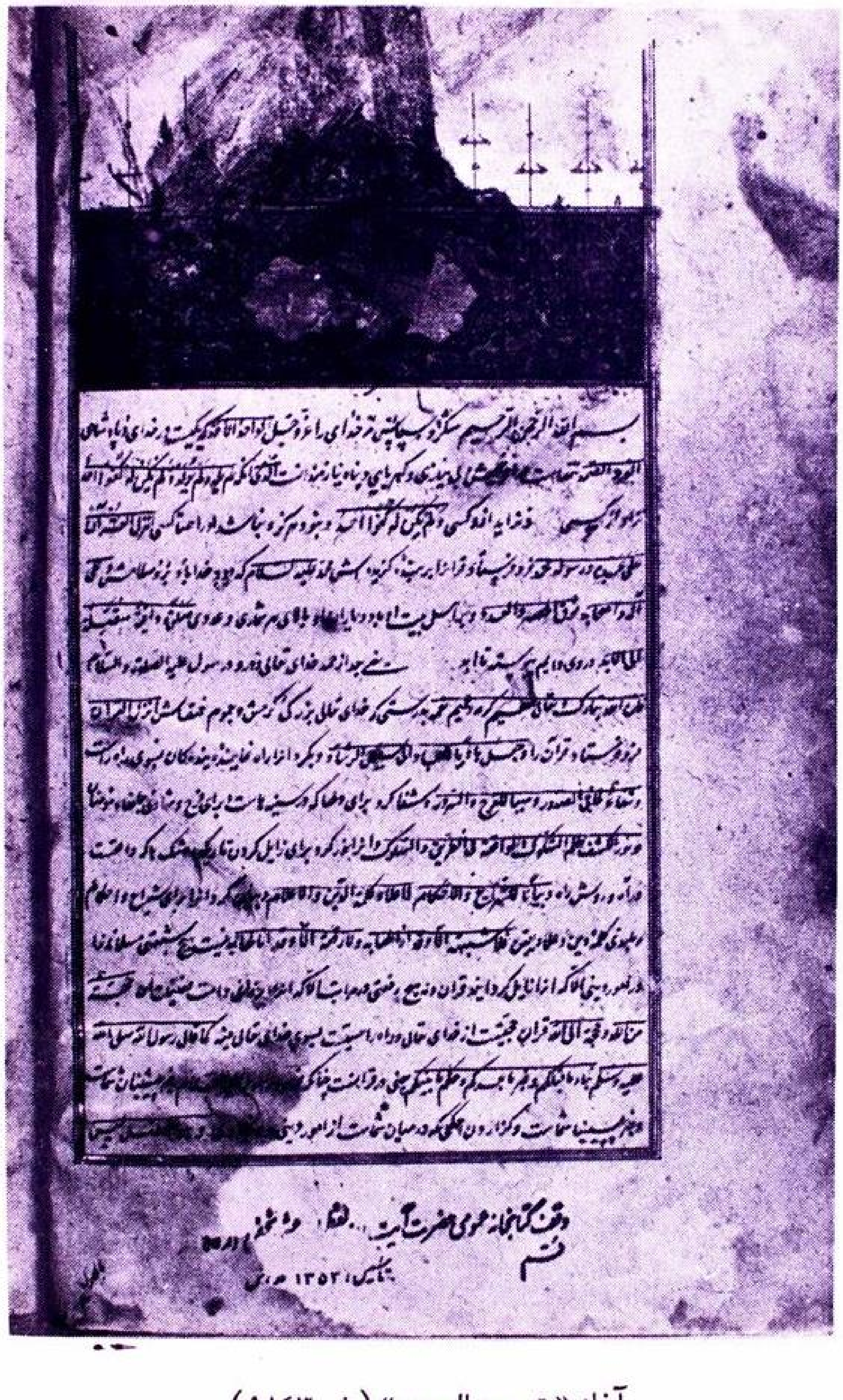

بسم الله الرحمن الرحيم رب يسّر
حمد من جعل العلم اجل المواهب الهنية واسناها
واعلى المراتب السنية واسماها احسن ما يفتتح به
الكلام وشكر من خص علم الاحكام والشرايع بانافة
الوسايل الى الذرايع اليق ما يختتم به المرام فحمدا
حمدا لا انصرام لعدده ولا انتهاء لمدده على ما انعم
والى من نعمه الظاهرة والباطنة واكرم وابلى من قسمه
البادية والكامنة وبصرنا بالصراط المستقيم ومنهج
الرشاد ويسرنا للاتباع بكرام الاسلاف [illegible] ونشر
الاحكام وتبليغ الشرايع والصلوة على [illegible] الارشاد ونصر [illegible]
رسوله محمد الهادى للخلق الى سواء السبيل [illegible]
علماء امته كانبياء بنى اسرائيل وعلى آله وصحابته [illegible]
بظلال صحابته صلوة تترادف امدادها وتتضاعف اعدادها

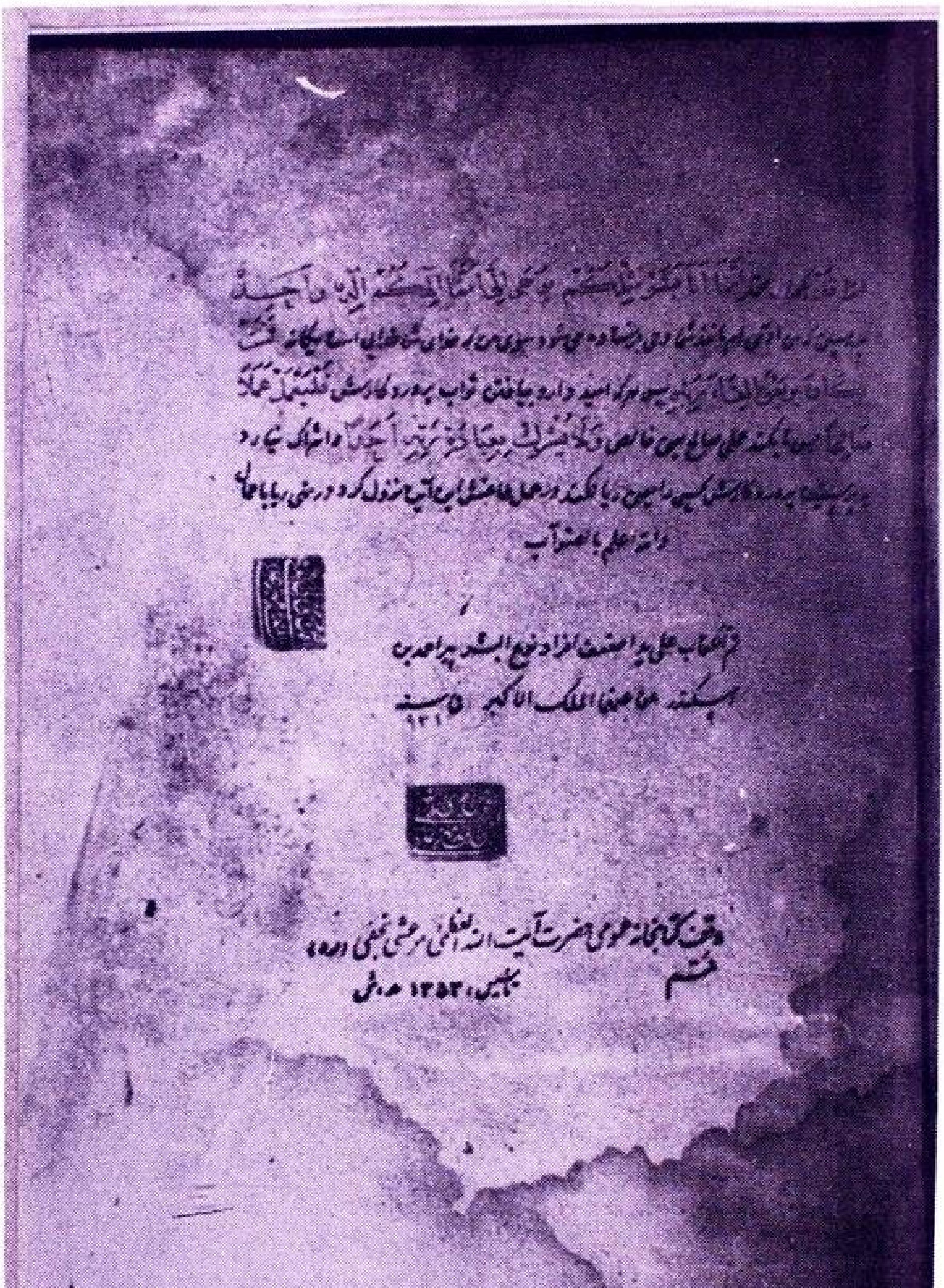
آغاز « وقاية الرواية » محبوبى (ش ۹۸۴۲)

پایان « وقایة الروایة » (ش ۹۸۴۲)

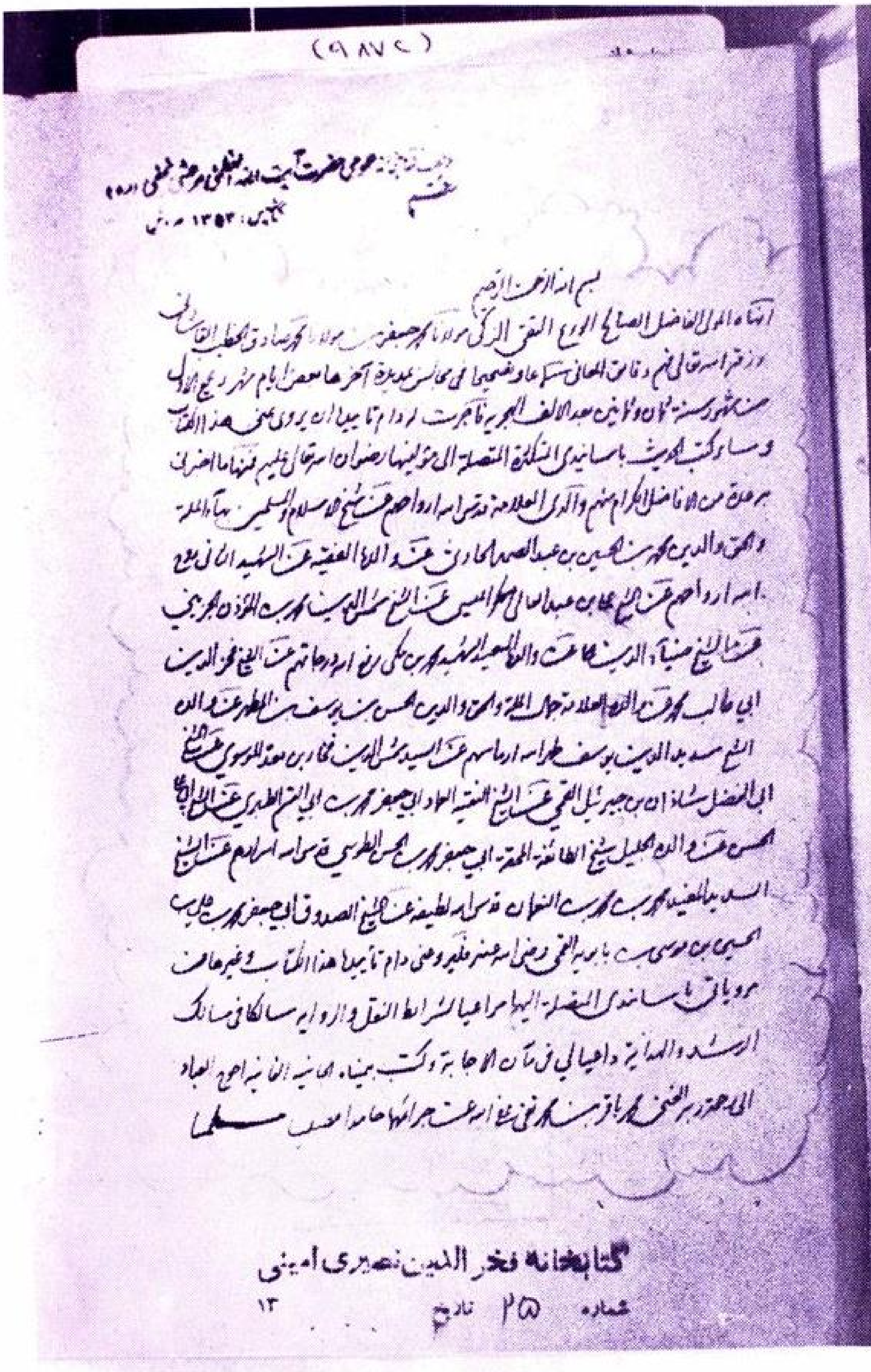

آغاز « ترجمه الوجیز » (ش ۹۸۴۳)

والله اعلم بالصواب

وقف کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)

پایان « ترجمه الوجیز » (ش ۹۸۴۳)

(۹۸۷۲)

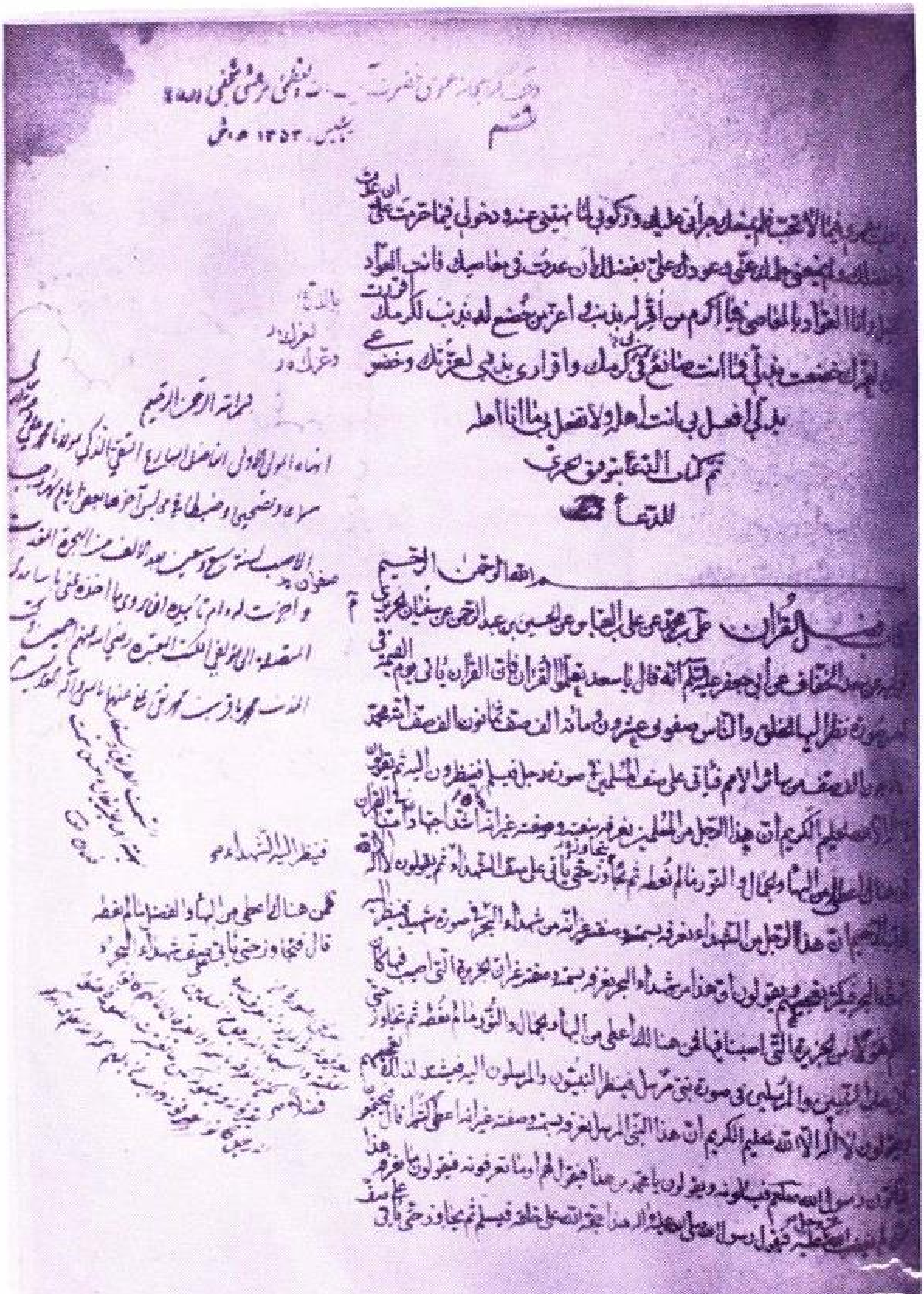
اهدائی به کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)

تاریخ: ۱۳۵۲ ه‍.ش

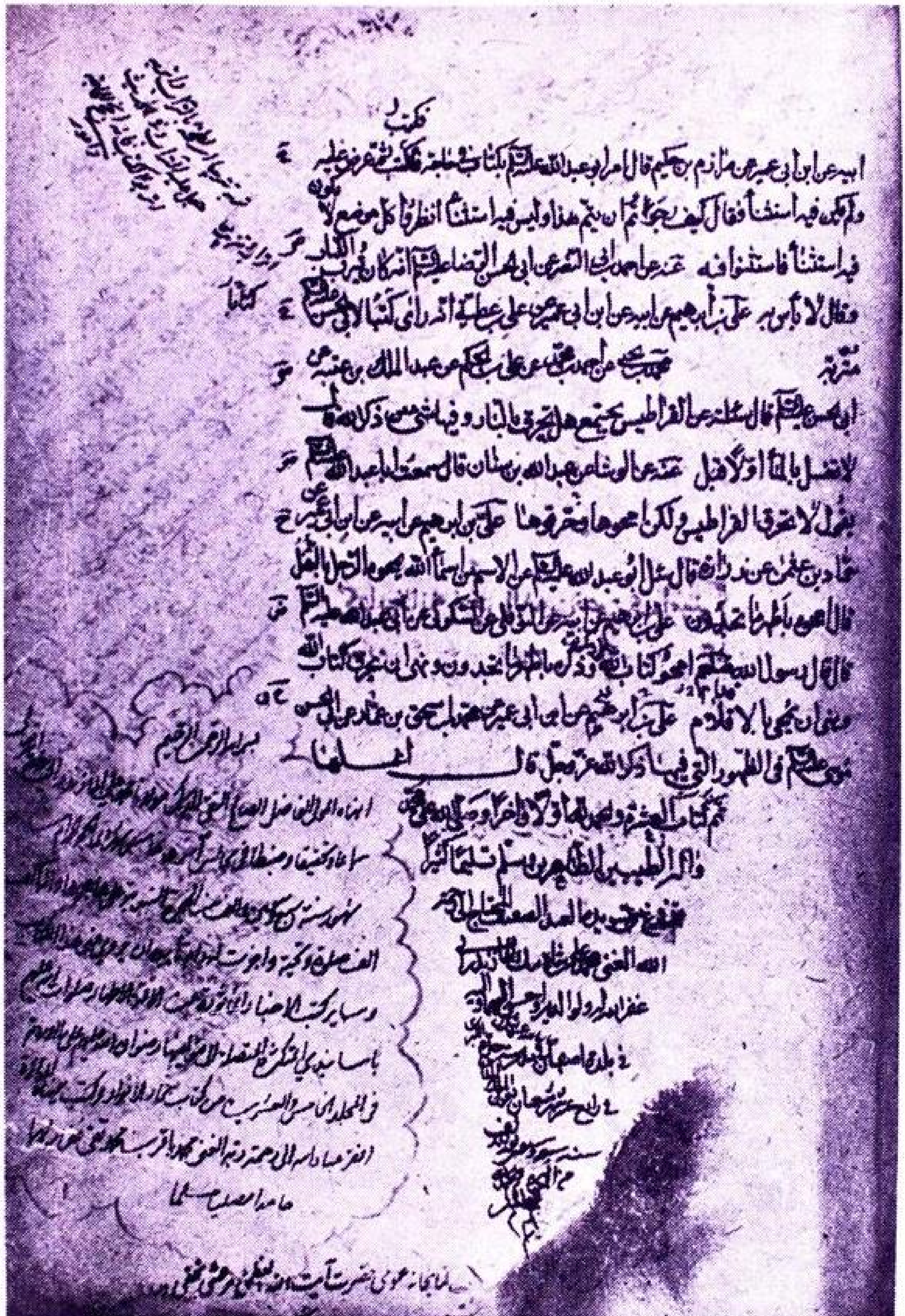
بسم الله الرحمن الرحيم

أنهاه المولى الفاضل الصالح الورع التقي الزكي مولانا محمد جعفر بن مولانا محمد صادق الخطيب القاشاني
وفقه الله تعالى لفهم دقائق المعاني سماعاً وتصحيحاً في مجالس عديدة آخرها بعض أيام شهر ربيع الأول
من شهور سنة ثمان وثمانين بعد الألف الهجرية فأجزت له دام تأييده أن يروي عني هذا الكتاب
وسائر كتب الحديث بأسانيدي المتكثرة المتصلة إلى مؤلفيها رضوان الله تعالى عليهم فمنها ما أخبرني
به جماعة من الأفاضل الكرام منهم والدي العلامة قدس الله أرواحهم عن شيخ الإسلام والمسلمين بهاء الملة
والحق والدين محمد بن الحسين بن عبد الصمد الحارثي عن والده العلامة عن الشهيد الثاني نوّر
الله أرواحهم عن الشيخ علي بن عبد العالي الميسي عن الشيخ شمس الدين محمد بن المؤذن الجزيني
عن الشيخ ضياء الدين علي عن والده السعيد الشهيد محمد بن مكي زين الله درجاتهم عن الشيخ فخر الدين
أبي طالب محمد عن والده العلامة جمال الملة والحق والدين الحسن بن يوسف بن المطهر عن والده
الشيخ سديد الدين يوسف طهّر الله أرماسهم عن السيد شمس الدين فخار بن معد الموسوي عن الشيخ
أبي الفضل شاذان بن جبرئيل القمي عن الشيخ الفقيه العماد أبي جعفر محمد بن أبي القاسم الطبري عن الشيخ أبي علي
الحسن عن والده الجليل شيخ الطائفة المحقة أبي جعفر محمد بن الحسن الطوسي قدس الله أرواحهم عن الشيخ
السعيد المفيد محمد بن محمد بن النعمان قدس الله لطيفه عن الشيخ الصدوق أبي جعفر محمد بن علي بن
الحسين بن موسى بن بابويه القمي رضي الله عنهم وعني دام تأييده هذا الكتاب وغيرها من
مروياتي بأسانيدي المتصلة إليها مراعياً لشرائط النقل والرواية سالكاً في مسالك
الرشد والهداية داعياً لي في مظان الإجابة وكتب بيمناه الداثرة الجانية أحوج العباد
إلى عفو ربه الغني محمد باقر بن محمد تقي عفا الله عن جرائمهما حامداً مصلياً مسلماً

انهاء بخط علامه مجلسی (ش ۹۸۷۲)

صفحه‌ای از کافی با انهاء علامه مجلسی (ش ۹۸۷۳)

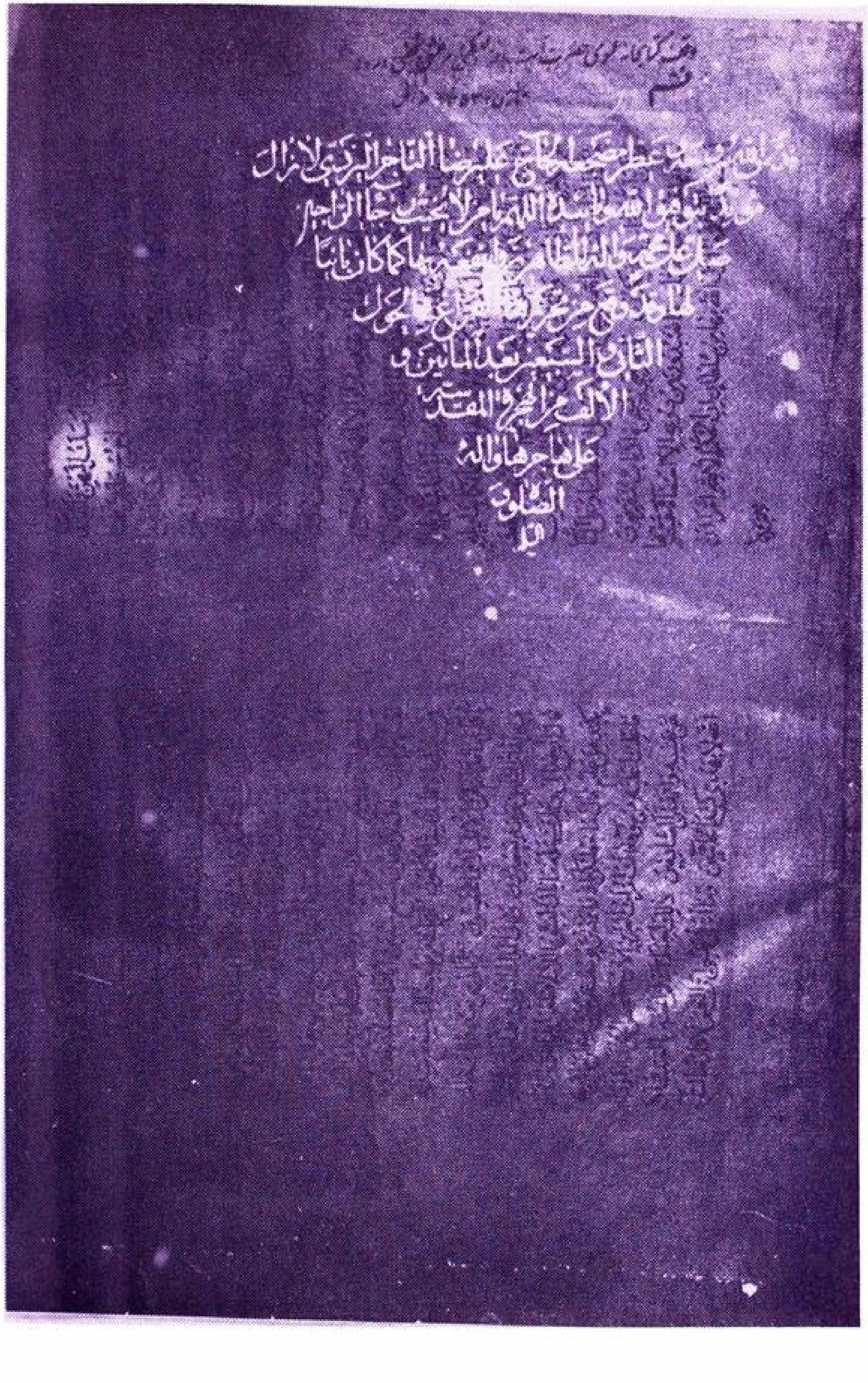
پایان «کافی» با انهاء علامه مجلسی (ش ۹۸۷۳)

بسم الله الرحمن الرحیم

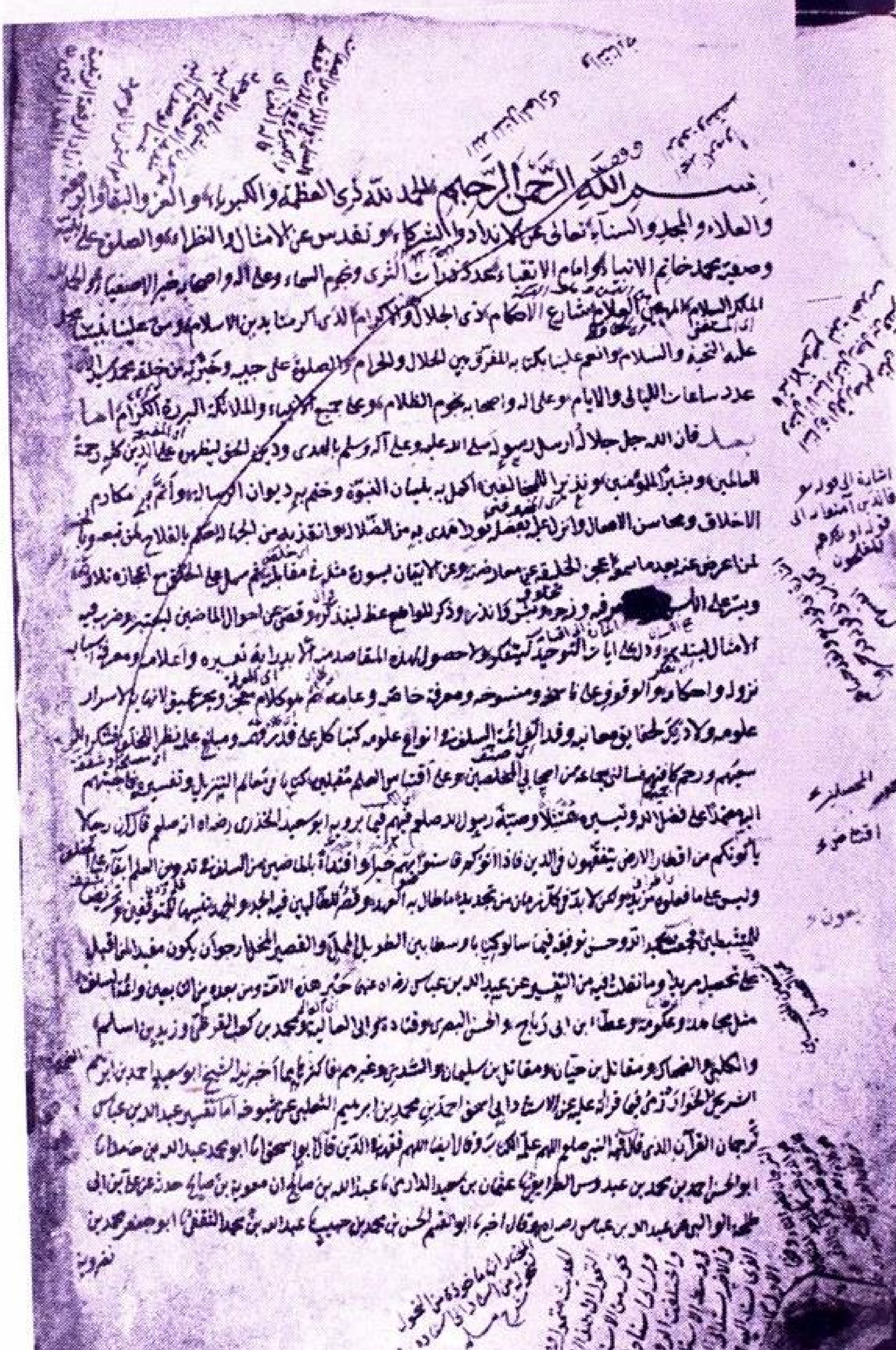
الحمد لله الذی جعل العبادة وسیلة لنیل السعادة فی الآخرة و الاولی و الصلوة

علی سید الوری محمد و عترته ائمة الهدی ... بنده خاطی محمد باقر بن محمد

آغاز کتاب « زاد المعاد » (ش ۹۸۷۵)

پایان «زاد المعاد» (ش ۹۸۷۵)

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله ذي العظمة والكبرياء والعز والبقاء و
والعلاء والمجد والسناء تعالى عن الانداد والشركاء وتقدس عن الامثال والنظراء والصلوة على
وصفيه محمد خاتم الانبياء وامام الاتقياء بعدد قطرات الثرى ونجوم السماء وعلى آله واصحابه خير الاصفياء

آغاز «معالم التنزیل» بغوی (ش ۹۸۷۶)

وقف کتابخانه عمومی حضرت آیة الله العظمی مرعشی نجفی (ره)

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

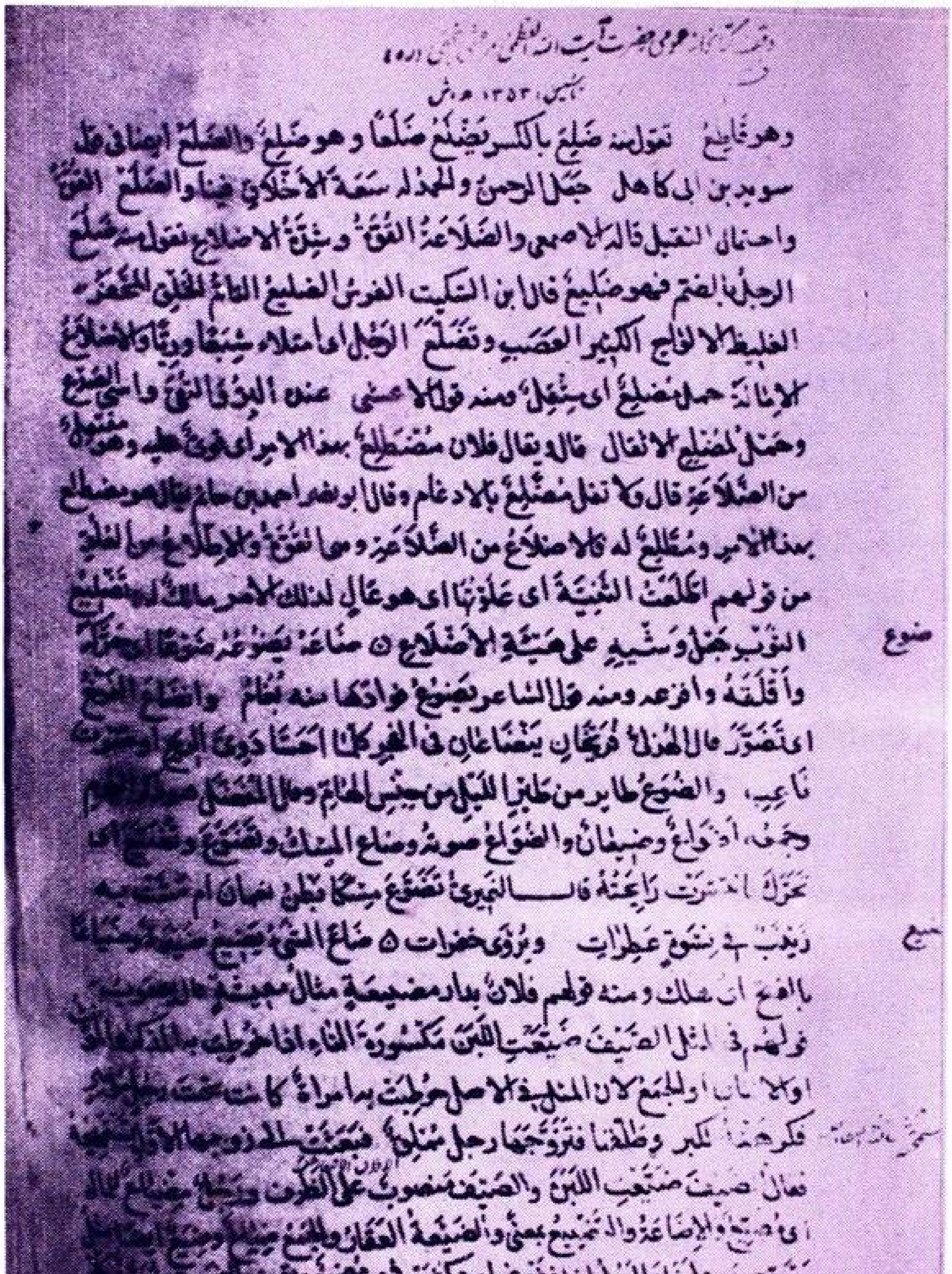
الحمد لله شكرا على نواله والصلوة على محمد وآله اما بعد فاني قد اودعت هذا الكتاب ما صح عندي من هذه اللغة التي شرف الله منزلتها وجعل علم الدين والدنيا منوطا بمعرفتها على ترتيب لم اسبق اليه وتهذيب لم اغلب عليه في ثمانية وعشرين بابا في كل باب منها ثمانية وعشرون فصلا على عدد حروف المعجم وترتيبها الا ان يهمل من الابواب جنس من الفصول بعد تحصيلها بالعراق رواية واتقانها دراية ومشافهتي بها العرب العاربة في ديارهم بالبادية ولم آل في ذلك نصحا ولا ادخرت وسعا نفعنا الله واياكم به

باب الالف المهموز من كتاب الصحاح في اللغة

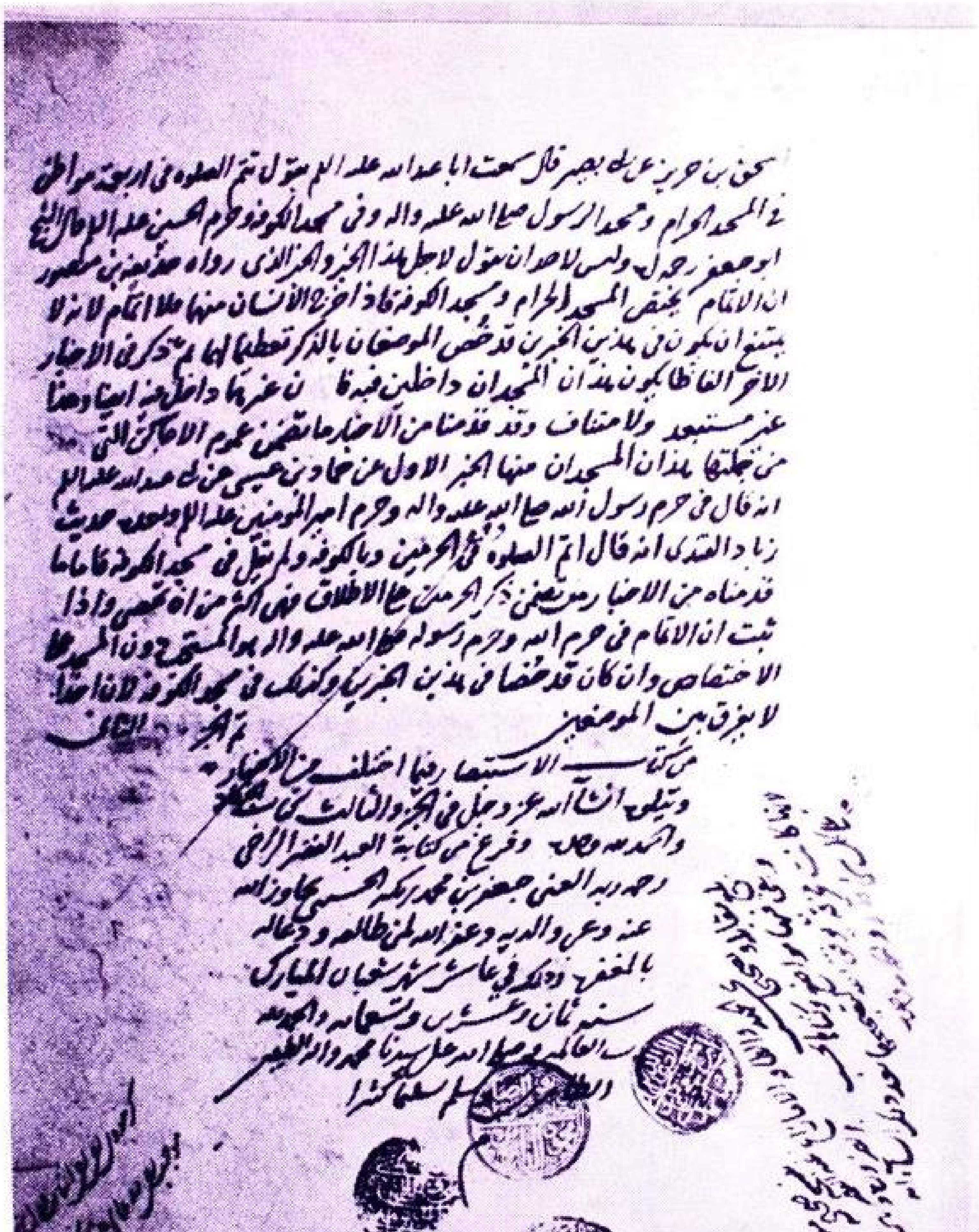
قال ابو نصر اسمعيل بن حماد الجوهري رضي الله عنه نذكر في هذا الباب الهمزة الاصلية التي هي لام الفعل فاما المبدلة من الواو نحو العزاء اصله عزاو لانه من عزوت والمبدلة من الياء نحو الاباء اصلها اباي لانه من ابيت فنذكرها في باب الواو والياء ان شاء الله عز وجل

فصل الالف

آغاز « صحاح اللغة » جوهری (ش ۹۸۷۷)

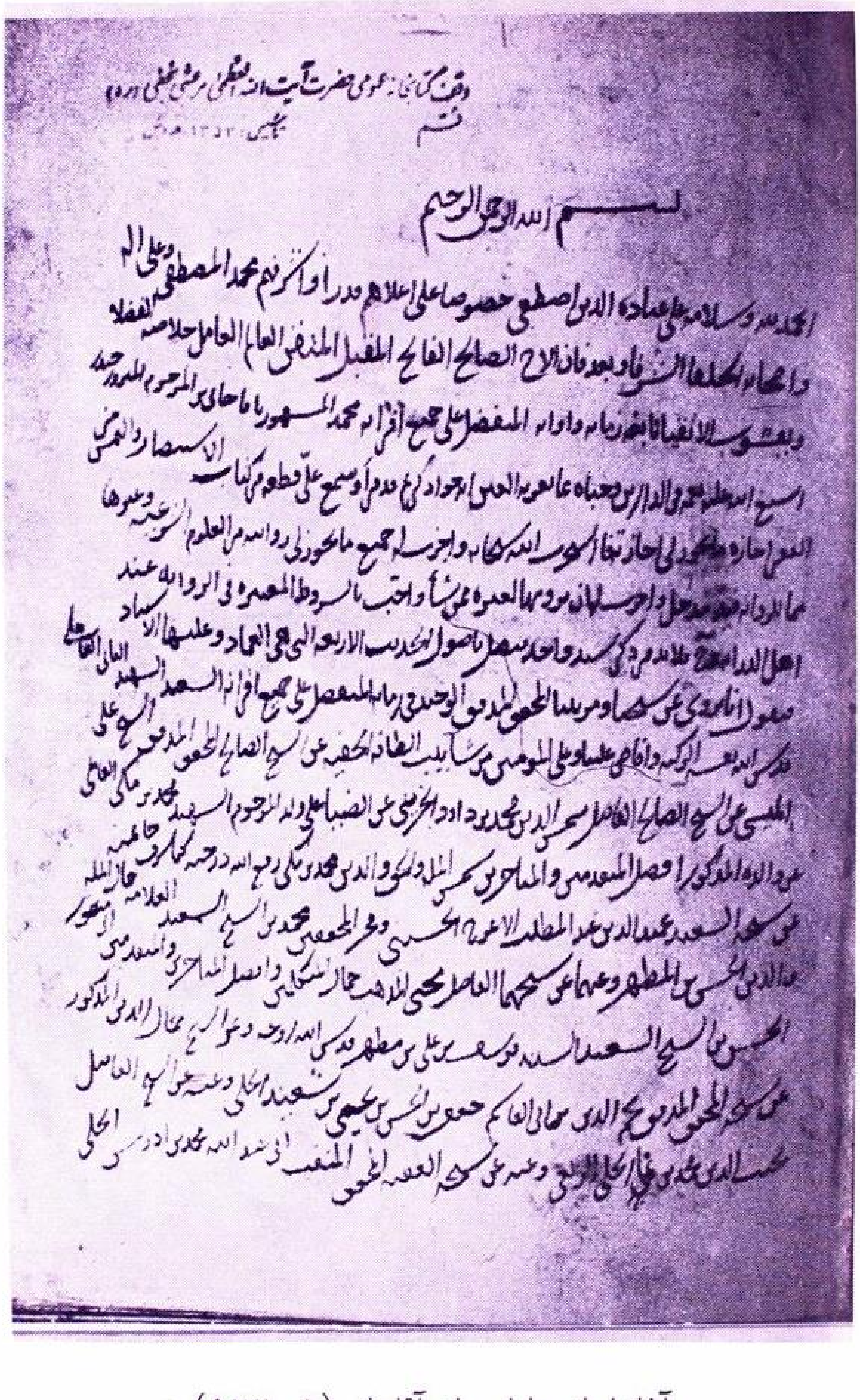

پایان « صحاح اللغة » (ش ۹۸۷۷)

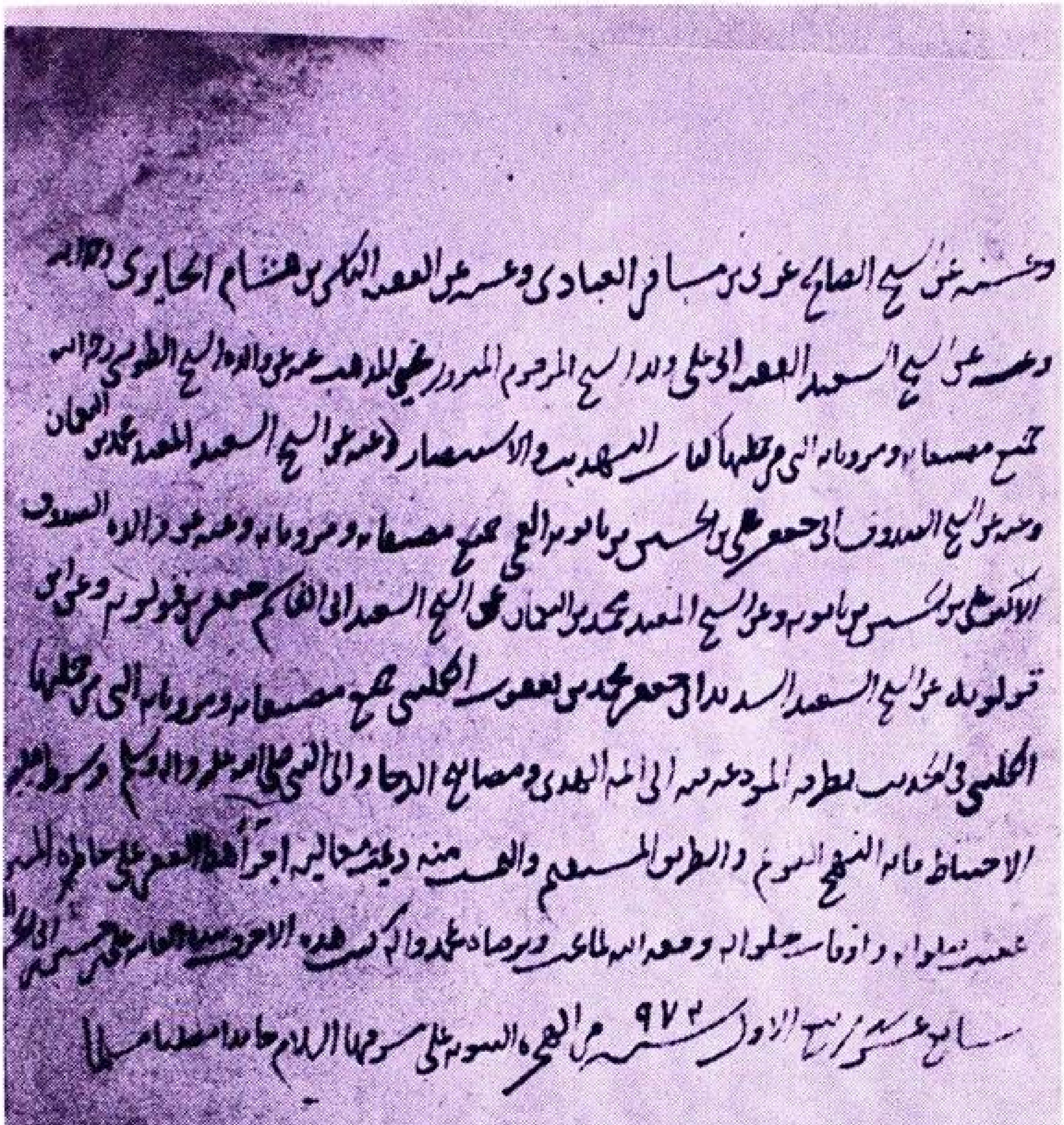

اسحق بن حريز عن ابي بصير قال سمعت ابا عبد الله عليه السلام يقول تتم الصلوة في اربعة مواطن
في المسجد الحرام ومسجد الرسول صلى الله عليه وآله وفي مسجد الكوفة وحرم الحسين عليه السلام قال الشيخ
ابو جعفر رحمه الله وليس لاصحابنا ان يقولوا لا يحمل هذا الخبر والخبر الذي رواه حذيفة بن منصور
ان الاتمام يختص المسجد الحرام ومسجد الكوفة فاذا اخرج الانسان منهما حملنا الحكم لانه لا
يمتنع ان يكون كل من هذين الخبرين قد خص الموضعان بالذكر تعظيما لهما من حيث ذكر في الاخبار
الاخر الفاظا يكون بها هذان المسجدان داخلين فيه فاما [illegible] ان غيرهما داخل فيه ايضا وهذا
غير مستبعد ولا متناف وقد قدمنا من الاخبار ما يتضمن عموم الاماكن التي
من جملتها هذان المسجدان منها الخبر الاول عن حماد بن عيسى عن ابي عبد الله عليه السلام
انه قال من حرم رسول الله صلى الله عليه وآله وحرم امير المؤمنين عليه السلام وحديث
زياد القندي انه قال اتم الصلوة في الحرمين وبالكوفة ولم يقل في مسجد الكوفة فاما ما
قدمناه من الاخبار من تضمن ذكر الحرمين على الاطلاق فهي اكثر من ان تحصى واذا
ثبت ان الاتمام في حرم الله وحرم رسوله صلى الله عليه وآله هو المستحب دون المسجد على
الاختصاص وان كان قد خصا في هذين الخبرين وكذلك في مسجد الكوفة لانا اجماعا
لا نفرق بين الموضعين
تم الجزء الثاني
من كتاب الاستبصار فيما اختلف من الاخبار
ويتلوه ان شاء الله عز وجل في الجزء الثالث [illegible]
والحمد لله وحده وفرغ من كتابة العبد الفقير الى
رحمة ربه الغني جعفر بن محمد [illegible] الحسيني تجاوز الله
عنه وعن والديه وغفر الله لمن طالعه ودعا له
بالمغفرة وذلك في عاشر شهر شعبان المبارك
سنة ثمان وعشرين وتسعمائة والحمد لله
رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وآله الطاهرين
وسلم تسليما كثيرا

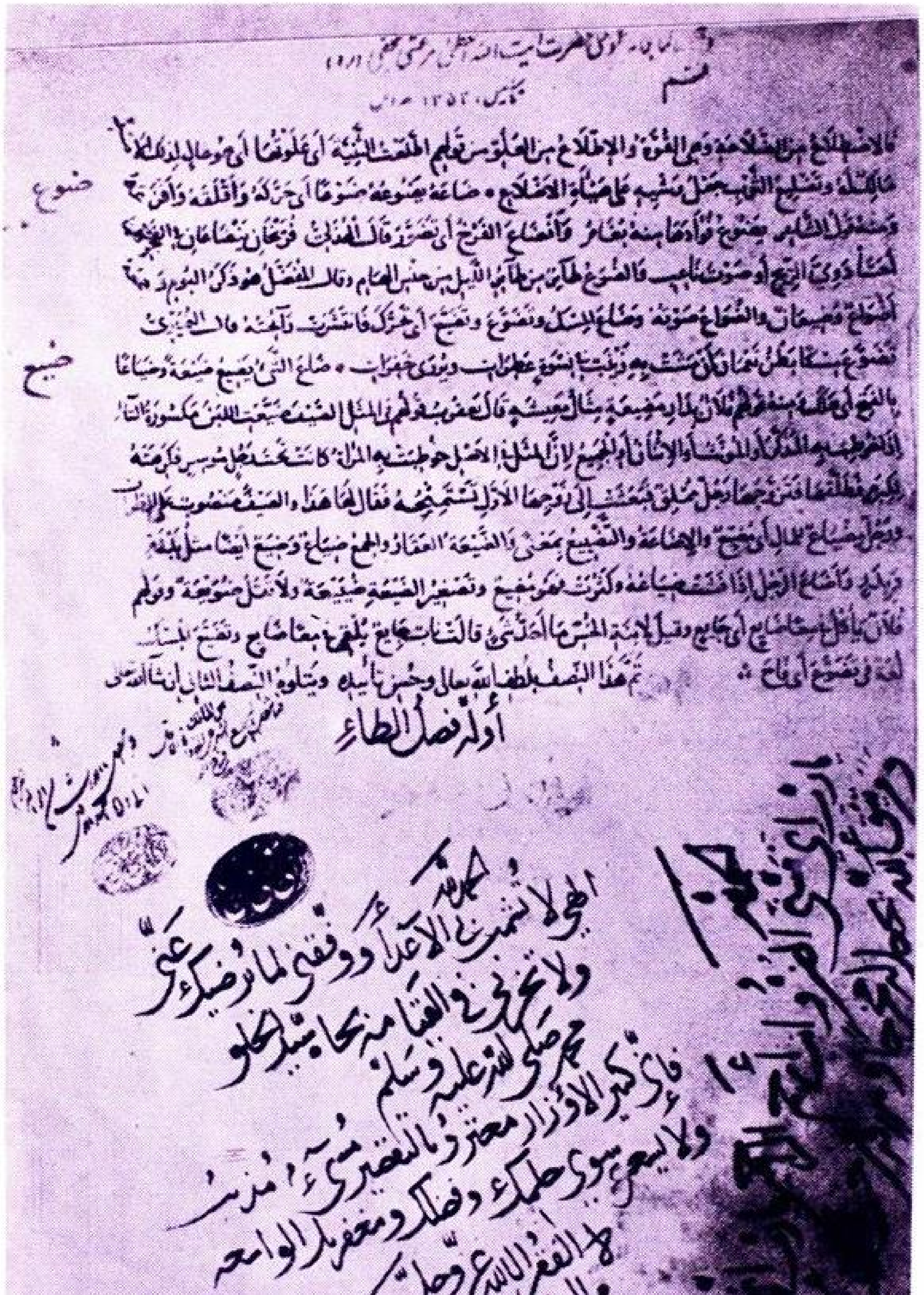
پایان «الاستبصار» طوسی (ش ۹۸۷۸)

آغاز اجازه عاملی برای آقاجانی (ش ۹۸۷۸)

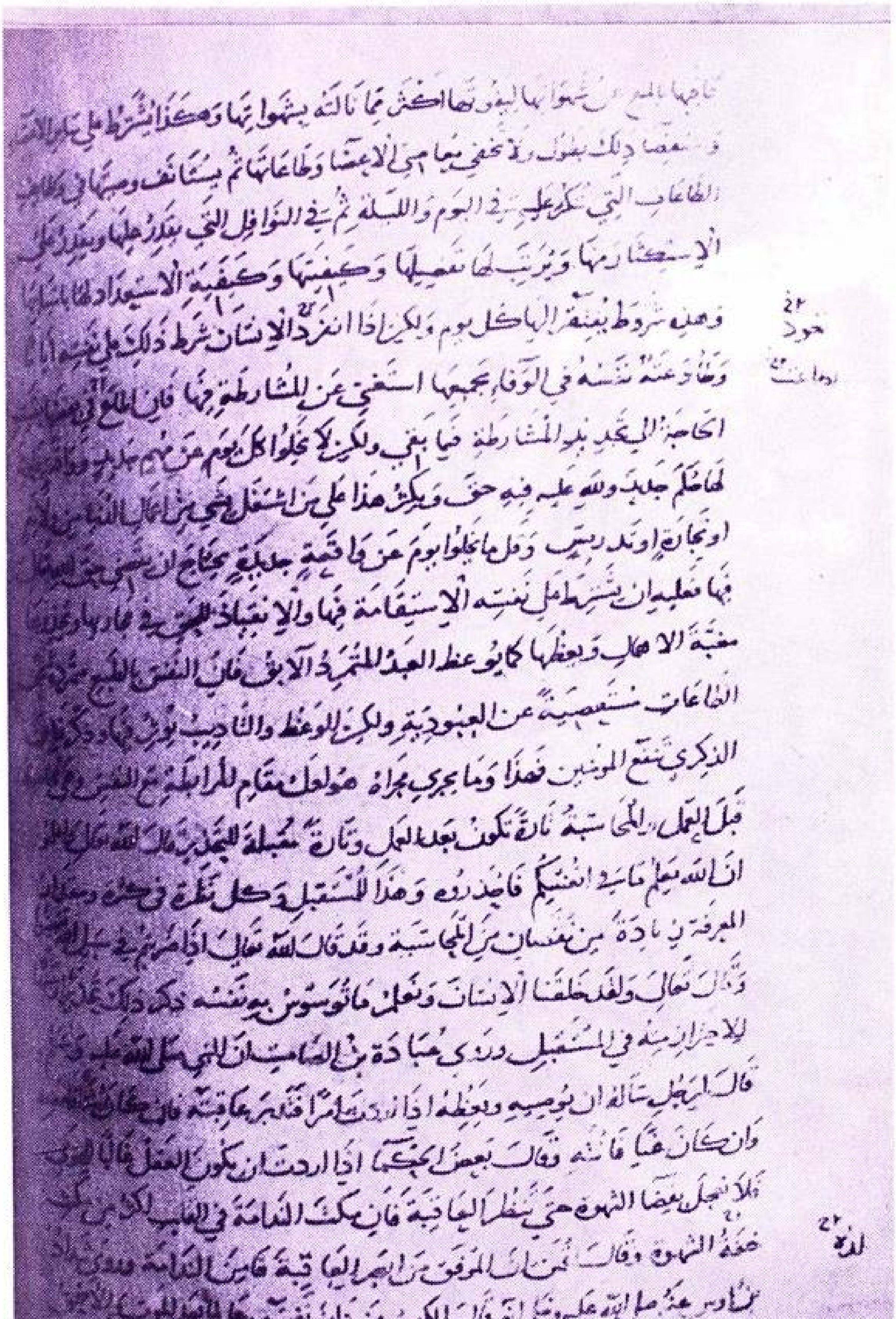
پایان اجازه عاملی برای آقاجانی (ش ۹۸۷۸)

اوله فصل الطاء

الهی لا تشمت بی الاعداء ووفقنی لما یرضیک عنی
ولا تخزنی فی القیامة بحاجب الخلق
محمد صلی الله علیه وسلم
فان کبر الاوزار معترف بالتقصیر مسیء مذنب
ولا یسعنی سوی حلمک وفضلک ومغفرتک الواسعة

پایان نسخه « صحاح اللغة » (ش ۹۸۷۹)

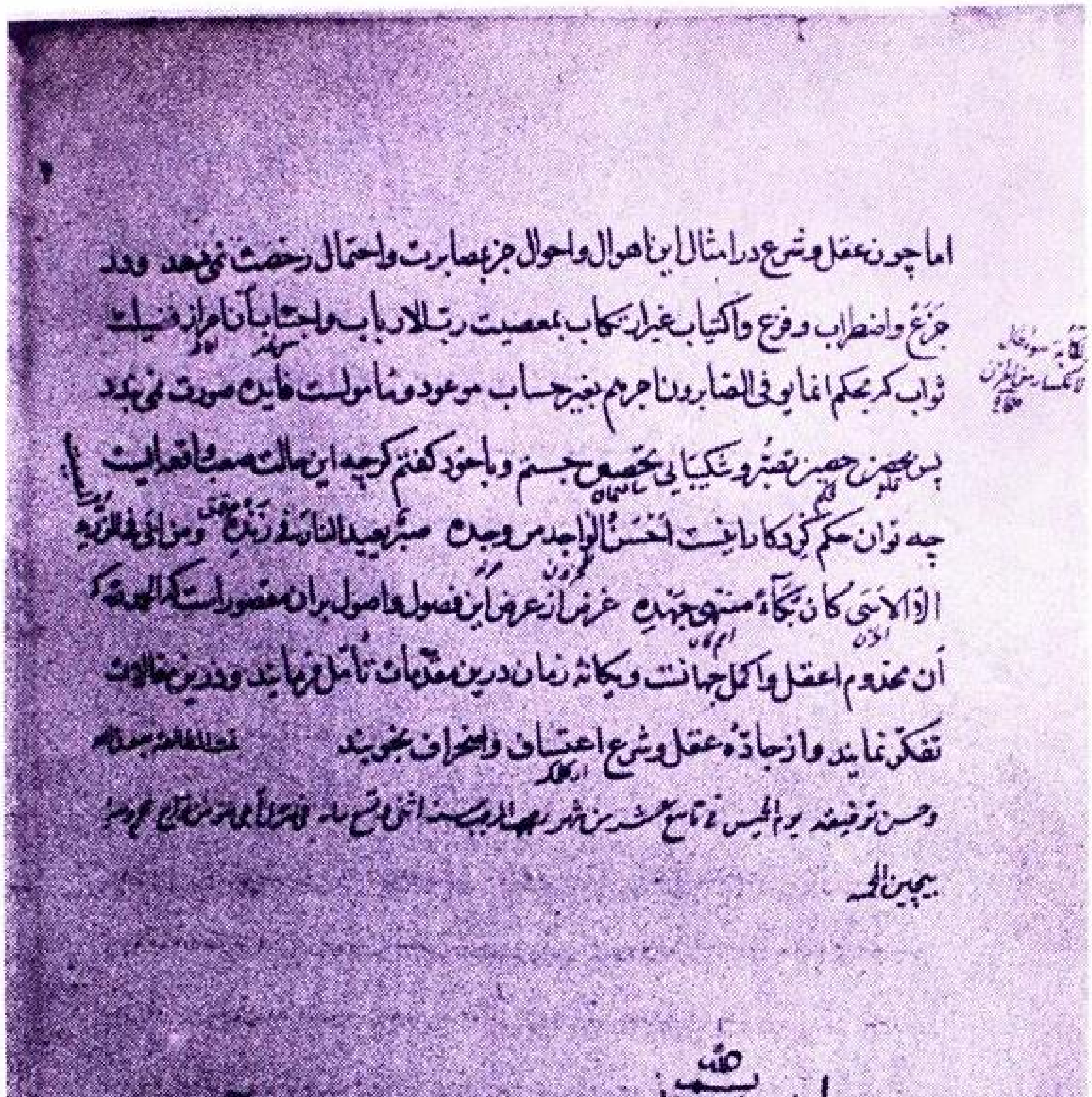

فاجعها المحرمات ... بشهواتها وهكذا يشترط على بقية الأعضاء
وذلك يطول ولا تخفى معاصي الأعضاء وطاعاتها ثم يستأنف وصيتها في وظائف
الطاعات التي تتكرر عليه في اليوم والليلة ثم في النوافل التي يقدر عليها ويقدر على
الاستكثار منها ويرتب لها تفصيلها وكيفيتها وكيفية الاستعداد لها بأسبابها
وهذه شروط يفتقر إليها كل يوم ولكن إذا تعود الإنسان شرط ذلك على نفسه أياما
وطاوعته نفسه في الوفاء بجميعها استغنى عن المشارطة فيها فإن أطاع في بعضها بقيت
الحاجة إلى تجديد المشارطة فيما بقي ولكن لا يخلو كل يوم عن مهم جديد وواقعة
لها حكم جديد ولله عليه فيه حق ويكثر هذا على من اشتغل بشيء من أعمال الدنيا من ولاية
أو تجارة أو تدريس وقلما يخلو يوم عن واقعة جديدة يحتاج إلى أن يقضي حق الله
فيها فعليه أن يشترط على نفسه الاستقامة فيها والانقياد للحق في مجاريها ويحذرها
مغبة الإهمال ويعظها كما يوعظ العبد المتمرد الآبق فإن النفس بالطبع متمردة عن
الطاعات مستعصية عن العبودية ولكن الوعظ والتأديب يؤثر فيها وذكر فإن
الذكرى تنفع المؤمنين فهذا وما يجري مجراه هو أول مقام المرابطة مع النفس وهي محاسبة
قبل العمل والمحاسبة تارة تكون بعد العمل وتارة قبله للتحذير قال الله تعالى
أن الله يعلم ما في أنفسكم فاحذروه وهذا للمستقبل وكل نظر في كثرة وقلة ومقدار
المعرفة زيادة من نقصان من المحاسبة وقد قال الله تعالى إذا ضربتم في سبيل الله
وقال تعالى ولقد خلقنا الإنسان ونعلم ما توسوس به نفسه ذكر ذلك تحذيرا
للاحتراز منه في المستقبل وروى عبادة بن الصامت أن النبي صلى الله عليه وسلم
قال لرجل سأله أن يوصيه ويعظه إذا أردت أمرا فتدبر عاقبته فإن كان رشدا
وإن كان غيا فانته وقال بعض الحكماء إذا أردت أن يكون العقل غالبا للهوى
فلا تعمل بقضاء الشهوة حتى تنظر العاقبة فإن مكث الندامة في القلب أكثر من مكث
خفة الشهوة وقال لقمان إن المؤمن إذا أبصر العاقبة أمن الندامة وروى شداد
بن أوس عنه صلى الله عليه وسلم أنه قال الكيس من دان نفسه وعمل لما بعد الموت

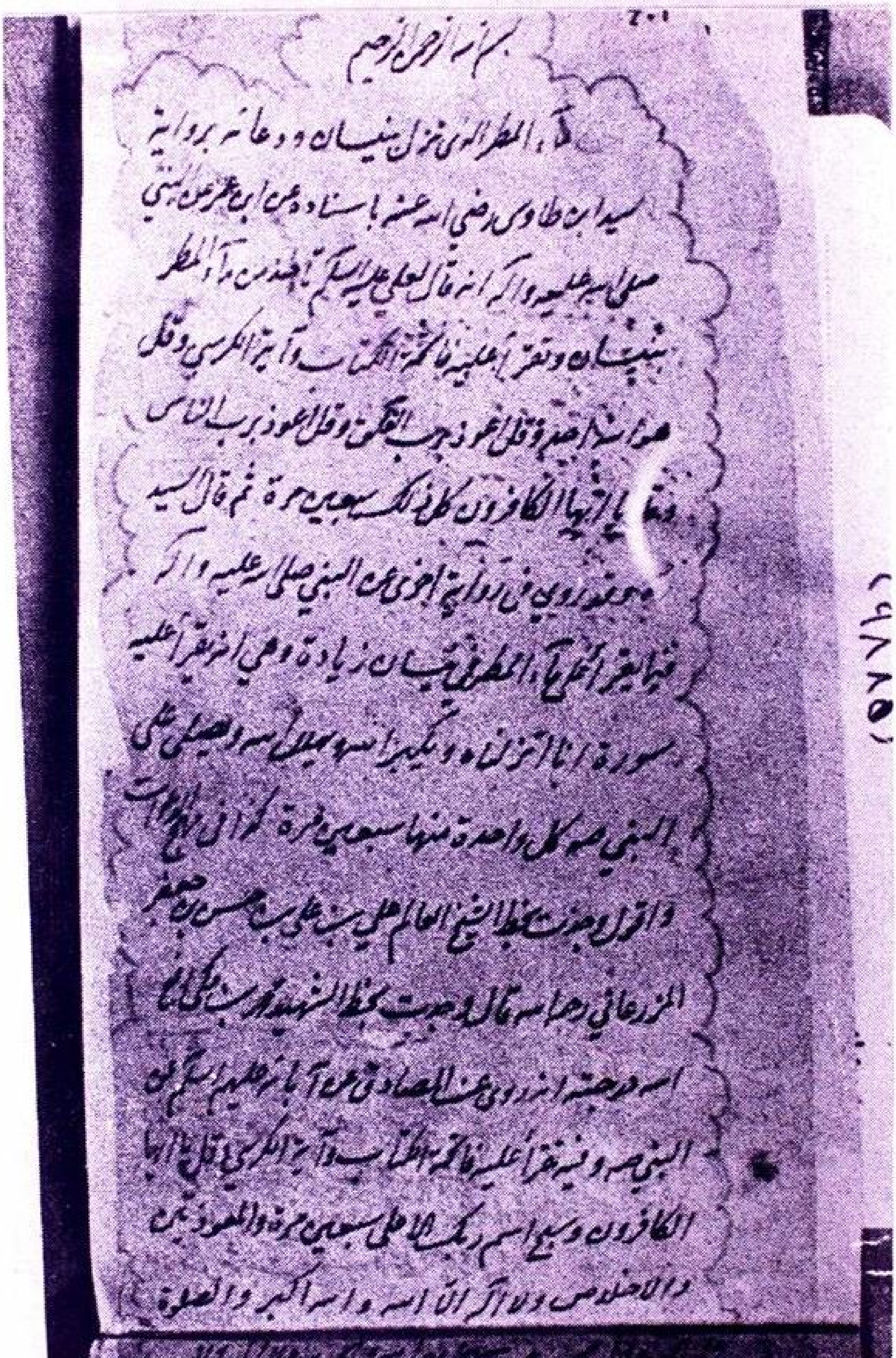
صفحه‌ای از «احیاء العلوم» غزالی (ش ۹۸۸۱)

نرتع و دنیانا ما نرتع و نبنا · فلا دنیانا تبقی و لا ما نرتع · تا در خور بجد و نه در خور گفت · ایزد کرم [illegible]
چون کافر درویشم و چون قحبه زشت · نه سیم و نه خوب و نه امید بهشت · مذبذبین بین ذلک لا الی
هؤلاء و لا الی هؤلاء · اسراف مکن که حاجت آید فردات · هر خسیس و هر خسی
هم گشت مگیر تیز چو ناکس · تا ان تو بینید از بنه کسی · و لا تجعل یدک مغلولة الی عنقک و لا تبسطها کل البسط
چون حرکات و سکنات آدمی ظاهرا و باطنا از ضمیر اوهام و فکرت و افهام او در وجود آید و نتایج
از هر یک ثمره لطیف و معنی شریف که حق تعالی از کمال قدرت و جلال عزت خود بندگان را کرامت کرده
است و در قرآن مجید بیان کرده . و لقد کرمنا بنی آدم واجب چنان کند که هیچ آدمی از فکر و
استخراج علوم باندازه فکرت خویش خالی نباشد و حقوق آن نعمتها با آنچه تواند بگذارد و تا بداند که
علم اولین و آخرین در ضمن قرآن مجید متضمن است و هر که خواهد از اصحاب توهم و ارباب تفکر که از
نظم و نثر برهانی نماید که نزدیک خاص و عام و عالم و جاهل آن مقبول افتد دلیل بر صحت این تألیف
و تصنیف تمسک به دلایل و آیات مصحف مجید کند تا نزدیک هیچ عاقل ادراک آن محجوب نماند و درستی
و راستی آن پیدا آید چه آنچه در تالیف اتفاق افتاده است و مؤلف این کتاب در هر بابی و فصلی [illegible]
نطق برگشاده است و درستی در استظهار و استعداد آن از متن کلام الهی الهام غیبی ربانی بجهت
قدرت و عزت عظمة جسته است و استظهار بکرم خصائل چنانکه بعین رضی بنگرد و اگر خللی بیند دامن
عفو بر وی بپوشاند و طوق منت سازد چه آدمی از خلل و زلل خالی نیست مؤلف این تذکره را [illegible]
و حقیقت شده که و فوق کل ذی علم علیم و الله تعالی اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب
فرغت بحمد الله و حسن توفیقه من تنمیقه و تلفیقه فی [illegible]
و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله و ذریته · بیادگار نوشتم خطی که ایامی
بدین بهانه عزیزان کنند از ما یاد

پایان کتاب « قرة العین » (ش ۹۸۸۳)

اما چون عقل و شرع در امثال این اهوال و احوال جز بصابرت و احتمال رخصت نمی‌دهد و وعد
جزع و اضطراب و فزع و اکتیاب غیر از ارتکاب بمعصیت رب الارباب و اجتناب آن از فضیلت
ثواب کرد بحکم انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب موعود و مامول است فاین صورت نمی‌بندد
پس بضرورت حصن تصبر و شکیبایی تحصین جستم و با خود گفتم گرچه این حالت صعب واقعه ایست
چه توان کرد حکم کرد که ما رأیت احسن الواجد من وجد [illegible] و من [illegible]
الا الاسی کان بکاء [illegible] غرض از عرض این فصول و اصول بران مقصور است که [illegible]
آن مخدوم اعقل و اکمل جهانست و یگانه زمان درین مقدمات تامل فرمایند و در دین [illegible]
تفکر نمایند و از جاده عقل و شرع اعتساف و انحراف نجویند
[illegible]
بیمین الحمد

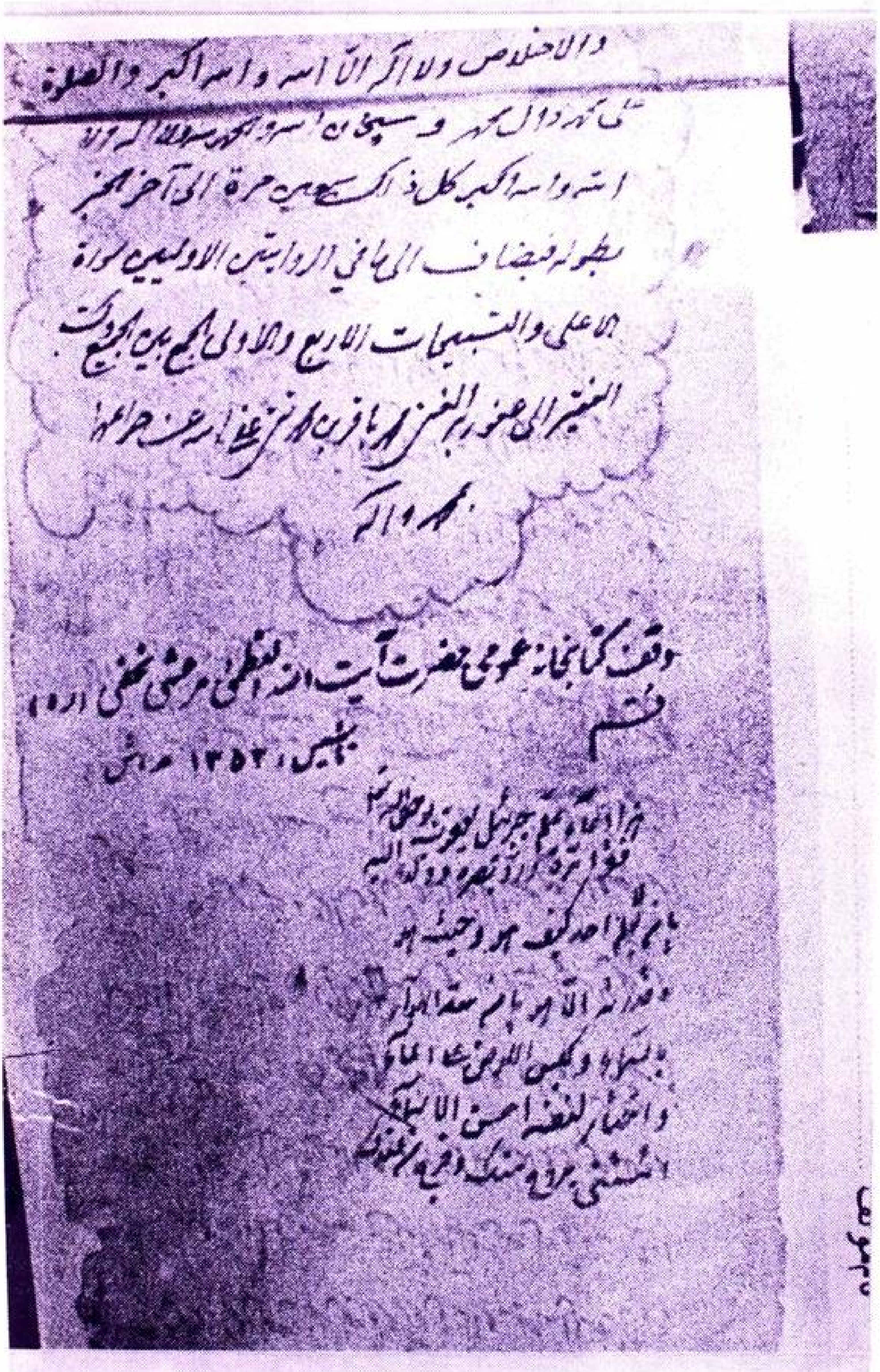
پایان « لطائف الانشاء » نسفی (ش ۹۸۸۳)

بسم الله الرحمن الرحيم

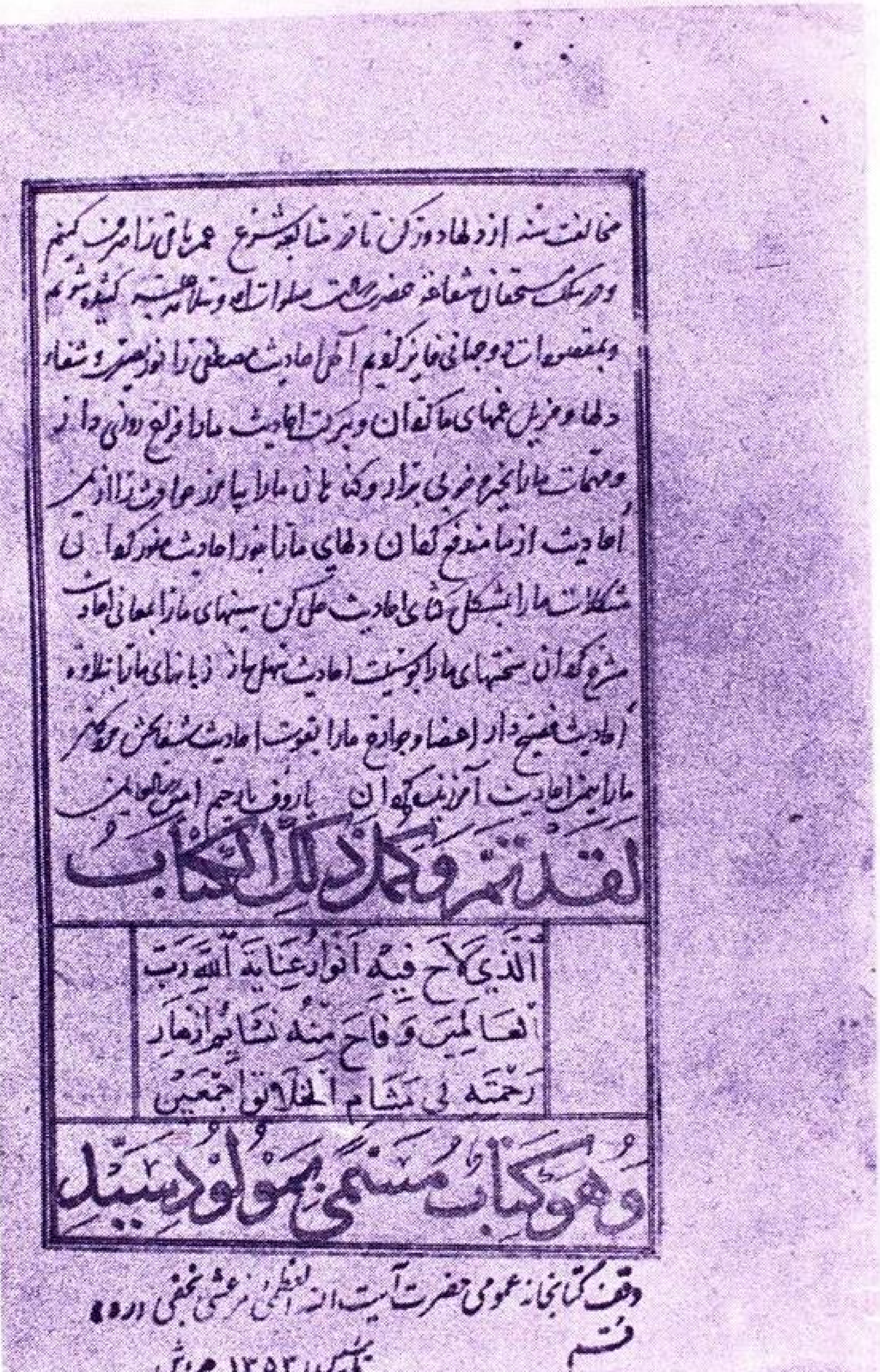
دعاء المطر الذي ينزل في نيسان وعامه برواية
سيد ابن طاوس رضي الله عنه باسناده عن ابي جعفر عن النبي
صلى الله عليه وآله انه قال لعلي عليه السلام يا علي خذ من ماء المطر
بنيسان وتقرأ عليه فاتحة الكتاب وآية الكرسي وقل
هو الله احد وقل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس
وقل يا ايها الكافرون كل واحد من ذلك سبعين مرة ثم قال السيد
[illegible] وفي رواية اخرى عن النبي صلى الله عليه وآله
فيما يقرأ على ماء المطر في نيسان زيادة وهي انه يقرأ عليه
سورة انا انزلناه ويكبر الله ويهلل الله ويصلي على
النبي صلى الله عليه وآله كل واحدة منها سبعين مرة ثم ان [illegible]
واقول وجدت بخط الشيخ العالم علي بن علي بن حسن بن جعفر
الزرعاني رحمه الله قال وجدت بخط الشهيد محمد بن مكي اعلى
الله درجته انه روى عن الصادق عن آبائه عليهم السلام عن
النبي صلى الله عليه وآله وفيه تقرأ عليه فاتحة الكتاب وآية الكرسي وقل يا ايها
الكافرون وسبح اسم ربك الاعلى سبعين مرة والمعوذتين
والاخلاص ولا اله الا الله والله اكبر والصلوة

آغاز « مجموعه » بخط مجلسی (ش ۹۸۸۵)

و الاخلاص و لا اکبر الا الله و الله اکبر و الصلوة
الله و الله اکبر بکل ذلک سبعین مرة الی آخر الخبر
بطوله فیضاف الی ما فی الروایتین الاولیین کونه
و التسبیحات الاربع و الاولی الجمع بین الجمیع

صفحه دوم مجموعه بخط مجلسی (ش ۹۸۸۵)

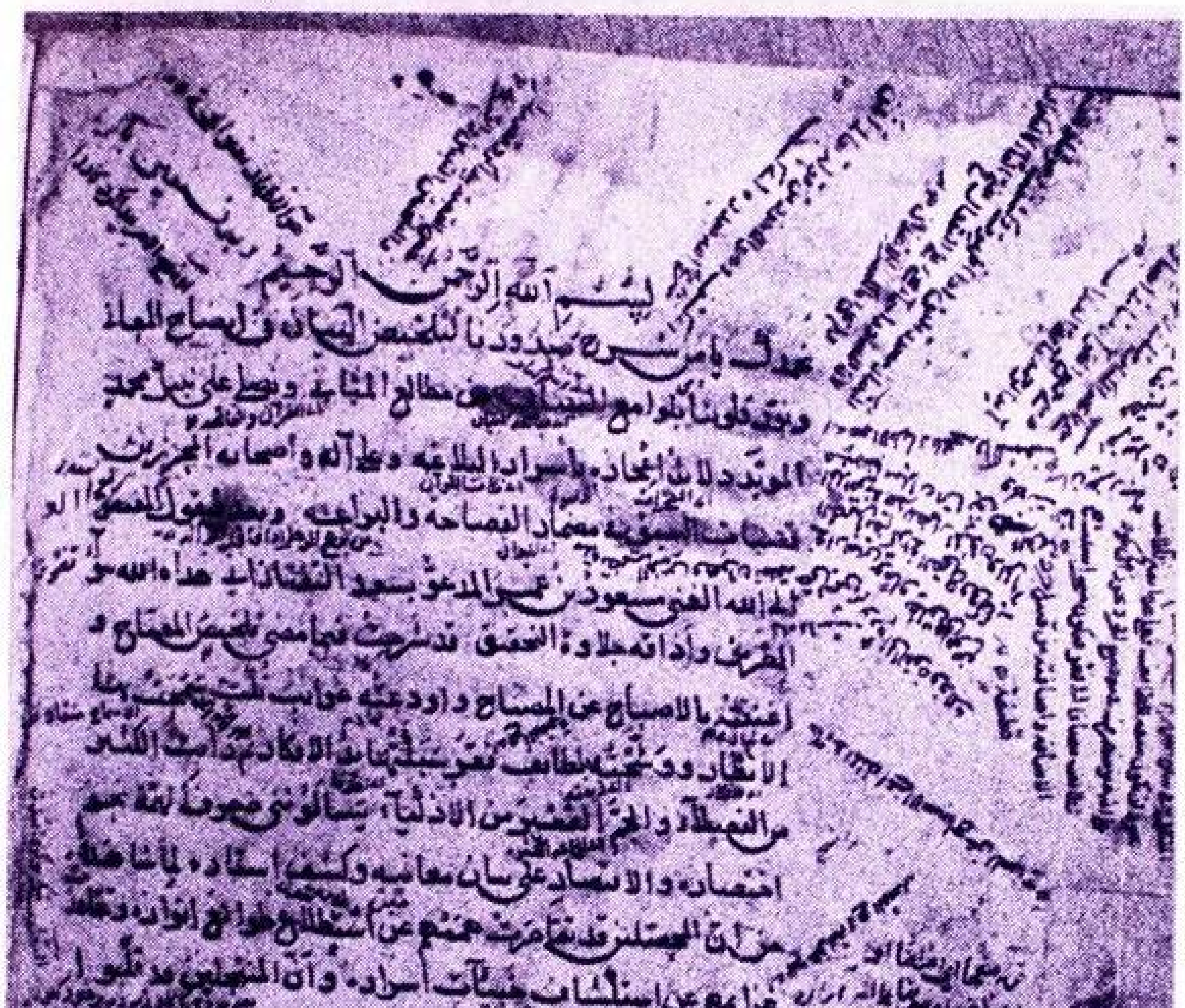
[illegible]

لقد تم وکمل ذلک الکتاب

الذی لاح فیه انوار عنایة الله رب العالمین و فاح منه نسائم ازهار رحمته لی تمام الخلائق اجمعین

و هو کتاب مسمی بمولود [illegible]

پایان احوال پیامبر اکرم (ش ۹۸۹۸)

آغاز « المختصر » تفتازانی (ش ۹۹۰۱)

فی ملک الاقل اسمعیل بن محمود الکربلائی

[illegible]

وبالتحقیق الاسنی عن النبی وآله الاکرمین

تمت کتابته علی ید العبد الضعیف الراجی

الی الله الغنی حسام الدین بن سیف

الدین الحمامی یوم الخمیس وقت

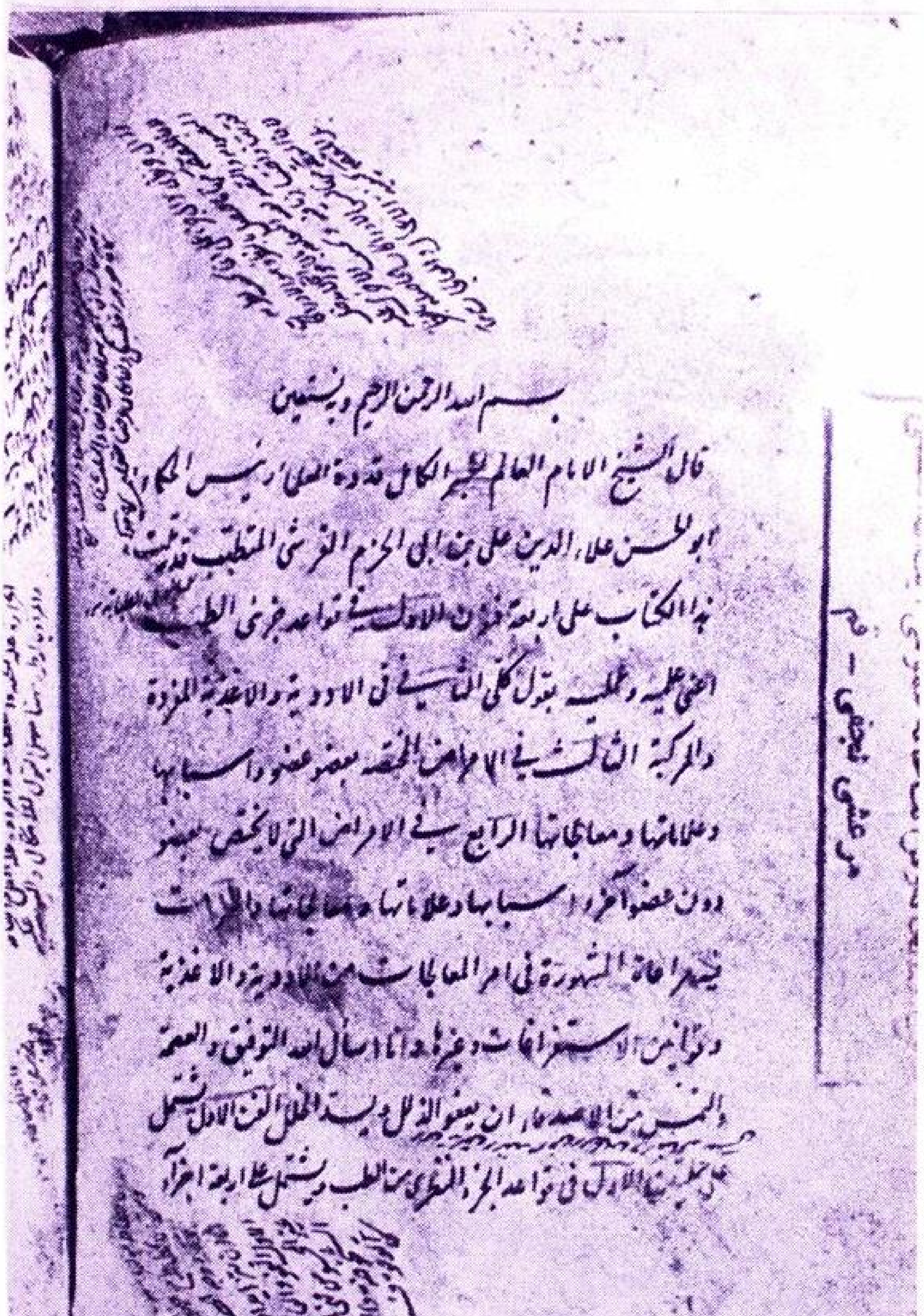
الضحی فی الیوم الثانی من

شهر جمادی الاولی سنة

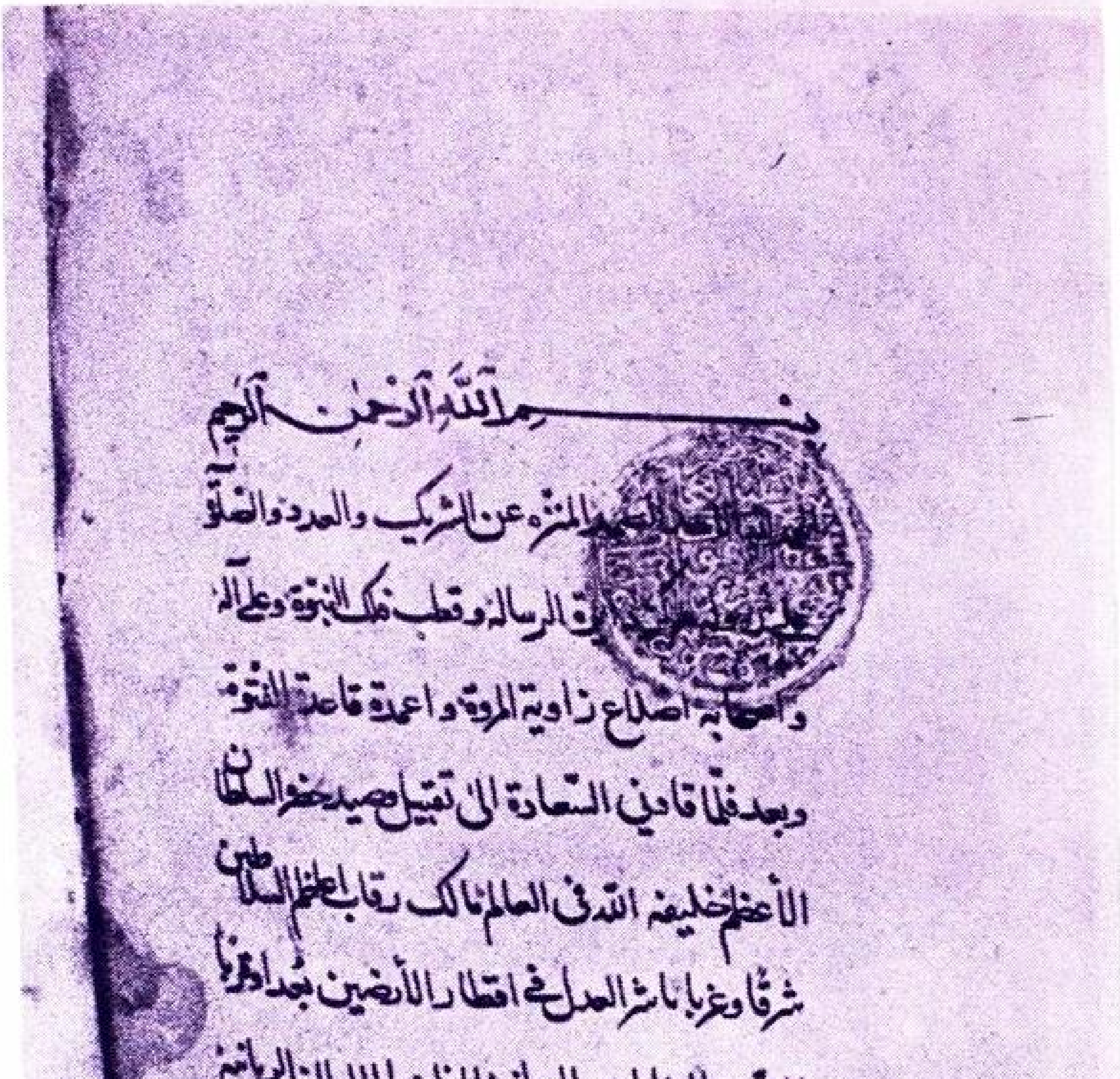
[illegible]

[illegible]

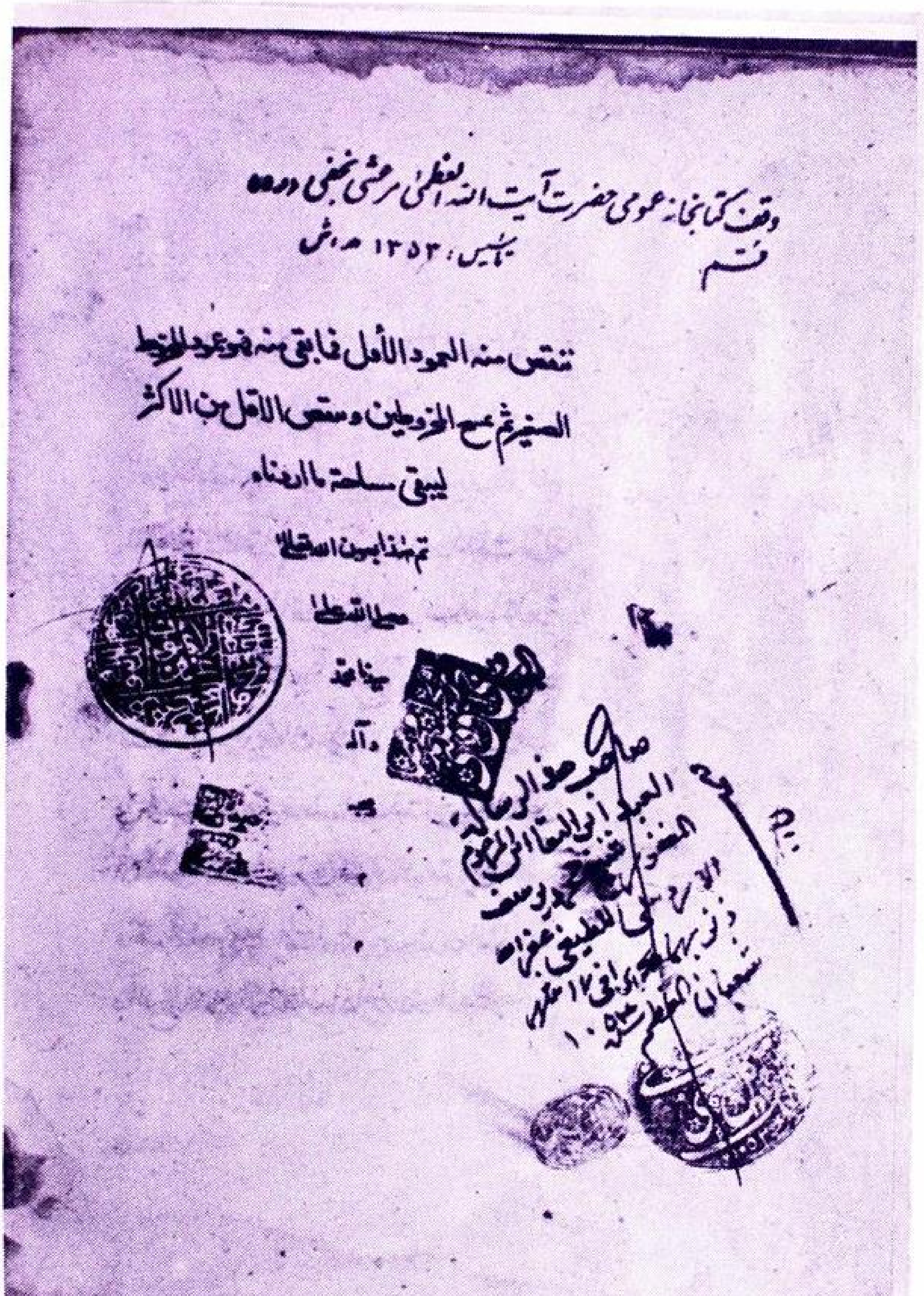
پایان «المختصر» تفتازانی (ش ۹۹۰۱)

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين
قال الشيخ الامام العالم الحبر الكامل قدوة الفضلاء رئيس الحكماء
ابو الحسن علاء الدين علي بن ابي الحزم القرشي المتطبب قدس [illegible]
هذا الكتاب على اربعة فنون الاول في قواعد جزئي الطب
العلمي والعملي الثاني في الادوية والاغذية المفردة
والمركبة الثالث في الامراض المختصة بعضو عضو واسبابها
وعلاماتها ومعالجاتها الرابع في الامراض التي لا تختص بعضو
دون عضو آخر واسبابها وعلاماتها ومعالجاتها والثالث [illegible]
نجمع [illegible] المشهورة في امر المعالجات من الادوية والاغذية
وغيرهما من الاستفراغات وغيرها انا واسأل الله التوفيق والعصمة
والتمس منه العصمة [illegible] ان يعفو الزلل وبه الحول الفن الاول يشتمل
على جملتين الاول في قواعد الجزء النظري من الطب ويشتمل على اربعة اجزاء

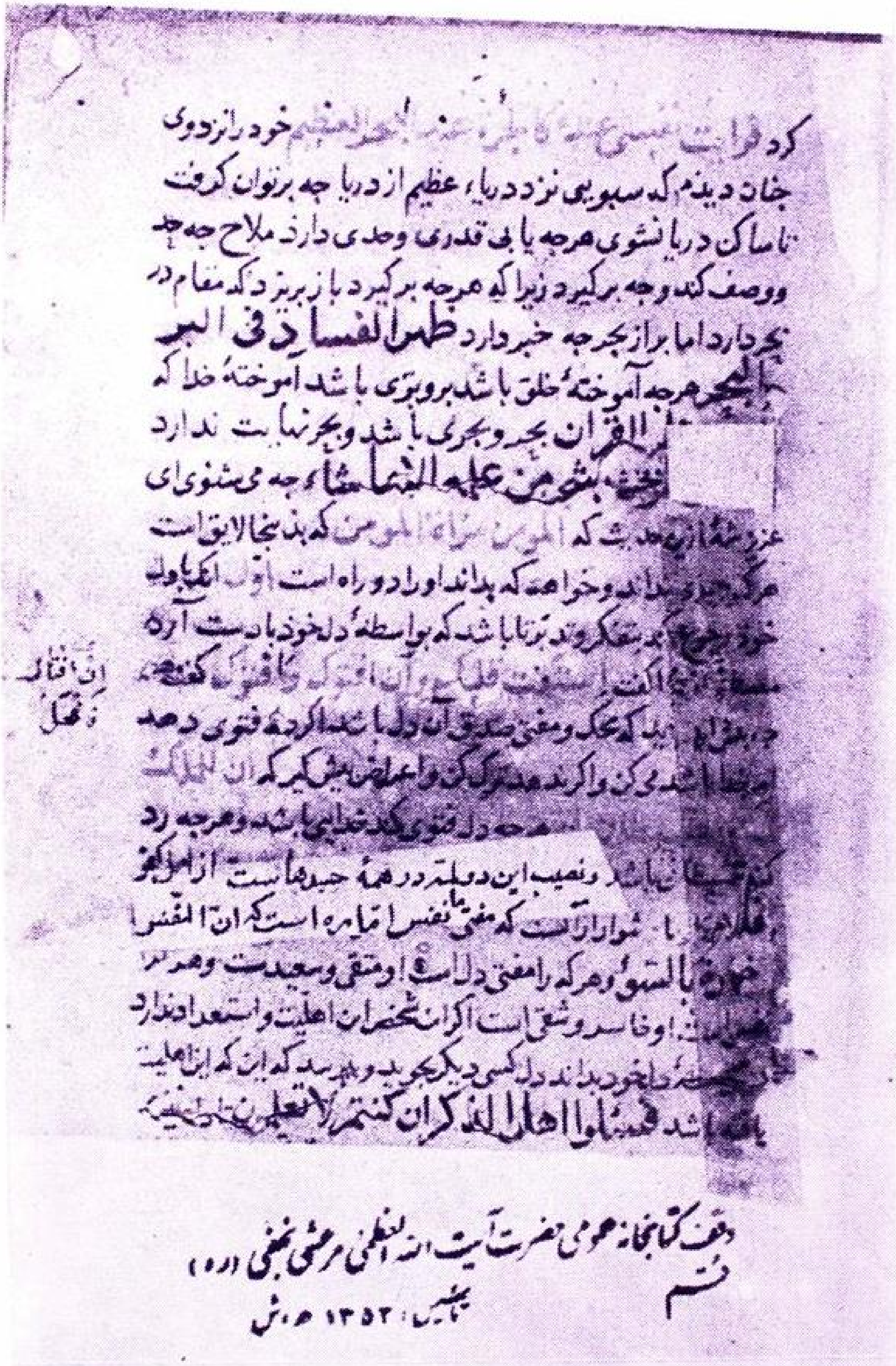
آغاز « الموجز » ابن نفیس (ش ۹۹۱۲)

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله العلي العظيم المنزه عن الشريك والعدد والصلوة
على ... الرسالة وقطب فلك النبوة وعلى آله
واصحابه اضلاع زاوية المروة واعمدة قاعدة الفتوة
وبعد فلما قادني السعادة الى تقبيل حضيض حضرة السلطان
الأعظم خليفة الله في العالم مالك رقاب اعاظم السلاطين
شرقا وغربا ناشر العدل في اقطار الأرضين بعدا وقربا
المؤيد بالعنايات الرحمانية المظفر بالالطاف الربانية
صلاح العالم وملجا اساطين بني آدم باسط مهاد
العدل والانصاف هادم اساس الجور والاعتساف
رافع لواء الولاية في الآفاق مالك سرير الخلافة بالذات والاستحقاق

آغاز «الرسالة المحمدية» قوشچی (ش ۹۹۲۴)

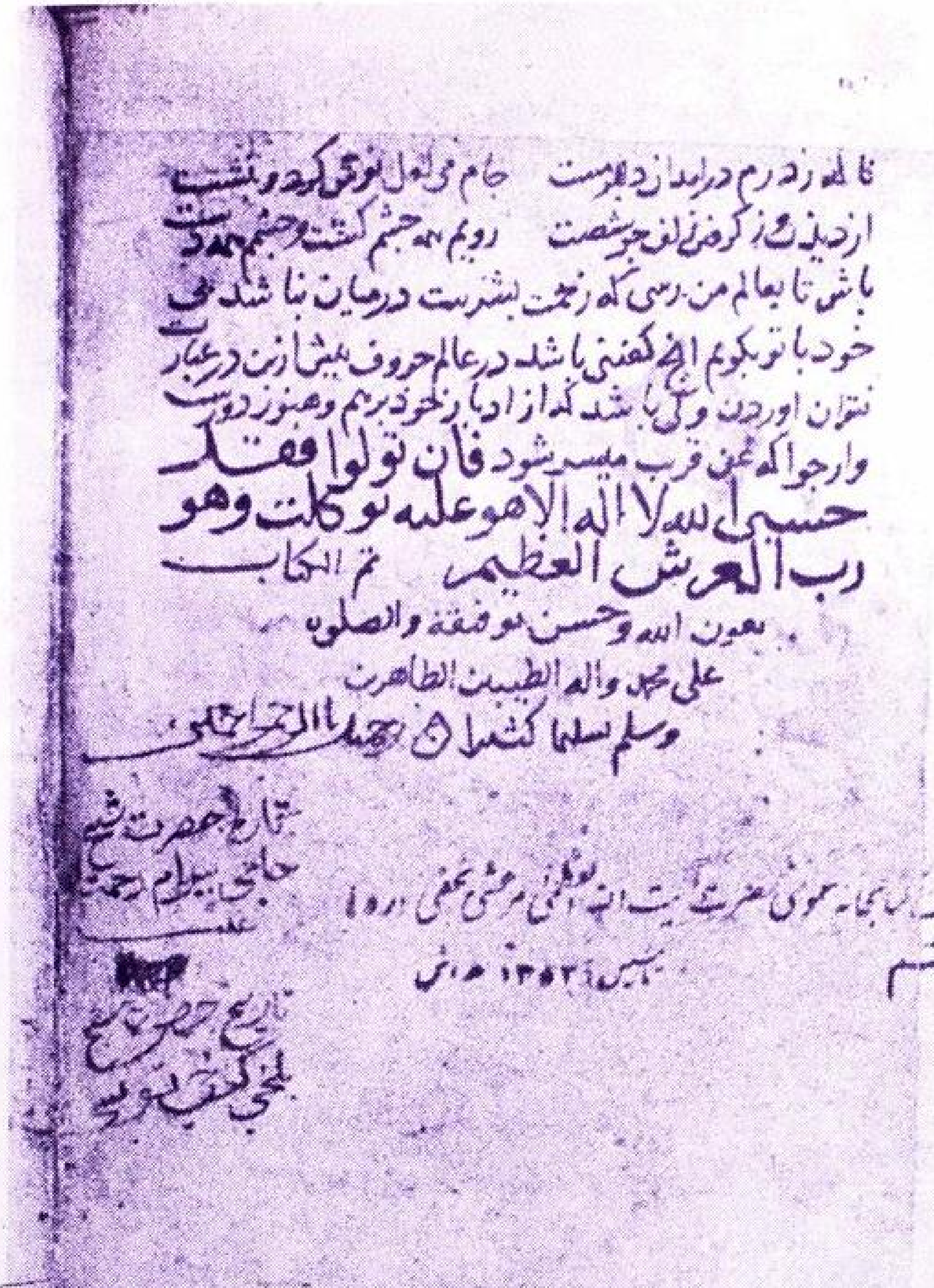
پایان « الرسالة المحمدية » قوشچى (ش ۹۹۲۴)

کرد قرائت [illegible] خود را نزد وی
جان دیدم که سبوبی نزد دریاء عظیم از دریا چه بتوان گرفت
تا ما کن دریا نشوی هرچه یابی قدری وحدی دارد ملاح چه چه
ووصف کند و چه برگیرد زیرا که هرچه برگیرد باز بریزد که مقام در
بحر دارد اما بر راز بحر چه خبر دارد ظهر الفساد فی البر
والبحر هرچه آموخته خلق باشد بر و بری باشد آموخته خدا که
[illegible] القرآن بحر و بحری باشد و بحر نهایت ندارد
[illegible] بشیء من علمه الا بما شاء چه می‌شنوی ای
عزیز [illegible] این حدیث که المؤمن مرآة المؤمن [illegible]
[illegible]

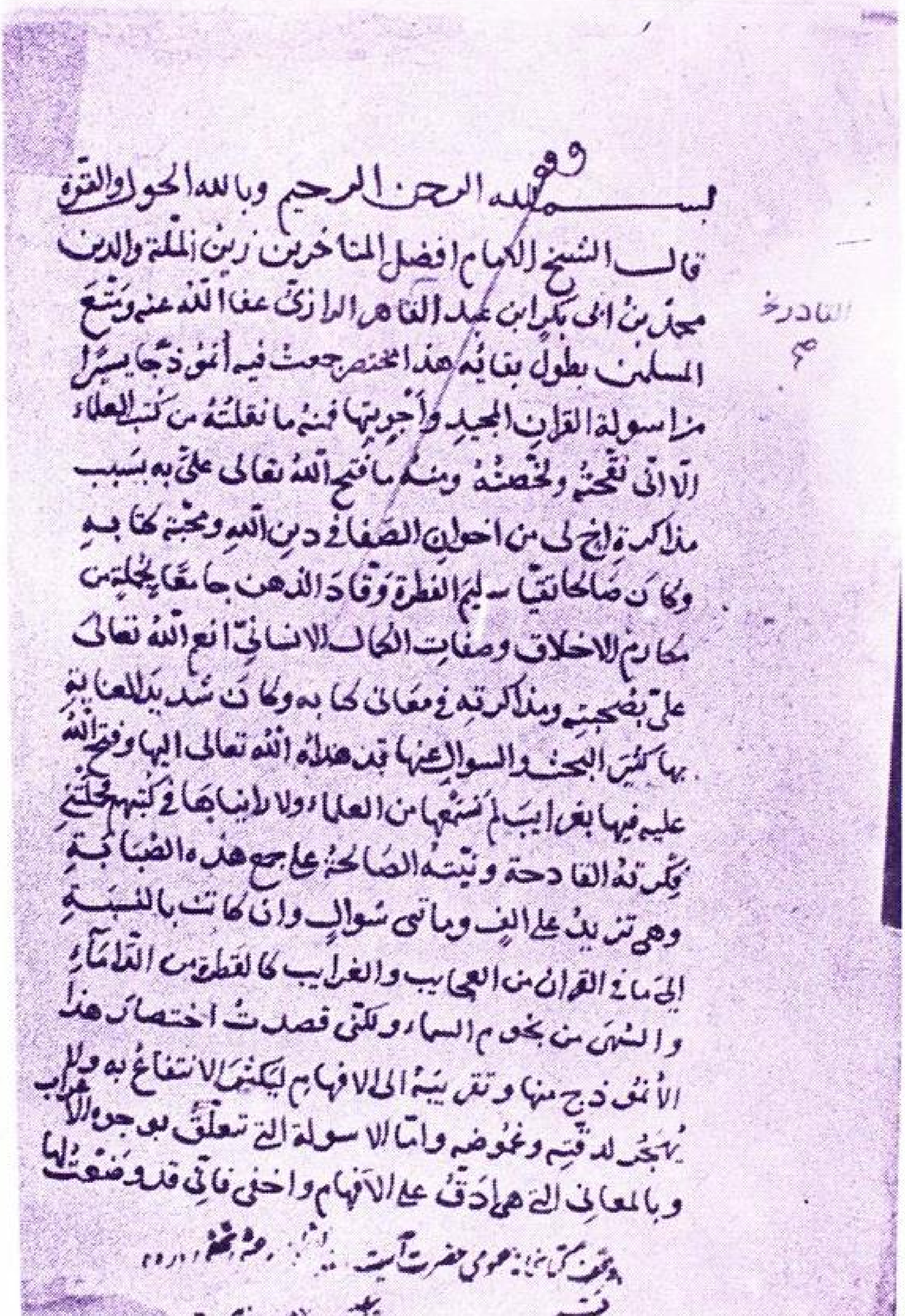
وقف کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره) قم
تاریخ: ۱۳۵۲ ه‌.ش

آغاز نسخه «تمهیدات» عین القضاة (ش ۹۹۲۶)

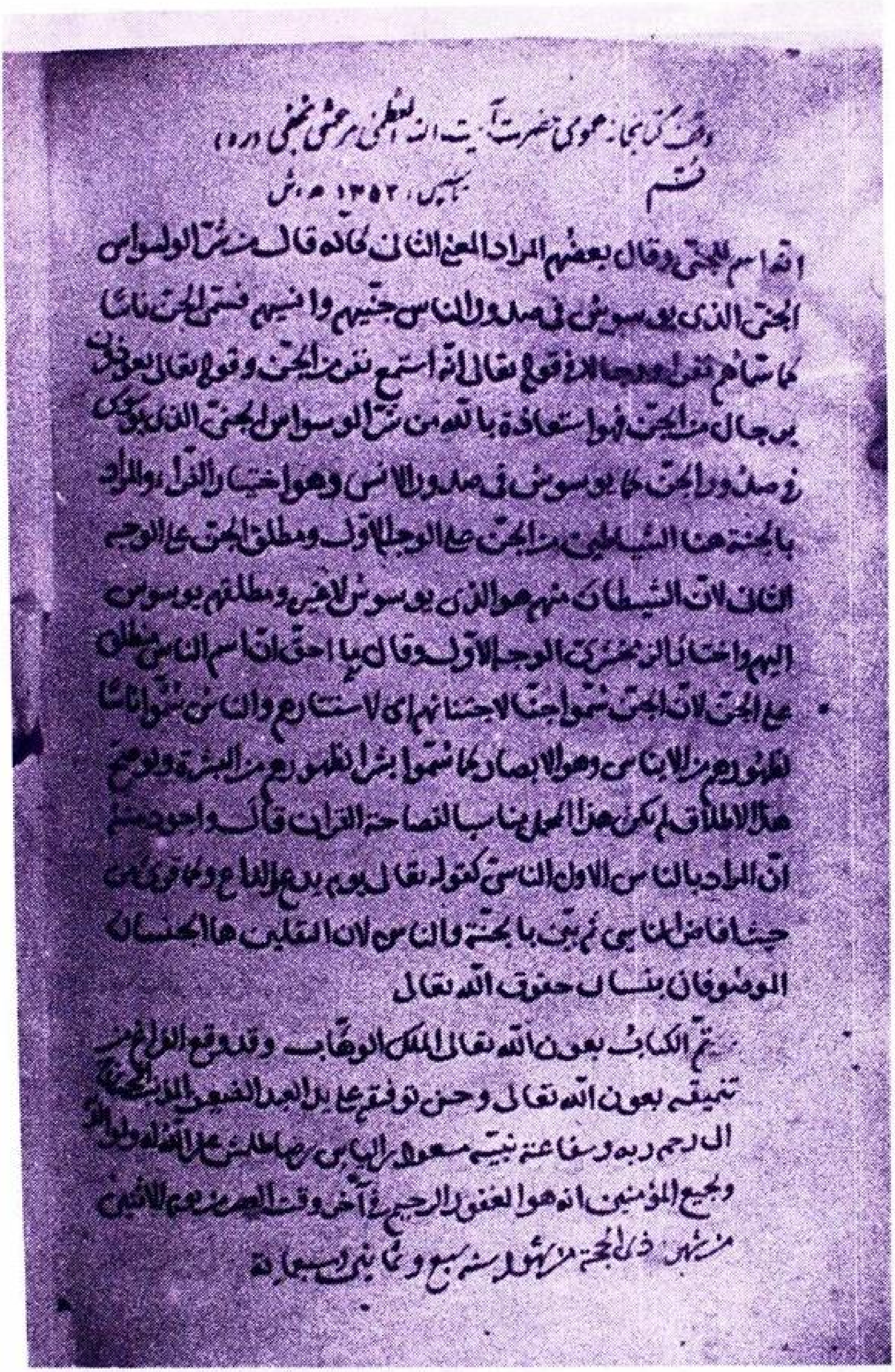
تا لاله زد درم در ابد زد بدست / جام می لعل نوش کرد و نشست
از دیده من ز گرمی لعل چو شصت / رویم همه چشم گشت و چشم همه دست
باش تا بعالم من رسی که زحمت بشریت در میان نباشد تا
خود با تو بگویم آنچه گفتنی باشد در عالم حروف بیش از این در عبارت
نتوان آوردن و گفتنی باشد که از ادبار خود برهم و هنوز دوست
وارجو که ... قرب میسر شود فان تولوا فقل
حسبی الله لا اله الا هو علیه توکلت وهو
رب العرش العظیم تم الکتاب
بعون الله وحسن توفیقه والصلوة
علی محمد واله الطیبین الطاهرین
وسلم تسلیما کثیرا ...

پایان « تمهیدات » عین القضاة (ش ۹۹۲۶)

بسم الله الرحمن الرحيم وبالله الحول والقوة
قال الشيخ الامام افضل المتاخرين زين الملة والدين
محمد بن ابي بكر ابن عبد القادر الرازي عفا الله عنه ونفع
المسلمين بطول بقائه هذا مختصر جمعت فيه انموذجا يسيرا
من اسولة القرآن المجيد واجوبتها فمنه ما نقلته من كتب العلماء
الا انى نقحته ولخصته ومنه ما فتح الله تعالى علي به بسبب
مذاكرة اخ لى من اخوان الصفا في دين الله ومحبته كان به
وكان صالحا تقيا سليم الفطرة وقاد الذهن جامعا لجملة من
مكارم الاخلاق وصفات الكمال الانساني انعم الله تعالى
علي بصحبته ومذاكرته في معاني كتابه وكان شديد الاعتناء
بها كثير البحث والسوال عنها فهداه الله تعالى اليها وفتح الله
عليه فيها بغرايب لم اسمعها من العلماء ولا رايتها في كتبهم فحملتني
بركته القادحة ونيته الصالحة على جمع هذه الضبابة
وهي تنيف على الف ومائتي سوال وان كانت بالنسبة
الى ما في القرآن من العجايب والغرايب كالقطرة من الغمام
والشي من نجوم السماء ولكنى قصدت اختصار هذا
الانموذج منها وتقريبه الى الافهام ليكثر الانتفاع به وطلاب
يحجب لدقته وغموضه واما الاسولة التي تتعلق بوجوه الاعراب
وبالمعاني التي هي ادق على الافهام واخفى فاني قد وضعت لها

آغاز «اسئلة القرآن و اجوبتها» (ش ۹۹۲۷)

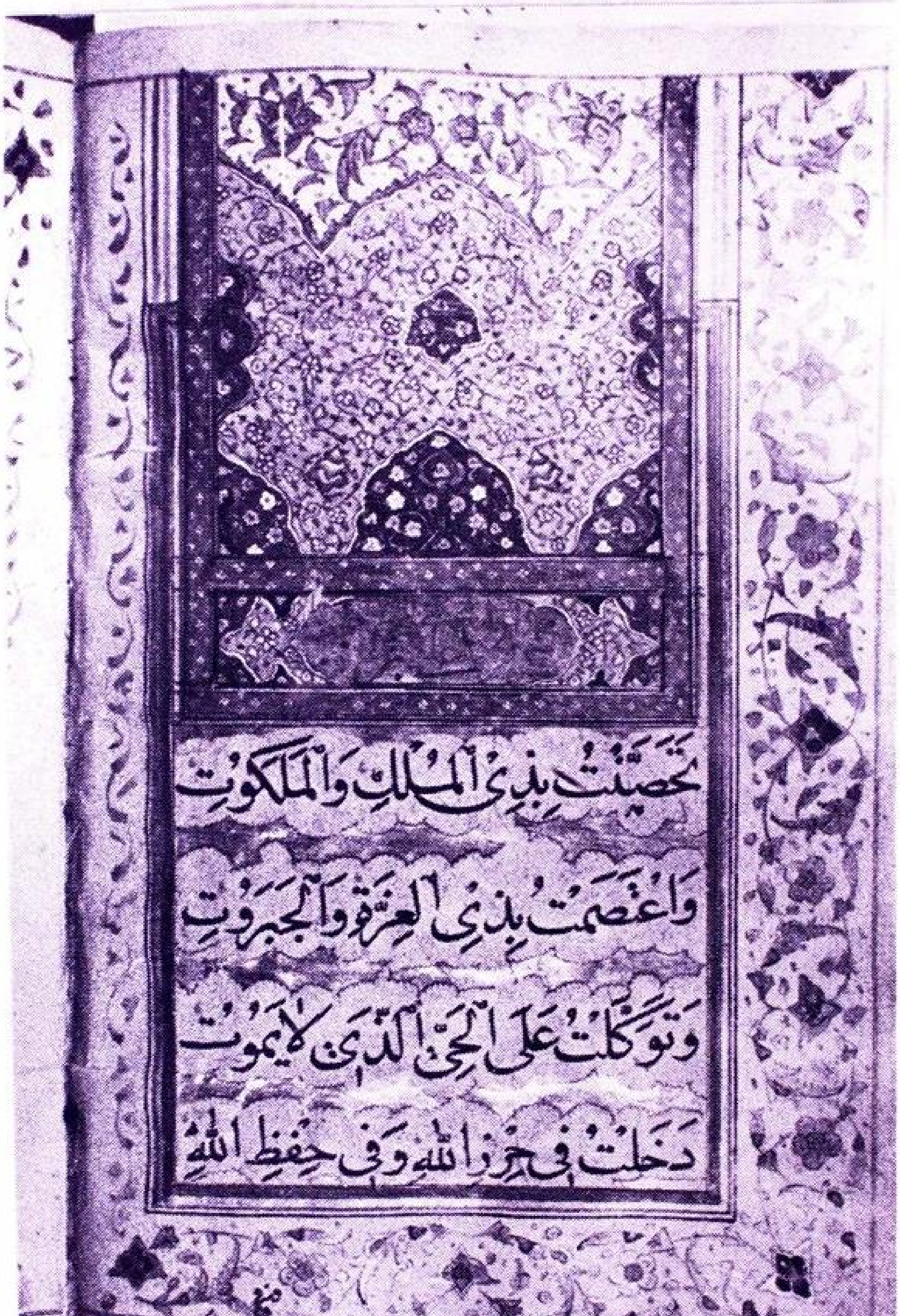

وقف کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)

قم بتاریخ ۱۳۵۲ ه‍ ش

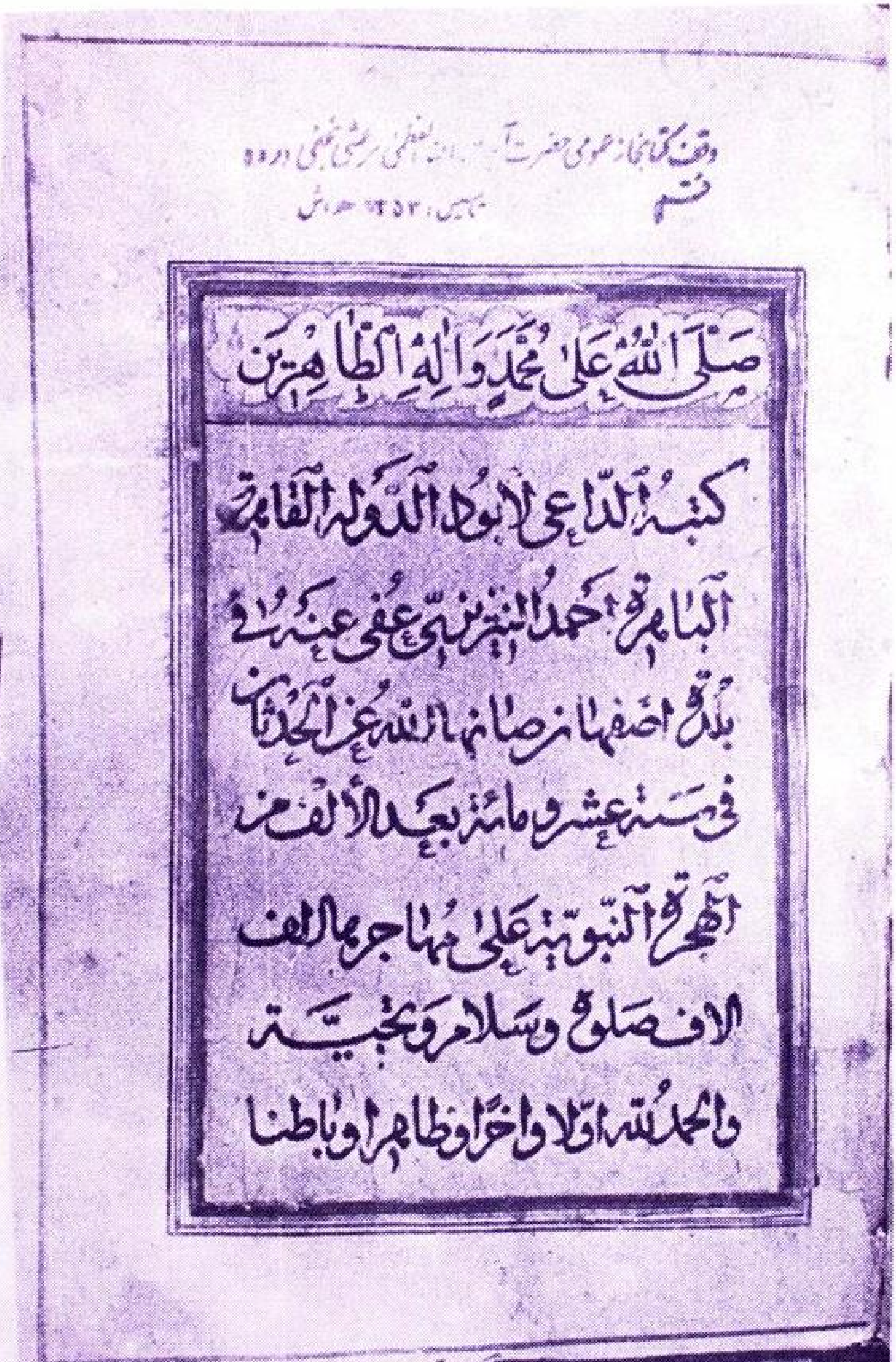
انه اسم للجني وقال بعضهم المراد المعنى الثاني لكانه قال من شر الوسواس
الجني الذي يوسوس في صدور الناس جنيهم وانسيهم فسمى الجن ناسا
كما سماهم نفرا ورجالا في قوله تعالى انه استمع نفر من الجن وقوله تعالى يعوذون
برجال من الجن فهو استعاذة بالله من شر الوسواس الجني الذي يوسوس
في صدور الجن كما يوسوس في صدور الانس وهو اختيار الفراء والمراد
بالجنة هنا الشياطين من الجن على الوجه الاول ومطلق الجن على الوجه
الثاني لان الشياطين منهم هو الذي يوسوس لاغيره ومطلقهم يوسوس
اليهم واختار الزمخشري الوجه الاول وقال ما احق ان اسم الناس مطلق
على الجن لان الجن سموا جنا لاجتنانهم اى لاستتارهم والناس سموا ناسا
لظهورهم من الايناس وهو الابصار كما سموا بشرا لظهورهم من البشرة ولو صح
هذا الاطلاق لم يكن هذا المحل مناسبا لفصاحة القرآن قال واجود منه
ان المراد بالناس الاول الناسي كقوله تعالى يوم يدع الداع وكما قرئ من
حيث افاض الناسي ثم بين بالجنة والناس لان الثقلين هما الجنسان
الموصوفان بنسيان حقوق الله تعالى

تم الكتاب بعون الله تعالى الملك الوهاب وقد وقع الفراغ من
تنميقه بعون الله تعالى وحسن توفيقه على يد العبد الضعيف المذنب المحتاج
الى رحمة ربه وشفاعة نبيه مسعود [illegible] عفا الله عنه ولوالديه
ولجميع المؤمنين انه هو الغفور الرحيم في آخر وقت العصر من يوم الاثنين
من شهر ذي الحجة من شهور سنة سبع وثمانين وسبعمائة

پایان « اسئلة القرآن و اجوبتها » (ش ۹۹۲۷)

آغاز کتاب دعا (ش ۹۹۲۸)

صلى الله على محمد و آله الطاهرين

كتبه الداعي ابو الدولة القائمة

الباهرة احمد التبريزي عفى عنهما في

بلدة اصفهان صانها الله عن الحدثان

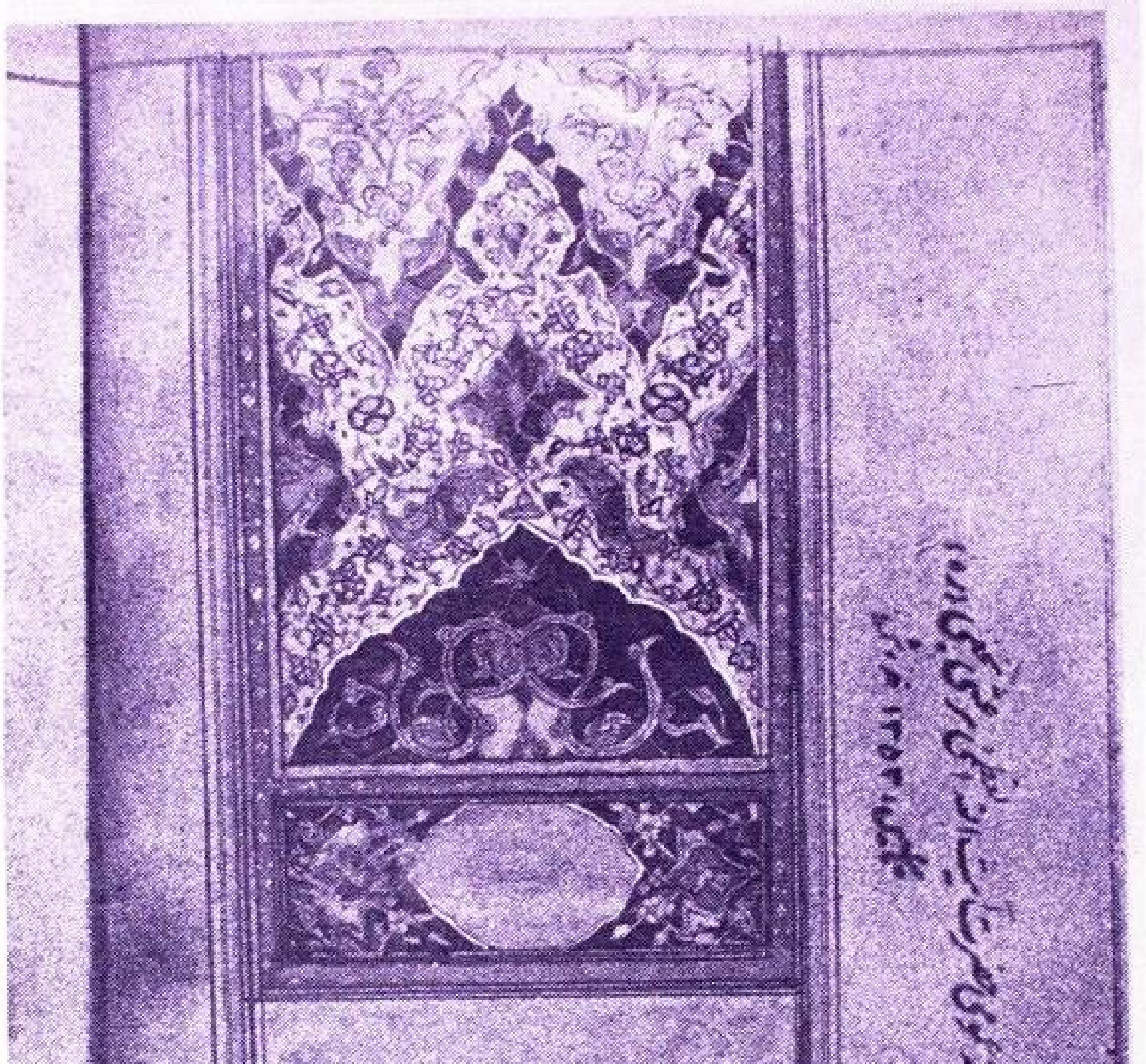
في سنة عشر و مائة بعد الالف من

الهجرة النبوية على مهاجرها الف

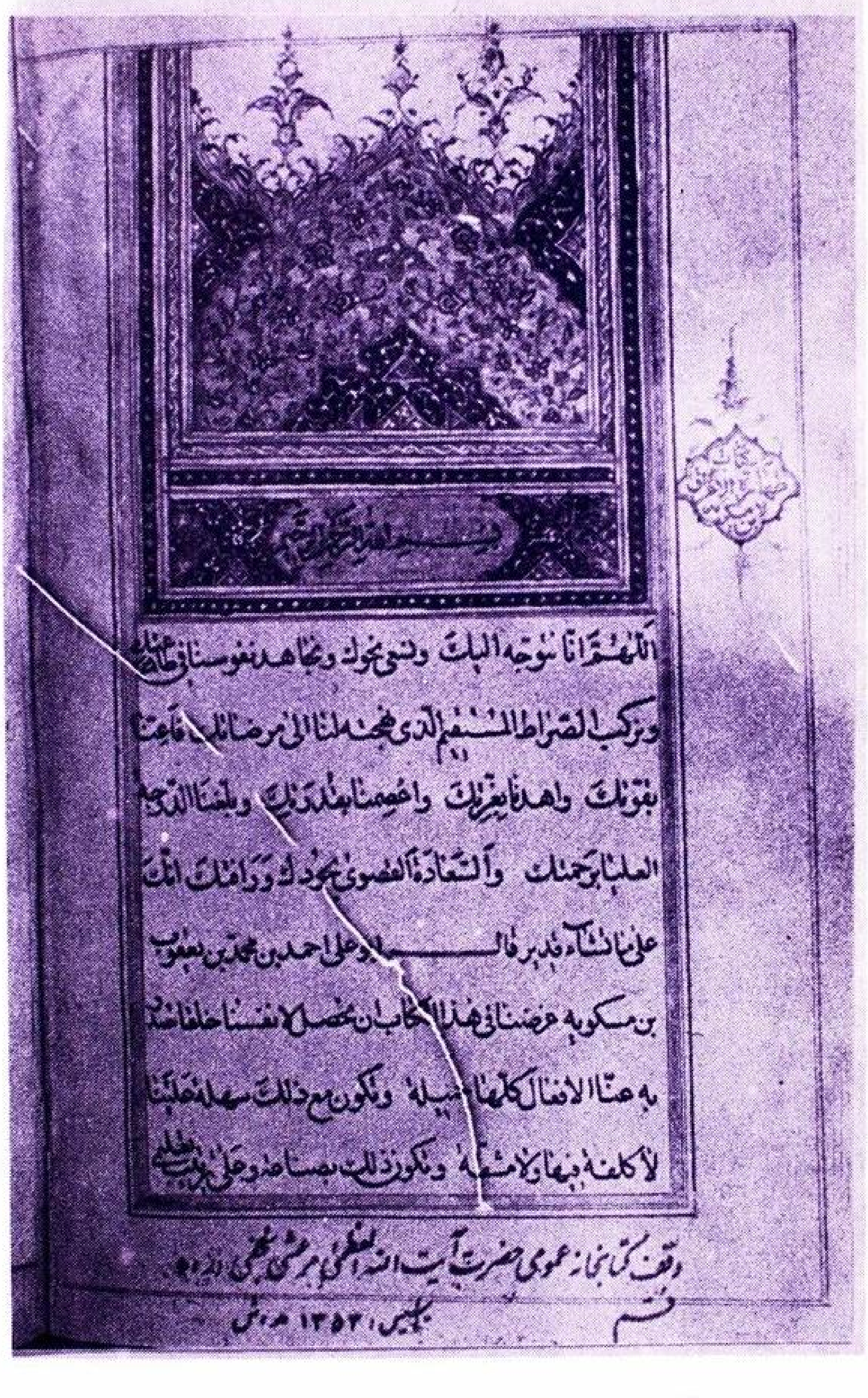
الاف صلوة و سلام و تحية

والحمد لله اولا و اخرا و ظاهرا و باطنا

پایان کتاب دعا (ش ۹۹۲۸)

لك الحمد يا ذا الجود و المجد و العلی
تبارکت تعطی من تشاء و تمنع
و الصلوة و السلام علی انبیائک و اولیائک
ناله را هرچند میخواهم که پنهان برکشم

آغاز «مشكاة محمديه» (ش ۹۹۳۷)

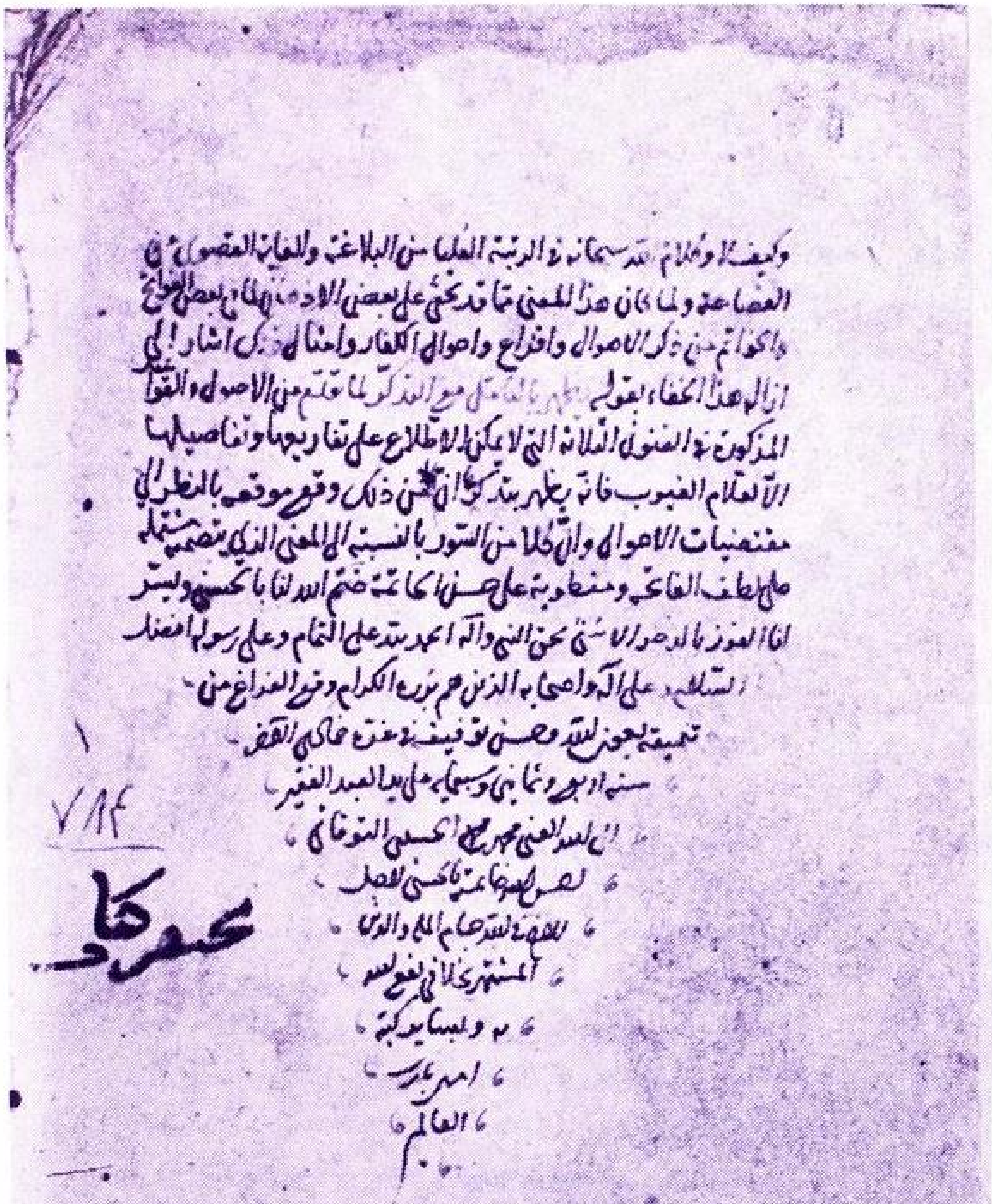

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم انا نتوجه اليك ونبتغي جودك ونجاهد نفوسنا في طاعتك
ونركب الصراط المستقيم الذى يوصلنا الى مرضاتك فاعنا
بقوتك واهدنا بعزتك واعصمنا بقدرتك وبلغنا الدرجة
العليا برحمتك والسعادة القصوى بجودك وامانك انك
على ما تشاء قدير قال ابو على احمد بن محمد بن يعقوب
بن مسكويه غرضنا فى هذا الكتاب ان نحصل لانفسنا خلقا تصدر
به عنا الافعال كلها جميلة وتكون مع ذلك سهلة علينا
لا كلفة فيها ولا مشقة ويكون ذلك بصناعة وعلى ترتيب تعليمي

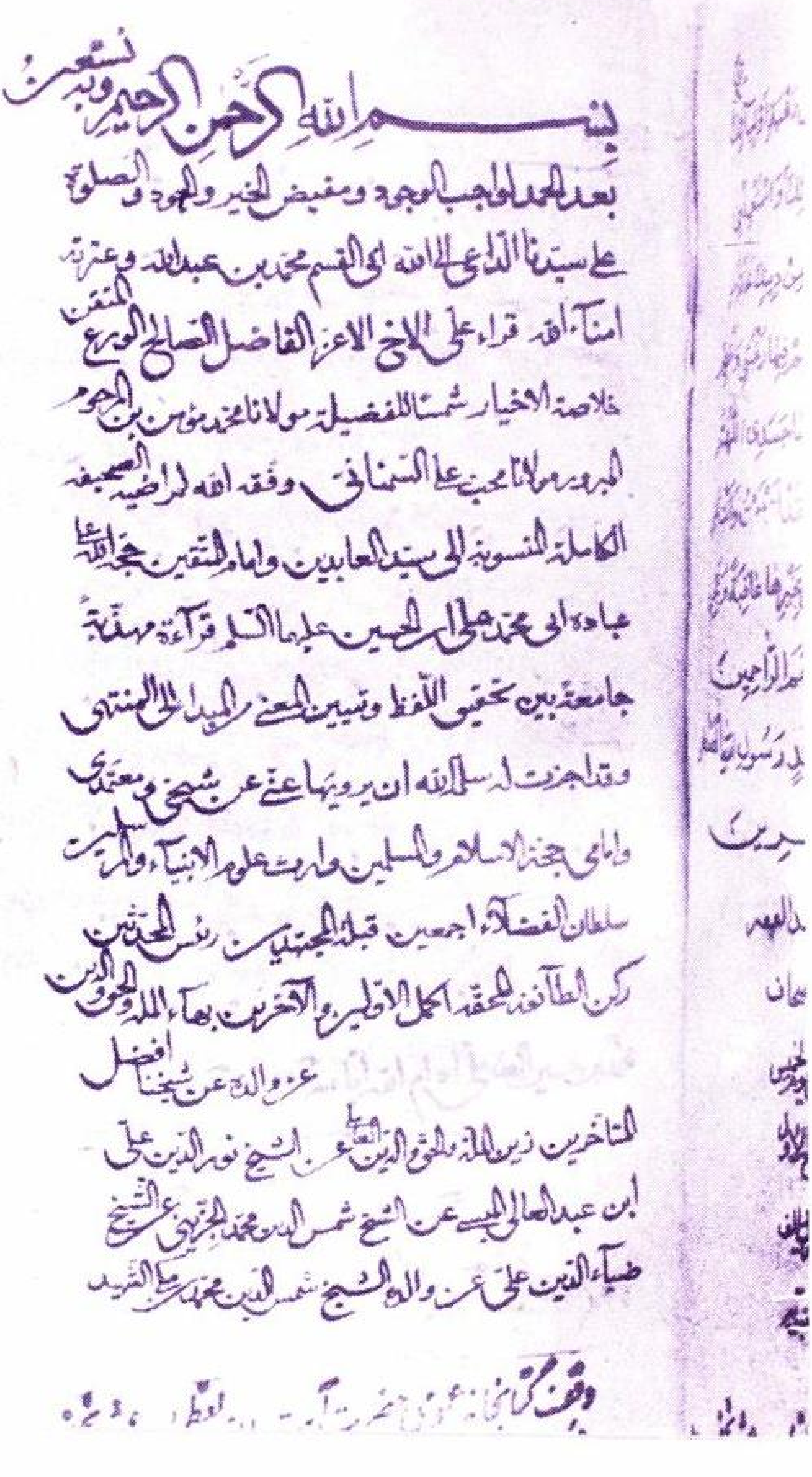
آغاز « طهارة الاعراق » ابن مسکویه (ش ۹۹۴۰)

آغاز « المختصر » تفتازانی (ش ۹۹۴۳)

پایان «المختصر» تفتازانی (ش ۹۹۴۳)

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

بعد الحمد لواجب الوجود ومفيض الخير والجود والصلوة

على سيدنا الداعي الى الله ابي القسم محمد بن عبد الله وعترته

امناء الله قرأ على الاخ الاعز الفاضل الصالح الورع المتقن

خلاصة الاخيار شمس الفضيلة مولانا محمد مؤمن بن المرحوم

المبرور مولانا محب علي السمناني وفقه الله لمراضيه الصحيفة

الكاملة المنسوبة الى سيد العابدين وامام المتقين حجة الله على

عباده ابي محمد علي بن الحسين عليهما السلم قراءة مهذبة

جامعة بين تحقيق اللفظ وتبيين المعنى من المبدا الى المنتهى

وقد اجزت له سلمه الله ان يرويها عني عن شيخي ومعتمدي

واماني حجة الاسلام والمسلمين وارث علوم الانبياء والمرسلين

سلطان الفضلاء اجمعين قبلة المجتهدين رئيس المحدثين

ركن الطائفة المحقة اكمل الاولين والآخرين بهاء الملة والحق والدين

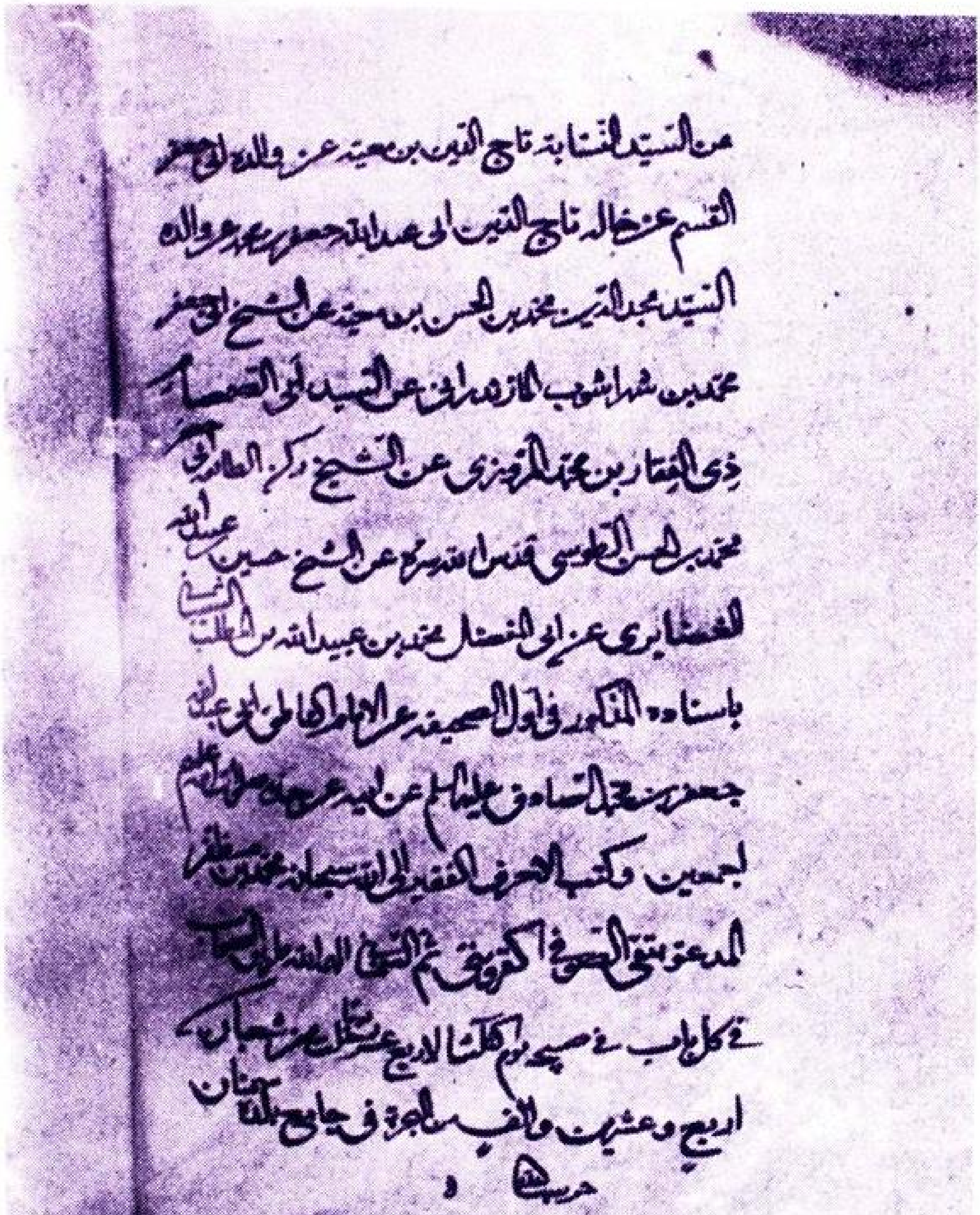
عن والده عن شيخنا افضل

المتاخرين زين الملة والحق والدين العاملي عن الشيخ نور الدين علي

ابن عبد العالي الميسي عن الشيخ شمس الدين محمد الجزيني عن الشيخ

ضياء الدين علي عن والده الشيخ شمس الدين محمد بن مكي الشهيد

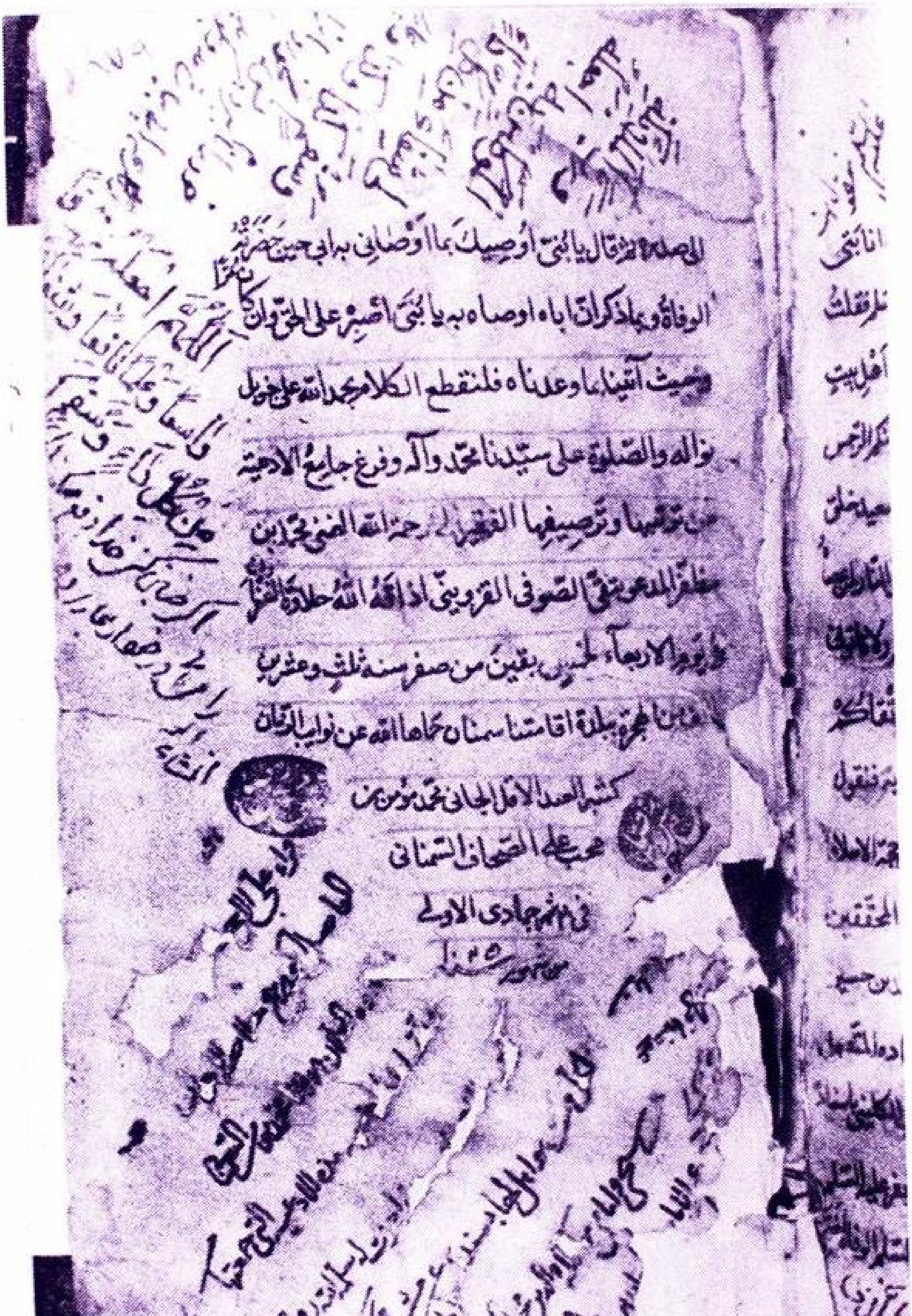
آغاز اجازه صوفی (ش ۹۹۴۴)

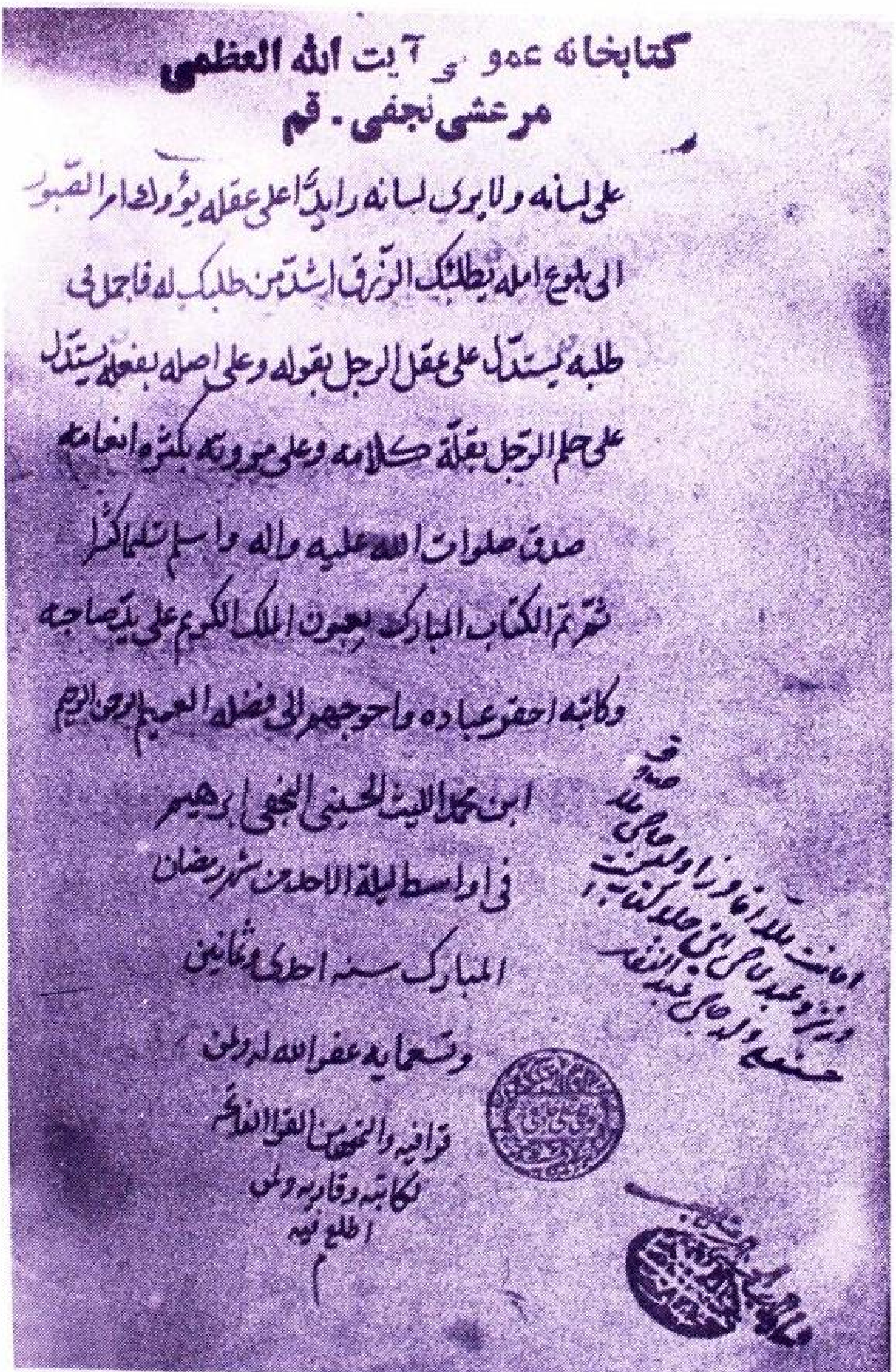
من السيد النسابة تاج الدين بن معية عن والده ابي جعفر
القسم عن خاله تاج الدين ابي عبد الله جعفر بن محمد عن والده
السيد مجد الدين محمد بن الحسن بن معية عن الشيخ ابي جعفر
محمد بن شهراشوب المازندراني عن السيد ابي الصمصام
ذي الفقار بن محمد المروزي عن الشيخ ذكره العلامة ابي جعفر
محمد بن الحسن الطوسي قدس الله سره عن الشيخ حسين بن عبيد الله
الغضائري عن ابي المفضل محمد بن عبيد الله بن المطلب الشيباني
باسناده المذكور في اول الصحيفة عن الامام الهمام ابي عبد الله
جعفر بن محمد الصادق عليه السلام عن ابيه عن جده صلوات الله عليهم
اجمعين وكتب الاحرف الفقير الى الله سبحانه محمد بن جعفر
المدعو بتقي الصوفي ... ثم ... الله
في كل باب في صبيحة يوم ... الرابع عشر من شهر شعبان
اربع وعشرين والف من الهجرة في جامع ...
حامدا

وقف كتابخانه عمومى حضرت آيت الله العظمى مرعشى نجفى (ره)
قم
تاريخ: ۱۳۵۲ ه‍.ش

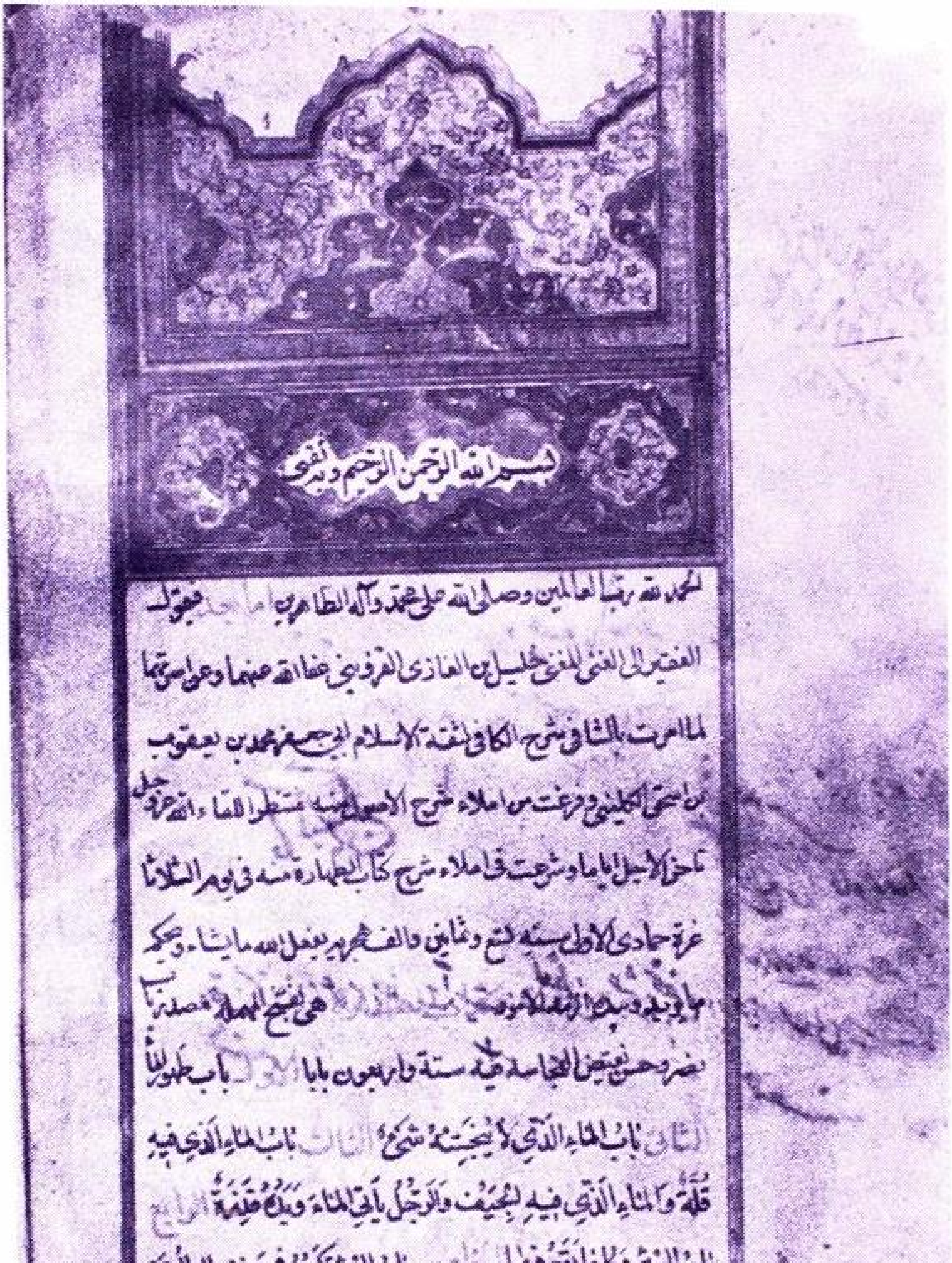
پایان اجازه صوفی (ش ۹۹۴۴)

پایان صحیفه سجادیه (ش ۹۹۴۴)

پایان «کلمات علی علیه‌السلام» (ش ۹۹۴۷)

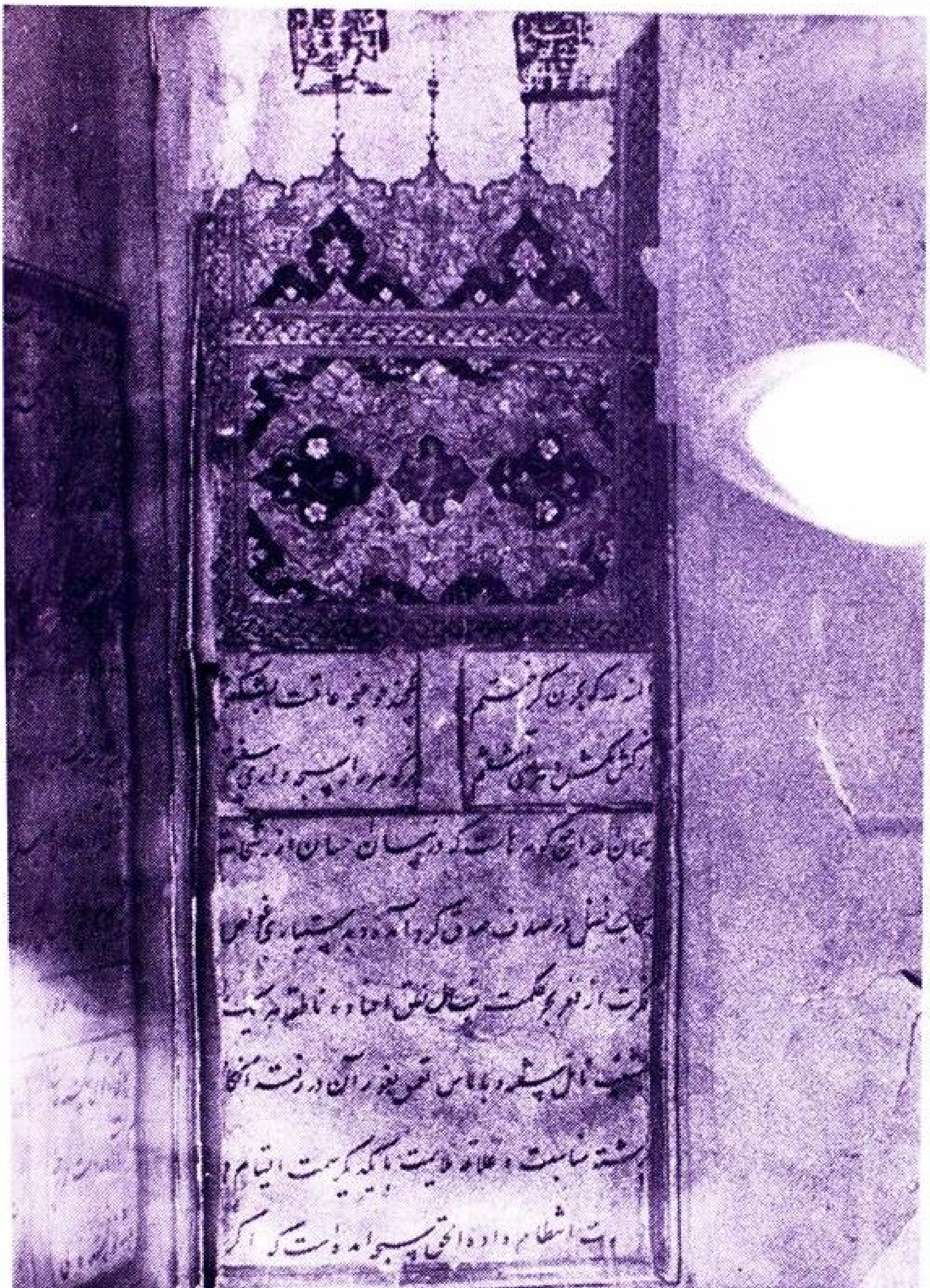

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نقتي

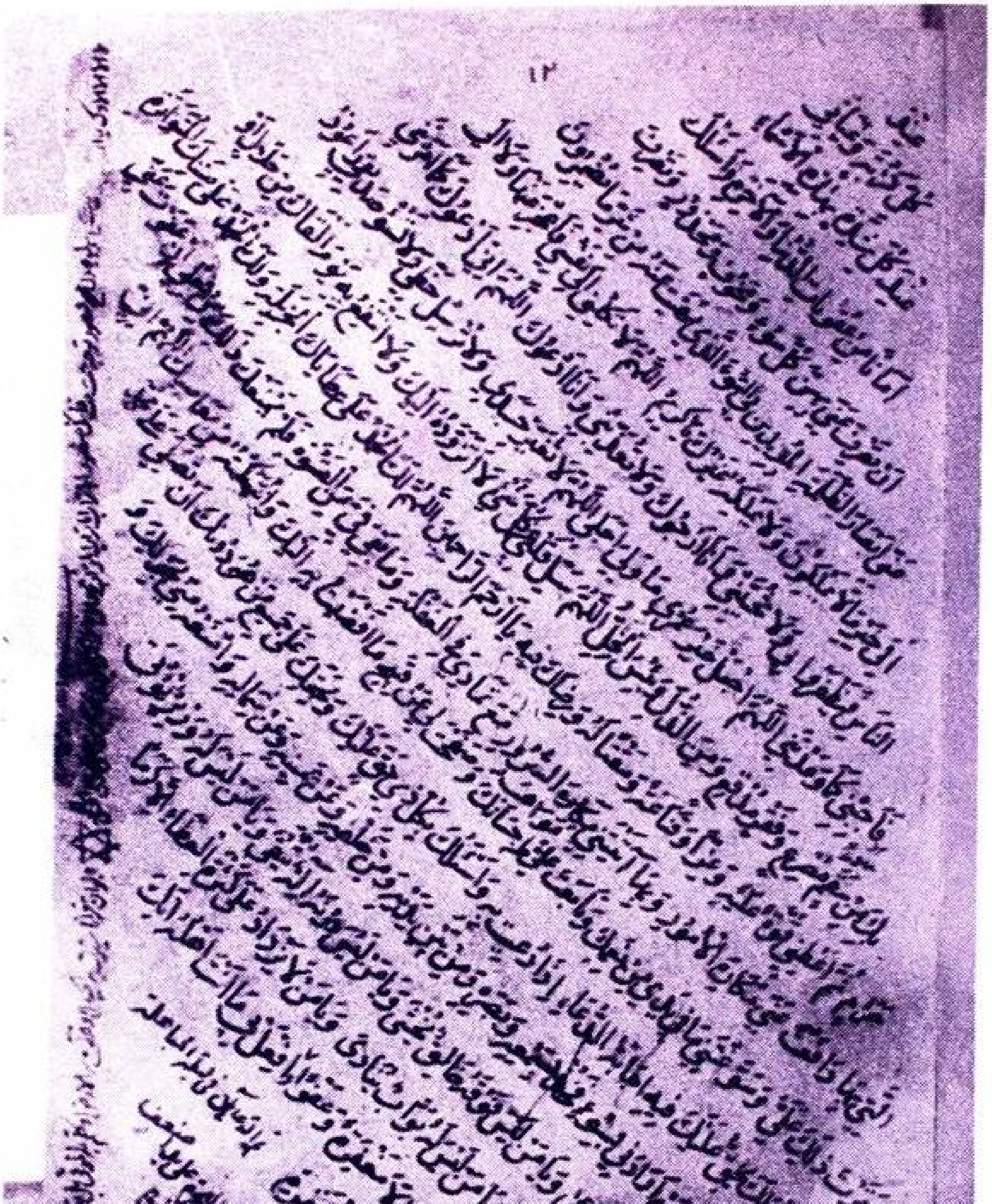
الحمد لله ربنا العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين اما بعد فيقول
الفقير الى الغني المغني خليل بن الغازي القزويني عفا الله عنهما وعن اسرتهما
لما امرت بالشافي شرح الكافي لثقة الاسلام ابي جعفر محمد بن يعقوب
بن اسحق الكليني وفرغت من املاء شرح الاصول منه منتظرا [illegible] الله عز وجل
تأخير الاجل اياما وشرعت في املاء شرح كتاب الطهارة منه في يوم الثلاثا
غرة جمادى الاولى سنة تسع وثمانين والف [illegible] يفعل الله ما يشاء ويحكم
ما يريد [illegible]
[illegible] النجاسة فيه ستة واربعون بابا الاول باب طهور الماء
الثاني باب الماء الذي لا ينجسه شيء الثالث باب الماء الذي فيه
قلة والماء الذي فيه الجيف والرجل يأتي الماء وفي يده قذر الرابع
باب البئر وما يقع فيها الخامس باب البئر تكون في جنب البالوعة
السادس باب الوضوء من سؤر الدواب والسباع والطير السابع باب

وقف کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی [illegible]

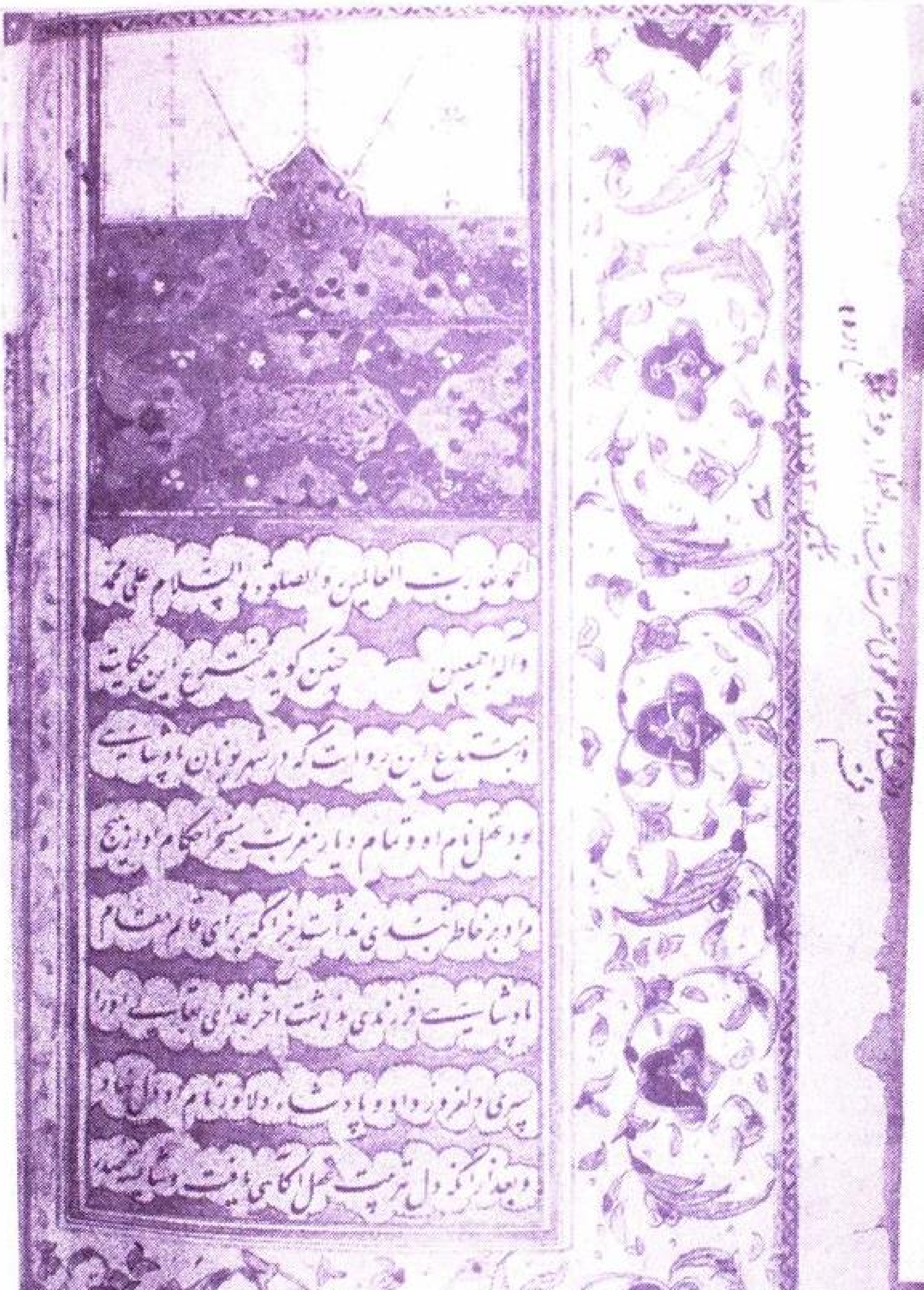
آغاز «الشافی» قزوینی (ش ۹۹۵۴)

آغاز « سبحة الابرار » جامی (ش ۹۹۶۰)

صفحه‌ای از جنگ بخط مجلسی اول (ش ۹۹۶۸)

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد
وآله اجمعین چنین گوید مخترع این حکایت
وهبت مدع این روایت که در شهر یونان پادشاهی
بود عقل نام او و تمام دیار مغرب زیر احکام او
و او بر خاطر نبشانی نداشت جز آنکه برای قائم مقام
پادشاهی فرزندی نداشت آخر خدای تعالی
پسری دلفروز داد و پادشاه ولاد را نام او دل نهاد
و بعد از آنکه دل را تربیت عقل آگاهی یافت

آغاز « حسن و دل » فتاحی (ش ۹۹۹۹)